

ISSN 2757-0835

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I
KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
I POGLAVARICA BOSNE I HERCEGOVINE

Zagreb - Sarajevo • prosinac • 2021. • br. 4. (2021.) • god. XLIX

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA

POSVEĆENI ŽIVOT: U CRKVI I SVIJETU

- Uputa Kongregacije za UPŽ i DAŽ o sinodalnom savjetovanju ... **2**
- Videokonferencija o sinodalnom savjetovanju ... **4**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA:

SKUPŠTINA

- 53. Skupština HRK ... **16**
- Pozdrav Skupštini HRK mons. dr. Josipa Bozanića ... **18**
- Pozdrav fr. Slavka Sliškovića, OP ... **19**
- Pozdrav fra Jozje Marinčića, OFM ... **20**
- Pozdrav mons. mr. Zdenka Križića ... **21**
- Predavanje doc. dr. sc. Branka Murića ... **23**
- Predavanje mons. Giorgia Linguae ... **32**
- Propovijed fr. Slavka Sliškovića, OP ... **41**
- Propovijed mons. mr. Zdenka Križića ... **43**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA:

DJELATNOSTI

- Seminar za medicinske sestre članice redovničkih ustanova ... **46**
- Sjednica Vijeća HBK za UPŽ i DAŽ ... **47**
- Započeo peti nastavni ciklus studija Teologije posvećenog života ... **48**
- Godišnji blagoslov u sjedištu HRK ... **49**
- Sjednica Vijeća HRK ... **50**
- Adventska duhovna obnova ... **51**
- Pohod Specijalnoj bolnici za kronične bolesti dječje dobi ... **53**
- Završio zimski semestar nastave u Školi za novakinje ... **54**
- Božićna čestitka ... **55**

DOŽIVOTNO ZAVJETOVANE REDOVNICE I REDOVNICI U HRVATSKOJ TIJEKOM 2021. GODINE

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH:

DJELATNOSTI

- Sjednica Povjerenstva KVRPP BiH za pastoral zvanja ... **63**
- Sjednica Povjerenstva KVRPP BiH za predškolski odgoj ... **64**
- Održan susret za studente i mlade u Sarajevu ... **65**
- Posjet klauzurnim redovnicama ... **66**
- Posjet predsjednika KVRPP BiH redovničkim zajednicama u Sarajevu ... **67**
- Božićna čestitka ... **68**

DOŽIVOTNO ZAVJETOVANE REDOVNICE I REDOVNICI U BIH TIJEKOM 2021. GODINE

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BIH

Drage sestre i braćo u redovništvu, dragi čitatelji!

U novom broju glasila „Vijesti“ pregled je događanja iz četvrtog tromjesečja 2021. godine. Već na prvim stranicama nalazi se „Uputa Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života o sinodalnom savjetovanju“.

„Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje, poslanje“ bila je tema Pedeset treće skupštine Hrvatske redovničke konferencije održane 13. i 14. listopada 2021. u Zagrebu. Svoje pozdrave tim povodom uputili su zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić, predsjednik Hrvatske redovničke konferencije fr. Slavko Slišković, predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života i gospićko-senjski biskup mons. Zdenko Križić te predsjednik KVRPP BiH fra Jozo Marinčić, OFM. „Vijesti“ donose također predavanje doc. dr. sc. Branka Murića i mons. Giorgia Linguae, apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj pod naslovom „Redovništvo i sinodalnost Crkve“ te homilije fr. Slavka Sliškovića, OP i mons. Zdenka Križića izrečene sudionicima skupštine.

U „Vijestima“ čitajte i o Seminaru za medicinske sestre članice redovničkih ustanova, Adventskoj duhovnoj obnovi i pohodu Specijalnoj bolnici za kronične bolesti dječje dobi u Gornjoj Bistri u organizaciji raznih povjerenstava HRK. Povjerenstvo za pastoral zvanja pri KVRPP BiH organizira-

lo je susret za studente i mlade u Sarajevu, članovi KVRPP BiH pohodili su redovnice klauzurnih samostana i redovnice u sarajevskim zajednicama.

Hrvatskoj redovničkoj konferenciji osobito je drago što je Studij teologije posvećenoga života pri Karmelskim studijima, čiji su inicijatori Hrvatska karmelska provincija i Hrvatska redovnička konferencija, ušao u svoj peti dvogodišnji ciklus. Ohrabruje činjenica što se među tridesetak polaznika nalazi veći broj pripravnica i pripravnika za redovnički život.

O tome i drugim djelatnostima dviju Konferencija izvještava ovaj broj „Vijesti“. Tu su također informacije o doživotno zavjetovanim redovnicama i redovnicima tijekom 2021. godine, a o brojnim aktivnostima redovničkih zajednica u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini možete čitati u kronici u posljednjem dijelu „Vijesti“.

Dok zajedno koračamo na putu kao pojedinci i Božji narod, otvarajmo i gradimo staze novih mogućnosti za Božju veću slavu. U sinodalni put Crkve utkajmo nadu unatoč brojnim neizvjesnostima našega vremena, znajući da se ni 'promjena epohe' ne događa bez Božjeg znanja.

Uredništvo

foto: IKA

João Braz de Aviz
*prefekt Kongregacije za ustanove
 posvećenog života
 i družbe apostolskog života*

Uputa
*o sinodalnom savjetovanju
 Vatikan, 7. listopada 2021.*

Međunarodnim i nacionalnim unijama i konferencijama te Federacijama kla- uzurnih samostana

Dragi članovi, nalazimo se pred otvorenjem Sinode koje će u Vatikanu biti upriličeno 9. – 10. listopada 2021. godine, a u mjesnim crkvama 17. listopada 2021. godine. Time započinje prva sinodska etapa koja traje sve do travnja 2022. godine. U toj će se etapi pokušati posavjetovati s Božjim narodom pa tako i s unijama, federacijama i konferencijama za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, odnosno s njihovim poglavarima koji također „mogu

konzultirati svoja vijeća i ostale članove redovničkih ustanova i družbi apostolskog života“ („Episcopalis communio“ br. 6, 2).

Slijedom našega dopisa s nadnevkom 24. lipnja 2021. godine donosimo hodoogram različitih sinodskih etapa.

U prvoj etapi, počevši od Pripremnog dokumenta i priručnoga materijala dostupnog na nekoliko svjetskih jezika na mrežnoj stranici (<https://www.synod.va>), pozivamo unije/federacije/konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života da osnuju radnu skupinu od nekoliko članova koja bi bila u interakciji s članovima spomenutih institucija kao i s vodstvom tih institucija.

Zadaci su radne skupine sljedeći:

- pozvati više poglavare da doprinesu sinodalnom hodu na tragu četvrtog dijela Pripremnog dokumenta („Smjernice za savjetovanje Božjega naroda“) imajući u vidu stvarnost vlastite redovničke zajednice/družbe apostolskog života/klauzurnog samostana;

- prosuditi je li potreban kakav „ad hoc“ upitnik kao dodatak dokumentu ili je dovoljno samo se referirati na „Pripremni dokument“;
- jasno odrediti, uz suglasnost s vodstvom unija/konferencija/federacija, postupak prikupljanja pristiglih odgovora;
- obraditi prikupljene odgovore i proslijediti vodstvu unija/konferencija/federacija.

Do 30. ožujka 2022. godine vodstvo unija/konferencija/federacija poslat će ovom Dikasteriju sintezu obrađenih odgovora s kojom će također upoznati sve članove unija/konferencija/federacija.

Isti se postupak očekuje i od međunarodnih unija/konferencija/federacija. I one se pozivaju da potaknu svoje članove na promišljanje o općoj (generalnoj, međunarodnoj) dimenziji kako vlastitih ustanova kojima pripadaju tako i unije/konferencije/federacije kao takve kako bi mogli „hodati u sinodalnosti“ s tim institucijama, ali i u tim institucijama.

Nakon što zaprimi sintezu obrađenih odgovora, radna će skupina ovog Dikasterija, u kojoj će biti predstavnici nekih međunarodnih konferencija, sve objediniti u jedan sažetak. Sažetak će biti poslan tajništvu Sinode do kraja travnja 2022. godine. Nakon toga sažetak će biti poslan i unijama/konferencijama/federacijama.

Druga etapa, u koju će također biti uključene unije/konferencije/federacije, bit će od rujna 2022. godine do ožujka 2023. godine, odnosno od objavljivanja prvog „Instrumentum laboris“ do međunarodnog susreta biskupskih konferencija.

Preporučuje se da tijekom ove etape (prije spomenutog međunarodnog susreta biskupskih konferencija), međunarodne konferencije organiziraju susrete/seminare/skupštine za formaciju i dijalog prema kontinentima ili određenim kontinentalnim područjima. Predstavnik ovog Dikasterija može biti prisutan na tim susretima, ali bilo bi uputno da se na susrete pozovu i predstavnici kontinentalnih/nacionalnih biskupskih konferencija. Slično tome, bilo bi vrlo korisno i kad bi predstavnici nacionalnih i međunarodnih konferencija viših redovničkih poglavarica i poglavara bili pozvani na međunarodne susrete biskupskih konferencija.

Treća etapa ovog procesa trajat će od ožujka do lipnja 2023. godine, odnosno od završnog dokumenta međunarodnih biskupskih konferencija do drugog „Instrumentum laboris“. Tijekom te etape, Dikasterij će uz pomoć svojih radnih skupina i međunarodnih konferencija organizirati međunarodne studijske seminare.

Konačno, u posljednjoj etapi koja će uslijediti nakon objavljivanja drugog „Instrumentum laboris“ u lipnju 2023. godine, ovaj će Dikasterij konzultirati međunarodne konferencije kako bi od njih dobio povratnu informaciju u svrhu pripreme izvješća koje će biti predstavljeno Generalnom tajništvu Sinode.

Svjesni smo da ulazimo u proces koji je pomalo iscrpljujući. Činimo to svjesni kako nas proročki glas posvećenog života i mnogooblično bogatstvo njegovih karizmi nadahnjuje da koračamo zajedno u crkvi, da se radujemo, da pomno propitujemo, da kontempliramo, da naviještamo, da prihvaćamo različitost i da budemo blizu jedni drugima.

Videokonferencija o sinodalnom savjetovanju

(Bruxelles, 26. studenoga 2021.)

Dana 26. studenoga 2021. godine održana je videokonferencija u organizaciji UCESM-a (*Union of the European Conferences of Major Superiors*) za sve nacionalne redovničke konferencije – članice UCESM-a s ciljem izmjene iskustava s obzirom na sinodalno savjetovanje.

Na videokonferenciji je sudjelovalo nekoliko desetaka redovnika i redovnica, predstavnika nacionalnih redovničkih konferencija, bilo da su u svojstvu predsjednika/predsjednice bilo tajnika/tajnice konferencije, vodstvo UCESM-a i predstavnica Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života Daniela Leggio.

Nakon uvodne molitve i pozdrava predsjednika UCESM-a fr. Zsolta Labancza, uslijedila su dva izlaganja. Prvo je održao tajnik Nizozemske redovničke konferencije mr. Simon Evers, a drugo predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavarica u Češkoj Republici, s. Krista Chládková. Oboje predavača iznijela su dosadašnja iskustva redovničkih zajednica u procesu sinodalnog savjetovanja na području njihovih država kao i planove koje su dogovorili glede budućih koraka.

Nakon predavanja sudionici videokonferencije podijelili su se u nekoliko skupina. Tijekom rada u skupini svatko je mogao upoznati ostale sudionike s aktualnom situacijom sinodalnog procesa u njihovim nacionalnim konferencijama.

U ime Hrvatske redovničke konferencije, zbog spriječenosti sudjelovanja njezinog predsjednika fr. Slavka Sliškovića, OP, i potpredsjednice s. Gordane Igrec, FDC, u videokonferenciji je sudjelovala tajnica HRK, s. Krista Mijatović, SCSC. (HRK)

U Beogradu blagoslovljen novi pastoralni centar

Beograd, 4. listopada 2021.

U povodu proslave svetog Franje Asiškog svečano euharistijsko slavlje u Župi sv. Ante u Beogradu 4. listopada 2021. godine predvodio je beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevar, a nakon mise uslijedio je blagoslov prostorija pored crkve koje će u budućnosti služiti za okupljanje i međureligijski dijalog.

Uz nadbiskupa Hočevara koncelebrirali su mons. Simon-Peter Lukyamuzi, tajnik Apostolske nuncijature u Beogradu, preč. fra Ilija Alandžak, dekan Beogradskog dekanata, preč. Ivan Poletto, kancelar nadbiskupije, vlč. Mihael Sokol, nadbiskupov tajnik, p. Marijan Steiner, superior u samostanu DI u Beogradu, fra dr. Benedikt Vujica, gvardijan samostana sv. Ante, preč. Marko Trošt, dekan Niškog dekanata i vlč. Andrej Đuriček, penitencijer. Na samom početku nazočnim vjernicima obratio se preč. fra Ilija Alandžak, župnik Župe sv. Ante, koji je zahvalio i pozdravio nadbiskupa, ali i sve nazočne svećenike i goste, predstavnika Uprave za suradnju s crkvama i vjerskim zajednicama Gavrila Grbana, predstavnika vojske Republike Srbije Gorana Jokanovića, kao i Nenada Prokića, predstavnika Veleposlanstva Suverenog malteškog viteškog reda. Nadbiskup Hočevar na početku svoje homilije posebno se zahvalio i pozdravio Roberta Zajca, fokolara koji odlazi iz Beograda, a koji je toliko godina služio Beogradskoj nadbiskupiji, zaželjevši mu sve najbolje kao i sve Božje blagoslove na tome novom putu. Osvrnuvši se na stvarnost današnjice, nadbiskup se dotaknuo

pitanja vizualne kulture. „Današnje čovječanstvo, današnji čovjek na sve gleda samo tjelesnim očima, a svijet oko njega čini se kao da je postao mali te čovjeku nije dovoljan pa rado bježi u zamku moderne tehnologije. Spas i utjehu čovjek često pronalazi u igricama ili u onom ‘izmišljenom’, virtualnom svijetu koji zapravo predstavlja mač s dvije oštrice. Tražeći spas u toj imaginaciji, čovjek često upada u zamku ovisnosti. Danas na ulicama svi su postali stranci pa se i slika ljudi koji sjede u kafićima iskrivila. Umjesto da ljudi uživaju u komunikaciji i interakciji jedni s drugima, često koristeći mobilne telefone zaborave na onu drugu osobu nasuprot sebe. Sredstva napravljena da olakšaju čovjekovu svakodnevicu, čini se kao da je još više otežavaju. Ljudi postaju asocijalni, gube osjećaj za druge i, što je najgore, počinju živjeti nekakav iskrivljeni i izmišljeni život. Jedini spas iz tog jaza, koji svakim danom postaje sve dublji, upravo je Isus. Isus koji nas hoće osloboditi ropstva ove vizualne kulture”, zaključio je nadbiskup Hočevar.

Na kraju misnog slavlja uslijedio je blagoslov prostorija pored crkve koje će biti dio pastoralnog centra čije je središte u Marianumu. Prostorije za susrete bit će mjesto gdje će se svakog četvrtog u mjesecu okupljati članovi Vijeća za međureligijski dijalog, a pored tih prostorija nalazi se i mala župna knjižnica. Obnovljene i blagoslovljene prostorije nosit će naziv „U duhu Asiza“. (IKA)

Izabrana nova vrhovna majka Družbe sestara kćeri Marije Pomoćnice

Rim, 5. listopada 2021.

Sestra Chiara Cazzuola izabrana je 5. listopada 2021. godine u Rimu za novu vrhovnu majku Družbe sestara kćeri Marije Pomoćnice.

Sestra Chiara Cazzuola na službu vrhovne poglavarice izabrana je na dvadeset četvrtom vrhovnom saboru Družbe sestara kćeri Marije Pomoćnice (FMA). Time je postala deseta nasljednica sv. Marije Dominike Mazzarello. Vrhovni sabor nastavlja, u ozračju razlučivanja i molitve, s izborom članica novog vrhovnog vijeća. U radu sudjeluju sto sedamdeset dvije redovnice iz cijeloga svijeta, među kojima i provincijalna poglavarica iz Slovensko-hrvatske provincije „Marija Pomoćnica“ s. Mojca Šimenc i predstavnica iz Hrvatske s. Zrinka Majstorović. Vrhovni sabor s temom „Što god vam rekne, učinite“ (Iv 2, 5) započeo je 17. rujna, a bit će zaključen 25. listopada. (IKA)

Svjedočanstvo s. Franciske Ulrike Sajdl o redovničkom pozivu

Srijemska Mitrovica, 5. listopada 2021.

U Župi sveti Dimitrije, đakon i mučenik, u Srijemskoj Mitrovici 5. listopada 2021. godine upriličeno je okupljanje i druženje za studente i radničku mladež na kojem je posebna gošća bila s. Franciska Ulrika Sajdl, milosrdna sestra svetog Križa koja je 26. lipnja 2021. godine položila prve redovničke zavjete.

Kako je rodom iz župe Maradik, s velikom je radošću progovorila o redovničkom pozivu u jednoj od župa Srijemske biskupi-

je. Sestru Francisku Ulriku Sajdl pozdravio je vlč. Ivica Zrno, redoviti kateheta u ovoj najstarijoj katehetskoj grupi. Istaknuo je radost poradi redovitog susreta, ali i rijetke prilike koja im se ukazala. U svojem obraćanju mladima s. Franciska Ulrika Sajdl posvjedočila im je svoje iskustvo poziva, od prvog osjećaja poziva, preko životnih premišljanja pa do konačne odluke. „Uobičajeno je da ljudi, osobito mladi, razmišljaju o duhovnom pozivu kao i o svećenicima ili redovnicima iz jednog veoma specifičnog kuta. Uobičajeno je to da im je to strana vrsta života koje se pomalo i pribojavaju. Ali ono što bih istaknula jest činjenica da je Bog svakoga od nas izabrao iz redova običnih ljudi. Osobno, pohađala sam školu kao i svi vi, život mi je donio određene situacije pa i izbore na koje sam trebala odgovoriti. Moj odgovor vidite i sami. I sada kada bih se trebala prisjetiti cijelog puta, vidim da nije bilo „odjednom“. Postojao je razvoj, a ono što mogu istaknuti jest trenutak odluke koji povežujem uz susret mladih Srijemske biskupije u Sotu”, rekla je na početku s. Franciska Ulrika Sajdl. „Kako mi život izgleda danas? Naravno da život jedne redovnice nije jednostavan, ali čiji jeste? Samostanski život donosi određeni red i dnevna pravila i na to se treba naviknuti. Međutim, sada mogu reći da je taj i takav red jedno posebno iskustvo koje osobu formira i daje joj usmjerenje. Pitali ste me je li mi teško držati red i raspored kakav mi nameće redovnički život. Mogu reći da je donekle bilo tako na početku. Međutim, danas je potpuno drukčije jer s tim redom računam od ranoga jutra“, poručila je s. Franciska Ulrika Sajdl. Okupljeni mladi pažljivo su slušali mladu redovnicu te su se

nakon njezinog svjedočanstva zanimali za određene teme vezane uz samostanski život, kao i put do odgovora na poziv.

Susret mladih za studente i radničku mladež osobitost je Župe svetog Dimitrija, đakona i mučenika, u Srijemskoj Mitrovici. Ovakvi susreti u Srijemskoj biskupiji organiziraju se samo u Srijemskomitrovičkoj župi i to je već duga tradicija. Nažalost, šest godina bilo je prekinuto (2013. – 2019.). Osvrćući se na susrete i rad s mladima, vlč. Ivica Zrno ističe kako je „vjerom, ustrajnim radom i lijepom ponudom mnogo toga moguće. Svjedočanstvo tome su i ovi susreti koje smo, Bogu hvala, ponovno oformili i s njima nastavili“. Prema svjedočanstvu samih mladih veoma je lijepo da u njihovoj župi postoji ponuda rasta u vjeri jer bez „vjerničkog kompasa“ čovjek je, a osobito mlada osoba, u trajnoj opasnosti da odluta s pravoga puta. (IKA)

Papa s franjevkom oslobođenom u Maliju

Vatikan, 10. listopada 2021.

Papa Franjo pozdravio je 10. listopada 2021. godine kolumbijsku franjevku Gloriju Ceciliju Narvaez koja je dan prije oslobođena u Maliju nakon četiri i pol godine zatočeništva.

Sestra Gloria oteta je 7. veljače 2017. godine u Karangassu na jugu Malija gdje je djelovala šest godina. U srpnju je objavljeno pismo upućeno njezinom bratu u kojem se tvrdi kako su otmičari teroristička skupina za podršku islamu i muslimanima (Jama'at Nasr al-Islam wal Muslimin – JNIM). Prijelazna vlada u toj afričkoj zemlji objavila je 9. listopada 2021. godine kako je franjevka

oslobođena, a na fotografiji je prikazana s bamakoanskim nadbiskupom kardinalom Jeanom Zerbom. Sestra Gloria odmah je otputovala u Italiju, a papa ju je pozdravio i porazgovarao s njom neposredno pred početak mise kojom je otvorio svjetsku Sinodu u bazilici Sv. Petra. (IKA)

Papa sestrama kršćanske ljubavi: Nezamjenjiva ste prisutnost u Crkvi

Vatikan, 11. listopada 2021.

Papa Franjo primio je u audijenciju 11. listopada 2021. godine Družbu sestara kršćanske ljubavi koje su okupljene na dvadeset prvom generalnom kapitulu.

Sveti Otac prisjetio se kako je poglavarična na odlasku s. Nunzia De Gori, kada je zatražila audijenciju s njim, primijetila kako se njihov kapitul podudara s početkom Sinode. „Bit ćemo u zajedništvu s cijelom Crkvom i s Vama“, poručila je tada. Papa je sestrama najprije zahvalio na molitvama kojima prate sinodski hod te istaknuo kako je rast Crkve u sinodalnosti snažan poticaj i za institucije osoba posvećenoga života. „Vi, redovnice, nezamjenjiva ste prisutnost u ovoj velikoj putujućoj zajednici koja je Crkva“, rekao je Papa. Prizvao je u sjećanje sliku Isusa koji s učenicima putuje, a među njima su bile i mnoge žene. „Volim pomisliti kako ste vi, redovnice, nastavak te ženske prisutnosti koja je hodala s Isusom i dvanaesticom, dijeleći poslanje i dajući osobiti doprinos“, istaknuo je Sveti Otac. „A vi, sestre kršćanske ljubavi, na koji način konkretnije sudjelujete na ovome putu? Koji je vaš osobiti doprinos?“ Pitanja su to koja je Papa postavio prisutnim redovnicama ističući kako nema

gotovih, unaprijed određenih odgovora, međutim da se iz teme njihova kapitula mogu pronaći odgovori. Tema glasi „Krenuti iznova iz Betanije uz Martinu brigu i Marijino slušanje“. Ističući prisutnost tih dviju žena, učenica koje su imale vrlo važno mjesto u životu Isusa i dvanaestorice, Papa je kazao kako to potvrđuje njihovu živu prisutnost u Crkvi – najprije kao žene i krštenice, odnosno kao Isusove učenice, sudjelujući u zajedništvu i poslanju. „Nikada ne smijemo zaboraviti temelj, krštenje. Ovo je korijen svega“, naglasio je papa. „Polazeći od toga korijena, Bog je učinio da u vama raste biljka posvećenog života, prema karizmi osnivačice Družbe svete Ivane Antide“, kazao je Sveti Otac.

Ipak, tema kapitula govori i više od toga, riječima „briga“ i „slušanje“. „Siguran sam da ćete, ako doista uspijete brinuti i slušati po uzoru na svete sestre Martu i Mariju iz Betanije, nastaviti davati svoj dragocjeni doprinos na putovanju cjelokupne Crkve. Konkretno, u brizi i slušanju siromašnih. Na ovom ste području stručne“, rekao je Sveti Otac. „Ne samo riječima, već djelima“, dodao je, prisjetivši se kako je u povijesti toliko njihovih sestara dalo život za brigu i osluškivanje starijih, bolesnih i marginaliziranih, u blizini s najmlađima, najmanjima, s Božjom nježnošću i suosjećanjem. „To gradi Crkvu te je potiče da hodi putem Krista koji je put milosrđa. Na tome vam od srca hvala“, rekao je sestrama papa Franjo. (IKA)

Predstavnici Križevačke eparhije na proslavi četiristote obljetnice bazilijanskog samostana u Ukrajini

Javoriv, 14. listopada 2021.

Od 14. do 17. listopada bilježnik Križevačke eparhije o. Mladen Mikulić, provincijalna poglavarica sestara bazilijanki u Hrvatskoj s. Darija Fina te izaslanica generalne uprave za hrvatsku vice-provinciju s. Anastazija Pitka nazočili su svečanom obilježavanju četiristote obljetnice samostana sestara bazilijanki u ukrajinskom Javorivu. (IKA)

Prior Ćokovca izabran za opata predstojnika Slavenske benediktinske kongregacije

Prag, 21. listopada 2021.

Na generalnom kapitulu Slavenske benediktinske kongregacije održanom 21. listopada 2021. godine u benediktinskoj opatiji Břevnov u Pragu za novog opata predstojnika Kongregacije izabran je o. Jeronim Adam Marin, prior benediktinskog samostana na Ćokovcu.

Uz promišljanje o prvotnim ciljevima i sadašnjem stanju Kongregacije, na kapitulu se birao novi predstojnik jer je dosadašnjem opatu predstojniku Edmundu Wagenhofneru istekao mandat. Slavenska benediktinska kongregacija sv. Vojtjeha (Adalberta) osnovana je 1945. kao savez pravno samostalnih samostana u slavenskim zemljama. Njoj pripadaju samostani Emauzy, Břevnov i Rajhrad u Češkoj, Maribor u Sloveniji i Ćokovac u Hrvatskoj. (IKA)

U Rimu uručena nagrada fra Željku Klariću

Rim, 22. listopada 2021.

U povodu inauguracije nove akademske godine na Papinskom teološkom Institutu za brak i obitelj Ivan Pavao II. na Lateranskom sveučilištu u Rimu i u povodu liturgijskog spomena sv. Ivana Pavla II. 22. listopada 2021. godine uručena je nagrada franjevcu konventualcu fra Željku Klariću za najboljeg studenta licencijatskog studija teologije braka i obitelji u prethodnoj akademskoj godini.

Priznanje je uručio dekan mons. Philippe Bordeyne, a svečanosti je nazočio i kardinal Angelo De Donatis, vikar Rimske biskupije i mons. Vincenzo Paglia, predsjednik Papinske akademije za život i veliki kancelar Papinskog instituta. U obrazloženju se navodi kako se radi o prvom od tri priznanja te se uzima u obzir ne samo prethodna godina nego i cjelokupni studij i zalaganje studenta. Fra Željko je završio studij teologije na Papinskom fakultetu sv. Bonaventure – Seraphicum u Rimu te se potom vratio u domovinu gdje je boravio u više samostana i obavljao nekoliko službi. Nakon pastoralnog iskustva u Hrvatskoj ponovno odlazi u Rim 2019. godine gdje nastavlja studij teologije braka i obitelji. U lipnju ove godine završio je specijalizaciju i obranio licencijatski rad na temu „Fede, speranza e carità nella salvezza del sacramento del matrimonio – nelle prospettive delle tre encicliche Lumen fidei, Spe salvi e Deus caritas est“. Trenutačno je član samostana sv. Frane u Šibeniku te župnik Župe sv. Petra na Vidicima. (IKA)

Održan regionalni kapitul Sestara Pohoda Marijina njemačko-austrijsko-hrvatskog saveza

Zangberg, 23. listopada 2021.

U samostanu Pohoda Marijina u Zangbergu u Bavarskoj od 23. do 25. listopada održan je regionalni kapitul sestara Pohoda Marijina njemačko-austrijsko-hrvatskog saveza na kojemu je sudjelovala i poglavarica samostana u Zagrebu s. M. Alojzija Martinčević te njezina zamjenica s. M. Petra Klobučar.

Na kapitolu se razgovaralo o sadašnjoj situaciji samostana Saveza te o njihovoj budućnosti. Na kraju kapitula izabrana je nova predsjednica Saveza, Claudija Maria Seitz iz Zangberga. Za prvu savjetnicu i zamjenicu izabrana je s. Maria Gratia Baier iz Beča, s. Marija Petra iz Zagreba kao druga savjetnica i treća savjetnica s. Emanuela Marija Matoković iz Dietramszella. Kapitolu je predsjedao p. Herbert Winklehner, oblat sv. Franje Saleškoga, kao asistent Saveza. (IKA)

Sestra Raffaella Petrini nova generalna tajnica Uprave Države Grada Vatikana

Vatikan, 4. studenoga 2021.

Papa Franjo imenovao je 4. studenoga 2021. godine franjevcu s. Rafaellu Petrini novom generalnom tajnicom Uprave Države Grada Vatikana. Sestra Rafaella Petrini članica je Družbe franjevkice sestara euharistije i prva žena u povijesti na toj visokoj novoj službi na kojoj nasljeđuje španjolskoga biskupa Fernanda Vérgesa Alzagu kojega je papa imenovao predsjednikom Guvernerata. Sestra Rafaella od godine 2005. djeluje kao službenica u Kongregaciji za evangelizaciju

naroda, vodeći Ured prefekta kardinala Luisa Antonija Taglea. Rođena je u Rimu 15. siječnja 1969. godine. Diplomirala je političke znanosti na Slobodnom međunarodnom sveučilištu društvenih znanosti Guido Carlli (LUISS) te doktorirala na Sveučilištu sv. Tome Akvinskog gdje trenutačno i predaje. (IKA)

U Etiopiji uhićeno sedamnaestero salezijanskih misionara

Adis Abeba, 5. studenoga 2021.

Sedamnaestero salezijanskih misionara uhićeno je 5. studenoga 2021. godine u Adis Abebi, glavnom gradu Etiopije u kojoj traje sukob pobunjenika i vlasti.

Predsjednik agencije Fides Habeshia don Mosè Zerai izrazio je čuđenje uhićenjem salezijanaca koji su u odgojnoj misiji, i to iz centra „koji je uvijek bio posvećen činjenju dobra, jako omiljen među brojnom djecom, u kojem se oporavljaju djeca s ulice“. „Uhićili su provincijala, svećenike, đakone, kuhinjsko osoblje – znamo za racije i pretrese u drugim redovničkim kućama. Ali svima je jasno da crkve, redovničke kuće, nisu politički centri“, rekao je don Mosè.

Salezijanci su u Etiopiji od 1975. godine razvili plodnu misijsku djelatnost. Trenutno je sto salezijanaca prisutno u pet pokrajina u kojima imaju petnaest kuća. Vode tri misijska centra, pet župa, šest tehničkih škola, trinaest centara za mlade, trinaest osnovnih i srednjih škola te dva centra za djecu s ulice. Osim o otmici salezijanaca iz Adis Abebe pristižu vijesti o masovnim uhićenjima pripadnika naroda Tigrinja među kojima su žene i djeca. Policija je ušla i u pravoslavni saborni hram

u Adis Abebi prekinuvši bogoslužje. Svećenici su uhićeni i odvedeni na nepoznato mjesto. (IKA)

Pismo generalnog ministra OFM-a u povodu Svjetskoga dana siromašnih

Rim, 9. studenoga 2021.

Provincijalnim ministrima, kustodima, predsjednicima fondacija – svim franjevcima Reda manje braće

Draga braćo, Bog vam dao mir!

Narednog 14. studenoga slavit će se peti Svjetski dan siromaha, dva dana prije toga, 12. studenoga, papa Franjo hodočastit će u Porcijunkulu, baziliku Sv. Marije Anđeoske, susresti petsto siromaha koji potječu iz različitih krajeva Europe, slušat će ih i razgovarati s njima. Papa nam tako pruža svjedočanstvo još jednog vrlo znakovitog čina. Bit ću nazočan s drugim franjevcima na tom susretu. Sudjelovat ću u ime svih vas. Primivši vijest o tom pohodu, zajedno s velikom radošću osjetio sam da je ta gesta za sve nas franjevce i velik izazov, na mjestu gdje smo svi mi franjevci rođeni. Papa se ovdje ne ograničava samo na pisanu poruku, već susreće uživo samo tijelo siromaha koje je sakrament Krista, koji je iz ljubavi prema nama postao siromašan i htio se s njima poistovjetiti. Vraćam se u sjećanju na riječi sv. Ivana XXIII., franjevačkog trećoreca, koji je mjesec dana prije otvaranja Sabora proročki rekao: „Crkva se predstavlja onakva kakva jest i želi biti, kao Crkva svih, i osobito Crkva siromašnih“ („Radio poruka vjernicima cijeloga svijeta“, 11. rujna 1962.). Ta svijest Crkve svih vremena nalazi osobito svjedočanstvo u sv. Franji, na što nas je podsje-

tio papa u svojoj Poruci našem nedavnom generalnom kapitulu. Obnoviti vlastitu viziju – to je ono što se dogodilo mladom Franji Asiškom. On sam to potvrđuje pripovijedajući iskustvo koje u svojoj Oporuci stavlja na početak svoga obraćenja: susret s gubavcima kada „ono što mu je bilo gorko pretvara mu se u slast duše i tijela“ (Oporuka 1-4). U korijenu vaše duhovnosti nalazi se ovaj susret s posljednjim i s patnicima u znaku „iskazivanja milosrđa“. Bog je taknuo Franjino srce preko milosrđa iskazanog bratu i nastavlja doticati naša srca preko susreta s drugima, osobito s najpotrebitijim osobama. Obnova vaše vizije ne može ne krenuti od ovog novog pogleda s kojim se promatra siromašni i marginalizirani brat, skoro sakramentalni znak Božjeg prisustva. Od ovog obnovljenog pogleda, od ovog susreta s bližnjim i s njegovim ranama, može se roditi nova snaga za pogled u budućnost, kao braća i kao manji, što vi i jeste prema lijepom imenu „manja braća“ koje je sv. Franjo izabrao za sebe i za vas.

Osluškujući vlastitu savjest i glas Gospodinov, pitam se i činim to sa svima vama:

Koliko sam svjestan da se susret sa siromašnim nalazi u samom središtu moga života manjeg brata, slijedeći Isusa koji kaže: „Premda bijaše bogat nadasve, on je sam htio s preblaženom Djevicom, majkom svojom, izabrati siromaštvo na ovome svijetu“ (2PVj I, 5: FI 138). Koliko sam trenutaka i prilika imao za susret, za dijeljenje s konkretnim siromasima? Osjećam li da me to „uznemirilo“ i ponovno stavilo na put? Ili opravdavam li se često da je to previše socijalna, a premalo religijska dimenzija? Ali po proročkoj riječi u Pismu, nisu li siromašni ogledalo u kojem vidimo jesmo li još uvi-

jek vjernici? Bog ih voli i želio je da njegov Sin bude jedan od njih. Isto važi i za apostole i za mnoge druge prijatelje Božje tijekom povijesti, među njima su i sv. Franjo, sv. Klara i sv. Elizabeta. Može li susret sa stvarnim licem nekih siromaha, s njihovim mirisom, s njihovom ponekad neugodnom nazočnošću, s pitanjima koje nam postavljaju, može li nas pokrenuti i potresti? Navesti nas na obraćenje? Izvesti nas iz naših često udobnih jazbina? Stoga kao vaš ministar i sluga, u zajedništvu s generalnim defnitorijem, ovim sam pismom u molitvi odlučio tražiti od svih franjevac Reda i različitih bratstava u svijetu da tijekom mjeseca studenoga imate bar jedan konkretni trenutak sa siromašnim. Ne sami, već kao bratstvo, bar po dvojica (usp. Lk 10, 1), tražeći jednostavni susret, blizinu i služenje s nekim od njih, pokucati na njihova vrata, kako piše Sveti Otac u Poruci za ovaj peti Svjetski dan, poslušajmo. Ne smijemo čekati da oni pokucaju na naša vrata, nego mi moramo pohitati njima u njihovim vlastitim domovima, u bolnicama i staračkim domovima, na ulicama i u mračnim zakutcima gdje se ponekad skrivaju, u skloništima i prihvatnim centrima... Važno je razumjeti kako se osjećaju, kroz što prolaze i kakve želje nose u svome srcu. Neka potresne riječi don Prima Matzzolarija postanu naše vlastite: „Ne pitajte me, molim vas, postoje li siromasi, tko su i koliko ih je jer se bojim da takva pitanja služe tome da odvrate pozornost ili predstavljaju izgovor za izbjegavanje jasnog zova savjesti i srca. (...) Ja nikada nisam brojio siromašne jer se ne mogu nabrojiti: siromahe se grli, a ne broji“ („Adesso“ br. 7, 15. travnja 1949.). Siromasi su među nama. Kako bi to bilo evanđeoski kad bismo s pu-

nom istinom mogli reći: i mi smo siromašni jer ćemo ih samo tako moći zbiljski prepoznati i učiniti dijelom našega života i oruđem spasenja.

Na generalnom kapitulu iznova smo se pitali o našem identitetu i otkrili smo ga u bratstvu i malenosti. Možemo raspravljati unedogled i opet se naći na istoj točki. Sretan sam i sretni smo zbog posjeta Svetog Oca Porcijunkuli, bez sumnje služi na čast tom mjestu i svima nama i istovremeno nas potiče da izađemo iz nas samih i naših uobičajenih aktivnosti i idemo u susret siromašnima, da otkrijemo da je tamo naš identitet, čeka nas, daje nam novo svjetlo, moguće je i danas živjeti ga radosno iako usred poteškoća. Vjerujem da nam je svima moguć takav jedan korak: ministrima i svoji braći, mladima kao i starima, franjevcima koji su angažirani u pastoralu kao i onima na studiju, novacima i kandidatima za franjevački život kao i njihovim odgojiteljima, evangelizatorima, misionarima, onima koji se osjećaju čvrstima u pozivu kao i onima što si postavljaju mnoga pitanja ili gledaju možda drugdje. Zato što susresti siromahe nije neka posebna aktivnost ili ideologija: oni su uvijek otvorena vrata milosrđa. Izaberimo proći ih zajedno i vjerujem da ćemo doživjeti veliko iznenađenje Duha, jedan veliki novi početak u našem evanđeoskom životu. Nije važno koliko smo sveti ili grešni. Siromasi primaju onog siromaha koji je u svakom od nas, prepoznaju ga, i ako im se približimo bez arogancije ili straha, pomažu nam, oni nas ustvari podupiru i pomažu nam hoditi. Papa Franjo priželjkuje Crkvu siromaha, i ja priželjkujem da u našem univerzalnom bratstvu znademo ponovno otkriti lice malenih i siromašnih i susretnemo

se s njima, s njihovim imenima i posebnim situacijama. Držim da iz ovog susreta, življenog iz dubine našega poziva, mi franjevci dobivamo milost i možemo se iznova odlučiti postati siromasi, preispitujući naš odnos prema stvarima, novcu, moći i osjećajima. Bog zna da nam to treba, da se ne ugasimo u previše lagodnom i osiguranom životu do te mjere, daleko od prilika siromaha, da ne osjećamo više žeđ za Kristom i autentičnim i živim čovječtvom koje je u stanju sagorjeti za drugog. „Siromasi su naši učitelji“ (GK 93 §1), dopustimo im da nas evangeliziraju! Gospodin nas kod njih čeka i spreman nas je iznenaditi. Dopustimo mu da to učini, ljubljena braćo u Kristu, ne opirimo se toj želji, tom dašku karizme koji Duh još uvijek potiče u nama, snagom koju mi samo ne možemo naći. Molim i molimo svi za to. Tražim to od vas u ime sv. Franje. Pokušajmo učiniti taj korak prema siromasima u mjesecu studenom i ostat ćemo iznenađeni. Gospodin nam prethodi i čeka nas na tom putu. Odlučimo se za neku gestu, izaberimo neku kuću, neki hospicij, kuću za bolesne franjevce, zatvor, bolnicu, migrantski centar, predgrađe, prihvatni centar ili neko slično mjesto, i posjetimo Krista u njegovim namjesnicima, siromasima. Neka nas On pronađe, koji nas još uvijek želi privući i pokrenuti naš život. Rado ću poslušati od vas, tko želi ispričati, pripovijesti o susretu sa siromasima, kako je taj susret održavao živim plamičak vjere i poziva: možemo početi pripovjedati i pisati o tom segmentu franjevačkog života koji nam je darovan i tražen u današnje vrijeme, tako da to možemo prenijeti životom i riječima budućim generacijama.

Neka nas Bog blagoslovi i sv. Franjo podrži u ovo blagoslovljeno i teško vrijeme,

našu želju za novim početkom u našem pozivu braće, manjih i siromašnih, našu potragu za licem Božjim na putovima muškaraca i žena našega vremena, da budemo sposobni za susret i svjedočenje. (IKA)

Nova vrhovna uprava Družbe Kćeri Milosrđa

Rim, 10. studenoga 2021.

U Rimu se od 10. do 25. studenoga 2021. godine održavao šesnaesti vrhovni kapitul Družbe Kćeri Milosrđa Trećeg samostanskog reda sv. Franje na kojem sestre kapitularice iz Europe i Južne Amerike razmišljaju o trenutačnom stanju u Družbi i odlukama za sljedeće šestogodište u započetom drugom stoljeću djelovanja. Vrhovni kapitul izabrao je vrhovnu upravu. Za vrhovnu predstojnicu Družbe Kćeri Milosrđa TSR-a sv. Franje izabrana je s. M. Fides Babić iz Hrvatske, za prvu savjetnicu i vrhovnu zamjenicu s. M. Rufina Ramirez iz Paragvaja, za drugu savjetnicu s. M. Vlatka Bratinšćak iz Hrvatske, za treću savjetnicu s. M. Vianija Kustura iz Hrvatske i za četvrtu savjetnicu s. M. Salvadora Mercado iz Paragvaja. (IKA)

Milosrdne sestre sv. Križa posjetile Hrvatsku katoličku misiju Beč

Beč, 12. – 14. studenoga 2021.

Hrvatska katolička misija u Beču od 12. do 14. studenoga 2021. godine ugostila je tri milosrdne sestre sv. Križa: s. Mirjam Jerković, s. Mariangelu Markotić i s. M. Filoteu Hajek, novakinju. Sestre su sudjelovale na susretima krizmanika, Frame i mladih koji se okupljaju u župi te su doprinijele vođenjem kateheza, molitvom, pjesmom, igra-

ma i svjedočenjem o svome pozivu. Sestra Mirjam, s. Mariangela i s. M. Filotea inače djeluju u zajednici na Sušaku u Rijeci gdje organiziraju pastoralne sadržaje: duhovne obnove za mlade i za žene te tjedne molitvene susrete i jednodnevne duhovne obnove. Nakon ovoga posjeta Hrvatskoj katoličkoj misiji u Beču, sestre poručuju: „Molimo za naše Hrvate u Austriji te za braću franjevence i sestre koji vode Hrvatsku katoličku misiju, da im Gospodin udijeli potrebne milosti kako bi u svim poteškoćama ostali vjerni Kristu i svojoj Crkvi.“ (IKA)

Održan generalni kapitul Franjevačkog svjetovnog reda

Rim, 13. – 21. studenoga 2021.

U Rimu je od 13. do 21. studenoga 2021. godine održan generalni kapitul Franjevačkog svjetovnog reda. U ime OFS-a Hrvatske na kapitolu su sudjelovala tri predstavnika: Ana Fruk, vijećnica u Predsjedništvu međunarodnog vijeća OFS-a, Goran Lukeća, međunarodni vijećnik, te Marta Radoš, nacionalna povjerenica za formaciju.

Središnja tema kapitula bila je „Animirati i voditi u duhu služenja“. Kroz razgovor u radnim skupinama sudionici su izmjenjivali iskustva o izazovima, potrebama i stanjima nacionalnih bratstava. Na kapitolu je obilježena i proslava osamsto godina od nastanka pravila „Memoriale propositi“. Posebna radost za sudionike kapitula bila je audijencija s papom Franjom. Papa je članove Franjevačkog svjetovnog reda ohrabrio u življenju njihova poziva i poslanja te ih pozvao da budu muškarci i žene nade u konkretnim svakodnevnim situacijama, međuljudskim odnosima i društvenom zalaganju. Tijekom

generalnog kapitula izabrano je novo predsjedništvo međunarodnog vijeća OFS-a na razdoblje od šest godina (2021. – 2027.). Tibor Kauser (OFS, Mađarska) izabran je na drugi mandat za generalnog ministra, a Mary Stronach (OFS, Sjedinjene Američke Države) izabrana je za novu generalnu doministru. Fra Amando Trujillo-Cano, generalni ministar TOR-a, predvodio je misu kojom je započeo kapitul. Zatim je fra Michael Perry, bivši generalni ministar OFM-a, održao predavanje u kojem je progovorio o animiranju i vođenju u duhu služenja. Fra Massimo Fusarelli, generalni ministar OFM-a, predvodio je izbore, a potom i misu zahvalnicu u bazilici sv. Sebastijana u Rimu. Završnu misu slavio je mons. José Rodríguez Carballo, OFM, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, pod čiju nadležnost pripada Franjevački svjetovni red.

Generalni ministar Tibor Kauser u svom je izvješću istaknuo kako je OFS prisutan u sto dvanaest zemalja s oko sedamdeset konstituiranih nacionalnih bratstava. „Imamo oko sto osamdeset tisuća braće i sestara koji su zavjetovali živjeti evanđelje Gospodina našega Isusa Krista u Franjevačkom svjetovnom redu opslužujući njegovo Pravilo“, rekao je. (IKA)

Materijali za beatifikaciju majke Franziske Lechner dostavljeni Kongregaciji za kauze svetaca

Rim, 9. prosinca 2021.

Nakon što je zaključena biskupijska faza procesa za beatifikaciju majke Franziske Lechner, dosadašnjoj postulatorici kauze s. Lucyni Mroczek povjerena je odgovornost

dostavljanja svih dokumenata u Rim. To je učinila u zajedništvu sa s. Benwenutom Kaczocha (Poljska), zamjenicom vrhovne glavarice, s. Ritom de Cássia Barbosa Leite (Brazil) i s. Vinkom Marović (Hrvatska). „Neka nebeski Otac po zagovoru Franziske, koja je uvijek htjela biti njegovo oruđe, покаže da svojom blagom rukom vodi naše živote u kakvoj god situaciji se našli“, ističu iz Družbe kćeri Božje ljubavi potičući sve da se utječu zagovoru majke Franziske. (IKA)

Mjanmarska redovnica i brojne Afganistanke među 100 BBC-jevih žena 2021.

Mjanmar, 10. prosinca 2021.

Polovica od BBC-jevih „100 žena“ godine afganistanskog je podrijetla. Među njima i katolička redovnica Ann Rose Nu Tawng iz Mjanmara. Članica mjesnih sestara sv. Franje Ksaverskog s. Ann Rose Nu Tawng iz Myitkyine (45), glavnog grada države Chin, pokazala je nevjerojatnu hrabrost pred velikom opasnošću 28. veljače 2021. godine, kada se spustila na koljena i raširila ruke pred snagama sigurnosti, moleći ih da ne napadaju nenaoružane prosvjednike koji se sklanjaju u klinici u kojoj ona opslužuje bolesne. Naređeno joj je da odmah ode, ali ona je ostala pri svome govoreći: „Ubijte me ako želite. Prosvjednici nemaju oružje i samo mirno pokazuju svoju želju“.

„Žene iz Afganistana čine polovicu ovogodišnjeg popisa od stotinu žena, od kojih se neke pojavljuju pod pseudonimima i bez fotografija zbog vlastite sigurnosti“, kaže BBC. „Ponovno vraćanje talibana u koluvozu 2021. godine promijenilo je živote milijuna Afganistanaca – djevojkama je za-

branjeno više obrazovanje, ministarstvo za ženska pitanja raspušteno je, a ženama je u mnogim slučajevima rečeno da se ne vraćaju na posao. Ovogodišnja lista prepoznaje opseg njihove hrabrosti i postignuća jer su prisiljeni 'resetirati' svoje živote." (IKA)

Sudionici plenarnog zasjedanja Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života u audijenciji kod Pape

Vatikan, 11. prosinca 2021.

„Uzajamno slušanje između uredâ Svete Stolice i pastirâ, kao i vrhovnih poglavara, bitan je vid sinodalnog puta koji smo započeli“, rekao je papa Franjo primivši 11. prosinca 2021. godine u vatikanskoj Apostolskoj palači u audijenciju sudionike plenarnog zasjedanja Kongregacije za ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života.

„Zahvaljujem vam na svem trudu i radu koji obavljate u službi posvećenog života u sveopćoj Crkvi. Želio bih reći, u službi evanđelja, jer sve što činimo u službi je evanđelja, a vi posebno služite onom 'evanđelju' koje je posvećeni život, da bude to što jest, da bude evanđelje za današnji svijet. Želim vam zahvaliti i želim vas ohrabriti jer znam da vaš zadatak nije lak. Zbog toga želim izraziti svoju blizinu svima koji vjeruju u budućnost posvećenog života“, rekao je Papa.

Premda se u različitim dijelovima svijeta bilježilo i nastavlja se bilježiti opadanje zvanja za redovništvo, prevladavala je i prevladala nada, utemeljena na ljepoti dara koji je posvećen život. „Od presudne je važnosti“, primijetio je Sveti Otac, „usredotočiti se na Božji dar, na besplatnost njegova poziva, na preobražavajuću snagu njegove riječi i nje-

gova Duha. Potičem vas i one koji u različitim ustanovama i partikularnim crkvama pomažu posvećenim muškarcima i ženama, polazeći od 'deuteronomijskog' sjećanja, da s povjerenjem gledaju u budućnost. Zašto kažem 'deuteronomijsko' sjećanje? Zato što je vrlo važno njegovati spomen. Sjetimo se one poruke iz Ponovljenog zakona: 'Sjeti se, Izraele, sjeti!'. To je ono sjećanje na prošlost, na vlastitu prošlost, na vlastitu ustanovu, sjećanje na korijene. I to nam pomaže rasti. Kad izgubimo sjećanje, ono sjećanje na čudesa koja je Bog učinio u Crkvi, u našoj ustanovi, u mojemu životu – svatko može reći za sebe samoga – gubimo snagu i nećemo moći dati život. Zato kažem 'deuteronomijsko pamćenje', objasnio je Papa.

„Mislim da se vaša služba, danas više nego ikada, može sažeti u dvije riječi: razlučivati i pratiti. Poznajem mnoštvo situacija s kojima se morate nositi svaki dan. Posrijedi su često složene situacije koje zahtijevaju dublje proučavanje njihove povijesti, u dijalogu s poglavarima ustanove i s pastirima. To je ozbiljno i strpljivo djelo razlučivanja koje se može vršiti samo na obzoru vjere i molitve. Razlučivati i pratiti. Osobito pratiti novosnovane zajednice koje su još više izložene riziku autoreferencijalnosti“, rekao je Papa.

„Uzajamno slušanje između uredâ Svete Stolice i pastirâ, kao i vrhovnih poglavara“, rekao je u svome obraćanju papa Franjo, „bitan je vid sinodalnog puta koji smo započeli. Ali u širem i temeljnijem smislu rekao bih da su posvećeni muškarci i žene pozvani dati važan doprinos u ovom procesu, doprinos za koji crpe nadahnuće ili bi ga trebali crpiti iz dobrog poznavanja prakse bratstva i dijeljenja i u životu zajednice i u apostolskom zalaganju“. (IKA)

Pedeset treća skupština Hrvatske redovničke konferencije (Zagreb, 13. – 14. listopada 2021.)

U Franjevačkom samostanu u zagrebačkoj Dubravi 13. i 14. listopada održalo se zasjedanje pedeset treće skupštine Hrvatske redovničke konferencije (HRK) na kojoj su sudjelovali viši redovnički poglavari i poglavarice iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

Program skupštine započeo je molitvom Trećega časa nakon čega su uslijedili pozdravi. Skup je najprije pozdravio fr. Slavko Slišковиć, predsjednik Hrvatske redovničke konferencije, izrazivši dobrodošlicu svima i najavivši temu skupštine. Nakon fr. Slavka skupu se obratio fra Jozo Marinčić, predsjednik KVRPP BiH. Fra Jozo je izrazio zahvalnost što HRK pruža financijsku podršku KVRPP BiH. U znak zahvale predao je fr. Slavku sliku Gospe

foto: Marija Belošević

Olovske. Pozdravno slovo zatim je uputio mons. Zdenko Križić, biskup gospičko-senjski i predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Predsjednik KORUS fra Marjan Čuden nije bio u mogućnosti odazvati se pozivu na skupštinu, ali je putem elektroničke pošte pozdravio sve okupljene i zaželio Božji blagoslov u radu skupštine. Slično je učinio i zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić.

foto: Marija Belošević

Prvo predavanje „Redovništvo i sinodalnost Crkve“ održao je doc. dr. sc. Branko Murić s Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Govoreći o istoj temi „Redovništvo i sinodalnost Crkve“, drugo predavanje održao je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua. Na kraju jutarnjega dijela zasjedanja nuncij Lingua u koncelebraciji s provincijalima predvodio je euharistijsko slavlje.

U nastavku zasjedanja skupštine predstavljen je rad Centra za promicanje dobrobiti ranjivih osoba koji je nedavno osnovan pri Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Projekt edukacija i mogućnost obrazovanja u okviru Centra predstavili su mr. sc. Marina Šijaković i doc. dr. sc. Josip Bošnjaković. Prodekanica za nastavu Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izv. prof. dr. sc. Silvija Migles predstavila je program cjeloživotnog obrazovanja „Formacija odgojitelja svećeničkih i redovničkih kandidata“. U raspravi su redovničke poglavarice i poglavari iznijeli razmišljanja i prijedloge glede ostvarivanja suradnje u navedenim odgojno-obrazovnim projektima.

Drugog dana zasjedanja redovničkim poglavaricama i poglavarima prezentirana su izvješća o radu Hrvatske redovničke konferencije kao i o djelatnostima Povjerenstava HRK. (HRK)

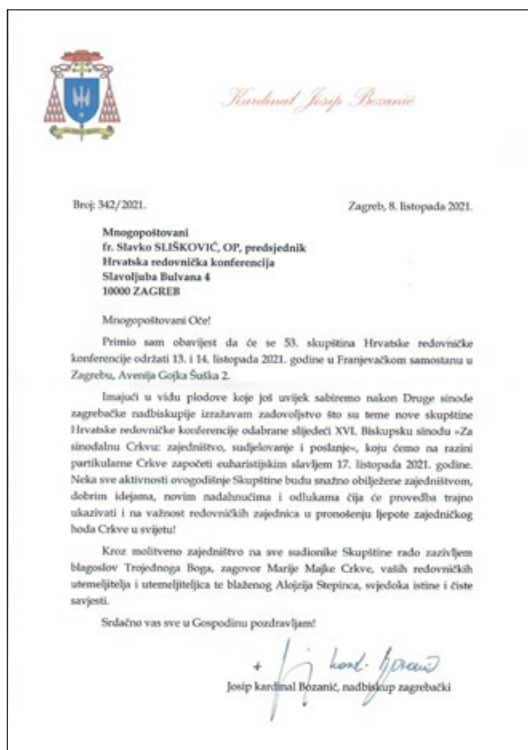

foto: HRK

mons. dr. Josip kardinal Bozanić,
nadbiskup zagrebački i metropolit

Pozdrav
Skupštini HRK
Zagreb, 13. listopada 2021.

Mnogopoštovani oče!
Primio sam obavijest da će se pedeset treća skupština Hrvatske redovničke konferencije održati 13. i 14. listopada 2021. godine u Franjevačkom samostanu u Zagrebu, Avenija Gojka Šuška 2.

Imajući u vidu plodove koje još uvijek sabiremo nakon Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, izražavam zadovoljstvo što su teme nove skupštine Hrvatske redovničke konferencije odabrane slijedeći šesnaestu Bi-

skupsku sinodu „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje“, koju ćemo na razini partikularne Crkve započeti euharistijskim slavljem 17. listopada 2021. godine. Neka sve aktivnosti ovogodišnje skupštine budu snažno obilježene zajedništvom, dobrim idejama, novim nadahnućima i odlukama čija će provedba trajno ukazivati i na važnost redovničkih zajednica u pronosjenju ljepote zajedničkog hoda Crkve u svijetu!

Kroz molitveno zajedništvo na sve sudionike skupštine rado zazivljem blagoslov Trojednoga Boga, zagovor Marije Majke Crkve, vaših redovničkih utemeljitelja i utemeljiteljica te blaženog Alojzija Stepinca, svjedoka istine i čiste savjesti.

Srdačno vas sve u Gospodinu pozdravljam!

fr. Slavko Slišković,
predsjednik HRK

Pozdrav
Skupštini HRK
Zagreb, 13. listopada 2021.

Preuzvišeni gospodine Zdenko Križiću, biskupe gospičko-senjski i predsjedniče Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, mnogopoštovani fra Jozo Marinčiću, predsjedniče Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH, mnogopoštovane vrhovne i provincijalne poglavarice, mnogopoštovani provincijali, kao i predstavnici različitih zajednica, poštovani fra Svetozare, gvardijane!

Sve vas srdačno pozdravljam na početku pedeset treće skupštine Hrvatske redovničke konferencije koju održavamo u zajedništvu s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine, na temu „*Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje*“. Tema je to koja je izuzetno važna za današnju Crkvu kao i za naše zajednice. Možemo kazati da se sada stvara povijest u kojoj ne želimo biti pasivni promatrači.

Ovaj mjesec započeo je crkveni hod Sinode posvećen sinodalnosti u Crkvi. Svjedoci smo da je svečani početak bio u Rimu 9. i 10. listopada, dok će 17. dana ovoga mjeseca započeti u svakoj partikularnoj crkvi kako bi se spremili za temeljnu etapu na šesnaestoj redovnoj općoj skupštini Biskupske sinode u listopadu 2023. godine nakon koje će uslijediti etapa provedbe.

I mi kao osobe posvećenog života pozvani smo u tome sudjelovati. Zasigurno nam

foto: Marija Belošević

je mnogo toga nejasno i nepoznato. Zato sam radostan što ćemo tijekom prvoga dijela naše skupštine imati mogućnost poslušati predavanje doc. dr. sc. Branka Murića, prodekana za znanost KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, te nakon toga raspravljati i raditi u skupinama.

Osobito je važno što će nam o ovoj temi progovoriti i sam papinski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua te ćemo biti u prigodi i s njim raspravljati, postavljati pitanja i tražiti pojašnjenja. U nastavku skupštine redovito će se raditi prema predviđenom dnevnom redu. Svima vama želim dobrodošlicu, zahvaljujem na dolasku i želim nam uspješan i blagoslovljen rad.

fra Jozo Marinčić, OFM,
predsjednik KVRPP BiH

Pozdrav
na skupštini HRK
Zagreb, 13. listopada 2021.

Poštovani predsjedniče Hrvatske Redovničke Konferencije, fr Slavko, i drage redovnice i redovnici, sve vas srdačno pozdravljam u ime svih članova KVRPP BiH, nas ovdje nazočnih i nenazočnih. Mir i dobro!

Konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica u BiH (KVRPP BiH) čine dvadeset tri redovničke zajednice: sedam muških i šesnaest ženskih od kojih su dvije kontemplativne (klarise na Brestovskom kod Kiseljaka i karmelićanke u Sarajevu). Šest zajednica ima svoja provincijalna sjedišta u BiH: dvije muške i četiri ženske, a

ostale zajednice u BiH imaju samo poneku kuću, a provincijalna središta su im izvan BiH. Prema posljednjim podacima Konferencija ima ukupno osamsto trideset devet članova: tristo pedeset pet redovnika i četrsto osamdeset četiri redovnice.

Konferencija djeluje oslanjajući se ne samo na članarinu, nego i uz pomoć donatora od kojih je najveći i najustrajniji Hrvatska redovnička konferencija na čelu sa svojim predsjednikom fr. Slavkom Sliškovićem, OP. Od srca zahvaljujem i želim vam obilnu nagradu od Gospodina i na duhovnom i na vremenitom planu, a posebno novih svetih duhovnih zvanja.

Želim svim sudionicima i cijeloj Konferenciji uspješan i od Boga blagoslovljen rad na ovoj skupštini, na slavu Božju, na posvećenje naše redovničke braće i sestara te na spasenje povjerenog nam Božjeg naroda.

mons. dr. Zdenko Križić,

*biskup gospičko-senjski i
predsjednik Vijeća HBK za ustanove
posvećenog života i družbe apostolskog života*

Pozdrav

*na skupštini HRK
Zagreb, 13. listopada 2021.*

U ime Hrvatske biskupske konferencije srdačno pozdravljam sve nazočne više redovničke poglavare i poglavarice u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini na ovoj pedeset trećoj skupštini Hrvatske redovničke konferencije. Središnja tema skupštine vrlo je aktualna, „Sinodalnost Crkve“. To je tema koja je u ovom vremenu u središtu pozornosti cijele Crkve. Naglasak je na tri stvarnosti: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje.

Poznati su nam problemi s kojima se suočava Crkva u različitim dijelovima svijeta, napose u Europi. Crkva od problema ne može i ne smije bježati, nego se s njima suočavati. Stoga je i ova Sinoda predstavljena kao zajednički hod cijelog Božjeg naroda u zauzetosti za obnovu Crkve. Jer Crkva se treba trajno obnavljati da bi njezino svjedočenje moglo biti snažnije i njezin navještaj razumljiviji svakom vremenu i svakoj kulturi. U tom smislu papa Franjo govori mnogo o otvaranju Crkve jer Crkva zatvorena u sebe jest, kako veli on, „bolesna Crkva“, Crkva koja se zabetonirala u neke tradicije koje je guše, ali nažalost, uvijek ima onih koji se opiru da ih stave u pitanje.

Kada pogledamo povijest spasenja, jasno vidimo kako Bog prati narod u njegovu hodu i vodi ga k spasenju. Narod na putu k Obećanoj zemlji nosi sa sobom Kovčeg

foto: Marija Belošević

saveza koji je Božje prebivalište. Ali kada dođu u Obećanu zemlju i kada bude napravljen hram sa svetištem nad svetištima u koji će biti pohranjen taj Kovčeg saveza, dolazi zapovijed da se motke, s kojima se nosi Kovčeg, ne izvlače iz kolutova Kovčega, nego neka ostanu u njima jer put naroda nije još završio (Izl 25, 14-16). Moraju ostati uvijek spremni na novi put, na nove „izlaske“. Hod s Bogom traje cijeli život. Ali taj hod ima mnoge napasti: one da se putuje sam ili s nekim idolom koji si sami napravimo. Takav put ne dovodi cilju.

Papa Franjo u svojim nagovorima često ističe kako je vjera put jer se Bog objavio kao Bog povijesti, a ne kao kompendij apstraktnih istina. Zato je nužno stalno tražiti

Božje zahtjeve za čovjeka današnjeg vremena, današnje kulture, jer je kultura „nešto dinamično, nešto što narod uvijek iznova stvara“ (EG 122). Još će davno papa Ivan XXIII. reći: „Naša dužnost nije samo u tome da čuvamo dragocjeno vrijeme prošlosti, kao da se brinemo samo o starinama, nego se moramo posvetiti onomu što od nas traži naše vrijeme“.

Traženje novoga mora biti zajedničko traženje, s pažljivim osluškivanjem Duha, ali i s hrabrošću riskiranja. Papa Franjo u jednoj zgodi veli: „Ako netko misli da ima odgovore na sva pitanja, ovo je samo dokaz da Bog nije s njim. To su redovito lažni proroci“. Nije dobro u mnogočemu postavljati granitne istine ili sigurnosti, nego graditi dijalog i zajednički tražiti Božju volju za određeno vrijeme i njegove izazove. Nije u pitanju to da se trebaju mijenjati neke temeljne istine vjere, nego samo njezini oblici.

Papa Franjo reče u jednom intervjuu: „Tko danas stalno traži rješenja u disciplinskim propisima, tko na pretjeran način inzistira na doktrinalnoj sigurnosti, tko uporno traži povratak izgubljene prošlosti, taj ima statičnu i ostarjelu viziju života“. Potrebno je osloboditi se onoga „uvijek je tako bilo“ i stvarati nešto novo što svijet danas bolje razumije. Sveti papa Ivan XXIII., pripremajući Drugi vatikanski sabor, jednom zgodom reče: „Moramo stresti kraljevsku prašinu koja se nakupila na stolici svetog Petra“. Svi su razumjeli što je time Papa htio reći. Naglasak je bio na tome da se u Crkvi više poradi na zajedništvu, na bratstvu, a ne na podjelama: vlast i podložnici.

Papa Benedikt XVI. u jednom govoru kardinalima i biskupima Rimske kurije 20. prosinca 2010. godine reče: „Lice Crkve

pokriveno je prašinom. (...) Moramo prihvatiti ovo poniženje“. Razlog tome mnogi su skandali crkvenih pastira zbog kojih je strašno nagrđeno lice Crkve. Ovaj poziv na sinodalnost treba razumjeti kao poziv da se skine prašina s lica Crkve. Kada je u pitanju posvećeni život, trebalo bi prije svega krenuti sa skidanjem prašine s lica naših redovničkih zajednica, posebno kada je u pitanju naše služenje, zajedništvo, bratstvo i sestriinstvo. Znati živjeti zajedništvo koje ne dopušta da jedan drugome kažemo „ne trebam te“, u smislu onog Pavlova teksta u kojem govori o povezanosti udova tijela (1 Kor 12, 21). Nakon toga neće izostati doprinos zajedništvu cijele Crkve. Posvećeni život kroz povijest davao je velik doprinos u nadilaženju problema s kojima se suočavala cijela Crkva, uvjereni smo da će taj doprinos dati i danas.

Papa Franjo poziva redovnike i redovnice da budu „muškarci i žene koji daju svjetlo svijetu“ (Na plenarnom zasjedanju viših redovničkih poglavara 27. – 29. studenoga 2013.). A zatim dodaje: „Od redovnika i redovnica očekuje se da slijede Gospodina na proročki način da bi osvijetljivali budućnost“. Svjetlo koje redovnici i redovnice moraju davati mora proizlaziti iz njihove vlastite karizme prilagođene potrebama današnjice. Kako reče papa Franjo: „Život nam nije dan kao libreto neke opere gdje je sve napisano, nego je život stalni hod, djelovanje, traženje, gledanje. Mora se ući u avanturu traženja susreta, ali i dopuštenja da budemo nađeni i susretnemo se s Bogom.“ Neka i ovaj susret viših redovničkih poglavara i poglavarica bude mali doprinos sinodalnosti Crkve, doprinos zajedništvu, sudjelovanju i poslanju. Hvala lijepa!

Doc. dr. sc. Branko Murić

**Radni materijal za rad u skupinama:
Sinodalni princip kao paradigma
Crkve za treće tisućljeće
Zagreb, 13. listopada 2021.**

Promatrajući razvoj Crkve i preobrazbe njezinih struktura od Drugog vatikanskog koncila do danas, ono što se može primijetiti jest probuđena svijest o potrebi sinodalnog načela života i vođenja Crkve. Stoga se može govoriti i teološki promišljati kako je sinodalno načelo Crkve „paradigma“ života Crkve za treće tisućljeće. Sinodalnost je konstitutivno načelo Crkve, a to je upravo ono što će si Crkva osvješćivati na svom trogodišnjem sinodalnom hodu od mjesne preko nacionalnih/pokrajinskih do kontinentalnih razina i, u konačnici, na općoj razini slaveći novu Sinodu biskupa na kraju tog sinodalnog hoda. Prema tome, sinodalno načelo već obilježava Crkvu od samih njezinih početaka, a u budućnosti će još više obilježavati Crkvu s novom probuđenom svijesću te će osobito utjecati na tri njezine vitalne dimenzije: zajedništvo, sudjelovanje/uključenost/prihvat i poslanje. Temeljito bi se trebao promijeniti način navještaja evanđelja što bi trebalo imati odraza na način življenja, poslanja i upravljanja Crkvom. Kako bi se to moglo ostvariti, potrebno je pred sobom imati i neprestano osvježavati plodove Drugoga vatikanskog koncila te onoga što papa Franjo jasno ističe od početka svoga pontifikata, a to je potreba preobrazbe mentaliteta u svim porama Crkve kako bi ona mogla doživjeti pastoralnu preobrazbu.

foto: Marija Belošević

Temeljno pitanje koje si cijela Crkva postavlja u trogodišnjem sinodalnom hodu, započetom svečanim otvaranjem 10. listopada 2021. godine u Rimu, jest – kako se ostvaruje „zajednički hod“ Crkve na svim razinama crkvenosti (od lokalne do univerzalne), s ciljem pospješivanja povjerenog joj navještanja evanđelja? Na koje nas iskorake Duh potiče kako bismo pospješili rast sinodalnosti Crkve?

S jedne strane nalazi se potreba reforme i pročišćavanja svih crkvenih struktura, na svim razinama, čija su svrha i cilj pospješivanje navještanja evanđelja u svijetu, dok se

istovremeno s druge strane pita i propituje čujemo li poticaje Duha koji nas nagoni na nužne promjene kako bismo istinski ostvarili povjerenje poslanje i smisao Crkve koja se nalazi na hodočasničkom putu.

Ova pitanja sinodalnog hoda Crkve mogli bismo pokušati konkretizirati za potrebe našega današnjeg susreta:

- Prepoznavamo li načelo sinodalnosti u redovničkoj zajednici u kojoj živimo (na svim razinama)? Uključujemo li načela slušanja, prezije, razlučivanja, (su)odgovornosti, uključenosti i dijaloga u našoj zajednici na svim razinama?
- Ako je Crkva trećega tisućljeća „sinodalna“, što moramo učiniti u odgojno-obrazovnim procesima u redovničkoj zajednici kako bismo pripremili i osvijestili nove naraštaje za to konstitutivno načelo Crkve?
- Ako naše zajednice, karizme kojima nastojimo biti vjerni, poslanje i život prolaze kroz krizu i sumnje, na koji način jačanje sinodalnog načela može poboljšati, osnažiti, osvježiti i obnoviti bit zajednice kojoj pripadamo? Koja je uloga i mjesto pojedinca prema zajednici i zajednice prema pojedincu? Slušamo li i čujemo li se uopće, uvažavamo li jedni druge s povjerenjem?
- Polazeći od osluškivanja osjećaja vjere vjernika te čitanja znakova vremena, sinodalnost dotiče i pitanje redefiniranja vlasti upravljanja, odgojnih ustanova i njihovih procesa, pitanje zajedništva općenito i konkretno, obnove karizmi (na koji način „nasljedovati“ i „slije-

diti“ utemeljitelja). U tom smislu može se formulirati pitanje – u sinodalnom procesu koliko je izgledno i moguće, temeljeći se na karizmama utemeljitelja/ica, obnoviti karizme pojedinih redova usklađujući ih sa sadašnjim izazovima i situacijom u Crkvi, usmjerujući ih na budućnost? Polazište: svaki red, kongregacija, družba, ustanovljeni su kao odgovor na pojedine izazove s kojima se Crkva suočavala u danom povijesnom trenutku; nije li vjernost utemeljitelju/ici povezana s pozivom da se odgovori na izazove sadašnjosti? Sinodalnost gleda na budućnost Crkve te time potiče redove, družbe i kongregacije da ne gledaju samo na prošlu baštinu, nego i na trajno čišćenje i preobrazbu u misijskom ključu usmjerenom prema budućnosti.

- Kako redovničke zajednice mogu više i bolje doprinijeti preobrazbi mjesne Crkve kroz zajedništvo-sudjelovanje-poslanje? Odgojno-obrazovni procesi, duhovno-formativni procesi, pastoralno-karitativni procesi, ekumenski procesi, ekonomsko-gospodarski procesi, mirotvorstvo i prihvat izbjeglica/migranata/marginaliziranih, poticanje održivog razvoja i odgovora na klimatske promjene kroz promicanje i odgoj integralne ekologije u redovničkom životu, redovničke zajednice kao „nove duhovno-kulturne oaze“ u našem europskom kontekstu i moguća sjecišta ostvarene sinodalnosti Crkve.

doc. dr. sc. Branko Murić

Predavanje „Sinodalni princip kao paradigma Crkve za treće tisućljeće“

Zagreb, 13. listopada 2021.

Promatrajući razvoj Crkve i preobrazbe njezinih struktura od Drugog vatikanskog koncila do danas, ono što se može primijetiti jest probuđena svijest o potrebi sinodalnog načela vođenja Crkve, donošenja odluka, građenja zajedništva i sudgovornog sudioništva.

U ovom kratkom tekstu nije moguće izreći sve povijesne vidike razvoja sinodalnosti, ali možemo krenuti od jednog opisa koji pruža „Službeni priručnik za slušanje i razlučivanje u mjesnim crkvama – Vademecum“ citirajući i preuzimajući na sebe opis iz dokumenta Međunarodne teološke komisije (objavljenog 2017. godine) „Sinodalnost u životu i poslanju Crkve“:

„Sinodalnost prije svega označava poseban „stil“ koji karakterizira život i poslanje Crkve, izražavajući njezinu narav kao Božjega naroda koji zajedno hodi i koji se okuplja, pozvan od Gospodina Isusa u snazi Duha Svetoga da naviješta evanđelje. Sinodalnost bi se trebala izražavati u redovitosti života i djelovanja Crkve.“

Dok se s jedne strane može konstatirati i ekleziološki govoriti o načelu sinodalnosti kao novoj paradigmi Crkve, konstitutivnost samog pojma pronalazimo u samim počecima i temeljima Crkve. Izvorište sinodalnosti, pojašnjava dokument, proizlazi iz najdublje teme Objave, shvaćanja Božjeg

naroda i njegovog poistovjećivanja s Gospodinom Isusom – „Ja sam put, istina i život“ (Iv 14, 6) – tako da nasljedovanje prvih crkvenih zajednica postupno prerasta u zajedničku identifikaciju kao „pripadnika ovoga puta“ (Dj 9, 2).

Ekleziologija Drugoga vatikanskog koncila omogućila nam je, vodeći se načelima vraćanja k izvorima („ressourcement“) i posadašnjenja („aggiornamento“) navještaja Božje riječi, da promatramo Crkvu svetopisamski kao narod Božji kojega Bog saziva i u povijesno-spasenjskom zajedničkom hodu kroz zemaljsku povijest vodi prema konačnom zajedništvu. Sinodalnost i sinodalni hod nije neka novotarija, nego je otkriće zaboravljenoga na povijesnome putu Crkve. Sinodalnost svoju ukorijenjenost ima u Božjoj riječi. Kroz srž događaja starozavjetnog sabiranja i sazivanja naroda Božjega („am Jahve“) taj narod sve više, osobito čitan i protumačen kroz novozavjetni događaj i vjeru, dobiva svoj identitet kao „qhl Jhv“; grčki „ekklesia“, kako je na to jasno uputila i dogmatska konstitucija o Crkvi „Lumen gentium“ Drugog vatikanskog koncila. Crkva je narod Božji, i to narod sazdan na pozivu i na krštenju te postaje „hodos kaine“ – novi put ili „sin hodos“ – sinodalni put jednog Božjeg naroda. Vraćajući se svojim izvorima i posadašnjajući svoju poruku i poslanje, može se opravdano govoriti i promišljati kako je sinodalno načelo Crkve „paradigma“ života Crkve za treće tisućljeće. Ovo načelo već obilježava, a u budućnosti će još više obilježavati Crkvu, njezin život, međusobne odnose i način na koji je organizirana. To je jasno i jednostavno izrečeno u pripravnom dokumentu „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudioništvo

i poslanje“ te u popratnom „Vademecum“ (dokumenti i ostali korisni materijali prevedeni na hrvatski jezik nalaze se na mrežnoj stranici <https://sinoda.hbk.hr>), kojima se najavljuje i priprema trogodišnji sinodalni hod sveopće Crkve. Ovaj hod je u sebi poseban i predstavlja novost, mobilizirana je cijela Crkva, na svim razinama i pri tome se izriče jasna želja da se zahvati baza Crkve ili da se dopre do periferija Crkve, da se čuje glas cijelog Božjeg naroda, a osobito onih koji su rubni, marginalizirani ili ostavljeni po strani.

Započeti sinodalni hod nova je etapa u reformi kako samog instituta Sinode biskupa tako i cijele Crkve čiji bi početak i glavni cilj trebao biti, kako opetovano kaže papa Franjo, „promjena mentaliteta“ u Crkvi. Sudeći prema naslovu kojim se pozitivno želi izraziti žarište zanimanja sinodalnog hoda, može se kazati kako na općoj razini papa detektira tri ključna izazova ili problema: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje. Oni su u današnjoj Crkvi u dubokoj krizi, što za sobom povlači posljedično krizu naviještanja radosne vijesti. Ako polazimo od biblijskog pojma i značenja riječi „krisis“, onda uočavamo da sveti pisci dočaravaju brojne životne situacije kao krizne i kao krizno vrijeme. Krizno vrijeme događa se u susretu čovjeka s Bogom i njegovom riječi. Konačni krizni susret dogodio se u Isusu Kristu. Božja riječ izaziva krizu, izaziva čovjeka da promijeni svoj dosadašnji životni tijek, da donese odluku. Zato bi krizu i u današnjoj Crkvi trebalo promatrati kao vrijeme kada imamo priliku susresti se u našim životima i životnim situacijama s Bogom i njegovom riječi kako bismo mogli razlučiti, pročistiti te donijeti odluke za naše vrijeme.

Zato je važno, hitno i nužno govoriti o promjeni mentaliteta u Crkvi. Tri ključne riječi kao okosnice trogodišnjeg sinodalnog hoda neizostavno u sebi uključuju i računaju na doprinos redovnika, osoba posvećenog života. Redovnici svojim iskustvom, svojom karizmom, svojim životom i svjedočanstvom tijekom povijesti bili su sinodalni znak i glas Crkve, to mogu biti i danas. Potrebno je slušati jedni druge kako bi se mogli čuti i poticaji Duha Svetoga koji usmjerava naša ljudska nastojanja, udahnuje život, daje novi elan i svježinu Crkvi, potiče je na nove iskorake i kročenje neutabanim stazama.

Sadašnji sinodalni hod imat će nekoliko ključnih faza: biskupijsku ili mjesnu fazu, nacionalnu ili pokrajinsku fazu na razini biskupskih konferencija, kontinentalnu fazu te sveopću fazu u obliku skupštine Sinode biskupa u listopadu 2023. kao vrhunca trogodišnjeg sinodalnog hoda. Važno je da se ove faze ne preskaču niti da se 2023. godina doživi kao kraj toga hoda. Jednostavnim rječnikom rečeno, „in actu“ svjedočimo promjenama načina upravljanja i autoriteta u Crkvi. Ako sinodalnost postaje stil života, a ne samo forma po kojoj se prenosi vlast upravljanja s više na nižu instancu ili se viša instanca samo obavještava o mišljenjima niže, onda to znači da se ozbiljno računa na svakoga u Crkvi, da su svi važni – jednako važni po krštenju i obdareni vlastitim karizmama po daru i izlivanje Duha te da se svatko prema vlastitom daru zalaže za zajedničko poslanje Crkve. Pri tome se događa dijalog između osoba, unutar zajednice kojim se izgrađuje identitet kako vlastitog „ja“ tako i zajedničkoga „mi“ Crkve. Taj identitet po vjeri opisan je izrazom „sensus fidei fidelium“ koji

jest živi glas Božjega naroda. Cilj je sinode po sinodalnom hodu čuti Božji glas i glas Božjega naroda. Odluke koje se donose u Crkvi ne mogu prijeći preko ili mimo Božjeg glasa i glasa njegova naroda.

Sinodalnim hodom, koji započinjemo jasno, događa se izokretanje ili inverzija dosadašnje piramide načina donošenja odluka i upravljanja u Crkvi ili Crkvom. Najprije treba u susretu i slušanju Božje riječi razlučiti glas mnoštva ili svih, onaj vapaj koji se prepoznaje kao glas Božjega naroda i pri tome se treba osloboditi napasti koje ugrožavaju istinski čuti taj vapaj. A prema Vademecumu to su napast autoritarnosti, napast egocentrizma i egoizma, napast očaja i beznađa, napast formalizma i birokratizma, napast uskogrudnosti i zatvorenosti u same sebe, napast razočarenja ili revolucionizma, napast neslušanja i isključivosti. Posebna napast jest ona koja se neprestano provlači u pore Crkve, a to je napast političkog djelovanja u negativnom smislu riječi i rješavanja problema publicitetom stvarajući svjesno javno mnijenje temeljeno samo na nekim vidovima sinodalnog procesa. Često se može čuti kako pojedinci iz raznoraznih razloga i pobuda imaju potrebu istaknuti i preuveličati samo jedan vidik ili jedan problem u sinodalnom hodu prikazujući ga kao ključnim i jedinim. To se dogodilo s tzv. njemačkim sinodalnim hodom, to se dogodilo u pripremama sinoda za Amazoniju, za obitelj. I tu trebamo biti oprezni. Sinodalni proces protkan je slušanjem Božje riječi i međusobnim istinskim slušanjem ispunjenim uvažavanjem, to je prije svega duhovan proces, a ne politički te je stoga svrha sinodalnog slušanja različitih glasova razlučivanje koje vapaje prepoznaje istinski glas Boga

koji nam danas progovara. Osluškivanje vjere, predaje i znakova vremena događa se na način da „slušamo Boga kako bismo s njim čuli vapaj njegova naroda; slušati njegov narod dok ne dođemo u suglasje s voljom na koju nas Bog poziva“ (Franjo, „Obraćanje na svečanosti u prigodi 50. obljetnice ustanovljenja Biskupske sinode“, 17. listopada 2015.). Slušanju treba jednako snažno odgovarati i mogućnost hrabrog i iskrenog govorenja. Dopustiti da drugi progovara i to na način da progovara u nama tako da razlučujemo kako nas po drugima Duh potiče da ga čujemo u korist svih (1 Kor 12, 7). Slušati i čuti drugoga jamac je uspješnosti sinodalnog dijaloga. Sinodalni hod i sinodalni procesi imaju svoju savjetodavnu ulogu i pri tome je učiteljstvo Crkve „prigibajuće učiteljstvo“, pastir koji je kadar prignuti se i čuti glas svoga naroda. Dobar savjet nije uvijek i posvuda identičan osobnim ili ustaljenim općim težnjama. Dobar savjet, ako dolazi od Duha, ne jamči ustaljenost, nego donosi novost. I upravo je kritički trenutak u ovome moći slušati i moći govoriti gdje se može razlučiti jaki sinodalni princip od slaboga. Sinodalni princip jak je kada odluke donosi pastir u suzvučju sa svojim narodom, a slab je kada, unatoč glasu koji je čuo, stvara vlastitu odluku zanemarujući glas naroda.

Teolog i ekleziolog kardinal Walter Kasper kazao je kako sinodalnim procesom crkveno učiteljstvo više nije ono koje samo podučava, nego koje ponajprije sluša i koje čuje, slušajuće učiteljstvo. Ovo je posebno važno u vremenu kada Crkvu tresu skandali, kada više nego ikad vrijede riječi Drugog vatikanskog koncila u konstituciji „Lumen gentium“ da „Crkva – koja u vla-

stitom krilu obuhvaća grješnike te je u istim i sveta i potrebna čišćenja – neprestano kroči putem pokore i obnove“ (LG 8). Svakodnevno možemo čitati kako se otkrivaju nove zloupotrebe, zataškavanja, pronevjere, zlostavljanja onih koji su najmanji. To je u sebi potpuno neshvatljivo i neprihvatljivo za Crkvu, u proturječju je s njezinom naravi: kako se to moglo dogoditi? Crkva koja sluša, koja je sazvana i koja saziva, koja moli i razgovara, u kojoj se iskreno, transparentno i s hrabrošću može reći što jest, a što nije dobro, ona koja vida rane i kleči pred patnjama i ranama današnjih ljudi, a ne ona koja ostavlja pored svoga puta žrtve, jedino takva može povratiti svoje povjerenje, otkriti svoj put i poslanje u današnjem svijetu.

Taj put nije drukčiji od onoga razočaranih učenika iz Lukina evanđelja. Dvojica učenika opisana su kao izgubljeni, razočarani, prestrašeni i bez ikakvog nadanja ostavljeni, nalaze se na putu u Emaus. Luka u svom evanđelju opisuje zaokret koji se događa na tome putu u susretu s Kristom. Ali to nije bio magični trenutak, izvanredni trenutačni događaj. Ako pogledamo taj odlomak, vidjet ćemo da se Uskrsleme učenici obraćaju kao pukoj nezalici, strancu, koji ništa ne razumije. Isus ih sluša, sluša njihovu priču, pušta ih da ga pouče. I onda mijenja tijek njihove priče, počinje s njima razgovarati, njegova tumačenja bacaju drugo svjetlo na sve događaje, ponovno sve ima smisla. Isus pušta da oni govore, makar i krivo, on ih pušta da se izjadaju. Dovodi ih u susretu sa sobom do kriznog trenutka, osvješćivanja. U svom govoru ražaruje njihova srca, vraća im smisao ostajući s njima na tome istome putu. Ali taj put dobiva novo svjetlo – to nije put u beznadnost i

bijeg, nego put koji je vodio do onoga trenutka koji im je omogućio „otvaranje očiju“. No Isus tu iščezava ostavljajući ono po čemu će se prepoznati, a njihov put dalje ide prema zajedništvu i navještaju događaja koji prenose učenicima. Za sinodalni put ovaj je odlomak prepun značenja. Evo samo jednog pitanja: koliko smo puta svojim pastoralijama i teologiziranjima bili pametniji ne samo od drugih, nego i od samog Isusa, ne osvrćući se, ne slušajući, bez nužne poniznosti siromaha duhom, koliko puta smo svoj život i život drugih pretvorili u besmisao svojim govorenjem, svojim uvjerenjima, starim sigurnostima?

Od zasićenja do obnove sinodalnih struktura

Uz ove pozitivne naglaske istovremeno se ne smije izostaviti i osjećaj kako se pojavljuje određena kriza ili zasićenje „sinodalnim načelom“ Crkve. Svaki entuzijazam kad-tad dovodi do stagnacije, nekada i do zasićenja. Crkva nije imuna na to. Ne trebamo kopati po dalekoj prošlosti naše kolektivne eklezijske svijesti, dovoljno je samo pogledati što se događalo i što se događa s Drugim vaticanskim koncilom; na osobnoj razini možemo se pitati ima li čovjeka koji se nije razočarao, koji se nije umorio, kojemu početni entuzijazam nije splasnio ili barem osoba koja nije upala u krizu i sumnju (ni sveci od toga nisu bili imuni; što je s Isusovim iskušenjima opisanim u Evanđeljima?). Stoga bi iluzorno bilo govoriti o tome da ne postoji i određena zasićenost ili stagnacija upravo u jednom dijelu Crkve prema sinodalnosti, propitivanje je li ona potrebna i što bi to novoga mogla donijeti ili je sve u početku osuđeno na propast. Neprestano

se nalazimo u dinamici dvojice učenika na putu u Emaus, zato i sinodalni dokumenti upotrebljavaju ovu Lukinu sliku.

Prilikom pripravnog razdoblja Sinode o obitelji održane u Rimu mnogi su talijanski vjernici, odgovarajući na poslano im upitnike, izrazili određenu zabrinutost nerazumijevanja Crkve prema stvarnim problemima koji ih muče te su izrazili i svoje nezadovoljstvo odviše nerazumljivim govorom-navještajem Crkve. Sve se jače čuje mišljenje kako Crkva nije primjereno i uvjerljivo odgovorila na temeljne izazove suvremenog svijeta i čovjeka te kako se pojavljuje određeni fenomen „šutljive apostazije“ mnogih katolika, kako su zaključili autori radnog dokumenta („Instrumentum laboris“) zasjedanja trinaeste redovne Biskupske sinode u Vatikanu 2013. godine. U posljednje vrijeme, suprotno apostaziji, sve više se rađa osjećaj revoltnog katoličanstva koje je u svojim zahtjevima konzervativno, a u nekim segmentima tradicionalističko. Osobito se jezgra takvoga revoltnog katoličanstva očitovala oko pitanja liturgijskih slavlja. Dodatno je situaciju zaoštrila problematika kakav vrijednosni sud zauzeti prema pandemiji izazvanoj koronavirusom. Seksualni skandali koji potresaju Crkvu mogu se usporediti sa skandalom kupovanja oprosta, a taj skandal doveo je do raskola.

Je li Crkva prikladno odgovorila na izazove, je li pronašla govor i djelovanje koje bi odgovaralo ovom našem vremenu, je li znala krizni govor pretočiti u govor utjehe, ispunjen nadom, novošću, ohrabrenjem, poticajima građenja novog zajedništva? Crkva u Europi nalazi se na svom duhovnom proputovanju pustinjom, izgnala je samu sebe u pustinju. Sinodalno pitanje za re-

dovništvo općenito moglo bi biti: jesmo li u stanju, nadahnuti utemeljiteljima vlastitih redova, prepoznati djelovanje Duha u svojim zajednicama te u današnjim pustinjama graditi oaze, one duhovne i kulturne, jedne nove civilizacije? Jesu li utemeljitelji redova bili veliki restauratori Crkve ili su s pogledom u budućnost, živo nasljeđujući Krista, donosili novost, kreativnost, obnovljenost i pročišćenost života Crkve? Nisu li i oni sami za Crkvu, ali i za vlastite zajednice bili krizni govor koji poziva na odluku? Kako bismo mi danas trebali postupiti? „Vademecum“ govori o tome kako su sinode vrijeme za snove i za posvećivanje vremena budućnosti, traži se inovativni vidik, uključivost, otvoren duh, slušanje svakoga ne zaboravljajući nikoga, istinsko shvaćanje zajedničkoga hoda, razumijevanje suodgovornosti Crkve, iskorak prema drugima.

Pored potrebe shvaćanja stanja suvremenog čovjeka i pitanja njegove religioznosti, ono što se čini važnim u ovom kontekstu govora o načelu sinodalnosti jest pitanje kako utvrditi uzroke takvom stanju i kako odgovoriti na izazove, a to bi trebao biti i jedan od ciljeva sinodalnog hoda. Često su naši opisi „vanjskoga svijeta“ i konteksta vrlo detaljni, nekad vode i u smjeru određenog dualizma, svijet izvana i mi Crkva iznutra. Crkva shvaćena kao narod Božji koji se nalazi u ovome svijetu na putu, isprepletana i sačinjena uz pomoć tog istog svijeta, trebala bi omekšati pa i ukloniti taj dualizam. Cilj Crkve nije boriti se protiv svijeta i pojava u svijetu, nego razgovarati sa svijetom, dijalogizirati, naviještati mu Riječ i tako ga preobražavati. Istovremeno, ako želi naviještati Riječ svijetu, mora znati i primati riječ od svijeta, slušati i služiti se kontekstom

ovoga svijeta. U određenu paralelu može se ponovno prizvati situacija opisana u „Poslancima Diognetu“ koja nedvosmisleno opisuje paradoksalan društveni život prvih kršćana u poganskim gradovima. Tu možemo tražiti jezgru jednog novog i obnovljenog apologetskog pristupa svijetu kroz obrazlaganje blago i puno poštovanja, kako kaže 1 Pt 3,16. Umjesto da suprotstavljamo suvremenog čovjeka i stanje suvremenog svijeta našoj „kerygmi“ i navještaju i stvarnosti Crkve za koje smo ustvrdili da su u krizi, trebali bismo tražiti načine kako prereći stvarnost Crkve i navještaja suvremenom svijetu i čovjeku na razumljiv način, na način koji daje uvjerljivi temelj davanja smisla životu i usmjeravanju prema krajnjem smislu života. Tu se načelo sinodalnosti pokazuje kao najprikladniji i najbrži mehanizam u suvremenoj strukturi Crkve.

Obnova koja proizlazi iznutra

Odatle proizlazi to kako bismo uzroke krize trebali tražiti ponajprije „ad intra“, tj. unutar same Crkve. Jedno od ključnih pitanja jest kako naviještamo Riječ i kako se Crkva pokazuje danas u svijetu – kakvu sliku Crkve ostvarujemo, prenosimo i ostavljamo novim naraštajima. Upravo polazeći od ove samokritične svijesti, svojevrsnog komunikacijskog zaokreta, i papa Franjo analizira stanje koje duboko ranjava današnju Crkvu: „Potrebno je (...) priznati da kod dijela naših krštenika ne postoji osjećaj pripadnosti Crkvi, što se duguje također nekim strukturama i katkad negostoljubivom ozračju u nekim našim župama i zajednicama ili jednom previše birokratskom načinu rješavanja problema, bili oni jednostavni ili složeni, u životu naših naroda. U mnogim dijelovima

prevladava administrativni aspekt nad pastoralnim kao i usredotočenost na podjeljivanje sakramenata (sakramentalizacija) bez drugih oblika evangelizacije“ („Evangelii gaudium“, 63; dalje: EG). Iz rečenog se vidi kako krivi pristupi i ozračja koja vladaju u mnogim crkvenim sredinama često prije otežavaju umjesto da olakšavaju pristup i osjećaj pripadanja Crkvi. Danas, čini se, više nego ikada prije moramo pronaći nove načine u komunikacijskom djelovanju kako još uvijek u čovjeku postoji potreba pripadanja Crkvi, a to sigurno neće više biti sterilni administrativni vidici i sakramentalizacije koje djeluju kao loši mediji u prenošenju vjere i ne dovode do osobne identifikacije s Crkvom.

Zaokret prema misionarskom učeništvu svih

Ovako opisana situacija pokazuje neophodnu nužnost obnove i osnaženja sinodalnih struktura da se one još bolje i dublje shvate, da se shvate i prihvate problemi realistično i potraže rješenja. Jednom upitan na koji je način moguća obnova ili reforma Crkve, papa Franjo je kazao da treba ponajprije poći od „promjene osobne svijesti“. Tu promjenu svijesti papa Franjo vidi u tome da bi se svi kršćani trebali ophoditi, živjeti i djelovati kao „učenici misionari“ (usp. EG 120). Za Franju je to primarna preobrazba iz koje se, ako se ispravno shvati u svoj svojoj kompleksnosti koju za sobom vuče, rađa reforma samih crkvenih struktura. Dakle, kada je riječ o reformi struktura Crkve, za Franju je ona sekundarna ili, bolje rečeno, ona će biti plod prve reforme. Budući da je glavno obilježje njegove vizije Crkve to da je ona „misionarska“ ili „Crkva milosrđa“, u tom

kontekstu Franjo smatra da joj je potrebna snažna decentralizacija.

Prije negoli čistom udovoljenju pravne norme i oblika ostvarenja potrebno je iznova kroz sinodalno načelo poticati krepost hrabrosti u savjetovanju i sudjelovanju u upravljanju Crkvom. Ono što bi načelo sinodalnosti trebalo osigurati Crkvi jest dinamičnost njezinih struktura koje bi mogle ići ukorak s društvenim dinamizmom, dinamičnost djelovanja zato što počiva na načelu suodgovornosti, supsidijarnosti i povjerenja u donošenju odluka. Sve to zahtijeva određenu svijest decentralizacije (usp. EG 16) koju trebaju prihvatiti crkveni gremiji i, kako papa Franjo kaže, okrenutost periferijama društva i Crkve odakle treba kretati. Zapravo, to i jest ono paradoksalno, crkvene periferije jesu njezina žarišta ili središta, to su mjesta gdje se stvaraju nove paradigme, nove naracije, a gdje bi i Crkva

trebala uključiti samu sebe. Ono što su za opću Crkvu biskupske sinode, to bi za područnu Crkvu trebale biti dijecezanske sinode, a za mjesnu Crkvu župne zajednice uključujući sve dinamizme života jedne te iste zajednice (načelno o preobrazbi župne zajednice usp. EG 28-29). Osim toga, potrebno je s novim poletom svijesti u novoj fazi evangelizacije djelovati u smjeru uočavanja i traženja načina da se zaliječi rana sve očitijeg osjećaja parcijalne pripadnosti vjernika Crkvi. Pri tome je potrebno promisliti temeljnu situaciju suvremenog čovjeka i na osnovi toga usklađivati pastoralno-sinodalno načelo Crkve od najviše prema najnižoj instanci i obrnuto. Ono prema čemu treba težiti jest ozbiljno prihvaćanje načela suodgovornosti i supsidijarnosti utemeljene na načelu jednakog krsnog dostojanstva svih vjernika i to da su svi uključeni u dinamiku navještaja Božje riječi.

mons. Giorgio Lingua,
apostolski nuncij u RH

Predavanje „Sinoda o sinodalnosti“ *Zagreb, 13. listopada 2021.*

Nisam siguran jesam li dobro razumio Vašu zamolbu. Mislio sam progovoriti o načinu na koji će se odvijati Sinoda koja je, kao što znate, započela u Rimu prošle nedjelje i koja će sljedeće nedjelje započeti u svim biskupijama. Razmišljao sam predstaviti različite faze i dodati neka osobna promišljanja, s posebnim osvrtom na ulogu posvećenih osoba, to jest redovnika. Vjerojatno su to sve stvari koje znate bolje od mene i koje nije teško pronaći, osobito na službenim internetskim stranicama Glavnog tajništva Biskupske sinode

koje, kako stoji na prvoj stranici, „pratit će dvogodišnji hod (2021. – 2023.) promišljanja i sudjelovanja cijele Crkve“ i nalazi se na adresi: www.synod.va. Temeljni dokumenti sada su dostupni i na hrvatskom jeziku na adresi: www.sinoda.hbk.hr

Korijeni

Kao korijeni Sinode mogu se smatrati, osim tekstova Drugog vatikanskog ekumenskog sabora, također i neki noviji dokumenti: „Sinodalnost u životu i poslanju Crkve“ 2. ožujka 2018. godine, dokument Međunarodne teološke komisije; Papin govor na obilježavanju 50. obljetnice uspostave Biskupske sinode, 17. listopada 2015. godine i govor Svetog Oca Rimskoj kuriji 21. prosinca 2019. godine prigodom božićnog čestitanja. U tim dokumentima

čini mi se da se dobro mogu vidjeti ideje vodilje onoga što sada poprima konkretan oblik.

Drugi vatikanski ekumenski sabor u pastoralnoj konstituciji „*Gaudium et spes*“ podsjetio je kako „Crkva hoda zajedno s čitavim čovječanstvom“ (br. 40) zbog čega „radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našeg vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika, te nema ničega uistinu ljudskoga, a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu“ (Ibid., 1). Ovaj poznati odlomak u GS-u promatra Crkvu u zajedničkom hodu sa svijetom. Taj zajednički hod s čovječanstvom, dijeleći radosti i patnje, pretpostavlja prije svega zajednički hod kao „narod okupljen jedinstvom Oca, Sina i Duha Svetoga“ prema lijepoj Ciprijanovoj definiciji. To je cijela Crkva koju čine svi kršteni, odnosno hijerarhija i Božji narod koji „zajedno hoda ju“. Crkva, „Kristovo tijelo“ koje danas živi, donosi istinu u svijet jer je Crkva u cjelini „nepogrešiva u vjerovanju“.

U govoru prigodom obilježavanja pedesete obljetnice uspostave Biskupske sinode papa Franjo podsjeća da „nakon što su koncilski oci ponovili da se Božji narod sastoji od svih krštenih koji su pozvani da budu duhovni dom i sveto svećenstvo“, Drugi vatikanski koncil proglašava da „sveukupnost vjernika koji imaju pomazanje od Svetoga (usp. 1 Iv 2, 20 i 27), ne može se u vjerovanju prevariti, a to svoje osobito svojstvo očituje nadnaravnim osjećajem vjere svega naroda, kad ‘od biskupa pa do posljednjih vjernika laika’ pokazuje svoje opće slaganje u stvarima vjere i ćudoređa. Ta poznata nepogrešivost u vjerovanju (‘infallibile in credendo’)“.

Papa je podsjetio i talijanske biskupe okupljene na općoj skupštini 21. svibnja prošle godine: „Sinoda nije ništa drugo nego učiniti izričitim ono što ‘*Lumen Gentium*’ donosi: ‘cjelovitost Božjeg naroda, svi, od biskupa naniže je *nepogrešiva u vjerovanju*, ne može pogriješiti. U tom jedinstvu postoji sklad, ali dodaje – tu vjeru treba očitno izraziti“. U tom je kontekstu i s tom perspektivom papa Franjo pokrenuo Sinodu opće Crkve.

Da bismo razumjeli donesenu odluku, prilično hrabru, potrebno je imati na umu ono što je rekao Rimskoj kuriji 21. prosinca 2019. godine na božićnom čestitanju: „Ono kroz što prolazimo nije jednostavno epoha promjena, nego je promjena epohe. Nalazimo se, dakle, u jednom od onih trenutaka kada promjene više nisu linearne, nego su epohalne“ (Grad Vatikan, Obraćanje Rimskoj kuriji, 21. prosinca 2019.).

Svijest o tome da se nalazimo u promjeni epohe zahtjeva „epohalnu prekretnicu“. Iz tog je razloga papa Franjo odmah dodao u skladu s Drugim vatikanskim saborom: „Ispravan stav je (...) uhvatiti se u koštac s izazovima sadašnjeg vremena i pristupiti im krepostima razlučivanja, *parresia* i *hypomoné*“ (Idem). Svrha Sinode upravo je to „razlučivanje“ o izazovima sadašnjeg vremena, razlučivanje koje mora biti plod dijaloga, odnosno mora biti zajedničko razlučivanje koje se mora postići krepostima kao „*parresia*“ i „*hypomoné*“.

Prije više od godinu dana, 10. svibnja 2018. godine, papa Franjo objasnio je na što misli pod tim pojmovima. Rekao je: „*Parresia* izražava temeljnu odliku kršćanskog života: imati srce okrenuto Bogu, vjerovati u njegovu ljubav (usp. 1 Iv 4, 16) jer njegova

ljubav tjera svaki lažni strah, svako iskušenje da se sakrijem u miran život, u ugled ili čak u suptilno licemjerje“ (Papa Franjo, prilikom posjeta Loppianou, 10. svibnja 2018.). Imati hrabrosti, dakle, suočiti se sa stvarnošću kakva god ona bila i koliko god neugodna i nelagodna bila. „A onda i druga riječ: *hypomoné*“, nastavio je objašnjavati Sveti Otac, „koju možemo prevesti kao podvrgnuti, podnijeti. (...) znajući da ta postojanost, prokušanost i strpljivost dovode do nade. Tako kaže Pavao. I nada ne postiduje (usp. Rim 5, 3-5).“ (*Isto*).

Pojmове „*parresia*“ i „*hypomoné*“ mogli bismo jednostavnije prevesti kao „hrabrost i strpljivost“ dvije kreposti koje moraju dovesti do „zajedničkog razlučivanja“ što je svrha Sinode. Mogli bismo reći, hrabrost u govoru i strpljivost u slušanju. „Hrabrost i strpljivost“ pred tim epohalnim promjenama koje traže objašnjenje i koje je potrebno protumačiti. Ako joj pristupimo na ovaj način, promjena poprima pozitivan aspekt: da, bila bi to vanjska promjena, ostvarena polazeći od samog središta čovjeka, postajući tako „antropološko obraćenje“, kako je rekao Papa u spomenutom govoru Rimskoj kuriji (21. prosinca 2019.).

To su, po mom mišljenju, izrečenom u kratkim naglascima i nikako do kraja iscrpljenim, korijeni i motivacija u pozadini odluke da se pokrene sinoda na svjetskoj razini koja se po nekima smatra najvećim crkvenim događajem nakon Drugog vatikanskog sabora.

Deblo

Nakon korijena možemo razmotriti deblo ovog zamišljenog drveta Sinode. Dio debla mogu biti dokumenti i posebni događaji

koji će biti organizirani, to su alati koji nam se nude da sagledamo situaciju, da dođemo do razlučivanja zajednice nakon što smo zajedno vidjeli u kojem smo stadiju na ovom „hodu s čovječanstvom“.

Ti su alati u osnovi: „Pripremni dokument“, „Vademecum – za sinodu i sinodalnost“, biskupijska, a zatim i nacionalna sinteza prijednoga puta prema „Instrumentum Laboris“ u svjetlu šesnaeste redovne opće skupštine Biskupske sinode koja će se održati u listopadu 2023. godine i, naravno, sama skupština bit će važan dio ovog debla.

I. Prvi alat: „Pripremni dokument“

Glavno tajništvo Biskupske sinode objavilo je 7. rujna pripremni dokument nazvan „Sinoda o sinodalnosti“. Dokument počinje ovim riječima: „Božja Crkva sazvana je na Sinodu. Hod pod nazivom „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje“ svečano će biti otvoren 9. – 10. listopada 2021. godine u Rimu, a sljedećeg 17. listopada u svakoj partikularnoj crkvi. Temeljna etapa bit će proslava šesnaeste redovne opće skupštine Biskupske sinode u listopadu 2023. Pozornost nam se odmah usmjeruje na najavljenju proslavu šesnaeste redovne opće skupštine Biskupske sinode koja je definirana kao „temeljna etapa“ sinodalnog hoda. Zapravo, spontano nam dođe da pomislimo kako bi ovo trebao biti kraj sinodalnog hoda, odnosno plod ovog putovanja.

Umjesto toga, to je samo jedna etapa. Zašto je to samo jedna etapa? Jer će opća skupština 2023. godine imati zadatak prikupiti sve prijedloge tijekom dviju godina iz biskupija, biskupskih konferencija, udruženja, kongregacija i od pojedinaca podvrgnutih „zajedničkom razlučivanju“ Sinode

biskupa, ali hod će se nastaviti. Zapravo, na općoj skupštini 2023. godine prema dokumentu „uslijedit će etapa provedbe koja će ponovno uključiti partikularne crkve (usp. EC, članak 19-21)“. Etapa skupštine mora voditi razlučivanju, odnosno razjašnjavanju višegodišnjeg načina rada Crkve, odnosno sinodalnosti. To će zapravo biti „sinoda o sinodalnosti“. Ukratko, morat će objasniti što znači za Crkvu „zajednički hod“ jer „zajednički hod“ mora biti način života Crkve.

U stvari „Pripremni dokument“ precizira: „Papa Franjo poziva cijelu Crkvu da se propitkuje o važnoj temi za njezin život i njezino poslanje: *Upravo je put sinodalnosti put koji Bog očekuje od Crkve trećeg tisućljeća*“ (DP 1). To jest, Sinoda nije sama sebi svrha, već dio hoda koji je trajni hod Crkve. Zato se kaže da je Crkva po svom „ustrojstvu sinodalna“. Stoga se u pripremnom dokumentu objašnjava „itinerarij koji je dio ‘aggiornamenta’ Crkve koji je predložio Drugi vatikanski sabor“ (DP 1). U tom smislu, Sinoda o sinodalnosti smatra se – i opet citiram dokument – „darom i zadatkom: hodeći zajedno i razmišljajući o prijedenu putu, Crkva će moći iz onoga kroz što prolazi učiti koji su to procesi koji joj mogu pomoći živjeti zajedništvo, ostvariti sudjelovanje, otvoriti se poslanju. Naš „zajednički hod“ jest, naime, ono što najviše ostvaruje i očituje narav Crkve kao hodočasničkoga i misionarskoga Božjega naroda“ (DP 1).

Drugim riječima, „zajednički hod“ ne smije biti zagrada jakog vremena u povijesti Crkve kao što to može biti došašće tijekom liturgijske godine ili jedan poseban jubilej. „Zajednički hod“ treba biti svakodnevna stvarnost Crkve gdje se mora čekati one koji su zaostali i trčati da se dostignu oni koji

su ispred. Stanka skupštine važna je za razmatranje i propitkivanje prijedenu puta i usredotočenje na ono što treba učiniti kako se ne bi krenulo krivim putem i riskiralo da se nikada ne dođe do cilja.

a) Sinodalni mentalitet

Sinoda koja je pokrenuta i koja prvi put u povijesti uključuje cijelu Crkvu, istovremeno u cijelom svijetu na svakoj hijerarhijskoj razini i životnom stupnju, nije očajnički pokušaj spašavanja broda za koji se čini da tone, barem u nekim dijelovima svijeta, nego je svijest o metodi koju bismo mogli definirati kao „metodu utjelovljenja“. Temeljna je svrha Sinode steći „sinodalni mentalitet“ uzimajući za uzor „Isusovu metodu“, utjelovljenje.

Prvi koji je krenuo hodati s nama, zapravo koji nas je pozvao da ga slijedimo, koji nam uvijek prethodi i koji hoda s nama svaki dan do svršetka svijeta... je Krist. Sišao je tamo gdje smo mi bili, robovi grijeha, oslobodio nas je svojom mukom i smrću, poziva nas da neprestano izlazimo iz sebe i uzima nas za ruku prateći nas do konačnog cilja – neba. „Za ‘zajednički hod’ potrebno je dopustiti da nas Duh uči doista sinodalnom mentalitetu, ulazeći hrabro i sa slobodom srca u proces obraćenja bez kojeg neće biti moguća ‘stalna obnova koja je njoj, Crkvi, kao ljudskoj i zemaljskoj instituciji uvijek potrebna’ (UR, 6; usp. EG, 26)“ ističe „Pripremni dokument“ u broju devet (upućujući na „Unitatis Redintegratio“ br. 6 i „Evangelii gaudium“ br. 26).

Stoga „sinodalnost u toj perspektivi mnogo je više od održavanja crkvenih sastanaka i biskupskih zborovanja ili pitanje pukog upravljanja unutar Crkve; ona ukazuje

na specifičan ‘modus vivendi et operandi’ Crkve Božjeg naroda koji konkretno očituje i ostvaruje njezino zajedništvo u zajedničkom hodu, u okupljanju na zborovanje te u aktivnom sudjelovanju svih svojih članova u svom evangelizacijskom poslanju“ kaže „Pripremni dokument“ u desetom broju citirajući dokument Međunarodne teološke komisije „Sinodalnost u životu i poslanju Crkve“ iz trećega broja (2. ožujka 2018.).

Stoga se mora paziti da se „zajednički hod“ ne pretvori u „zajedničko sjedenje“. Ne radi se o umnožavanju susreta, već o svijesti da svi, ali baš svi imaju nešto reći: i oni koji su sporiji na tom putu i možda se drže prošlosti misleći da je spasenje u vraćanju unatrag, ali i oni koji trče možda prebrzo, a da nisu svjesni kako su krenuli krivim putem. Isus nam je hodajući ulicama Palestine dao primjer. Prihvatio je „kao svoje sugovornike sve one koji izlaze iz mnoštva“. Posebno značajan iz našeg kuta gledanja jest susret sa ženom Kanannkom (usp. Mt 15, 21-28) koja ne prihvaća biti isključenom od blagoslova što ga On donosi. (usp. DP 18) Čini se kako ova žena svojom hrabrošću i poniznom strpljivošću, svojom „parresia“ i „hypomonē“ utječe na Isusov način razmišljanja jer je mislio da je poslan samo izgubljenim ovcama doma Izraelova. Zahvaljujući susretu s ovom ženom, čini se da Isus postaje svjestan toga da je spasenje, koje je donio, spasenje za svakoga!

b) Put dijaloga za hod prema istini

Iz onoga što je istaknuto razumijemo kako je ovaj sinodalni hod, prije svega, nastojanje da se sluša. Moramo svima dati glas. Put kojim se ide put je dijaloga. Ponekad govoriti košta, puno puta komotnije je šutjeti. Ali

ako jedan ne progovori, ostali su lišeni njegovog doprinosa u hodu. Ako netko ne govori, također i sebi čini zlo jer ne može shvatiti je li ono što misli ispravno ili pogrešno jer nema nikoga tko ga može ispraviti.

„Duh Istine upućivat će vas u svu istinu“ (Iv 16, 13) kaže Pismo. Ali Duh puše gdje hoće. Samo dijeljenjem darova koje svatko prima, nadahnuća koja svatko može imati, pridonosi se izgradnji zajedništva i dolazi se do istine. Osobno ovaj sinodalni hod vidim kao primjenu onoga što je sveti Ivan Pavao II. naznačio u apostolskom pismu „Novo Millennio Ineunte“ napisanom na kraju velikog jubileja 2000. godine. Sjećate se kada je Papa Poljak govorio o duhovnosti zajedništva i napisao u broju četrdeset trećem: „Napraviti od Crkve dom i školu zajedništva: evo velikoga izazova koji stoji pred nama u tisućljeću koje započinje želimo li biti vjerni Božjem planu i odgovoriti također na duboka očekivanja svijeta.“

Ali budite oprezni: saslušati sve, posavjetovati se s Božjim narodom „ne uključuje uvođenje u Crkvu dinamizama demokracije, osnovanih na načelu većine“ (DP 14), nego znači izvršiti ono što je rekao sveti Benedikt podsjećajući opata samostana da se posavjetuje i s najmlađima jer „često Gospodin mlađe nadahnjuje boljim mišljenjem“ (citirano i u NMI, broj 45). Papa Franjo je 9. listopada 2021. godine, govoreći u trenutku razmatranja za početak sinodalnog procesa, podsjetio: „Ponavljam da Sinoda nije parlament, Sinoda nije istraživanje mišljenja; Sinoda je crkveni trenutak, a protagonist je Sinode Duh Sveti. Ako nema Duha, neće biti ni Sinode“.

Ponekad se kaže da ako netko ne prihvaća istinu, kako stvari stoje, beskorisno je

razgovarati s njim. Istina je, ako se netko ne otvori, nikada neće doći do istine. No mora se imati na umu to kako istina nije početna točka, ona je cilj. Istina je, u stvari cilj prema kojem idemo, prema kojem smo pošli na „put“ sa svojim istinama i svojim pogreškama. Samo „zajedno“, dijalogom možemo doći do istine. Crkva je „nepogrešiva u vjeronanju“ ako ponizno traži ono što joj Duh govori, onaj Duh koji ponekad progovara u najmanjima, možda čak i s nekima „izvan“ ovčinjaka. Uistinu Isus ima „i drugih ovaca, koje nisu iz ovog ovčinjaka. I njih treba da dovedem i glas će moj čuti i bit će jedno stado, jedan pastir“ (Iv 10, 16). U tom smislu, primatelji poslanja Crkve nisu samo objekt kateheze kojima se mora predati istina, već su i subjekt ako sjemenom Riječi što je prisutno posvuda, doprinose postizanju istine. Istina je Isus, On nas prosvjetljuje šaljući nam Tješitelja, Duha istine, koji nas vodi do cjelovite istine. U tom smislu, Isus je Alfa i Omega: on je Istina koja nas je zamislila, stvorila, planirala i Istina prema kojoj smo usmjereni.

II. Drugi alat: „Vademecum“

„Vademecum“ je zamišljen kao priručnik koji prati „Pripremni dokument“ u službi sinodalnog hoda. „Ta se dva dokumenta dopunjuju i treba ih iščitavati zajedno. „Vademecum“ posebice nudi praktičnu pomoć povjereniku (ili timu) za kontakt u biskupijama koje određuje dijecezanski biskup za pripremu i okupljanje Božjega naroda da bi izložio svoje iskustvo u mjesnoj Crkvi“ („Vademecum“ 1.1.,1). Nudi kriterije i načine provedbe puta za one koji su pozvani voditi sinodalni proces, ukazuje na alate na koje se može osloniti i daje

konkretne savjete o tome kako „zajednički hodati“. Neću se zaustaviti na praktičnim savjetima, posebno na metodi koja definira što činiti, a što izbjegavati. Reći ću samo kako inzistira da se ne isključuje nikoga, da se daje pravo glasa svima i samo ću naznačiti etape hoda.

Prva je etapa sinodalnog hoda (od listopada 2021. do travnja 2022.) slušanje i savjetovanje s Božjim narodom u mjesnim crkvama. Svrha je ove prve etape prikupiti bogatstvo proživljenih iskustava sinodalnosti. Ova je faza upućena „prezbiterima, đakonima i vjernicima laicima njihovih crkava, bilo pojedinačno bilo udruženima, ne zanemarujući dragocjeni doprinos koji mogu dati posvećeni muškarci i žene“ (usp. „Vademecum“ 1,5 i DP 31). Posebno se traži doprinos različitih tijelâ sudioništva partikularnih crkava, osobito prezbiterskog vijeća i pastoralnog vijeća, počevši od onih od kojih se uistinu „može početi oblikovati sinodalna Crkva“. Bit će, na kraju, od temeljne važnosti u ovoj prvoj etapi da se također da prostor glasu siromašnih i isključenih, a ne samo onima koji imaju određenu službu ili odgovornost unutar partikularnih crkava (usporedi „Vademecum“ 1,5 i DP 31).

Nakon biskupijske etape bit će druga etapa, ona biskupskih konferencija i sinoda istočnih katoličkih crkava. Nakon toga treća etapa je kontinentalna etapa. Zadnja četvrta etapa šesnaesta je skupština biskupske sinode (listopad 2023.). Za više detalja upućujem vas na „Vademecum“. U njemu se detaljno opisuju uloge i doprinosi svakog protagonista od biskupa do skupina, prijedlozi za organiziranje susreta do načina na koji pripremiti biskupijsku sintezu koja će biti poslana na biskupsku konferenciju.

Krošnja drveta: očekivanja

Očekivanja su sažeta u Vademecumu u broju 3, 5 – „Promicati nov način življenja zajedništva, sudjelovanja i poslanja Crkve“ stoga „provedbena će etapa biti ključna za zajednički hod naprijed na putu sinodalnosti. Namjera je da ta provedba dođe do svih mjesnih crkava diljem svijeta tako da sinodski proces kao svoje polazište i kao svoje odredište ima cjelokupan Božji narod“ („Vademecum“ 3, 5). Umjesto toga, „sinodalna Crkva obnavlja horizont iz kojeg izlazi sunce Krist: podizati hijerarhijske spomenike znači sakriti ga... Kad je Crkva svjedok riječima i djelima bezuvjetne Božje ljubavi, njegove gostoljubive širine, uistinu izražava vlastiti katolicitet... Biti Crkva jest hod u toj Božjoj prostranosti“.

Stoga je cilj ovog sinodalnog saziva osvjestiti svakoga o djelotvornom „katoličanstvu“ Crkve. Da bismo postigli ovaj cilj, danas su nam na raspolaganju tehnička sredstva. S jedne strane oni su pokretači mnogih zala i problema (pomislite na međunacionalnu i rasnu mržnju koja na društvenim mrežama nalazi nevjerojatnu platformu za izražavanje u anonimnosti ili na laži koje se šire, raširenu pornografiju itd.), s druge strane prilika su za učinkovito i praktično katoličanstvo. Sjetite se samo pratitelja „twitova“ Svetog Oca za svjetske dane mladih, dane obitelji, s Papinih putovanja koja se prate po cijelom svijetu. Crkva je univerzalna obitelj i Sinoda bi tu stvarnost trebala još više pokrenuti. Obitelj u kojoj su svi braća, „fratelli tutti“.

U zaključku ukratko možemo reći kako sinoda o sinodalnosti ima glavnu svrhu probuditi osjećaj zajedništva u Crkvi, oživjeti sudjelovanje svih, učiniti sve protagonistima i nastojati donijeti poruku radosne vijesti do nakraj zemlje.

Doprinos redovnika i redovnica

I dolazimo do doprinosa posvećenih osoba Sinodi. U ovom trenutku bilo bi najbolje da zamijenimo strane. Vi ste stručnjaci. Nudim vam neka razmišljanja ne pretendirajući da su potpuna i sustavna, kako da odgovorite na vaš poziv. Bez sumnje, doprinos redovnika (naravno da uvijek uključujem i redovnice) jedinstven je i nezamjenjiv, napose iskustvo zajedničkog hoda, barem na razini družbi.

1. Imate baštinu sinodalne prakse ponuditi Crkvi. Vaši kapituli primjer su toga. Vaše strukture općenito su sinodalne. Ali ne samo to. Znae da karizma koja vam je dana ne pretpostavlja iscrpljivanje kršćanskog iskustva, već je samo čitanje s određenog gledišta jedinog Evanđelja. Brojne karizme koje obogaćuju duhovnu baštinu Crkve rođene su iz istog Evanđelja i moraju se smatrati komplementarnima, različito cvijeće jednog vrta, različite riječi jednog govora o spasenju, različite vijesti o jedinstvenoj radosnoj vijesti. Možda bi bilo dobro napraviti dobar ispit savjesti i upitati se jeste li se uvijek smatrali komplementarnima više nego konkurentima, ponekad čak i suparnicima!

Redovnici imaju zadaću sve podsjećati kako je rekao Papa svojim vjernicima rimske biskupije: „Sinodalnost nije poglavlje rasprave o ekleziologiji, a još manje moda, neki slogan ili novi izraz koji se treba koristiti ili iskorištavati: Ne! Sinodalnost izražava narav Crkve – potvrdio je – njezin oblik, stil, poslanje. (...) Ne govorim to na temelju teološkog mišljenja, čak ni osobnog, već slijedeći ono što možemo smatrati prvim i najvažnijim „priručnikom“ ekleziologije, a to je knjiga Djela apostolskih“ (papa Franjo Rimskoj biskupiji, 18. rujna 2021.)

Čitajući Djela apostolska Papa podrazumijeva da se razumije što znači zajednički hod, u zajedništvu promovirajući sudjelovanje ciljajući na poslanje. Čini mi se da je ovo što radite ovih dana lijep primjer ove svijesti i ove sinodalne prakse. Morate pokazati cijeloj Crkvi što znači staviti zajedno primljene darove, duhovne i materijalne, kao što je to učinila prva kršćanska zajednica.

U vrtu Crkve s vremena na vrijeme nikne neki cvijet: ima onaj koji voli sunce i drugi koji preferira hladovinu; jednom je potrebno mnogo vode, a drugi preferira suho; jedan je u punom sjaju ujutro, a drugi navečer itd. Svaki se razlikuje jedan od drugog, a opet jedan je ljepši od drugog. Tratinčica ne kaže vlati trave „kako si ružna, mršava, ne možeš ni sama stajati!“. Ne, zahvaljuje joj jer samo u zelenilu travnjaka njezina ljepota može zasjati. Ukratko, svatko je uistinu stvoren od Boga kao dar za drugoga: ovo je temeljno načelo sinodalnosti koje kao pojedina družba i kao redovnici zajedno morate promicati u univerzalnoj Crkvi.

2. Vi ste stručnjaci dijaloga jer znate što znači gubiti. Ostavili ste sve i to ste sto puta iskusili. U dijalogu se svaki put ponavlja misterij gubitka i ponovnog dobivanja, gubeći vlastiti život kako bi ga ponovno zadobili. Tajna dijaloga je u stvari slušanje. Slušanje znači umiranje, umiranje samima sebi (to je ono što trenutno radite), uključujući umiranje vlastitim idejama. Samo na taj način može osvanuti nova ideja, ona u kojoj se svi pronalaze jer to je „Isusova misao“ koja postaje prisutna „gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime“ (usp. Mt 18, 20), spremni položiti svoj život, odnosno umrijeti jedni za druge (usp. Iv 15, 12-13).

Prije svih vjernika vi morate biti stručnjaci za ono što sam više puta nazivao „Isusov mentalitet“. Dozvolio sam si da isusovcima u ovoj njihovoj jubilarnoj godini, možda malo i pretpostavljajući, povjerim zadatak produbiti pobožnost prema Presvetoj Glavi Isusovoj jer je Glava ta koja vodi sva kretanja Presvetog Srca i jako sam im zahvalan za ono što su učinili. Vjerujem da je glavni zadatak redovnika zajednicu vjernika naučiti „razmišljati prema Evanđelju“ tako da se, gledajući vas, uče i „ponašati kao Isus“ koji se uvijek obraćao Ocu, uvijek slušajući Duha. Osobito ste, vi redovnici, zadušeni da zadržite u Crkvi živu svijest da smo „narod okupljen jedinstvom Oca, Sina i Duha Svetoga“ (Ciprijan). U protivnom gubimo svoju specifičnost kao kršćani i više ne razumijemo u čemu se razlikujemo od drugih religija u kojima možda ima više askeze nego kod nas, više molitve, veća sposobnost doživljavanja patnje: naša je specifičnost pokazati kako je jedno i raznoliko, isti i različiti. Ovo je otajstvo ljubavi, ovo je naša kršćanska specifičnost, to znači sinodalna Crkva. I „po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge“ (usp. Iv 13, 35).

3. Kao posljedica ovog evandeoskog mentaliteta, ovog trojstvenog modela donošenja odluka, drugi važan doprinos koji vi kao redovnici morate dati sinodalnom hodu jest rasvijetliti način upravljanja u Crkvi. Redovnici nas, naime, moraju podsjetiti kako sinodalnost ne kopira demokratski model upravljanja, već trojstveni model. Konačna suglasnost postignuta je zajedničkim razlučivanjem, nije rezultat većine glasova nakon prebrojavanja pojedinačnih, već otvorene i iskrene razmjene, napravljene s „parresia“

i „hypomoné“ u dijalogu ljubavi po trojstvenom modelu, u jedinstvu i različitosti. Zajedničko razlučivanje plod je dijaloga, to je vaša posebnost ili bi barem trebala biti. U sinodalnom upravljanju hijerarhija tada uistinu jest u službi zajedništva. Da nije tako, zavjeti koje ste dali izgubili bi smisao i umjesto da dovedu do slobode postali bi ugnjetavajući jaram: vlast postaje diktatura i poslušnost ropstvo, siromaštvo skida odgovornost s osobe i čistoća nije ništa drugo nego fasada koja čini život sumornim, a ne radosnim jer je plod dužnosti, ali ne i izraz najveće ljubavi.

4. Napokon zaključak. Redovnici predstavljaju proročki i prema tome karizmatični profil Crkve, trebali bi podsjetiti hijerarhiju i Božji narod da Duh puše gdje hoće i kad hoće. Redovnici među prvima moraju doprinijeti ostvarenju onoga što je Papa zaželio u citatu, intervenciju u trenutku razmatranja na početku sinodalnog procesa: „Neka ova Sinoda bude vrijeme nastanjeno Duhom! Budući da nam je potreban Duh, uvijek novi Božji dah koji nas oslobađa svakog zatvaranja, oživljava ono što je mrtvo, razrješuje okove, širi radost“. Ali Duh Božji ne puše „protiv“, puše „prema“, puše „naprijed“. Potiče nas na jedinstvo. Duh podjele je duh đavla, onoga koji dijeli. Duh jedinstva je božanski duh. Redovnici moraju podsjetiti Crkvu da postoji različitost karizmi, ali samo je jedan Duh. „Jedno tijelo i jedan Duh, (...) Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst!“ (Ef 4, 4-5) jer „Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima i u svima!“ (Ef 4, 6).

Svatko ima svoj zadatak u Crkvi, svoju odgovornost jer ne postoji netko tko ima sintezu svih karizmi, čak i ako postoje oni

koji imaju karizmu sinteze. Vlast u Crkvi, dakle, mora poštivati slobodu Duha koji se očituje na različite i uvijek nove načine, ali se poštuje i one koji imaju karizmu jedinstva, karizmu razlučivanja, hijerarhije i u konačnici Petrovog nasljednika. Vlast u Crkvi ne može tvrditi da sve zna, da sve vidi, da sve čini, ali ima dužnost prosuđivati, razlučivati što dolazi od Duha jedinstva, a što dolazi od duha podjele. „Da biste to činili“, rekao je papa Franjo pokretima i novim zajednicama 16. rujna 2021., „traži se od (svih) nas velika poslušnost, velika ponižnost da bismo prepoznali svoja ograničenja i prihvatili promjenu zastarjelih načina djelovanja i razmišljanja ili metodu apostolata koja više nije učinkovita ili načine organizacije unutarnjeg života koji su se pokazali neadekvatnima ili čak štetnima“.

Razmišljam, dopustite mi da sanjam, da bi plod zrelosti ovog sinodalnog hoda mogao biti novi ekumenski koncil u koji će biti uključeni svi kršćani. Bit će, kada Crkva ponovno bude jedna, jedno stado i jedan pastir, ostajući drukčija zbog različitih duhovnih i liturgijskih tradicija. Samo tada svijet će povjerovati i svi će „čuti glas moj i bit će jedno stado i jedan pastir“ (Iv 10, 16). Tužni su, sramotni, moralni skandal u Crkvi, napose njezinih predstavnika, ali svi znaju da, iako smo kršteni, krizmani i zaređeni, ostajemo slabi i možemo pogriješiti. Najveća prepreka širenju vjere, poslanju iznad svega je skandal razjedinjenosti. Zato je Isus molio „da svi budu jedno da svijet uzvjeruje“ (Iv 17, 21). Sretno na sinodalnom putu!

foto: Marija Belošević

fr. Slavko Slišković,
predsjednik HRK

Homilija

*Crkva Bezgrešnog začetca Blažene Djevice
Marije u Zagrebu, 13. listopada 2021.*

*Liturgijska čitanja: Rim 2, 1-11;
Ps 62, 2-3.6-7.9; Lk 11, 42-46*

U današnjem evandeoskom ulomku (Lk 11, 42-46) čuli smo kako se Isus svojim slikovitim stilom i bolno oštrim izričajem obraća farizejima i pismoznancima. Naziv „farizej“ označava onoga tko je odvojen od svjetovnog, usmjeren na religiju te nastoji doslovno živjeti u skladu sa Svetim pismom i vjerskim predajama. Pismoznanci su pak obrazovani društveni sloj koji je također izvrsno poznavao Sveto pismo pa su druge upućivali u religiozne propise, teologiju i ćudoređe. Ne prepoznavamo li u ovom opisu gotovo pa ideal redovničkoga života – odvojiti se od svjetovnoga, biti usmjeren na vjeru, živjeti u skladu sa Svetim pismom i predajom te druge

upućivati u isto?! Ako tomu dodamo prva sjedala u hramu, doživljaj će biti cjelovit.

Osim što riječ Božja nije ograničena samo na jedno vrijeme, prostor i ljude, nego je univerzalna, upravo zbog ranije iznesenoga još snažnije progovara upravo nama. Onaj višestruki „jao“ i nas poziva na razmišljanje da ne upadnemo u zamku opasnosti pripadanja skupini koja se smatra elitom. Ne upućuje li na to i nekada omiljeni naziv „savršeniji stalež“?! To može biti dovoljno da se izgubi prava poniznost, a da zajednica postane interesnom skupinom. Kod nas se ne radi samo o materijalnoj koristi, mada ni ona nije isključena, nego i duhovnoj.

Upravo na tom području postoje dva načina ophođenja prema Božjem zakonu i Gospodnjim zapovijedima: kao izraz moje ljubavi prema Bogu ili kao sredstvo da se uvjerim u spasenje svoje duše. Izvana ništa ne razlikuje ova dva stava, ali se iznutra vidi licemjerje drugog. Po izgledu se čini da onaj koji se tako ponaša živi za Boga, ali u stvarnosti djeluje isključivo za sebe. On sve okreće prema sebi, čak i samoga Boga nad kojim želi preuzeti prava ograničavajući njegovu

ljubav na svoj vlastiti obzor. Tim pogledom onda promatra i sudi bližnje.

Isus je bio učitelj istine koji je priznavao postojeća pravila, ali se nije ograničio na njihovu vanjštinu, nego je želio otkriti što stoji iza njih te čemu služe. Oštro kritizira one koji se usredotočuju na vanjsko poštivanje i obrede, a zanemaruju daleko važniji odnos pravde i ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Prva kritika koju upućuje jest ta da griješe u pogledu onoga što Bog očekuje od ljudi. Svoju vjernost stavljaju u vanjske i sporedne detalje zamišljajući kako je Bogu stalo do desetine na bilje, a propuštaju ono bitno: prilagoditi se Božjoj volji i drugome prići s milosrđem. Druga zamjerka je da sebično koriste vjeru. Služe se različitim obilježjima kako bi poboljšali sliku o sebi te imali posebna mjesta u javnosti i na vjerskim svečanostima, zaboravljajući da su pred Bogom veliki samo oni koji se učine malima i prepoznaju svoje siromaštvo. Treći prijekor spominje obijeljene grobove. Oni su neobilježena mjesta smrti, a to sami ne shvaćaju niti se drugima takvima predstavljaju mada umjesto života nude smrt. Čak i oni koji ponjima gaze, kad bi znali što je unutra, izbjegli bi ih i zaobišli. Napokon, tu je i četvrta opomena gospodarima vjerskog mišljenja koji bi vjeru zatvorili u mnoštvo zabrana te poznaju samo jezik zahtjeva.

Isus ove riječi nije uputio iz mržnje, nego iz ljubavi. Razumio je kako samopravednost i samodostatnost farizeje i pismoznance čini sve siromašnjima duhovno. Cijenili su vanjštinu zanemarujući život duha, a život nije kozmetika ili reklama, niti se mjeri vanjskim prividom i tuđim odobravanjem. Isus inzistira na tome da je naša najveća obveza ljubav.

Stoga je ovo snažna poruka osobito nama koji u redovničkim zajednicama imamo stanovitu odgovornost. Jao nama ako ne znamo razlikovati bitno od sporednog kako bi naše življenje bilo u skladu s Božjom voljom i na korist bližnjima. Jao nama ako mislimo da nam naša služba daje pravo na sebičnost, a ne potiče na veće sebedarje. Sveti Augustin je kazao da poglavar ne smije biti sretan zbog vlasti kojom vlada, nego zbog ljubavi kojom služi. Svi smo svjesni kako najveći dio patnje i gorčine u našem životu posvećenja Bogu dolazi iz neodlučnosti s kojom se darujemo, iz osrednjosti darivanja i onog malog dijela koji čuvamo za sebe. Nasuprot tome, sreća i mir izvire iz potpunog, bespridržajnog predanja Bogu, bez oklijevanja. Jao nama ako ne činimo sve da naše zajednice budu mjesta istinskog života, umjesto „obijeljenih grobova“ koji su svoje redovništvo sveli na razinu mjerljivih postupaka, koristi u kojima tražimo svoju sigurnost ili zadovoljavajuću sliku o sebi. Tu je i odgovor na pitanje gdje su nam zvanja! Napokon, jao nama ako se zatvorimo samo u zakonske okvire zaboravljajući njihov pravi smisao, a to je življenje u duhu ljubavi.

Sestre i braćo, ovo nije poziv na prepustanje očaju i odustajanju ili pak preuzetnost i pretjerani aktivizam, nego na obraćenje u smislu odnosa pravde i ljubavi prema Bogu i bližnjima s pouzdanjem u „bogatstvo dobrote, strpljivosti i velikodušnosti njegove“ o kojima progovara sveti Pavao. To će nas dovesti do istinskog sklada između molitve i života, riječi i konkretnog zalaganja, između naše osobne velikodušnosti i onoga što tražimo od drugih te odbacivanja sitničavosti, želje da ostavimo dobar dojam te različitih unutarnjih laži i strogosti. Amen!

foto: Marija Belošević

mons. dr. Zdenko Križić,
*biskup gospičko-senjski i
 predsjednik Vijeća HBK za ustanove
 posvećenog života i družbe apostolskog života*

Homilija

*Crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice
 Marije u Zagrebu, 14. listopada 2021.*

*Liturgijska čitanja: Rim 3, 21-30a;
 Ps 130, 1-6b; Lk 11, 47-54*

U evanđeoskom odlomku čuli smo Isusovu nimalo ugodnu kritiku na račun najvećih vjerskih i duhovnih autoriteta toga vremena. To je samo nastavak onoga što smo slušali jučer u euharistijskom slavlju. Isus im se obraća teškim riječima: „Jao vama!“ Taj „jao vama“ donose, u različitim inačicama, evanđelisti Matej i Luka, ali zanimljivo je da tih odlomaka nema u programu nedjeljnih čitanja ni jed-

ne nedjelje kroz godinu, a niti na dane većih blagdana. Vjerojatno zato što su neugodna i škakljiva u mogućim interpretacijama i porukama za naše vrijeme.

No mi ovdje okupljeni ne bježimo od ovih „jao“ jer znamo dobro da nam Isus ne prijeti nego nas voli, a njegovi „jao“ izričaj su njegove brige i ljubavi prema nama, i ništa drugo. Istina, slike s kojima Isus uspoređuje vjerske autoritete svoga vremena ostavljaju prilično mučan dojam i djeluju vrlo provokativno, na rubu incidenta. Bez obzira na sve, mi dajemo za pravo Isusu. Smatramo da je trebao baš tako nastupiti: reći sve u lice pa što bude. Zaslužili su to. Ali ne možemo i ne smijemo izbjeći pitanje, što sve ovo za nas danas znači? Imali to i za nas neku poruku? Ovaj Isusov govor sigurno nije danas upućen nama zato da se naslađujemo kako je on oprao duhovne autoritete svoga vremena koji su se deformirali, udaljili od Božje istine, završili u laži i licemjerstvu. Kada bi bilo

sve u tome, onda bi ovaj odlomak za nas bio posve beskoristan i trebalo bi ga u liturgiji obilaziti u širokom luku.

No to nije tako. Zato ne smijemo izbjeći pitanje bi li slične ukore Isus izrekao duhovnim autoritetima Crkve u našem vremenu? Ne znam ima li netko među nama tko bi se usudio reći kako Isus današnjim autoritetima Crkve, konkretno nama, ne bi nešto slično rekao? Stoga smatram kako ove Isusove riječi trebamo iskreno primiti kao da su upućene nama danas. Primiti ih u središta uma i srca. Ako se tako prime, uvjeren sam kako onda ove riječi imaju jako ljekovito djelovanje. S ovim nas Isus ne želi dotući, obeshrabrili, nego ozdraviti.

Znamo kako bi se danas „jao tebi“ upućeno nekome moglo tretirati kao kazneno djelo koje podliježe gonjenju. No nije to u našem fokusu, nego činjenica kako se taj „jao“ gotovo redovito upućuje nekom „tebi“, nekom „vama“, a vrlo rijetko „meni“, „nama“, i ako koji put i bude tako, to je uglavnom u šali. Tu nam dolaze na pamet Isusove riječi jeruzalemskim ženama: „Kćeri jeruzalemske, ne plaćite nada mnom, nego nad sobom plaćite i na djecom svojom“ (Lk 23, 28). Moramo priznati kako plač nad samim sobom nije baš česta pojava.

Mi znamo kako često roditelji, na neki način, prijete djeci u želji da njihova djeca uspiju u onom u čemu oni svojom greškom nisu uspjeli. Često neke stvari koje nismo riješili u sebi pokušavamo riješiti u drugima ili napadamo u drugima ono isto što ne želimo vidjeti i priznati kod samih sebe. Stoga nas Isus svojim „jao“ želi ozdraviti, probuditi, da postanemo svjesniji svoje istine i da se s njom suočimo jer on sam tvrdi da samo istina oslobađa.

Zbog čega Isus upućuje svoj „jao“ vjerskim autoritetima svoga vremena? Ne zato što su veliki grešnici jer to smo svi, nego zato što su licemjeri. Kod Mateja iza svakog „jao“ uvijek nalazimo baš ovu riječ „vama, licemjeri“. Tko su to bili licemjeri? Najkraće, to su osobe koje glume duhovnu veličinu, vjerničku autentičnost, svetost. One se ne trude zaista u životu biti svete, nego samo ostaviti takav dojam pred drugima kako bi bili više cijenjeni. Prave se bogobojznima. Igraju se sa svetošću. Služe se s tim da bi od drugih dobili priznanja, aplauze, pohvale. Taj virus duše jednako je i danas prisutan kao i prije dvije tisuće godina. Svi dobro znamo da je mnogo lakše pretvarati se, nego promijeniti se. I što je najgore: pretvaranje s vremenom lako postane stanje, postane mentalitet. Tu je bit Isusovog „jao“.

Ima jedna vrlo indikativna rečenica koju je Bog uputio narodu još dok su izlazili iz egipatskog ropstva, s obzirom na njegovu nevjernost i opasnost da ih Bog posve ostavi jer sam kaže da s njima ne želi više ići, zbog čega je narod jako zakukao. Čitamo: „Reče Jahve Mojsiju: *Kaži Izraelcima: Vi ste narod tvrde šije. Kad bih ja s vama išao samo čas, uništio bih vas. Stoga skinite sa sebe svoj nakit, a ja ću znati što ću s vama učiniti*“ (Izl 33, 5). Narod od svog nakita ne vidi svoju istinu i tu je najveća opasnost. Bog tada ne može pomoći. Naš nakit naše je licemjerje, pretvaranje, naše maske (ne ove protiv Covida), naša želja da kod drugih ostavimo dojam. Potrebno je to skinuti. Vidimo koliko je Bogu važno da osoba dođe do svoje istine i prizna je. Onda Bog zna što će s osobom napraviti bez obzira kako teško bilo njezino stanje. Sjećamo se Isusovog razgovora sa Samarijankom. Isus prije nego što će se njoj

objaviti želi nju objaviti njoj samoj. Želi da ona dođe do svoje istine i da je prizna. Znamo koliko je imao poteškoća jer žena uporno bježi od svoje istine, nesvjesna da se bez toga neće moći promijeniti.

Stoga je važno svakome od nas sagledati do koje se mjere ovaj Isusov „jao“ tiče svakoga od nas. Do koje mjere i mi danas, koji nosimo posebnije odgovornosti u Crkvi ili redovničkim zajednicama, koristimo svoje pozicije za vlastitu promociju i na taj se način poigravamo svetošću? Je li nam najvažnija svetost života na koju smo pozvani ili vanjski dojam koji trebamo ostaviti na druge da nas oni cijene? Moramo priznati kako nam se ne događa baš rijetko da podilazimo drugima samo zato da bismo dobili njihove simpatije, odnosno njihove glasove za naše različite interese? Zar se ne događa, možda i počesto, da kao odgovorni nećemo reći u lice nekima ono što bismo po dužnosti trebali reći, samo iz razloga da im se ne zamjerimo? Ili ćemo to isto „hrabro“ reći nekim drugima koji su slabi ili nam manje simpatični, ali ne onim „svojima“? To je licemjerstvo po kojem Isus udara svojim „jao“.

Isusov „jao“ ima cilj objaviti nas nama samima. Isus želi da njegovi učenici budu posvećeni istinom jer to je jamstvo da će njegov učenik biti sposoban djelovati kao njegov svjedok jer Isus je „Istina“. Svi smo mi ono što smo pred Bogom, a ne što smo u očima drugih. No ne bih želio završiti ovim „jao“, nego s dubokim uvjerenjem kako redovnički život ima svoje nezamjenjivo mjesto u Crkvi i njegov je doprinos svetosti Crkve nemjerljiv.

Papa Franjo se nedavno, u jednom svom govoru, pobunio protiv onih koji govore da posvećeni život, kakav je danas, nema bu-

dućnosti. Onda je i budućnost Crkve vrlo upitna jer, kako veli papa, „posvećeni život dar je Crkvi kakvu je Isus zamislio“. Uvjeren sam da svi vi ovdje iskreno želite i mnogo poduzimate da vaše redovničke zajednice budu vjerne svojoj karizmi, odnosno onome što Isus želi da budete, ali znamo da nije lako i jednostavno opirati se bujicama svjetovne duhovnosti i kulture koje se, kako veli papa Franjo, vrlo suptilno uvlače u naše živote, a da to ne primijetimo. U više navrata čujemo njegovu poruku zajednicama posvećenog života: „Ne brinite se samo o preživljavanju, nego da imate život u punini“. Jer to je jamstvo privlačnosti, a onda i budućnosti. Zato se s pravom danas postavlja pitanje – je li za Crkvu veći problem pomanjkanje zvanja ili pomanjkanje uzora? Svi smo pozvani, a posebno najodgovorniji, biti uzori. Ne idealni, jer to ne možemo biti, ali uzori dobrote, ljubavi, istine, pravednosti... možemo biti.

Zaključio bih odlomkom iz Djela Apostolskih koji nam govori u čemu se sastoji istinski autoritet službenika Crkve. Čitamo: „Kad Barnaba dođe (iz Jeruzalema u Antiohiju) te vidje milost Božju, obradova se pa ih poče hrabriti da odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu. Bijaše on dobar čovjek, pun Duha Svetoga i vjere. I veliko mnoštvo naroda pridruži se Gospodinu“ (Dj 11, 23-24). Barnaba je primjer apostolskog autoriteta i pokazatelj bitnih obilježja duhovnog autoriteta. On je „dobar čovjek“ i „pun Duha Svetoga i vjere“. Ovdje je bit svega, i to jamči uspjeh. To privlači mnoštvo Gospodinu. Želim i sebi i vama da ostvarimo ove vrijednosti što je moguće više. Amen.

Održan seminar za medicinske sestre redovnice

(Ludbreg, 8. – 10. listopada 2021.)

U organizaciji Povjerenstva Hrvatske redovničke konferencije u pastoralnom centru Varaždinske biskupije u Ludbregu od 8 – 10. listopada 2021. godine održan je seminar za medicinske sestre članice redovničkih ustanova na temu „Gospodine, daj da ozdravim“. Na seminaru je sudjelovalo tridesetak redovnica iz različitih družbi iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Voditelj seminaru bio je mons. mr. Bože Radoš, biskup varaždinski.

Prvo predavanje mons. Radoš započeo je uzевši „precizne“ naočale sv. Luke koji ima dobro oko i snagu mašte detaljno opisati Isusa liječnika u ordinaciji svijeta. Naglasio je Isusov pogled pri susretu s različitim bolesnicima, njegove ispružene nježne ruke, brze korake prema čovjeku kako bi s njega očistio prljavštinu. Drugi dan susreta biskup je govorio o Kristu kao liječniku duše i tijela, pomno razloživši Prispodobu o milosrdnom Samarijancu: „Vidi ga“ – liječnički pregled... „Sažali se“ – empatijski pristup... „Priđe“ – međusobno povjerenje... „Polu mrtav“ – dijagnoza...

„Povi mu rane, zalivši ih uljem i vinom“ – potpuni „farmakološki“ tretman. Liječnička torba s lijekovima (uljem i vinom) uvijek mu je pri ruci. „Posadi ga na svoje živinče“ – vodstvo bolesnika, duhovno vodstvo... „Pobrini se za njega“ – preporuka... „Kad se vratim, ako što više potrošiš, platit ću ti“ – dopunsko osiguranje...

Popodnevno vrijeme sestre su posvetile posjeti svetištu Predragocjene Krvi Kristove gdje ih je župnik mons. Josip Đurkan upoznao s poviješću župe i svetišta te proveo kroz dvorac Batthyany. Nakon toga sudionice seminaru zajedno su molile Križni put. Drugog dana seminaru s osobitom je radošću proslavljen i sedamdeseti rođendan s. Zore Pavić, MVZ, koja je u vrijeme rekreacije pripovijedala zgrade iz svog dugogodišnjeg iskustva u sestrinstvu i redovništvu.

Nedjeljno predavanje mons. Radoša još je dodatno podcrtalo kakav je put medicinskih sestara redovnica koje na putu od Jeruzalema do Jerihona, na putu krvavog uspinjanja susreću ranjene osobe koje s njima dijele svakodnevnih hod. Prispodoba završava riječima: „Idi, pa i ti čini tako!“ (Lk 10, 37), rekao je biskup i ohrabrio sestre da se ne umore noseći vino i ulje ranjenom čovjeku. Susret je završio slavljen svete mise zajedno s vjernicima u ludbreškoj crkvi Presvetog Trojstva. (HRK)

Sjednica Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života

(Zagreb, 8. studenoga 2021.)

Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, nakon dulje stanke zbog pandemije COVID-19, održalo je sjednicu pod predsjedanjem predsjednika Vijeća gopičko senjskog biskupa Zdenka Križića 8. studenoga 2021. godine u sjedištu HBK u Zagrebu.

Na sjednici je bila prisutna većina članova: s. Gordana Igrac, fr. Slavko Slišković, fra Tomislav Glavnik, fra Zvonimir Brusač, don Mladen Delić, s. Ivana Margarin, p. Blaženko Nikolić i fra Domagoj Runje.

Točke dnevnog reda sjednice bile su vezane uz obilježavanje Dana posvećenog života, susret redovničkih poglavarica i poglavara s nadbiskupima/biskupima članovima HBK te susret Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života s (nad)biskupijskim povjerenicima za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

Budući da se sljedeće godine navršava dvadeset pet godina otkako je sveti papa Ivan Pavao II. blagdan Svijećnice proglasio Danom posvećenog života, Vijeće je osmislilo dodatne sadržaje za obilježavanje toga dana 2022. godine o čemu će sve relevantne ustanove uskoro biti obaviještene i zamoljene za suradnju u ostvarenju toga projekta. (HRK)

foto: o. Jure Zečević

Započeo peti nastavni ciklus studija Teologije posvećenog života (Zagreb, 13. studenoga 2021.)

U Duhovnom centru sv. Ivana od Križa u zagrebačkim Remetama 1. listopada 2021. godine započeo je peti, dvogodišnji ciklus studija Teologije posvećenog života.

Zbog epidemije koronavirusa i veličine dvorane u kojoj se odvija nastava, ovaj put cilj vodstva studija nije bio upisati najveći broj polaznika (četrdeset do četrdeset pet). Studij je upisalo ukupno dvadeset devet polaznika. Od toga je dvadesetero polaznika upisalo cjeloviti studij, a devetero ih je upisalo parcijalni (djelomični) studij. Od dvadeset devet upisanih devetnaest je redovnica (uključujući i kandidatice) i redovnika, a

desetero laika. Ženskih polaznica je sedamnaest, a muških dvanaest.

Prvi nastavni vikend trebao je biti održan 22. i 23. listopada 2021. godine, no zbog radova i drugih okolnosti u Duhovnom centru, nastava tog vikenda premještena je na 25. i 26. veljače 2021. godine. Stoga je prvi nastavni vikend održan 12. i 13. studenoga 2021. godine predavanjima dr. sc. o. Vinka Mamića, dr. sc. s. Kriste Mijatović i dr. sc. o. Franje Podgorelca, uz poštivanje epidemioloških mjera o razmaku, maskama i potvrđama.

U povodu početka nove nastavne godine predstojnik studija o. Jure Zečević, OCD, slavio je zajedno s polaznicima 13. studenoga 2021. godine u kapeli Duhovnog centra sv. Ivana od Križa, svetu euharistiju sa zavirom Duha Svetoga. (o Jure Zečević, OCD)

Godišnji blagoslov u sjedištu HRK (Zagreb, 7. prosinca 2021.)

↑ foto: Marija Belošević

Dana 7. prosinca 2021. godine blagoslovljene su osobe koje rade u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije (Slavoljuba Bulvana 4, Zagreb) i prostorije sjedišta. Obred blagoslova redovito se upriličuje jednom na godinu, uz sjednicu Vijeća, obično u prosincu.

Fr. Ivan Marija Tomić, OP, župnik Župe Kraljice krunice na čijem se području sjedište HRK i nalazi, vodio je obred blagoslova. Obredu su nazočili članovi i članice Vijeća HRK na čelu s predsjednikom fr. Slavkom Sliškovićem, OP, tajnica Hrvatske redovničke konferencije s. Krista Mijatović, SCSC, te tajnik Vijeća franjevačkih zajednica gosp. Anto Matković. (HRK)

foto: Marija Belošević

Sjednica Vijeća Hrvatske redovničke konferencije (Zagreb, 7. prosinca 2021.)

Neposredno nakon godišnjeg blagoslova u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije, 7. prosinca 2021. godine, održana je redovita sjednica Vijeća HRK.

Članice i članovi Vijeća HRK na sjednici su raspravljali o djelatnostima Hrvatske redovničke konferencije tijekom 2021. godine, s osobitim osvrtom na održanu skupštinu HRK u listopadu 2021. godine. Na sjednici je pred-

loženo da se 2022. godine Dan posvećenog života obilježi svečanije s obzirom da se tada navršava 25 godina od ustanovljenja Dana posvećenog života (1997. – 2022.). Euharistijsko slavlje, uz ulaznu procesiju sa svijećama, održat će se 2. veljače u crkvi Bezgrešnog Srca Marijina (Jordanovac, 110). Svim će (nad)biskupijama i redovničkim zajednicama biti poslani liturgijsko-katehetski materijali za bližu pripremu obilježavanja Dana posvećenog života. (HRK)

Adventska duhovna obnova

(Zagreb, 12. prosinca 2021.)

U organizaciji Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije 12. prosinca 2021. godine u crkvi Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u zagrebačkoj Dubravi održana je adventska duhovna obnova za redovnice grada Zagreba.

Redovnice okupljene iz različitih zajednica započele su svoj adventski susret molitvom Večernje koju su predmolile sestre milosrdnice. Riječ dobrodošlice te uvod u tematski dio izrekla je članica Povjerenstva s. Zdravka Leutar, ASC.

Prigodno predavanje na temu „Praštanje za pojedinca – pomirenje za zajednicu“ održala je Marina s. Mirjam Peričić, OP, magistra psihologije, psihoterapeut i medijator. Govoreći o procesu opraštanja, s. Mirjam je naglasila kako ono uključuje promjene u duhovnom, kognitivnom, emocionalnom, bihevioralnom i socijalnom sustavu i kod žrtve, osobe koja je povrijeđena, i kod počinitelja, osobe koja je povrijedila. „Kad oprostimo, sjećanje nije izgubljeno, ono je promijenjeno. Razlikujemo opraštanje odlukom i emocionalno opraštanje. Opraštanje uključuje povrijeđenu osobu koja se namjerno odriče ogorčenosti prema osobi koja ju je povrijedila te na počinitelja povrede nastoji gledati sa suosjećanjem, empatijom, dobrohotnošću i ljubavlju“ rekla je s. Peričić te dodala kako se opraštanje događa unutar osobe koja oprašta, a koja za primarni motiv ima svoju dobrobit i želi samu sebe rasterećiti jakih, negativnih osjećaja.

foto: Marija Belošević

Odgovarajući na pitanje na što se mi fokusiramo kod osobe koja nas je povrijedila, na osobu ili štetno djelovanje, naglasila je važnost razlikovanja opraštanja od strategija samopomoći. „Kada istinski opraštamo, radimo nešto dobro i korisno i za počinitelja povrede i za zajednicu u kojoj se povreda dogodila“. U tom je kontekstu pojasnila i četiri kombinacije koncepata opraštenja i pomirenja: opraštanje bez pomirenja, nepraštanje bez pomirenja, nepraštanje i interakcija te opraštanje i pomirenje.

Govoreći o povjerenju, s. Peričić je naglasila kako ono sadržava element rizika, a ljudi uglavnom izbjegavaju rizične odluke jer rizik uključuje potencijalni gubitak. „Nekad nekome uskraćujemo svoje povjerenje radi glasina koje do nas dolaze, a mi ih prosljeđujemo dalje. Osoba koja ogovara unosi razdor među ljude. Cilj joj je prikazati sebe u što boljem svjetlu, kao pronicljivu i informiranu, na način da druge prikaže lošima. Klevetnik se uvijek bori protiv odsutnih, ciljano stvara

negativnu sliku o nekome. Klevetanje je sofisticirana promocija laži drugome na štetu“, rekla je te upozorila, „činjenica da znamo nešto o nekome ili mislimo da znamo ne daje nam pravo da to razglasimo. Ogovaranjem i klevetom crtamo sliku drugoga koju nismo imali pravo crtati. Mane drugih ne bi nam bile toliko uočljive kada bismo ispitali vlastite. Pokušajmo vidjeti sebe tuđim očima. Tuđe i vlastite mane rijetko mjerimo istom mjerom i rijetko ih važemo na istoj vagi. Za sebe tražimo milost, a za druge pravdu. Stoga, kada upoznamo sebe, proći će nas svaka volja da sudimo drugima“.

Osvrćući se na pomirenje, istaknula je kako je ono u sadašnjosti radi nečega što je bilo u prošlosti jedini put za život u budućnosti. „Dobrotom i blagošću oponašajmo Božju providnost. Dobrota i blagost ostatak

su Božje slike u nama i predstavljaju najljepši stav koji možemo zauzeti jedno prema drugom. I najmanja dobrota veća je od najvećeg zla. Dobrota je Bogu obratila više srдца, negoli bilo što drugo. Pokušajmo se prisiliti tražiti kod drugih ono što je dobro. Ako nemamo ništa dobro i lijepo reći o osobi, onda radije šutimo. Za pomirenje je potrebno dvoje. Most se ne počinje graditi od sredine. Moraju postojati snažni temelji na obalama koje most spaja i gradi se prema sredini. Ljudi mogu ići različitom brzinom prema sredini. Mogu se susresti na sredini ili više prema obali jedne osobe. Bitno je uspostaviti most da obje osobe mogu hodati po njemu na obostranu dobrobit“, pojasnila je slikovito. Na kraju predavanja s. Peričić je u duhu teme istaknula niz pitanja kao svojevrsni ispit savjesti. (Marija Belošević)

foto: Marija Belošević

Pohod Specijalnoj bolnici za kronične bolesti dječje dobi

(Gornja Bistra, 14. prosinca 2021.)

Povjerenstvo Hrvatske redovničke konferencije za medicinske sestre članice redovničkih ustanova, pod vodstvom s. Dragane Petrović, pohodilo je 14. prosinca 2021. godine Specijalnu bolnicu za kronične bolesti dječje dobi u Gornjoj Bistri.

Povjerenstvo običava u predbožićnom vremenu pohoditi koju karitativnu ili zdravstvenu ustanovu sa skromnom

donacijom. Prethodnih je godina u okviru pohoda upriličeno i euharistijsko slavlje te druženje s djecom, no ove godine to nije bilo moguće zbog epidemiološke situacije. Uprava bolnice izrazila je radosnu dobrodošlicu članicama Povjerenstva upoznavši ih s djelatnostima bolnice.

Pri povratku iz bolnice članice su Povjerenstva u molitvi preporučile svu djecu i djelatnike bolnice moćnom zagovoru Blažene Djevice Marije. (HRK)

foto: Marija Belošević

Završio zimski semestar nastave u Školi za novakinje

(Zagreb, 15. prosinca 2021.)

U sjedištu Hrvatske redovničke konferencije u Zagrebu 15. prosinca 2021. godine održana su posljednja predavanja zimskog semestra Novicijske škole u akademskoj godini 2021. – 2022. godini.

Školu je u ovom semestru pohađalo trinaest redovničkih pripravnica iz pet redovničkih zajednica: Karmelićanke Božanskog Srca Isusova (2), Kćeri milosr-

đa Trećeg samostanskog reda sv. Franje (1), Školske sestre franjevke Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije (2), Sestre Presvetog Srca Isusova (3) i Klanjateljice Krvi Kristove (5).

Tijekom zimskog semestra sestre novakinje i kandidatice slušale su predavanja iz kolegija „Proroci i Psalmi“ (izv. prof. dr. sc. Božidar Mrakovčić), „Duhovna teologija“ (izv. prof. dr. sc. Marija Pehar), „Moralna teologija“ (dr. sc. Stjepanka Stanić) i „Evanđelja“ (doc. dr. sc. Silvana Fužinato). (Marija Belošević)

Božić, 2021.

*Sin Boga Oca i Bog sam,
s neba na zemlju siđe k nam.*

Poštovane i drage sestre i braćo u Kristu!

Otajstvo je to neizmjeno: veliki, svemoćni Bog
postade maleno, nemoćno dijete.

Zadivljeni tajnom Malenog Boga - Božića,
uz jaslice molimo da proničemo veličinu malenosti!

Čestit Božić i blagoslovljena 2022. godina!

s. Gordana Igrac, FDC
potpredsjednica HRK

fr. Slavko Slišković, OP
predsjednik HRK

foto: HRK

fr. Slavko Slišković,
predsjednik Hrvatske redovničke konferencije

s. Gordana Igrac,
potpredsjednica Hrvatske redovničke konferencije

Čestitka
povodom svetkovine rođenja Gospodnjega
Zagreb, 25. prosinca 2021.

*„Sin Boga Oca i Bog sam,
s neba na zemlju siđe k nam.“*

Poštovane i drage sestre i braćo u Kristu!

Otajstvo je to neizmjeno: veliki svemoćni Bog
postade maleno, nemoćno dijete. Zadivljeni
tajnom Malenog Boga – Božića, uz jaslice mo-
limo da proničemo veličinu malenosti!

Čestit Božić
i blagoslovljena 2022. godina!

Doživotno zavjetovane redovnice i redovnici u Hrvatskoj tijekom 2021. godine

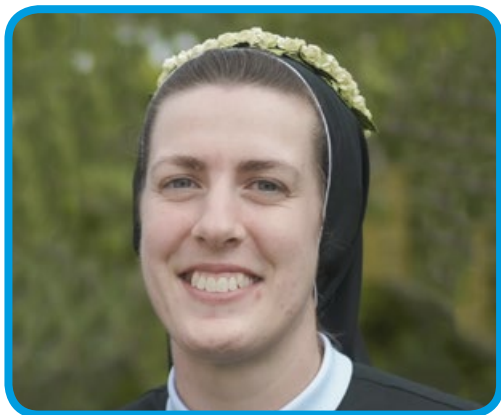
Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje
s. M. Kristina Injić
Župa sv. Jurja, Đurđevac
Sisačka biskupija
6. kolovoza 2021., Blato

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje
s. M. Anamarija Vuković
Župa sv. Luke Evanđelista, Novska
Požeška biskupija
6. kolovoza 2021., Blato

Službenice milosrđa
s. Ana Kamalić
Župa Rodenja Blažene Djevice Marije,
Mali Lošinj
Krčka biskupija
28. kolovoza 2021., Split

Službenice milosrđa
s. Vlatka Topalović
Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije,
Dolac
Vrhbosanska nadbiskupija
28. kolovoza 2021., Split

Družba sestara Služavki Maloga Isusa, Split
s. M. Antonia Čobanov

Župa sv. Jurja, Primošten
Šibenska biskupija
14. kolovoza 2021., Solin

Družba sestara Služavki Maloga Isusa, Split
s. M. Milana Žegarac

Župa sv. Jurja mučenika, Kaštel Sućurac
Splitsko-makarska nadbiskupija
14. kolovoza 2021., Solin

Družba sestara Milosrdnica sv. Vinka
Paulskoga, Split
s. Marija Palić

Župa sv. Stjepana Prvomučenika, Opuzen
Splitsko-makarska nadbiskupija
14. kolovoza 2021., Split

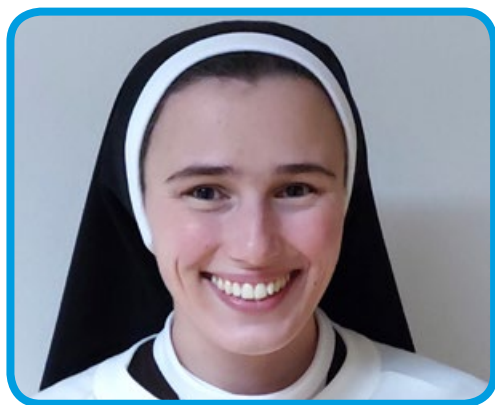
Družba sestara Milosrdnica sv. Vinka
Paulskoga, Zagreb
s. Ivana Mikotić

Župa sv. Nikole Tavelića, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija
15. kolovoza 2021. godine, Zagreb

Hrvatska provincija Karmelićanki
Božanskog Srca Isusova
**s. M. Antonela od Nebeskog Oca
Stvoritelja**

Župa Sv. Obitelji, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija
2. srpnja 2021., Hrvatski Leskovac

Hrvatska provincija Karmelićanki
Božanskog Srca Isusova
**s. M. Katarina Terezija od
Providnosti Božje Ljubavi**

Župa sv. Franje Asiškog, Vrbanjci
Banjolučka biskupija
2. srpnja 2021., Hrvatski Leskovac

Družba sestara Milosrdnog Isusa
s. Maria Ivana Perković

Župa Sveta tri kralja, Karlovac
Zagrebačka nadbiskupija
24. srpnja 2021., Sisak

Marijine sestre čudotvorne medaljice
s. Ivančica Fulir

Župa Uznesenja BDM, Zajezda
Zagrebačka nadbiskupija
25. ožujka 2021., Zagreb

Red siromašnih sestara sv. Klare, Split
s. M. Josipa od Presvetog Lica Isusova

Župa sv. Stjepana Prvomučnika, Opuzen
 Splitsko-makarska nadbiskupija
 12. rujna 2021., Split

Red siromašnih sestara sv. Klare, Zagreb
s. Marija Janja od Srca Isusova i Marijina

Župa BDM Snježne, Karlovac - Kamensko
 Zagrebačka nadbiskupija
 6. ožujka 2021., Zagreb

Benediktinski samostan sv. Andrije, Rab

s. Marija Gertruda Sirovica

Župa Uznesenja BDM, Katuni - Kreševo
 Šibenska biskupija
 16. travnja 2021., Rab

Družba Isusova
o. Tvrtko Barun

Župa sv. Ane, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija
25. ožujka 2021., Zagreb

Družba Isusova
o. Petar Nodilo

Župa sv. Vlaha, Babino Polje
Dubrovačka biskupija
25. ožujka 2021., Zagreb

Družba Isusova
o. Siniša Štambuk

Župa sv. Obitelji, Split
Splitsko-makarska nadbiskupija
24. lipnja 2021., Osijek

Družba Misionara Krvi Kristove
br. Ivan Rajlušić

Župa sv. Nikole Biskupa, Pleternica
Požeška biskupija
1. srpnja 2021., Prozorje

Hrvatska salezijanska provincija

Mislav Alerić

Župa Duha Svetog, Slavonski Brod
Đakovačko-osječka nadbiskupija
28. kolovoza 2021., Zagreb

Hrvatska salezijanska provincija

Vinko Rogalo

Župa sv. Ante Padovanski, Rastičevo
Vrhbosanska nadbiskupija
28. kolovoza 2021., Zagreb

Hrvatska dominikanska provincija

fr. Mario Ilija Udovičić, OP

Hrvatska katolička misija Ticino (Švicarska)
Lugano (Švicarska)
5. kolovoza 2021., Zagreb

Hrvatska dominikanska provincija

fr. Ilija Lešić, OP

Župa sv. Petra apostola, Čađavica
Požeška biskupija
5. kolovoza 2021., Zagreb

Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa
br. Jakov od Križa (Milić)

Župa Preslavnog Imena Marijina, Osijek
Đakovačko-osječka nadbiskupija
15. listopada 2021., Zagreb

Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja
fra Marko Pudar

Župa sv. Ivana Krstitelja, Grab
Splitsko-makarska nadbiskupija
2. listopada 2021., Sinj

Hrvatska provincija svetog Jeronima franjevaca
konventualaca

fra Franjo Čolakovac

Župa svetog Franje Asiškog, Gradište
Đakovačko-osječka nadbiskupija
4. listopada 2021., Zagreb

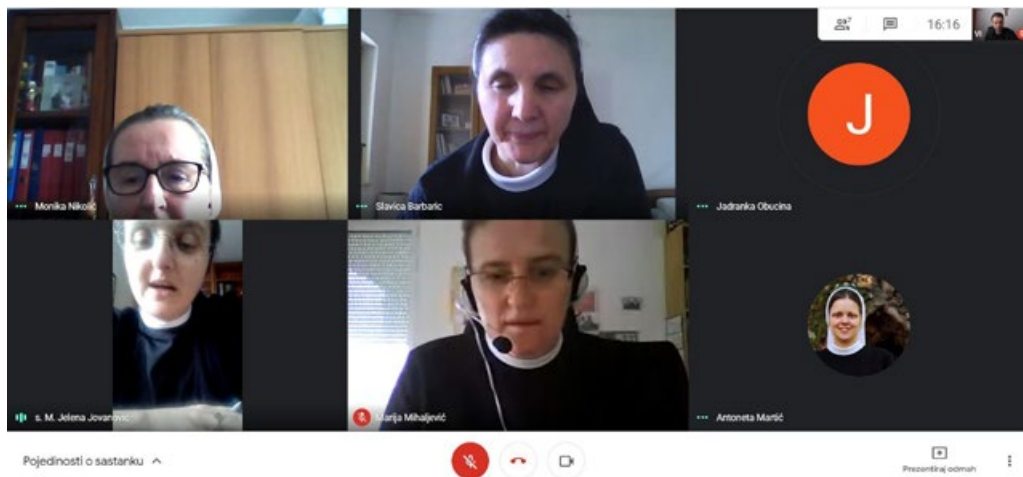

foto: Davor Petrović

Sjednica Povjerenstva za pastoral zvanja pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

(Sarajevo, 3. studenoga 2021.)

Povjerenstvo za pastoral zvanja pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH održalo je 3. studenoga 2021. svoju sjednicu putem „Google Meet“ aplikacije pod predsjedanjem voditelja Povjerenstva fra Davora Petrovića.

Sjednici su nazočili: s. M. Slavica Barbać, s. M. Margareta Brnada, s. M. Jele-

na Jovanović, M. Marija Mihaljević, s. M. Mirna Nikolić, s. Jadranka Obućina i don Ivan Veriga.

Članovi i članice Povjerenstva na sjednici su razgovarali o organizaciji sedmog susreta za studente i mlade te raspodjeli pojedinih zaduženja u realizaciji toga susreta. Tako je dogovoreno da će se susret održati 22. studenoga 2021. godine u samostanu „Egipat“ u Sarajevu, a euharistijsko slavlje predslavit će vlč. Štefan Marković. (KVRPP BiH)

foto: Ljilja Marinić

foto: Benedikta Boškic

Sjednica Povjerenstva za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

(Sarajevo, 6. studenoga 2021.)

Povjerenstvo za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održalo je 6. studenoga 2021. godine u samostanu sestara milosrdnica u Livnu sjednicu pod predsjedanjem voditeljice Povjerenstva s. Benedikte Boškic, članice zajednice Kćeri Božje ljubavi. Sjednici su nazočile članice Povjerenstva: s. Dijana Andrić iz zajednice milosrdnica Provincije Majke Divne, s. Ivana Markotić, članica zajednice ŠSF-a Provincije Svete obitelji u Hercegovini i s. Judita Matić iz zajednice SMI-a Provincije Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije.

Na sjednici su članice Povjerenstva dogovorile, prema prijedlogu predsjednika Konferencije fra Jozе Marinčićа, da se duhovna obnova i stručni seminar održe istoga dana.

Tako je određeno da će se ti susreti održati 23. travnja 2022. godine u samostanu karmelićana na Buškom jezeru pod vodstvom logoterapeuta o. Viktora Grbeše, OCD.

Istoga dana članice Povjerenstva s predavačem su dogovorile dnevni red duhovne obnove i stručnog seminara. U nastavku sjednice razgovarale su o radostima i poteškoćama u radu s predškolskom djecom. (KVRPP BiH)

foto: Ljilja Marinčić

Održan susret za studente i mlade u Sarajevu

(Sarajevo, 22. studenoga 2021.)

Sedmi po redu susret studenata i mladih održan je 22. studenoga 2021. godine u samostanu „Egipat“ u Sarajevu u organizaciji Povjerenstva za pastoral zvanja pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH.

Na početku susreta slavljena je u večernjim satima sveta misa koju je u samostanskoj kapelici predslavio vlč. Štefan Marković, župni vikar u Žepču u zajedništvu s fra Davorom Petrovićem, voditeljem Povjerenstva i još dvojicom svećenika.

Prije svete mise bila je mogućnost za sakrament ispovjedi. Predslavitelj mise također je izrekao homiliju temeljeći je na liturgijskim čitanjima toga dana. Nakon misnog slavlja sudionike susreta pozdravila je provincijalna poglavarica s. M. Ana Marija Kešten zaželjevši im dobrodošlicu i obogaćujuće druženje. Zatim su svoje svjedočanstvo vjere i put osobnog obraćenja dali student Mihael Baškarad i vlč. Štefan.

U drugom dijelu susreta, održanog u sestrijskoj dvorani, slijedilo je međusobno upoznavanje i radosno druženje uz piće i grickalice. Sestra Jelena Jovanović, članica Povjerenstva, organizirala je igre i biblijski kviz. (KVRPP BiH, PPZ)

foto: Jadranka Obućina

Posjet klauzurnim redovnicama (Sarajevo, 15. prosinca 2021.)

Potpredsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH s. Zdenka Kozina, u pratnji definitora i ekonoma Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Nikice Vujice, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke, provincijalne poglavarice sestara Služavki Malog Isusa s. Ane Marije Kesten, superiora sarajevske zajednice Isusovaca o. Mate Anića i člana te zajednice o. Pere Mijića Barišića, kao i tajnice Konferencije s. Jadranke Obućina, posjetila je u srijedu 15. prosinca 2021. godine klauzurne zajednice: sestre karmelićanke u samostanu Bezgrješne Kraljice Karmela u Sarajevu i sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom.

U radosnom ozračju i ugodnom razgovoru potpredsjednica Konferencije čestitala je sestrama božićne blagdane i kazala: „Božić je sjećanje na Božje smilovanje i naklonost njegova srca.“ Izrazila je „radost što usred bijede i tmina današnjeg svijeta postoje mjesta poput ovih i osobe po kojima postaje stvarna čovjekoljubivost Božja. Njihova čežnja za Svjetlom one svete noći preobražava čitavo čovječanstvo i oplemenjuje dolaskom Božjim.“

Zahvalivši sestrama na molitvama poželjela im je „svaki dan Božić – Božju prisutnost, njegov blagoslov i mir!“

Sestre karmelićanke i klarise zahvalile su na darovanom zajedništvu, poticajima i svakom obliku pomoći. (KVRPP BiH)

foto: Mihaela Martinović

Posjet predsjednika KVRPP BiH redovničkim zajednicama u Sarajevu

(Sarajevo, 21. i 23. prosinca 2021.)

Predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica fra Jozo Marinčić posjetio je 21. i 23. prosinca 2021. godine četiri redovničke zajednice u Sarajevu u pratnji tajnice Konferencije s. Jadranke Obućina.

Prvog dana predsjednik Konferencije posjetio je Školske sestre franjevske Bosphansko-hrvatske provincije u provincijalnom sjedištu na Bjelavama i sestre Klanjateljice Krvi Kristove u njihovom samostanu na Koševskom brdu. Drugoga dana pohodio je sestre milosrdnice Provincije Majke Divne na Stupu i sestre Služavke Malog Isusa Sarajevske provincije na Bjelavama.

U razgovoru dotaknute su aktualne teme iz redovničke svakodnevice i života Crkve

kao i planovi redovničkih zajednica za budućnost. Predsjednik Konferencije čestitao je redovnicama Božić želeći im da svojim životom i poslanjem šire svjetlo betlehenskog Djeteta. Drugog dana trodnevnice bl. Drinskim mučenicama predsjednik KVRPP BiH također je posjetio sestre Kćeri Božje ljubavi i predslavio misno slavlje. (KVRPP BiH)

fra Jozo Marinčić,

*predsjednik Konferencije viših redovničkih
poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine*

Čestitka

povodom svetkovine rođenja Gospodnjega
Sarajevo, 25. prosinca 2021.

Drage redovnice i dragi redovnici!
Iskrena mi je želja da nam se ovog
Božića dogoditi istinski susret s

Bogom i čovjekom. Susret iz kojeg ćemo
crpsti snagu, susret od kojeg ćemo i po
kojem ćemo živjeti. Božić je Božji poziv na lju-
bav među ljudima, na razumijevanje i spre-
mnost pomoći, na praštanje i pomirenje, na
mir i prijateljstvo.

Na pozornici svjetskih zbivanja, o koji-
ma mediji toliko izvješćuju, pomislimo da
tolerancije i dijaloga gotovo i nema, u vr-
tlogu ovih naših bosansko-hercegovačkih
zbivanja u kojima zbog gospodarskog, ali

i političkog stanja mnogi mladi napuštaju svoja ognjišta tražeći bolji život u bijelom svijetu; u tom okruženju u kojem je tako teško graditi izgubljeno povjerenje, u kojem tako često u svojim opravdanim traženjima nailazimo na zatvorena vrata, prekrižene ruke i stisnuta srca onih koji bi nam mogli, trebali i morali pomoći; u ovim našim bosansko-hercegovačkim zbivanjima u kojim nam se i Bog i čovjek čine tako dalekim i teško prepoznatljivim.

No upravo u ovom tmurnom ozračju, u mraku koji prijete progutati naše životne energije i snage, pojavljuje se Svjetlo koje svojim zrakama pobjeđuje tamu: Bog nam šalje svoga Sina Isusa Krista čija nam je pomoć potrebnija nego ikada do sada.

Bog je ljubav, veli sveti Ivan apostol (1 Iv 4, 8). Iako mnogi ljudi na različite načine shvaćaju ljubav, većina njih će posvjedočiti da je to ono što ih u životu čini najsretnijima i za čim najviše teže. Ako iskreno razmislimo, vidjet ćemo da ljubav daje smisao svemu što postoji. Upravo ljubav kako je mi doživljavamo u svojim životima ne trpi nikakvu apstraktnost. Svatko od nas želi da ljubi i da bude ljubljen na konkretan način, riječima i djelima. Kako bismo inače znali da nas netko voli ako to ničim ne posvje-

doči. Ljubav je po svojoj prirodi konkretna, ona teži da se utjelovi, da se utjelovi konkretnim djelima ljubavi, da se utjelovi na kraju rađanjem novog života. Božja ljubav je najkonkretnija – ona se utjelovila za nas u Isusu iz Nazareta.

Ako Boga smatramo srećom i smislom ljudskoga života, onda nas iz poruke betlehemske jaslice Bog ne čeka najprije u bogatstvu i imanju ni u zamišljenim rajskim vrtovima, nego najprije u našoj svakodnevici, konkretnoj zajednici, poslu, društvu.... Bog i smisao života daruju nam se i ondje odakle stalno želimo otići, odakle se sklanjamo u svoj strah ili mrak, u svoju samodostatnost. On nas čeka među ljudima s kojima nas je postavio živjeti. I nećemo se moći usrećiti bez njih.

Neka nam zato Božić bude prigoda da iznova obnovimo svoju ljubav prema svojim bližnjima. Čineći dobro drugima, doprinjet ćemo rasti i njihova i svoga ljudskog dostojanstva i tako širiti svjetlo betlehenskog djeteta, nenametljivo svjetlo i blagu dobrotu koja ima snagu mijenjati svijet bez nasilja i sile, ljubavlju koja poštuje zakon ljudskog rasta. Neka to svjetlo i ta ljubav zasja u našim srcima.

*U ovom duhu, dragi članovi Konferencije,
želim vam čestit Božić i sveto porođenje Isusovo!*

Blagoslovljena nova 2022. godina!

Doživotno zavjetovane redovnice i redovnici u BiH tijekom 2021. godine

Školske sestre franjevske Krista Kralja - Mostar

s. M. Ivana Džeba

Župa sv. Petra i Pavla, Mostar
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2021., Mostar

Školske sestre franjevske Krista Kralja - Mostar

s. M. Marija Puljić

Župa Presvetog Srca Isusova,
Šipovača-Vojnići
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2021., Mostar

s. M. Jelena Hrkać

Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije,
Široki Brijeg
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2021., Mostar

Školske sestre franjevke Krista Kralja - Mostar

s. M. Katarina Raič

Župa sv. Marka, Mostar
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2021., Mostar

s. M. Monia Ljubić

Župa sv. Marka, Mostar
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2021., Mostar

Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije

Fra Ivan Crnogorac

Župa Bezgrešnog Začeca BDM, Posušje
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Fra Fran Ćorić

Župa sv. Ante Padovanskog, Humac
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije

Fra Marko Galić

Župa Uznesenja BDM, Široki Brijeg
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Fra Marin Mikulić

Župa sv. Petra i Pavla, Kočerin
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Fra Ivan Slišković

Župa Uznesenja BDM, Široki Brijeg
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Fra Slaven Tomić

Župa sv. Ante Padovanskog, Humac
Mostarsko-duvanjska biskupija
4. rujna 2021., Međugorje

Franjevačka provincija sv. Križa – Bosna Srebrena

Fra Mile Beljo

Župa Uznesenja BDM, Ščit-Rama
Vrhbosanska nadbiskupija
10. listopada 2021., Busovača

Fra Drago Blažević

Župa Uznesenja BDM, Uskoplje/Gornji Vakuf
Vrhbosanska nadbiskupija
10. listopada 2021., Busovača

Fra Nikola Livaja

Župa sv. Ante Padovanskoga, Busovača
Vrhbosanska nadbiskupija
10. listopada 2021., Busovača

Fra Stjepan Orkić

Župa Uznesenja BDM, Tolisa
Vrhbosanska nadbiskupija
10. listopada 2021., Busovača

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

Predstavljena knjiga fra Ante Vučkovića „Neostvorena sloboda“

Zagreb, 1. listopada 2021.

Nova knjiga fra Ante Vučkovića „Neostvorena sloboda. Crkva i društvo od pada komunizma do vladavine korone“, u izdanju izdavačke kuće Salesiana, predstavljena je 1. listopada 2021. godine u Zagrebu.

Knjiga je napisana u obliku razgovora koji je s fra Antom vodio novinar Goran Andrijačić. Fra Ante neuobičajeno jasno i izravno, a opet promišljeno i autentično, govori o svim temama, primjerice odnosu Crkve i politike u Hrvatskoj, trenutnim napetostima u Crkvi, sukobima u hrvatskom društvu, pomirenju sa Srbima, novim crkvenim pokretima, celibatu, odgovoru Crkve na pandemiju...

Direktor Salesiane don Mihovil Kurkut naglasio je kako se ova knjiga dugo iščekivala: „Ovakva knjiga razgovora jako je rijetka pojava u našem medijskom prostoru, knjiga razgovora između katoličkog novinara koji propituje jednog intelektualca o različitim stvarima koje muče naše društvo i našu Crkvu. Ova je knjiga iskrena i jako otvorena, bez dlake na jeziku, želi prepoznati poteškoće koje svi zajedno živimo, ali i dati perspektivu te jedan pravac vjere i pouzdanja. Naime, sve ovo trebamo i pozvani smo živjeti kao vjernici, gledajući Božje djelo u našoj povijesti i sadašnjosti, a poglavito u našoj budućnosti.“ (IKA)

Koncert „Ave Maria“ uoči proslave Kraljice Svete Krunice

Zagreb, 1. listopada 2021.

U dominikanskoj župnoj crkvi Kraljice Svete Krunice u Zagrebu 1. listopada 2021. godine održan je koncert „Ave Maria“ na kojem su

odabrani repertoar hrvatske i inozemne marijanske baštine izveli sopranistica Natalija Kralj, bariton fr. Bonifacije Franjo i orguljaš Dubravko Čepulić Polgar. Koncert je održan na početku mjeseca posvećenog Blaženoj Djevici Mariji, u sklopu trodnevlja uoči župne svetkovine Kraljice Svete Krunice.

„Veliki njemački skladatelj J. S. Bach jednom je prilikom rekao kako konačni cilj i razlog cjelokupne glazbe nije ništa drugo nego slavljenje Boga s jedne strane te okrepa ljudskog duha s druge strane“, naglasio je fr. Domagoj Augustin Polanščak pozdravljajući okupljene. U toj atmosferi, Gospodinu na slavu, održan je koncert mladih glazbenika koji su svojim izvedbama okupljene uveli u atmosferu nadolazeće svetkovine Kraljice Svete Krunice. (IKA)

Jedanaesti dani franjevaštva u Belišću

Belišće, 1. listopada 2021.

Jedanaesti Dani franjevaštva kao priprema za proslavu svetkovine sv. Franje Asiškog započeli su 1. listopada 2021. godine u Župi sv. Josipa radnika u Belišću. Prvog dana, nakon slavlja mise koju je predslavio župnik fra Marko Neretljak, uslijedilo je predstavljanje Družbe milosrdnih sestara Svetoga Križa. Sestra Doroteja Krešić predstavila je tu redovničku zajednicu, a kandidatice su svjedočile o svome pozivu i životu u samostanu. Na susret se odazvalo mnoštvo župljana, napose mladih. Drugoga dana nakon mise, u dvorani bl. Alojzija Stepinca, prikazana je projekcija filma o jubileju Milosrdnih sestara Svetoga Križa u povodu sto pedesete obljetnice njihovog utemeljenja. Trećega dana, u nedjelju, slavljen je obred preminuća svetoga oca Franje. (IKA)

U Rijeci predstavljena knjiga o augustincima iz samostana sv. Jeronima

Rijeka, 1. listopada 2021.

Znanstvena monografija „Filius conventus Fluminensis. Augustinci pustinjaci sv. Jeronima u Rijeci“ autora izv. prof. dr. Marka Medveda predstavljena je 1. listopada 2021. godine u Rijeci.

Knjiga je predstavljena u Gradskoj vijećnici Rijeke – prostoru samo nekoliko metara udaljenom od bivšeg augustinskog samostana i crkve sv. Jeronima. Predstavljanje je održano u okviru šestoga kongresa hrvatskih povjesničara koji se od 29. rujna do 2. listopada 2021. godine održavao na Sveučilištu u Rijeci. Predstavljanje je vodio povjesničar prof. dr. Damir Agičić u ime izdavačke kuće Srednja Europa koja je, u sunakladništvu s Katoličkim bogoslovnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, prošle godine objavila knjigu. Crkveni povjesničar Marko Medved za knjigu je od Grada Rijeke ove godine primio godišnju nagradu „za kapitalno izdanje o riječkim augustincima kojim se nadopunjuje identitet grada Rijeke“. O knjizi su govorili izv. prof. dr. Tomislav Galović, doc. dr. Daniel Patafta i autor prof. dr. Marko Medved. (IKA)

Molitvene srijede sv. Josipu u obiteljima djece polaznika Dječjeg vrtića sv. Josipa

Zagreb, 2. listopada 2021.

S obzirom na to kako je 2021. godina posvećena svetom Josipu, osoblje i obitelji djece polaznika Dječjeg vrtića svetog Josipa u zagrebačkoj Granešini odlučilo je na osobit

način iskazati štovanje sv. Josipu kojemu je i posvećen ovaj vrtić – molitvenim srijedama.

U skladu s tim uprava Dječjeg vrtića sv. Josipa, na čelu s ravnateljicom s. Danijelom Koprek, pozvala je roditelje djece polaznika ovoga vrtića da se uključe u molitvene srijede posvećene svetom Josipu. Među molitvama najzastupljenije su krunica sv. Josipa, litanije sv. Josipu, zazivi i molitve sv. Josipu, razmišljanje nad evanđeoskim tekstom u kojem se spominje sv. Josip... „S projektom smo započeli 1. ožujka, u mjesecu posvećenom sv. Josipu. U vrtiću se svaka obitelj upisala koju srijedu želi zajedno s djecom sudjelovati u pobožnosti sv. Josipu kroz različite molitve. Svaka obitelj dobiva na dar kipić sv. Josipa. Poticaj obiteljima je taj da se navečer, u srijedu za koju su se zapisali, kao obitelj okupe oko kipa sv. Josipa, zajednički s djecom izmole prigodne molitve sv. Josipu. Potrebne materijale za molitvu, koje smo za njih pripremili, mogli su uzeti u vrtiću. Za one koji ne znaju ime Josip na hebrejskom jeziku znači „Bog će dodati“ (sve što trebate u životu), kazala je o ovoj molitvenoj inicijativi ravnateljica Dječjeg vrtića sv. Josipa s. Danijela Koprek.

Evo nekoliko pisama iz obitelji polaznika Dječjeg vrtića sv. Josipa koji su već sudjelovali u molitvenim srijedama: „Bilo nam je milosno, blagoslovljeno i radosno. Jako volimo sv. Opisa, kako ga Filip zove“, napisali su iz obitelji Cindrić. „Molili smo pobožnost sedam žalosti i radosti sv. Josipa. Nakon svakog kratkog razmatranja, kratko smo djeci objasnili što je sv. Josip proživljavao kroz svoj skroviti život. Mariji je bilo zanimljivo slušati dok su Josipa i Emanuel bili zaigrani. Poslije objašnjenja Marija i Josipa bile su uključene u molitvu Očenaš, Zdravo

Mariju i Slava Ocu. Bilo nam je jako lijepo okupiti se oko stola pred kipićem sv. Josipa i moliti zajedno. Svakodnevno to činimo u boravku ili u spavaćoj sobi, ali ovako nam je bilo baš posebno. Marija nas pita kada ćemo se opet tako pomoliti. Dragom Bogu zahvaljujemo na ovoj milosti i na vama što nas On po vama potiče da se okupljamo u njegovo ime i dajemo čast i hvalu sv. Josipu koji je čitavim svojim bićem ljubio Boga i služio mu u tišini i skrovitosti“, piše u pismu obitelji Prskalo. (IKA)

Srijemskomitrovački vjeroučenici posjetili samostan Milosrdnih sestara sv. Križa

Srijemska Mitrovica, 2. listopada 2021.

Za vrijeme redovitog katehetskog okupljanja u župi 2. listopada 2021. godine djeca osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju vjeronaučnu nastavu u srijemskomitrovačkim osnovnim školama posjetila su samostan Milosrdnih sestara sv. Križa u Srijemskoj Mitrovici.

Samostan smješten u blizini župe djeca su posjetila u pratnji vjeroučiteljice Sare Žurovski, a u samostanu ih je dočekala s. Cecilija Tomkić. Nakon srdačne dobrodošlice djeci i vjeroučiteljici, s. Cecilija je upoznala djecu sa životom i radom časnih sestara u Srijemskoj Mitrovici. Također, ovom prigodom ispričala je djeci o časnoj majci M. Amadeji Pavlović rođenoj u Petrovaradinu 1895. godine i upoznala ih s likom i životnim djelom majke M. Amadeje koja je tijekom Drugog svjetskog rata spasila život jednoj židovskoj djevojčici te je radi tog čina dobila priznanje „Pravednik među narodima“. „Njezin život, bogat poslušnošću i dobrotom, trebao bi

nam biti motiv da slijedimo njezin primjer i tako živimo za Boga i bližnjega“, poručila je okupljenoj djeci s. Cecilija Tomkić. Nakon izlaganja o životu i djelu majke M. Amadeje, djeca su dobila prigodnu slikovnicu koja opisuje i ocrtava njezin život. (IKA)

Predstavljena monografija „Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga“

Sinj, 2. listopada 2021.

U dvorani Gospe Sinjske Franjevačkog samostana 2. listopada 2021. godine predstavljena je monografija „Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga – Školske sestre franjevske u Sinju“, autorice s. Marije Petre Vučemilo, nastala o stotoj obljetnici života i djelovanja sestara.

Moderatorica predstavljanja monografije bila je s. Natanaela Radinović. Provincijalna poglavarica s. Andrea Nazlić izrazila je dobrodošlicu svima te istaknula koliko je ljubavi i truda uložila autorica kako bi nam pružila bogatstvo koje monografija u sebi nosi: „Iako monografija ima širu vrijednost, nama koje hodimo istim putom ona je prije svega dragocjeno svjedočanstvo duhovnog života sestara, njihove predanosti, vjernosti i poniznog služenja u povezanosti s braćom franjevcima i pukom cetinskoga kraja. U tom svjedočanstvu prepoznajemo nadasve trajan trag Božje prisutnosti i pronalazimo nadahnuće i snagu za današnje djelovanje.“ Profesor povijesti i filozofije Stjepan Marković monografiju je ocijenio vrijednim znanstvenim radom i doprinosom historiografiji Cetinskoga kraja čiji sadržaj počiva na brojnim, do sada neobjavljenim arhivskim dokumentima i fotografijama.

Fra Domagoj Runje, osvrćući se na drugi izvještaj o stvaranju iz Knjige postanka te na činjenicu grijeha koji je razdvojio duhovno od materijalnog, prikazao je sestre kao one koje su, iako pozivane obavljati obične svakodnevne poslove, svemu što su radile udahnjivale dušu, Božanski dah te ostavile neizbrisivi trag svoga djelovanja u Sinju. O nastanku monografije progovorila je autorica s. Marija Petra Vučemilo. Kazala je kako ju je o spomenu na stotu obljetnicu neodoljivo zainteresirala povijest Školskih sestara franjevki u toj varoši u kojoj su već četrdesetak godina ranije djelovale sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog. Bila je svjesna da je „najtrajniji način obilježavanja jubileja zahvalno oživjeti, u knjizi objelodaniti i ovjekovječiti spomen na brojne sestre koje su najljepše godine svoga redovničkog života, svoje najbolje fizičke snage i duhovne sposobnosti uložile u ponizno služenje u Sinju.“ (IKA)

Zahvala Bogu za stoljeće poniznog služenja

Sinj, 3. listopada 2021.

Školske sestre franjevke Splitske provincije Presvetog Srca Isusova svečanim euharistijskim slavljem 3. listopada 2021. godine zahvalile su Bogu za stoljeće samoprijegornog i poniznog služenja sestara u Sinju.

Na početku misnog slavlja provincijalna poglavarica s. Andrea Nazlić u kratkim crtama prikazala je početak i slijed otvaranja podružnica u tom cetinskom kraju. „Slaveći stogodišnjicu života i djelovanja Školskih sestara franjevki u Sinju s dužnim poštovanjem i zahvalnošću prisjećamo se dugog niza sestara i puta kojim ih je Gospodin vodio i doveo od Maribora preko Splita do

Sinja.“ Istaknula je njihovu čvrstu „ukorijenjenost u Krista i revnost u službi drugima“ koja je ispunjavala njihov život i djelovanje. „Uzdajući se u Majčin zagovor, kojem su se danomice svesrdno utjecale, uspijevale su iz svake nevolje izići ojačane vjerom.“ Svečano euharistijsko slavlje s četvoricom franjevaca predslavio je provincijal Provincije Presvetoga Otkupitelja fra Marko Mrše.

Na kraju misnog slavlja gvardijan fra Ante Čovo izrazio je radost i zahvalnost Bogu i sestrama za stogodišnji život i djelovanje, ističući kako bi sinjski kraj bio sigurno siromašniji da nije bilo njihova samozatajnog služenja. Nakon misnog slavlja sestre su posjetile svoju kuću u Sinju u kojoj djeluju od 1966. godine. U poslijepodnevnim satima uputile su se u selo Čitluk gdje su sestre vodile Franjevačko gospodarstvo od 1927. do 1944. godine kada su ih zajedno s franjevcima komunističke vlasti protjerali. U tom malom mjestu su od 1927. do 1937. godine, do izgradnje državne škole, sestre vodile pučku školu i na taj način barem nakratko oživotvorile prvotnu karizmu Družbe – odgoj i poučavanje mladih, što je i danas živo u sjećanju tamošnjega puka. (IKA)

Svečani završetak biskupijskog postupka za proglašenje blaženim i svetim fra Ivana Perana

Kaštel Stari, 3. listopada 2021.

Nakon deset godina iscrpnih istraživanja u postupku za proglašenje blaženim i svetim fra Ivana Perana, 3. listopada 2021. godine, na blagdan Gospe od Ružarija, u istomenoj župnoj crkvi u Kaštel Starom svečano je obilježen završetak toga biskupijskog postupka.

„Danas Kaštel Stari slavi nekoliko važnih jubileja i događanja, sto pedeset godina od početka gradnje ove župne crkve, pedeset godina od njezinog posvećenja, blagdan Gospe od Ružarija i završetak postupka na nadbiskupskoj razini za proglašenje blaženim vašega sugrađanina fra Ive Perana. Svako od ovih događanja na ponos je vama i vašim obiteljima i svim građanima Kaštela. Neka Gospodin bude s nama u ovim slavljinama i uveća našu radost“, kazao je na početku cijelog događanja splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. „Iznimno mi je drago što je postupak za proglašenje fra Ive Perana svetim završen na biskupijskoj razini i proces ide dalje u Rim. Fra Ivo Peran sveprisutni je čovjek u našoj Crkvi i poslije svoje smrti. Prisutan je svojim talentom, svojim darom i svojim svjedočanstvom, posebno u pjevanju bogoslužja. Jednostavno, fra Ivo je bio pjesma svetoga Otajstva, Otajstva Crkve, nadasve euharistije. Mi smo danas došli spomenuti se, reći hvala. Hvala Bogu za njegov dar, hvala njegovoj obitelji što ga je donijela na ovaj svijet u savezu s Gospodinom, hvala ovoj Župi koja ga je iznjedrila i darovala ga našoj Provinciji, Crkvi u Hrvata i hrvatskom narodu“, naveo je u svom obraćanju vjernicima provincijal Provincije Sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru fra Andrija Bilokapić.

Don Josip Delić tom je prilikom župljanima Kaštel Starog i nazočnim gostima iznio tijek cijelog postupka, pribavljanje dokumentacije vezane za duhovnost, život i smrt fra Ivana Perana i njegov stvaralački rad u kojem je bogat opus od skoro stotinjak vokalno-instrumentalnih skladbi s posebnim naglaskom na osamnaest skladanih misa. „Prikupili smo brojnu dokumentaciju, od vjenčanog lista njegovih roditelja i njegovo-

ga krsnog lista, dokumentaciju o školovanju, preko dokumentacije o njegovom redovničkom pozivu, djelovanju u Crkvi, među narodom, njegovom stvaralaštvu, proganjanju od strane komunističkih vlasti, osudi na smrt koja je preinačena u zatvorsku, njegovom pedagoškom radu, posljednjim godinama njegovog života, sve do njegovih radova. Prikupili smo i izraze sućuti te pisanja medija u povodu njegove smrti. Uz to razgovarali smo s trideset jednim svjedokom među kojima su bili biskupi, članovi njegove obitelji, laici koji su svjedočili o fra Ivi. Danas, dan uoči obljetnice smrti svetog Frane, utemeljitelja franjevačkog reda, završava ovaj biskupijski postupak, a započinje onaj u Rimu u Kongregaciji za proglašenje blaženih i svetih. Vas sve molimo da molite da Bog po zagovoru sluge Božjeg Ive Perana učini neko čudo. Čudo kojim će biti potvrđen život kreposti i glas svetosti fra Ive Perana te da od Crkve bude proglašen blaženim, a onda i svetim“, zaključio je don Josip Delić. (IKA)

Zbornik u povodu sedamdeset pete obljetnice života o. Nikole Stankovića, SJ, „Tragovi Prvog uzroka“

Zagreb, 4. listopada 2021.

U izdanju Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu iz tiska je početkom listopada izašao Zbornik u povodu sedamdeset pete obljetnice života prof. dr. sc. Nikole Stankovića, SJ, „Tragovi Prvog uzroka“ koji je predstavljen 4. listopada 2021. godine na Fakultetu.

Urednica je Zbornika doc. dr. sc. Marina Novina, profesorica na Katedri filozofije na

Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Zbornik sadrži trinaest članaka koji tematiziraju neke od aspekata života, djelovanja ili promišljanja o temama kojima se bavio i o kojima je predavao prof. dr. sc. Stanković. Autorstvo članaka potpisuju osobe koje su bile studenti prof. dr. sc. Stankovića, a sada su znanstveno-nastavno osoblje različitih Sveučilišta ili osobe koje s njim povezuje znanstvena suradnja i prijateljstvo.

Svečanost predstavljanja zbornika počela je pozdravnim govorom prof. dr. sc. Ivana Kopreka, SJ, dekana Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Dekan Koprek s nazočnima je podijelio promišljanja o ljudskom običaju čestitanja. Čestitke se obično upućuju za kakav uspjeh, napredovanje, ali i za rođendane. Čestitajući prof. dr. sc. Stankoviću sedamdeset peti rođendan i sva brojna dosadašnja životna postignuća, prof. dr. sc. Koprek zaželio je da mu Zbornik bude mio dar u tom povodu, a urednici doc. dr. sc. Novini zahvalio je za nemali uloženi trud oko uređenja Zbornika.

Nakon dekanove čestitke slijedila je čestitka doc. dr. sc. Dalibora Renića, provincijala Hrvatske pokrajine Družbe Isusove koji je stavio osobit naglasak na količinu objavljenih publikacija i ostalih znanstvenih i pastoralnih aktivnosti koje je prof. dr. sc. Stanković ostvario tijekom nekoliko desetljeća svećeničkog/redovničkog i profesorskog rada. Skupu se obratio i prof. dr. sc. Vladimir Lončarević, književni povjesničar i teoretičar. U svom se govoru osvrnuo na dugogodišnje poznanstvo s prof. dr. sc. Stankovićem koje traje još od studentskih dana, kad je bio član zajednice mladih „Jordan“ čiji je duhovni pratitelj bio o. Nikola.

U prigodnom obraćanju skupu urednica doc. dr. sc. Novina pojasnila je strukturu Zbornika te viziju koja ju je vodila tijekom postupka uređivanja Zbornika. „Spiritus movens“ cijelog projekta bila je želja zahvaliti prof. dr. sc. Stankoviću na svemu čime je dao velik doprinos u izvođenju studijskih programa na isusovačkim učilištima u Republici Hrvatskoj i na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na kojima je prof. dr. sc. Stanković studente poučavao umijeću traganja za istinom.

Program promocije Zbornika zaključio je prof. dr. sc. Stanković izrazima zahvalnosti upućenima svima koji su na bilo koji način sudjelovali u njegovoj realizaciji. Nakon predstavljanja Zbornika prof. dr. sc. Stanković predvodio je euharistijsko slavlje u kojem su profesori i studenti Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu zazvali pomoć Duha Svetoga na početku nove akademske godine.

Prof. dr. sc. Nikola Stanković rođen je 2. rujna 1946. godine u Stanojevićima u Bosni i Hercegovini. Prve svete zavjete u Družbi Isusovoj položio je 1967. godine. Studij filozofije i teologije završio je u Zagrebu i Münchenu, a doktorat iz filozofije postigao je 1982. godine na Papinskom sveučilištu Gregorijani u Rimu. Predavao je filozofiju na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove (današnji Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) i na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovao je u brojnim emisijama na Hrvatskom radiju, Hrvatskom katoličkom radiju i na Radio Mariji. U redovničkim je zajednicama poznat po vođenju duhovnih vježbi. Prof. dr. sc. Nikola Stanković objavio

je niz autorskih knjiga, članaka u znanstvenim časopisima i zbornicima te brojne uratke popularnog karaktera. (IKA)

Ulazak u novicijat u samostanu Milosrdnih sestara sv. Križa

Đakovo, 4. listopada 2021.

Na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada 2021. godine, uz svečanu molitvu Povečerja tri postulante Milosrdnih sestara sv. Križa počele su novicijat.

Obred je predvodila s. Valerija Široki, provincijalna poglavarica. U obraćanju je sestrama rekla: „Sv. Franjo u Pismu svim vjernicima piše kako je Očev ljubljani Sin prinio sebe kao žrtvu i dar na žrtveniku križa. Tako nam je ostavio primjer da idemo njegovim stopama. Upravo tu Franjinu misao izrazile ste crtežom na svojem obredniku ulaska u novicijat. Slijedeći Kristove stope, došlo je vrijeme da učinite korak naprijed i uđete u novicijat, milosno vrijeme za svaku sestru, vrijeme u kojem ćete učiti kako biti dar na žrtveniku križa, kako se oblikovati u milosrdnu sestru sv. Križa”. Pojasnila je zatim kako je novicijat vrijeme produblivanja odnosa s Bogom, dubljega shvaćanja svojega zvanja u ovoj Družbi i boljega upoznavanja samih sebe te im poželjela: „Neka vas tijekom novicijata prati blagoslov Blažene Djevice Marije i našega serafskog oca Franje, naših utemeljitelja i svetih sestara. Zagovornica neka vam bude i majka M. Amadeja u čijoj jubilejskoj godini započinjete vrijeme novicijata“.

Postulante su, uz redovničku haljinu i novicijatsku koprenu, dobile i novo ime po kojem će od sada biti prepoznatljive u svojoj redovničkoj obitelji: Valentina Ukaj – sestra Valentina, Kristina Birovljević – sestra Ama-

dea, Klara Adžijević – sestra Klara. Brigu za njihov odgoj preuzela je voditeljica novicijata s. M. Suzana Babić te je, na kraju obreda, u pratnji s. Valerije Široki i sestara iz provincijalnoga vodstva, sestre novakinje svečano iz crkve povela u prostorije novicijata. (IKA)

Proslava sv. Franje u kući matici Sestara franjevki od Bezgrješne u Šibeniku

Šibenik, 4. listopada 2021.

Svečanu misu u kapeli kuće matice Sestara franjevki od Bezgrješne na svetkovinu sv. Franje 4. listopada 2021. godine predslavio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Svoje prve zavjete obnovila je na dvije godine s. Valentina Sitaš, a jubilarke su bile s. Nada Pavlović koja je slavila dvadeset petu obljetnicu zavjeta te s. Damira Grgat koja je slavila šezdesetu obljetnicu zavjeta.

U homiliji je biskup Rogić podsjetio na djelovanje i postupke sv. Franje te je pozvao sestre da ga nasljeđuju otvorena i spremna srca. Vrhovna poglavarica s. Terezija Zemljić predstavila je prijedeni put današnjih jubilarke. Istaknula je njihove biografske podatke te nadasve bogate i raznolike redovničke službe kamo ih je poslušnost vodila unutar domovine, ali i po različitim europskim zemljama. Istaknula je kako svojim radom i susretljivošću i danas doprinose zajedništvu zajednica u kojima žive i djeluju. (IKA)

Predstavljena knjiga „Konventualni franjevci u Hrvata“

Zagreb, 5. listopada 2021.

U dvorani samostana Svetog Duha u Zagrebu 5. listopada 2021. godine predstavljena

je knjiga „Konventualni franjevci u Hrvata“ autora fra Ljudevita Antona Maračića, čime je započeo program kulturnih događanja o proslavi stote obljetnice dolaska fratara na Sveti Duh.

To kapitalno djelo sastoji se od dvadeset pet autorovih povijesnih radova. Zahvaljujući arhivskom istraživanju, autor nudi svojevrsnu monografiju poslanja i djelovanja franjevaca konventualaca u hrvatskim krajevima. Nakon pozdravnih govora fra Tomislava Glavnika, vikara Hrvatske provincije franjevaca konventualaca i gvardijana samostana Svetog Duha te direktora i glavnog urednika Kršćanske sadašnjosti dr. sc. Stjepana Bebrića, knjigu su predstavili recenzenti dr. Ivan Armanda iz Leksikografskog zavoda Miroslava Krleža, dr. Lovorka Čoralić s Hrvatskog povijesnog instituta te sam autor.

Dr. Armanda na početku je naglasio kako je fra Ljudevit Maračić jedan od najproduktivnijih povjesničara među konventualnim franjevcima u Hrvatskoj, ali i jedan od najproduktivnijih suvremenih hrvatskih živućih crkvenih povjesničara. „Fra Ljudevit odradio je jedan ‘rudarski posao’ tražeći silnu arhivsku građu iz mnogih samostana duž jadranske obale i to se da prepoznati u čitanju ove knjige“, naglasila je dr. Čoralić, dodajući kako je autor svojom predanošću i samozatajnošću uvelike pridonio ne samo crkvenoj povijesti, već i širem spektru društvene i kulturne povijesti.

Na kraju je sam autor istaknuo kako mu je jedan od poticaja za pisanje knjige bilo neistraženo arhivsko bogatstvo Provincije koje želi učiniti dostupnim novim generacijama. Program predstavljanja knjige vodila je urednica Hrvatskog katoličkog radija

Tanja Maleš, a glazbeni ugođaj ostvarila je Mirta Lončarević na harfi. (IKA)

Redovni nacionalni kapitul Franjevačkog svjetovnog reda

Samobor, 8. listopada 2021.

U kući susreta Tabor u Samoboru od 8. do 10. listopada 2021. godine održan je dvadeseti redovni nacionalni kapitul Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS-a). Kapitul je okupio članove Nacionalnoga vijeća OFS-a, delegate iz svih područnih bratstava zajedno s područnim i nacionalnim duhovnim asistentima kao i predstavnike Franjevačke mladeži.

Ministra Anđa Slunjski na početku kapitula podnijela je izvješće o životu i djelovanju Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda za dvogodišnje razdoblje, od listopada 2019. do listopada 2021. godine. Nastavljeno je izvješćem nacionalne predsjednice Frame Ane Matić te izvješćem projekta *CRO Laudato si'* sestre Maje Duspore. Subotnji rad kapitula bio je obilježen dvama predavanjima. Prvo predavanje povodom proslave osamsto godina od „Memoriale propositi“ održao je fra Daniel Patafta, OFM. Drugo predavanje održao je nacionalni duhovni asistent fra Zvonimir Brusač, TOR. Fra Zvonimir je izložio odrednice identiteta Franjevačkog svjetovnog reda.

Dana 10. listopada 2021. godine usvojen je Izvještaj nacionalne ministre, Blagajnički izvještaj, Kalendar događanja OFS-a i Frame za 2022. godinu. Usvojene su i promjene u izboru delegata, odnosno zamjena delegata za područne i nacionalne kapitule. Sudionicima kapitula izložen je i izvještaj o kumstvima tj. solidarnoj pomoći stradalima u potresu u Banovini. (IKA)

Novo vrhovno i provincijalno vodstvo Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice

Ljubljana/Osijek, 12. listopada 2021.

Nakon vrhovnog kapitula u Ljubljani na kojemu je za generalnu poglavaricu izabrana s. M. Kristina Rihar, a za savjetnice s. Jelica Jukić, savjetnica i zamjenica, s. Marta Meško, s. Petra Mohorko i s. Ivana Vidoš, uslijedili su i izbori za provincijalnu poglavaricu. Izabrana je s. Samuela Markanović koja je službu preuzela početkom rujna. Novoizabrane provincijalne savjetnice su s. Kaja Ljubas, zamjenica i savjetnica, s. Jelena Lončar, s. Jacinta Petrović i s. Danijela Jukić, savjetnica i tajnica. Za provincijalnu ekonomu imenovana je s. Leopoldina Glasnović. Novo nedavno blagoslovljeno sjedište Provincije nalazi se u Ulici svetog Leopolda Bogdana Mandića 161 B u Osijeku. (IKA)

Proširena sjednica vrhovne uprave Družbe sestara služavki Maloga Isusa

Zagreb, 12. listopada 2021.

U Kući suradnica Krista Kralja u Zagrebu održana je 12. listopada 2021. godine proširena sjednica vrhovne uprave Družbe sestara služavki Maloga Isusa pod predsjedanjem vrhovne poglavarice s. Marije Banić.

Na sjednici je sudjelovalo Vrhovno vijeće i provincijalne poglavarice svih triju provincija: s. M. Petra Marjanović (ZG), s. M. Terezija Pervan (ST) i s. M. Ana Marija Kesten (SA). Razgovaralo se o hodu Družbe u ovom vrlo zahtjevnom vremenu i vremenu brzih i iznenađujućih promjena na svim područjima. Posebno je bilo riječi o odgoju

u sadašnjim uvjetima, školovanju sestara, obnovi generalne kuće i što je do sada pod tim vidom učinjeno.

Predstavljen je i hodogram Vijeća za duhovnost i Vijeća za promicanje duhovne baštine oca utemeljitelja za Družbu u 2022. godini. Razgovaralo se i o Vjesniku Družbe, Prijateljima Maloga Isusa i njihovoj Vrhovnoj upravi i izdavanju prijevoda knjige o utemeljitelju „Priča o Stadleru“ nadbiskupa Jagodzinskog. U toj prigodi sestre je posebno obradovao posjet postulatora kauze o njihovu utemeljitelju prof. dr. sc. Pave Jurišića koji ih je po povratku iz Rima upoznao o tijeku rada na kauzi sluge Božjega Josipa Stadlera. (IKA)

Primanje u postulaturu kandidatice Mateje Mihaljević

Kloštar Ivanić, 14. listopada 2021.

U kući novicijata Školskih sestara franjevske Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina u Kloštru Ivaniću 14. listopada 2021. godine provincijalna poglavarica s. Željka Dramac u postulaturu je primila kandidatice Mateju Mihaljević. Primanje se održalo u samostanskoj kapelici sv. Franje u nazočnosti sestara okupljenih na molitvi Srednjeg časa.

Sestra Željka u svom obraćanju okupljenim sestrama i Mateji, čestitajući na ovom milosnom događaju, ukazala je na važnost sinodalnog hoda u Crkvi, kao i zajedničkog hoda u zajednici te međusobnog prihvaćanja kao dara. Uz želju upućenu Mateji da ostvari svoj duhovni poziv unutar zajednice u koju je stupila, s. Željka također je pozvala Mateju da na tome putu ostvarenja bude otvorena prema svim sestrama koje u tišini

svoga srca čuvaju mnoga iskustva koja nas mogu naučiti da ne pogriješimo te je dodala kako se mudra mlada osoba otvara budućnosti, ali je uvijek sposobna prepoznati vrijednost iskustva drugih i starijih.

Brigu o odgojnom procesu postulantiце Mateje s. Željka je povjerila odgojiteljici s. Ani Antolović te naglasila kako i sve sestre unutar zajednice imaju odgojnu ulogu. (ŠSF)

Požeški biskup primio provincijalnu poglavaricu Marijinih sestara

Požega, 15. listopada 2021.

Požeški biskup Antun Škvorčević primio je 15. listopada 2021. godine u Biskupskom domu u Požegi s. Samuelu Markanović, novoizabranu provincijalnu poglavaricu Marijinih sestara čudotvorne medaljice.

U pratnji s. Samule bila je predstojnica zajednice Marijinih sestara u Svećeničkom domu u Požegi s. Valerija Duvnjak. Na susretu je sudjelovao i ravnatelj Svećeničkog doma Ivica Žuljević. Provincijalnoj poglavarici, koja je minulog svibnja izabrana na tu službu, biskup je ponajprije čestitao na izboru te joj je zaželio svjetlo Duha Svetoga u vođenju zajednice. Razgovarali su o djelovanju sestara u požeškom Svećeničkom domu gdje je s. Lujzu Petrović danas zamijenila s. Jacinta Petrović. Uz brigu o umirovljenim svećenicima u Domu, sestre daju svoj doprinos i u drugim biskupijskim središnjim ustanovama, napose u crkvi sv. Lovre. Biskup i provincijalna poglavarica osvrnuli su se na rad sestara u bolnici sv. Rafaela na Strmcu i o doprinosu dviju sestara podrijetlom iz Benina u Africi u bolničkom pastoralu. Uz to su raspravili i određena pitanja vezana

za biskupijski Dom sv. Antuna u Zagrebu gdje borave studentice, kao sastavni dio zajednice studentica koje vode Marijine sestre u svom samostanu u nedalekoj Durmitorskoj ulici. Biskup je zahvalio s. Samueli na razumijevanju i požrtvovnosti kojom njezine sestre surađuju s Požeškom biskupijom u nekoliko područja njezina poslanja. (IKA)

U kapeli „Corpus Domini“ u Zagrebu proslavljen blagdan sv. Margarete Marije Alacoque

Zagreb, 16. listopada 2021.

Dana 16. listopada 2021. godine Sestre Pohoda Marijina u zajedništvu s vjernicima i klanjateljima u kapeli „Corpus Domini“ proslavile su blagdan svete Margarete Marije Alacoque. Svečano misno slavlje predvodio je salezijanac don Mladen Delić.

Tijekom homilije don Mladen je istaknuo kako evanđeosku mudrost možemo prepoznati u životima svetaca. Među njima je i sveta Margareta Marija koja je „posebno zaslužna za širenje pobožnosti prema Presvetom Srcu Isusovu. Širila je ljubav Božju. Koju čast je imala ova djevica i miljenica Božja! Širiti Božju ljubav! Tko može širiti Božju ljubav? Onaj koji je u ljubav zaodjenut. Očito je ova miljenica Božja istinski ljubila Krista. I zato je mogla širiti toliku pobožnost i ljubav prema Presvetom Srcu Isusovu.“ Istaknuo je i važnost kapele „Corpus Domini“ u kojoj se mnogi ljudi, osobito mladi, sa svih krajeva grada dolaze klanjati Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu.“ Blagdanu je prethodila trodnevna priprava koju je predvodio rektor kapele preč. Vlado Razum. (IKA)

Završen dvadeset četvrti festival duhovne glazbe Krapinafest

Krapina, 17. listopada 2021.

U crkvi sv. Katarine kod Franjevačkog samostana u Krapini održana je 17. listopada 2021. godine završna večer dvadeset četvrtog festivala duhovne glazbe Krapinafest.

Uoči koncerta svečanu misu uz pjevanje i sviranje zbora „Bolji svijet“ predvodio je o. Josip Ivkić, zamjenik magistra bogoslova Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. U glazbenom dijelu programa nastupili su franjevački bogoslovi s Kaptola u Zagrebu koji su na oduševljenje posjetitelja izvodili stare sakralne napjeve. Franjevac iz Osijeka fra Miroslav Petrac otpjevao je svoje poznate autorske skladbe, a nastupili su i vrsni domaći izvođači, Alojz Vešligaj na orguljama i Snježana Elčić, sopran. Trećom festivalskom večeri završen je ovogodišnji festival Krapinafest koji je održan pod geslom „Početak boljega svijeta“ sa svoda crkve Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrh u Krapini, kao spomen na pedesetu obljetnicu značajnoga marijanskog i mariološkog kongresa održanog u Mariji Bistrici i u znaku tristo osamdesete obljetnice dolaska franjevacu u Krapinu. Organizatori su festivala zajednica „Bolji svijet“ i Franjevački samostan u Krapini, a pokrovitelj Hrvatska franjevačka provincija svetih Ćirila i Metoda. (IKA)

Obilježena obljetnica smrti sluga Božjega o. Ante Gabrića

Zagreb, 20. listopada 2021.

U povodu obljetnice smrti sluga Božjega o. Ante Gabrića, misionara u Indiji, člana isusovačkog reda, 20. listopada 2021. godi-

ne svečanu euharistiju u dvorani-kapeli pri bazilici Srca Isusova u Zagrebu predvodio je provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove o. Dalibor Renić.

U skladu s Evanđeljem dana o. Renić je posebno istaknuo ulogu o. Gabrića kao „vjernog i razumnog upravitelja“ koji je otišao u misije da duše privede Kristu, ali je znao brinuti se za cjelovito dobro svojih vjernika i kršćanske zajednice. „Otac Gabrić je najprije, kao svaki dobar upravitelj, vodio brigu o ljudima, o svojim suradnicima, o župljanima, o dobročiniteljima. Pobrinuo se da se u sklopu župe otvori gimnazija, tehnička škola, električna centrala, radionica za đake, đачki dom, ambulanta s dvadeset pet tisuća pregleda godišnje, doveo tvornicu Bata za zapošljavanje i u suradnji s državom otvorio ciglanu, uveo novu pasminu svinja „yorkshire“ ‘koje rastu ko’ lude’. Nije samo hranio siromahe, nego im pomagao da sami zarade i proizvedu te tako osiguraju i vlastitu egzistenciju i svoje ljudsko dostojanstvo“, rekao je provincijal. Otac Renić podsjetio je da hrvatski isusovci i danas preko svoga Misijanskog ureda pomažu misije u Bengaliji, uz pomoć redovitih dobročinitelja u domovini kojima je ovom prigodom posebno zahvalio.

Nakon mise održana je procesija do kipa o. Gabrića u vrtu bazilike. Ondje su sudionici izmolili molitvu za njegovo proglašenje blaženim. Ujedno je zaključena velika devetnica koju je organizirala Zaklada „Otac Ante Gabrić“ iz njegova rodnog Metkovića, a molila se u različitim crkvama tijekom cijele godine. Otac Ante Gabrić preminuo je 20. listopada 1988. godine u Kalkuti, a pokopan je u Maria Poliju (Kumrokhali). Proces za beatifikaciju službeno je otvoren u Zagrebu 2015. godine. (IKA)

Martirologij Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

Split, 21. listopada 2021.

Knjiga fra Stjepana Čove „Martirologij Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja 1942. –1948.“ objavljena je kao nastavak Čovine knjige „Franjevci žrtve Drugoga svjetskog rata i poraća u Cetinskoj krajini“ (Sinj, 2015.). Naslov knjige „Martirologij“ upućuje na to da su u njoj obrađeni svi ubijeni i stradali franjevci Provincije za vrijeme Drugoga svjetskog rata i njegova poraća.

Poslije općeg uvoda o nestabilnom ratnom stanju u svim dijelovima Provincije, pisac donosi zaokruženu informaciju o životu i djelu svakoga stradalog fratra i tako abecednim redom ocrtava mučeništvo i smrt četrdeset četvorice fratara. Sve opisane fratre ubili su partizani osim o. fra Ladislava Ivankovića koga su ubili četnici i o. fra Rafe Kalinića koga su ubili Nijemci. Stradanja fratara počela su već 1942. godine kada su partizani ubili o. Pavla Silova i o. Jozu Borkovića, a četnici o. Ladislava Ivankovića. Iako knjiga govori o stradanjima fratara i izvršiteljima zločina, ona ipak ne potiče mržnju prema njima i njihovim nasljednicima, nego iznosi istinu i ističe zlo koje se dogodilo da se ono ne zaboravi i da se više ne ponovi dok konačni sud predajemo Pravednome.

Plan uništenja fratara dolazio je od vrha političke moći iz sjedišta Komunističke partije. Ako je nekom fratra suđeno u službenom procesu, vodilo ga je nekvalificirano osoblje bez svjedoka i pravne zaštite. Okrivljenik nije imao prigodu reći istinu i braniti se. Ako je nekomu bio dodijeljen branitelj, on ga je više okrivljavao nego branio. Procesi su brzo završavali, a osuđenici su redovito

strijeljani noću i bacani u nepoznate robove. U nijednoj civiliziranoj državi ne bi se tako sudilo. Komunisti su fratrima, kako bi ih olako okrivili, pripisivali suradnju s talijanskim vojnim i njemačkim postrojbama, a jednako i s hrvatskom vlašću. Tu su zaboravljali da je fratarska suradnja s tim stranama bila, ne nikakva suradnja, nego jedino pomoć da se pomogne ugroženima, da se oslobode zatočenici i da se najčešće zaštite komunističke obitelji.

Koliko god je bilo komunističkih napada, krivih optužbi i izrečenih smrtnih kazna i progona protiv fratara, komunisti ipak nisu uspjeli izbrisati uspomenu na njihovu čast i dostojanstvo, njihovu vjeru i ljubav prema Katoličkoj crkvi i svome hrvatskome narodu niti su ih uspjeli slomiti da se odreknu onoga što jesu pa ni uz cijenu žrtve vlastitoga života. Zato ih u ljudskom izričaju nazivamo mučenicima, svjedocima katoličke vjere i domoljublja. Izraziti primjer mučeništva je o. fra Ante Cvitanović kojega je mučitelj ubio nakon što je od njega zahtijevao da ispovijedi sve članke katoličkog Vjerovanja i poslije svakoga članka u njega je pucao. Mučitelj je svoj zločin potvrdio, ali zbog toga nije nikada pozivan na odgovornost i bio kažnjen.

Franjevci iz ove knjige otvoreno su se suprotstavljali fašizmu, nacizmu i bolševizmu (komunizmu), nisu se priklanjali nijednome ekstremnom političkom sustavu, stajali su na braniku vjere i nacionalnih interesa. Iz svega proizlazi da su do kraja dostojanstveno ispili gorku čašu progona i mučeništva. Pisac želi otrgnuti od zaborava sudbinu umorenih fratara jer nisu pali ni za kakav režim ili ideologiju, nego su položili živote za principe koji se temelje na

naravnom i božanskom pravu za svakog čovjeka. Od četrdeset četiri ubijena fratra, tek se za njih dvadesetoricu zna gdje su pokopani. Ostalima se sudbina vjerojatno nikada neće rasvijetliti jer se još uvijek ne zna kako su ubijeni ni gdje su pokopana sedmorica fratarara iz Cetinske krajine. Ne zna se gdje su ubijeni ni mladi studenti franjevci regrutirani u jugoslavensku vojsku u završnim operacijama Drugoga svjetskog rata kao ni oni koji su uhićeni na Križnome putu. Vjerojatno su bačeni u neku od brojnih jama po Sloveniji ili Hrvatskoj. Zaključno iz knjige može se kazati da je komunistička ruka progona nad fratriba bila jednako okrutna bez obzira gdje su živjeli ili djelovali. (IKA)

Održana sjednica Vijeća udruge „Kruh sv. Ante” u Zagrebu

Zagreb, 22. listopada 2021.

Pod predsjedanjem fra Stipe Karajice, voditelja karitativne udruge franjevaca Bosne Srebrene „Kruh sv. Ante“, podružnice u Hrvatskoj, 22. listopada 2021. godine u Zagrebu je održana sjednica proširenog Vijeća Udruge.

Među ostalim točkama na sjednici Vijeća analizirano je stanje nastalo zbog epidemije koronavirusa i potresa na području Hrvatske te je zaključeno da je karitativna misija udruge „Kruh svetog Ante” u nastalim i ne baš jednostavnim okolnostima veoma intenzivna i dobra, što treba najviše zahvaliti Bogu, dobročiniteljima, volonterima i korisnicima na iskazanoj međusobnoj suradnji. Takav djelotvoran rad Kruha sv. Ante nisu ozbiljnije poremetile ni mjere Nacionalnog stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, tako da od svih uključenih u nje-

gov rad, nije bio nitko zdravstveno ugrožen, a osiguran je i nesmetan protok humanitarne pomoći. Jedan je od zaključaka, također, kako prikupljanje i podjela humanitarne pomoći nije i ne smije prestati jer su šteta i potrebe na terenu zaista stvarne i velike, čak i povećane, tako da svakim danom ima sve više onih koji traže pomoć.

Prošireni članovi Vijeća upoznati su i s darovnim ugovorom i sporazumnim prijenosom i preuzimanjem osnivačkih i vlasničkih prava Franjevačkog samostana u Slavanskom Brodu nad poliklinikom za rehabilitaciju djece „Zlatni cekin“ i dječjim vrtićem „Cekin“ u Slavanskom Brodu na udruhu „Kruh svetog Ante” u Zagrebu. Kako bi dosadašnji ustrojeni rad i aktivnost udruge bili još organiziraniji i djelotvorniji na terenu, posebno u odabiru i obnovi obiteljskih kuća na Banovini, na sjednici su određeni i povjerenici za neka područja, kako u Hrvatskoj, tako i za inozemstvo. (IKA)

Stotinu godina djelovanja Milosrdnih sestara sv. Križa na Klinici ORL-a u Zagrebu

Zagreb, 22. listopada 2021.

Milosrdne sestre sv. Križa ove godine obilježavaju stotu obljetnicu rada na Klinici za bolesti uha, nosa, grla i kirurgiju glave i vrata Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, koja je organizirala slavlje stote godišnjice 22. listopada 2021. godine u dvorani „Hugo Botteri“ Kliničkoga bolničkog centra Zagreb. Na proslavu su bile pozvane sve sestre koje su djelovale na Klinici. Slavlju su nazočile s. Valerija Široki, provincijalna poglavarica, s. M. Emanuela Kvesić, s. Imelda Dalić, s. Ivanka Marija Vrgoč i s. Mirjana Tomašević.

U pozdravnom govoru s. Valerija Široki istaknula je kako su tijekom postojanja Klinike od njezina početka 26. rujna 1921. godine u Draškovićevoj ulici i tijekom njezina smještaja na Šalati te sada na Rebru, sestrišku službu, njegu bolesnika i druge službe u toj zdravstvenoj ustanovi obavljale Milosrdne sestre sv. Križa. Podsjetila je da je prva glavna sestra Klinike bila Eva s. Virgilija Marković. Kada se 1933. godine Klinika iz Draškovićeve preselila na Šalatu, Milosrdne sestre sv. Križa doseljavaju u potkrovlje zgrade u kojoj je Klinika bila smještena. U to vrijeme glavna sestra Klinike bila je s. Esta Blumenschein koju 1938. godine nasljeđuje Anđela s. Bernardka Košir, prva sestra na Klinici sa završenom medicinskom školom.

U povijesti Klinike upisana su i imena sestara koje su svojim sposobnostima, radom i stručnošću bile velika pomoć u znanstvenim istraživanjima profesora Medicinskoga fakulteta, primjerice Ana s. Veljka Zirdum, dipl. inženjer sa završenim poslijediplomskim studijem biokemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Njezin rad nastavlja Anica s. Melita Tabaček, medicinsko-laboratorijski inženjer. Rendgenski i fotografski laboratorij vodi Cecilija, s. Imelda Dalić, inženjer radiologije. „Bez obzira na stupanj izobrazbe i na mjesto gdje ih je poslušnost stavila, sve sestre svojim radom i zalaganjem bile su uzorne redovnice i savjesne radnice Klinike. Vjerujemo da ih se i liječnici i sestre ove Klinike rado sjećaju: pokojne s. Noemije Sučić (1945. – 2020.), umirovljenih sestara s. Romualde Radelić i s. Tomasine Ivanković, s. Judite Baotić, s. Finke Tomas i s. Ivanke Marije Vrgoč. Sa zahvalnošću spominjemo ovdje još uvijek prisutnu na Klinici s. Mirjanu Tomašević. Zbog svake

od njih mi Milosrdne sestre sv. Križa danas smo ponosne jer su one živjele svoju karizmu predanim radom i posvećenim redovničkim životom“, rekla je s. Valerija.

Dana 27. rujna 2021. godine otvorena je izložba „U vremenskom pomaku: otorinolaringološka klinika Medicinskoga Fakulteta u Zagrebu od analognoga do digitalnoga doba“. U izložbu su uključene fotografije na kojima su sestre i fotografije koje je snimila Cecilija s. Imelda Dalić. (IKA)

Blagoslov i otvorenje Doma za studentice na Vrhovcu

Zagreb, 23. listopada 2021.

Milosrdne sestre sv. Križa otvorile su Dom sv. Josipa za studentice na Vrhovcu 43 u Zagrebu koji je blagoslovljen 23. listopada 2021. godine. Obred blagoslova vodio je fra Roko Bedalov. Svečanosti blagoslova nazočio je veći broj sestara predvođen provincijalnom poglavaricom s. Valerijom Široki i provincijalnim savjetnicama, s. Finkom Tomas, kućnom poglavaricom, te uzvanicima, dobročiniteljima i prijateljima. Mnogi ljudi dobre volje poduprli su ovo djelo svojim velikodušnim doprinosima. U znak zahvale dobročiniteljima su uručene zahvalnice i skromni znakovi zahvalnosti. Svi uzvanici i sestre zahvalili su Bogu za djelo koje je zajedničkim nastojanjem i zagovorom sv. Josipa dovršeno. (IKA)

Susret stipendista Zaklade sveti Dominik Savio

Zagreb, 23. listopada 2021.

U četvrtoj godini svog djelovanja Zaklada sveti Dominik Savio, nakon provedenog natječaja za dodjelu stipendija djeci i mladima

slabijeg imovinskog stanja, mladima bez roditelja ili iz udomiteljskih obitelji koji žele nastaviti školovanje, a nisu u mogućnosti, 23. listopada 2021. godine okupila je u crkvi sv. Petra u Zagrebu na susretu dvadeset troje stipendista.

Od toga je čak dvanaestero novih stipendista, a od onih koji su u Zakladi više godina četvero je stipendista koji su nastavili primati stipendiju sada kao studenti. Kako Zaklada pomaže mladima ne samo jednu godinu, već do kraja školovanja, nekolicina mladih nalazi se u Zakladi od samog začetka, dok je već devetero stipendista zaključilo školovanje. Zaklada sveti Dominik Savio, osim što pomaže materijalno, također i duhovno prati mlade koje okuplja. Upravo zbog toga susret sa svim stipendistima započeo je svetom misom. (IKA)

Duhovna obnova Poslanika Milosrđa

Marinci, 23. listopada 2021.

Poslanici Milosrđa iz Zagreba, Novske i Ivanić Grada imali su duhovnu obnovu 23. listopada 2021. godine u Marincima.

Riječi dobrodošlice uputili su im s. M. Leonila Fistrić i župnik Dragutin Gereci, a obnova je počela misom u crkvi Kraljice Mira koju je predvodio župnik Župe sv. Josipa na zagrebačkoj Trešnjevki Damir Ocvirk. Susret je nastavljen meditacijom i razgovorom u tri skupine prema pitanjima koja su pripremile s. M. Kristina Injić i s. M. Zrinka Vuković. Potom je svaka skupina iznijela prijedloge o budućem djelovanju Poslanika Milosrđa.

Zajedničko je svim Poslanicima Milosrđa to što im je drago da su u takvom obliku zajedništva i djelovanja i zahvalili su Gospodinu

za milost suradnje sa sestrama Družbe Kćeri Milosrđa. Svjedočili su o promjeni života otkad pripadaju skupini Poslanika Milosrđa. Kako su rekli, sada su osjetljiviji za potrebite u svojoj sredini jer u njima prepoznaju Isusa. Raduju se i novim članovima. Uviđaju da su im potrebni ovakvi susreti i duhovne obnove jer ih osnažuju u iznalaženju novih načina evangelizacije i širenja karizme bl. Marije Propetoga u skladu s potrebama našega vremena. Misnik je u propovijedi istaknuo da kao Poslanici Milosrđa trebaju u svemu biti slika Božjega milosrđa, a za to je potrebno osobno iskustvo Boga koje treba čuvati i njegovati uzornim moralnim ponašanjem i redovitošću sakramentalnoga života.

Proučavanjem djela bl. Marije Propetoga i drugih svetih trebaju se duhovno izgrađivati kako bi mogli darove, koje im je Gospodin dao, prepoznati i usmjeriti ih prema potrebitima. Pritom nisu tu da se prilagode svijetu, već da ga promatrajući Božjim očima, mijenjaju u duhu evanđelja. U razgovoru su uvidjeli da su stariji i djeca najpotrebniji njihovog angažmana, ali da zapravo trebaju biti budni za svakog tko im se obrati i strpljivo mu darovati vrijeme jer će tako biti potaknuti da se obrate Gospodinu i prihvate Božju volju u svom životu. Važan je i redovit dolazak na susrete na kojima mole i upoznaju djelo bl. Marije Propetoga. Na susretima redovito razgovaraju i o novim načinima djelovanja da zajednica bude što prepoznatljivija u župama kojima pripadaju.

Nakon ručka obišli su kapelu sv. Donata i svetište Majke Božje Vinagorske gdje su molili radosna otajstva krunice uz promišljanja bl. Marije Propetoga. Imali su prigodu i za sakrament pomirenja. (IKA)

Misijska nedjelja u osječkoj župi s Marijinom sestrom s. Justine Tikry iz Benina

Osijek, 24. listopada 2021.

Svečana proslava Misijske nedjelje 24. listopada 2021. godine održana je u retfalačkoj župnoj crkvi Uzvišenja sv. Križa u Osijeku s Afrikankom s. Justine Tikry, redovnicom Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice, rođenoj u Beninu.

Sestra Justine sudjelovala je u euharistijskim slavljinama i nakon zajedničke molitve Očenaša na hrvatskom, posebno je stojeći uz ambon izgovorila molitvu na materinjem „gaun“ jeziku (jednomu od pedesetak jezika u Republici Benin) te je na kraju mise svirajući bubanj „tam-tam“ otpjevala na „gaun“ jeziku marijansku pjesmu „Dostojno je slaviti Djevicu Mariju“ te svjedočila o misijskom radu Družbe i svom redovničkom pozivu. Dobrodošlicu s. Justine izrazili su župnik Ivica Martić i župni vikar Krešimir Iljazović, a župnik se pridružio pjevanju marijanske pjesme pred Gospinim kipom.

Sestra Justine rođena je 6. studenoga 1985. godine u selu Tohane. Kada joj je otac preminuo, morala je zarađivati da bi obitelj preživjela i kada je dobila majčin pristanak, pridružila se misionarkama pa u Hrvatsku došla 14. lipnja 2017. godine sa s. Kajom Ljubas, tadašnjom provincijalnom poglavaricom. „Godinu dana u Zagrebu sam učila hrvatski jezik koji je jako težak“, kaže uz osmijeh s. Justine dodajući da je u Beninu francuski službeni jezik. Sada živi u Strmcu (kod Nove Gradiške), pastoralna je radnica u Specijalnoj bolnici za psihijatriju i palijativnu skrb „Sveti Rafael Strmac“. „Zahvalna sam što ste me pozvali u vašu župu i imate

interes za misijski rad Marijinih sestara. U Beninu živi dvanaest milijuna stanovnika, najviše katolika, muslimana i animista, a ljudi se najviše bave poljoprivredom. Marijine sestre pomažu bolesnicima jer je to karizma Družbe. Sestre rade u ambulanti i bolnica-ma, ali posjećuju sela i bolesnike u njihovim kućama. Prva zadaća bila je poučiti majke kako ispravno hraniti djecu. Sestre su donosile hranu dobivenu iz donacija i razdjeljivale je svima potrebitima. Prioritet je posvetiti se bolesnima i napuštenoj djeci. U Beninu imamo dva internata za napuštenu djecu, u svakom četrdeset petero djece. Sestre se bave poljoprivredom i u svom vrtu uzgajaju hranu za tu djecu, a uzgajaju i domaće životinje. Uzdržavanje i školovanje djece pomažu dobročinitelji. Sestre su posvećene školovanju djece bez mogućnosti, a ponekad je to vani na otvorenom jer nema školske zgrade. Djeci treba pomoć svake vrste, od pribora za pisanje i knjiga do hrane dok su u školi, a nastava traje cijeli dan! Djeca su najugroženija i zato njima sestre posvećuju najviše pozornosti. Zbog loših životnih uvjeta i siromaštva u selima su česte bolesti među djecom i stanovništvom. Sestre imaju priručnu ljekarnu s lijekovima kamo bolesnici i majke s djecom dolaze iz najudaljenijih sela kako bi dobili potrebno za liječenje. Zahvaljujem na podršci i svakom daru koji jeste ili želite darovati misiji kako bi i naša djeca u Beninu mogla nastaviti školovanje“, rekla je s. Justine. (IKA)

Nadbiskup Hranić primio fra Igora Salmiča

Đakovo, 24. listopada 2021.

U sklopu predkapitularne redovite generalne vizitacije Hrvatske provincije franjevac

konventualaca, generalni definator i asistent za srednju Europu fra Igor Salmič posjetio je 24. listopada 2021. godine u Đakovu đakovačko-osječkoga nadbiskupa i metropolita Đuru Hranića.

Na području Đakovačko-osječke nadbiskupije franjevci konventualci prisutni su samo u Vinkovcima. Ondje se nalaze od 1937. godine kada se osniva samostan sv. Antuna Padovanskog, a kasnije, 1965. godine prisutni su i u Vinkovačkom Novom Selu gdje 1970. godine dobivaju i otvaraju Župu Bezgrešnog Srca Marijina. Do 2018. godine tamo su bila dva zasebna samostana; samostan sv. Antuna Padovanskog sa samostanskom crkvom sv. Antuna u gradu te samostan Bezgrešnog Srca Marijina s istoimenom župom u Vinkovačkom Novom Selu. Od 2018. godine ta dva samostana sjedinjena su u jedan, tj. u samostan sv. Antuna s pridruženom Župom Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovačkom Novom Selu. Trenutačno tu samostansku zajednicu čine petorica braće smještena na dvije lokacije.

Fra Igor Salmič, član Slovenske Provincije franjevaca konventualaca, u Vinkovcima je proveo četiri dana, te je u nedjelju predvodio i misu u samostanu sv. Antuna. Kao završetak tog pohoda bio je posjet Biskupskom ordinarijatu u Đakovu. Fra Igor htio je čuti nadbiskupovo mišljenje o radu i prisutnosti te zajednice na području njegove Nadbiskupije te ga je upitao i o njegovim očekivanjima od franjevaca konventualaca u budućnosti. U pratnji fra Igora kod nadbiskupa je bio i gvardijan vinkovačkog samostana fra Miljenko Hontić. Susret je bio vrlo srdačan i otvoren te se u drugom dijelu susreta nadbiskupu Hraniću pridružio i umirovljeni nadbiskup Marin Srakić. (IKA)

Susret Bogu posvećenih osoba u Riječkoj nadbiskupiji

Rijeka, 7. studenoga 2021.

Redoviti mjesečni susret Bogu posvećenih osoba u Riječkoj nadbiskupiji održan je 7. studenoga 2021. godine u dvorani Salezijske klasične gimnazije u Rijeci. Susreti se održavaju u organizaciji mons. Nikole Uravića, povjerenika za osobe posvećenog života i družbe apostolskog života u Riječkoj nadbiskupiji koji je na početku susreta predvodio molitvu i uputio prigodni pozdrav.

Predavanje na susretu održala je dr. sc. Jasna s. Krista Mijatović, SCSC na temu „Svjedočanstvo bez glasa. Biblijsko-antropološki aspekti odijevanja Bogu posvećenih osoba“. U uvodnom dijelu izlaganja s. Krista je auditorij upoznala s počecima prakse odijevanja ljudskih bića uopće te s ulogom tkanine u svagdanjem životu, a zatim je uputila na stavove o odijevanju u Svetom pismu, ustvrdivši da bi se za Bibliju moglo reći kako je „drama ljudskog svlačenja, ali i Božjeg“. Od svojih prvih do posljednjih stranica Biblija svjedoči o dubokoj čovječjoj čežnji da bude odjeven u haljinu spasenja. O odijevanju posvećenih osoba mogla bi se napisati vrlo opsežna studija. Bilo bi zanimljivo istražiti njegove početke, razloge nastanka, modifikacije tijekom povijesti, ulogu u obredima posvete, kontroverze vezane uz „za“ i „protiv“ redovničkog habita, njegovu funkcionalnost i simboličnost, psihološke konotacije, njegovu (ne)suvremenost, čitljivost... Sve su to bila pitanja na koja su se tražili odgovori tijekom središnjeg dijela izlaganja. U završnom dijelu izlaganja s. Krista je potaknula da obnove drevnu praksu izricanja molitava prigodom odijevanja

odnosno svlačenja redovničkog odijela kao izraz iskrene radosti i zahvalnosti za darovanu milost duhovnog poziva. (IKA)

Prvi zavjeti s. M. Kristine od Djeteta Isusa u Karmelu sv. Josipa u Breznici Đakovačkoj

Breznica Đakovačka, 8. studenoga 2021.

Sestra M. Kristina od Djeteta Isusa (Kristina Šitum) položila je prve zavjete u Karmelu sv. Josipa u Breznici Đakovačkoj 8. studenoga 2021. godine za vrijeme euharistijskog slavlja koje je predvodio karmelićanin o. Nikola Grizelj.

Nakon uvodnih misli uslijedila je služba Riječi i pozivanje s. M. Kristine da pristupi polaganju zavjeta. Po iskazivanju njezine molbe za zavjetovanjem, predvoditelj slavlja zavjetovani i nazočnima uputio je prigodnu homiliju koju je započeo primjerom svete karmelićanke Elizabete od Trojstva, čiji spomen Karmel slavi 8. studenoga. Program života što ga je sv. Elizabeta uzela u Karmelu bila je i okosnica poruke koju je izrazio propovjednik, a to je „da izgradimo u svom srcu malenu ‘ćeliju’ gdje ćemo se susretati s ljubljenim Bogom kako bismo mu povjerali svoje životne poteškoće i radosti, svjesni da on stanuje u nama i želi naše prijateljstvo“. Ali takav odnos s Kristom i vjera u njegovu osobu ludost je za ovaj svijet: „No svijet ne pozna Boga pa žali onoga koji je, hodeći s drugima pustinjom ovoga života, pronašao oazu i živu vodu koja ga čini življim i oduševljenijim životom nego ikada te koji u Karmel odlazi ne iz razočaranja svijetom, nego kako bi svijet nosio Bogu u svojim molitvama. Tako i s. M. Kristina nije izgubila sve, nego je našla sve!“

Nakon što je potvrdno odgovorila na upite koje joj je uime Crkve o. Nikola uputio o njezinom prihvaćanju života i evanđeoskih savjeta u klauzurnom Karmelu, s. M. Kristina je pred svojom poglavaricom izgovorila obrazac zavjeta kojim se obvezala na život bosonoge karmelićanke sljedeće tri godine te je, potpisavši obrazac, primila Pravilo i Ustanove Karmelskog reda. (IKA)

Kardinal Josip Bozanić primio generalnog vizitatora franjevaca konventualaca

Zagreb, 13. studenoga 2021.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je 13. studenoga 2021. godine u Zagrebu generalnog vizitatora franjevaca konventualaca fra Igora Salmiča. Generalni definitor i asistent za srednju Europu fra Igor Salmič u vizitaciji je Hrvatske Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. (IKA)

Duhovna obnova za sestre Služavke Maloga Isusa u samostanu svetog Josipa Radnika

Zagreb, 13. studenoga 2021.

Sestre Služavke Maloga Isusa Sarajevske provincije Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije održale su redovitu duhovnu obnovu 13. studenog 2021. godine u samostanu Svetog Josipa Radnika na Črešnjevcu u Zagrebu. Na susretu je sudjelovalo petnaest sestara iz pet zajednica (Zagreb, Slavonski Brod, Voćin, Vrhovna uprava i Eisenstadt, „online“).

Duhovnu obnovu na temu „Posvećenje Služavke Maloga Isusa po svetim zavjetima“ vodila je s. M. Marina Perić, članica Vijeća za duhovnu baštinu oca utemeljitelja, du-

hovnost i trajnu formaciju SMI-a. Slijedio je rad u skupinama, a zatim klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i sakrament pomirenja te misno slavlje koje je predvodio o. Ivan Živković, OCD. Duhovna obnova završila je u poslijepodnevnom satima kada se sestrama pridružila i vrhovna poglavarica Družbe s. Marija Banić u pratnji svoje zamjenice s. M. Anđe Vranješ. (s. M. Kristina Adžamić)

Duhovna obnova kod Milosrdnih sestara sv. Križa za udovice i udovce

Đakovo, 14. studenoga 2021.

Pod geslom „Čisto i neokaljano bogoslužje pred Bogom i Ocem sastoji se u ovomu: pohađati sirote i udovice u njihovoj nevolji“ (Jak 1, 27), u prostorima udruge „Amadea“ u Đakovu 14. studenoga 2021. godine održana je duhovna obnova za udovice i udovce. Sudionici su u uvodnom dijelu izrazili svoje zadovoljstvo zbog ovakvog susreta jer, kako su istaknuli, na susretu koji je organiziran baš za njih ne osjećaju se kao „višak“, već se osjećaju dobro, među sebi jednakima.

Susret je započeo dobrodošlicom s. Natalije Fadiga, voditeljice udruge „Amadea“. Nakon predstavljanja i upoznavanja slijedio je molitveni dio u kojem je s. Meri Gotovac govorila o ulozi udovaca i udovica u Crkvi na temelju tekstova Svetog pisma i na primjeru sv. Elizabete Ugarske. Deset pravila za udovce i udovice bila je tema predavanja vlč. dr. Stanislava Šote u kojem se nadahnuto i životno osvrtao na njihovu bol i ranjenost koju nose zbog gubitka bračnog druga te im istodobno pokazivao pravila na putu svetosti na koju smo svi pozvani. Susret je završio euharistijskim slavljem u kojem je

svatko od njih u molitvi za pokojne mogao glasno izreći ime svoga pokojnog supružnika. Na kraju je dogovoren sljedeći susret u vremenu došašća. (IKA)

Franjevci Bosne Srebrene u okviru karitativnog društva „Kruh sv. Ante“ nastavljaju pomagati stradalima

Petrinja, 15. studenoga 2021.

Gradilišta obiteljskih kuća u Petrinji 15. studenoga 2021. godine blagoslovio je sisački biskup Vlado Košić u nazočnosti provincijala Bosne Srebrene fra Joze Marinčića te voditelja i ravnatelja društva „Kruh sv. Ante“ u Zagrebu i Sarajevu fra Stipe Karajice i fra Petra Karajice.

Franjevci Bosne Srebrene u sklopu karitativnog društva „Kruh sv. Ante“ nastavljaju i dalje pomagati stradalima u potresu na Banovini. Nakon što je krajem lipnja 2021. godine donacijama Hrvata vjernika iz Australije izgrađena kuća obitelji Đure Plavljanića u selu Jošavica kod Petrinje, a zatim i kuća obitelji Ive Peraka u Glini, ovih dana započeli su radovi na izgradnji obiteljskih kuća Alojzija Tadića i Marina Vučka u Petrinji. Njihovi domovi u potpunosti su stradali u razornom potresu 29. prosinca 2020. godine te će ih franjevci obnoviti iz temelja do useljenja za što će biti izdvojeno oko milijun i tristo pedeset tisuća kuna. U prigodi blagoslova gradilišta biskup Košić zahvalio je franjevcima na brojnim donacijama i svemu dobru što su zajedno s Caritasom Sisačke biskupije učinili za stradale na tom području. Suradnju je pozdravio i provincijal fra Jozo rekavši kako su i sami u Bosni i Hercegovini u ratu prošli kroz brojne nevolje te znaju što znači izgubiti dom i živjeti od dobrote ljudi.

O brojnim karitativnim projektima Kruha sv. Ante govorio je i fra Petar istaknuvši kako je ta udruga do sada obnovila oko petsto kuća u Bosni i Hercegovini, u vremenu nakon rata, a u ovom trenutku traje obnova još desetak kuća u Konjicu. Na kraju, brojnim donatorima bez kojih to ne bi bilo moguće zahvalio je fra Stipe poručivši kako je to samo mali doprinos franjevačke ljubavi, blizine i solidarnosti za tračak nade i radosti stradalim obiteljima. (IKA)

Održan znanstveno-stručni skup o fra Boni Zvonimiru Šagiju

Varaždin, 16. studenoga 2021.

U organizaciji Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Grada Varaždina, Gradskog muzeja Varaždin i kapucinskog samostana Presvetoga Trojstva u Varaždinu organiziran je znanstveno-stručni skup „Varaždinski kapucin Bono Zvonimir Šagi (1932. – 2020.)“ 16. studenoga 2021. godine, na prvu obljetnicu njegove smrti.

Na otvaranju skupa pozdravnim govorom okupljenima se obratio varaždinski biskup mons. Bože Radoš rekavši da je „pater Bono, svećenik, redovnik, bio neumorni radnik na njivi Gospodnjoj. Dovoljno je baciti oko na sadržaj današnjeg simpozija da zaključimo kako je p. Bono sijao na mnogim poljima“. Podsjetio je kako prošle godine mnogi nisu mogli doći na sprovod fra Bone, a silno su željeli te je kroz riječi molitve predviđene na kraju sprovodnih obreda zaželio sudionicima skupa da fra Bono „u svemu u čemu je bio velik i dalje nama zbori i sada kada je prešao u pokoj“. Fra Bono Zvonimir Šagi bio je dobitnik nagrade Gra-

da Varaždina za životno djelo 2018. godine. U svom govoru prilikom primanja nagrade uputio je svezvremensku i univerzalnu poruku kazavši, između ostaloga, da je čovjek čovjeku dar. „To je ono što bih htio da mi jedni drugima u našem gradu pokažemo i razvijamo. Čovjek je dar drugima“, rekao je tom prigodom fra Bono. Pozdravnim govorom skupu se obratio i gradonačelnik dr. Neven Bosilj koji je obećao da će fra Bono uskoro imati i svoju ulicu u gradu što nedvojbeno zaslužuje. „Skup je prilika da zainteresirani upoznaju samo neke aspekte života i rada fra Bone dok je njegov život bio Božji dar za ovaj grad u kojem je proveo najviše godina svog života“, rekao je fra Mirko Kemiš te je dodao kako je njegovo djelovanje u medijima i publicistici odjeknulo u cijeloj Hrvatskoj. Na pitanje kakve ga uspomene vežu s fra Bonom s kojim je dugi niz godina proveo u varaždinskom kapucinskom samostanu, fra Mirko je bio vrlo osoban i rekao da je zahvaljujući svjedočanstvu života fra Bone, on osobno postao kapucin i svećenik, da je za njega svjedočanstvo fra Bone bilo odlučujuće, i ne samo za njega.

Prema riječima dr. sc. Vladimira Huzjana, upravitelja Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu, ovim skupom željelo se o obljetnici smrti fra Bone Šagija progovoriti o njegovoj važnosti i značenju za grad Varaždin. Fra Bono je osim svoje svećeničke i redovničke službe bio društveno vrlo angažiran, govorio je o novoj evangelizaciji, o načinu približavanja Crkve čovjeku, a uz to je bio i plodan pisac i pjesnik. „On je sigurno ostavio jedan važan trag u povijesti grada Varaždina i ovo je jedna prilika da mu se i na neki način zahvalimo“, rekao je dr. sc. Huzjan. Jedan od

idejnih začetnika i organizatora skupa profesor Marijan Cingula prisjetio se kako mu je fra Bono nabavljao knjige o socijalnom poduzetništvu iz inozemstva te da su mu na srcu bile teme društvene odgovornosti. „On nije bio ekonomist, ali su ekonomisti mogli od njega naučiti o poštenju i o društvenom interesu“, istaknuo je prof Cingula. Dr. sc. Marijana Kolednjak na skupu je govorila o socijalno-etičkoj odgovornosti kršćanskih vjernika u društvu koju je čitavog svog života naglašavao fra Bono. Prisjećajući se svog župnika fra Bone, istaknula je njegove propovijedi koje su bile poticajne i zanimljive te izrazila uvjerenje kako će tek vrijeme koje dolazi pokazati svo bogatstvo misli i djelovanja koje nam je fra Bono ostavio u baštinu. Urednica Maja Petranović u ime izdavačke kuće Kršćanske sadašnjosti rekla je kako je fra Bono bio jedan od prvih i najdugovječnijih suradnika Kršćanske sadašnjosti od samih njezinih početaka u kontekstu postkoncilske obnove. Osim uredničkog, redakcijskog rada te uloge u organizacijskoj strukturi KS-a, Petranović je posebno istaknula njegovu kolumnu u obiteljskoj reviji „Kana“ koja sadrži teološku misao fra Bone koja je predstavljena i na skupu.

Fra Bono Zvonimir Šagi preminuo je 16. studenoga 2020. godine u osamdeset osmoj godini života i šezdeset trećoj godini svećeništva. Rođen je u Brodarovcu nedaleko Maruševca, u Župi svetog Jurja mučenika 11. prosinca 1932. godine od oca Stjepana i majke Ane, rođene Bunić. Osnovnu školu pohađao je u Druškovcu 1940. – 1944. godine (1943. godine treći razred u Maruševcu jer je škola u Druškovcu bila zbog ratnih okolnosti zatvorena). Gimnaziju pohađa u Varaždinu, prvi razred 1944.

– 1945. godine u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, a kad je ona ukinuta, drugi razred 1945. – 1946. godine na Realnoj gimnaziji u Varaždinu. Ostale razrede pohađao je u Zagrebu u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. U kapucinski red stupio je 17. rujna 1950. godine u Varaždinu, doživotne redovničke zavjete položio je u Zagrebu 4. listopada 1955. godine, za svećenika je zaređen 2. studenoga 1958. godine u Varaždinu, a mladu misu slavio je 9. studenoga 1958. godine u Maruševcu. Diplomirao je teologiju 1959. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Fra Bono je autor više stotina stručnih, znanstvenih, publicističkih članaka i eseja iz područja pastoralne teologije, suvremene kršćanske duhovnosti, praktične problematike redovništva i socijalnog nauka Crkve. Napisao je sedamnaest knjiga među kojima su: „Nove strukture pastve“, „Na poprištu redovničke obnove“, „Traganja za novom crkvenom praksom“, „Kršćanski laik u socijalističkom društvu“, „Izazovi otvorenih vrata“, „Laici i svjetovna dimenzija Crkve“, „Sa svjetiljkom vjere u društvenoj zbilji“, „Da sol ne oblju-tavi – kršćanski pristup društvenim problemima“, „Put i usput redovništva“, „Svaki dan u zrcalu Božje riječi“ i druge.

Za svoj rad dobio je mnoga priznanja i nagrade; od Hrvatskog novinarskog društva dobio je nagradu „Marija Jurić Zagorka“ za kolumnu 1996. godine. Dobitnik je Plakete Grada Varaždina 1996. godine. Dobitnik je nagrade Varaždinske županije za životno djelo 2002. godine, a 2008. godine proglašen je počasnim građaninom rodne općine Maruševac. Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović dodijelio mu je 30. lipnja 2014. godine odlikovanje „Red Danice Hrvatske

s likom Rudera Boškovića“. Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku dodijelilo mu je Ekumensku povelju 25. listopada 2014. godine. Hrvatsko društvo katoličkih novinara 16. svibnja 2018. godine dodijelilo mu je nagradu za životno djelo. Na svečanoj sjednici Gradskog vijeća prigodom obilježavanja Dana Grada Varaždina 6. prosinca 2018. godine primio je Nagradu za životno djelo „za šezdeset godina svećeništva, unapređenje i promicanje teološke znanosti te za sveukupni doprinos u znanstvenom i kulturnom životu grada Varaždina“. (IKA)

Ulazak u postulat Milosrdnih sestara sv. Križa

Đakovo, 17. studenoga 2021.

U samostanskoj kapeli sv. Josipa (Dom sv. Josipa) Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu na blagdan sv. Elizabete Ugarske 17. studenoga 2021. godine uz molitvu Srednjega časa kandidatice Franka Dobranić i Gabriela Radaš počele su vrijeme postulata.

Na početku obreda kandidatice su izrazile želju više upoznati svoje zvanje te se tako pripremiti za služenje u redovničkoj zajednici. Obred je vodila s. Valerija Široki, provincijalna poglavarica. U svojem obraćanju osvrnula se na crtež koji su postulantice same izradile za ovu prigodu, kao i na grb Družbe koji će postulantice nositi na medaljici oko vrata: „Nacrtale ste veliki buket ruža koji simbolizira ucjepljivanje u zajednicu, poput Elizabetinih ruža, buket ruža koji je i simbol mnoštva dobročinstava. A zajednica vas prima da budete nositeljice Kristove ljubavi i one koje će od križa primati snagu, pod okriljem Bezgrešne Djevice Marije koja zauzima središnje mjesto na grbu Družbe“. (IKA)

Sestra Janjka Mazić obranila doktorski rad

Zagreb, 17. studenoga 2021.

Na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 17. studenoga 2021. godine s. Janjka Mazić, članica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga, Provincije Majke Dobrog Savjeta – Rijeka, obranila je doktorski rad „Pastoral psihički oboljelih odraslih osoba u Republici Hrvatskoj“.

U Povjerenstvu za obranu doktorskog rada bili su: prof. dr. Josip Šimunović, predsjednik, izv. prof. dr. Nikola Vranješ, mentor i član, doc. dr. Josip Bošnjaković, sumentor i vanjski član, prof. dr. Alojzije Čondić, vanjski član i doc. dr. Mijo Nikić, vanjski član. Povjerenstvo je obranu rada ocijenilo najvišom ocjenom „summa cum laude“. Zbog epidemiološke situacije svečanost se odvijala uz manji broj sudionika, a prof. dr. sc. Alojzije Čondić tijekom obrane sudjelovao je „online“ putem platforme „Teams“. U fokusu je znanstvenog istraživanja autorice pastoral psihički oboljelih osoba u svjetlu današnjih društveno-socijalnih prilika. Razlažući biblijsko poimanje zdravlja i bolesti autorica stvara kontekstualni okvir koji promatra mentalno zdravlje i psihičke bolesti u svjetlu teologije. Iz rada je uočljivo kako pastoral psihički oboljelih osoba zahtijeva posebnu osjetljivost, interdisciplinarni pristup te pristup primjeren situaciji psihički oboljele osobi.

Janjka Mazić rođena je 29. srpnja 1977. godine u Tuzli. Nakon završene osnovne škole upisala je Srednju medicinsku školu u Tuzli. Po završetku trećeg razreda srednje škole odlazi u samostan Družbe sestara milosrdnica u Rijeku. Prve redovničke zavjete položila je 1998. godine, a doživotne 2003.

godine u Rijeci. Diplomirala je na riječkom studiju teologije. Godine 2012. upisuje poslijediplomski sveučilišni studij licencijata i doktorata na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, specijalizacija u pastoralnoj teologiji. Licencijatski rad na temu „Djelatnost sestara milosrdnica u službi pastoralno-zdravstvene skrbi u današnjim društvenim prilikama“ izradila je pod mentorstvom izv. prof. dr. Nikole Vranješa i obranila 2019. godine. Trenutačno radi kao vjeroučiteljica u OŠ Kraljevica i u OŠ Vladimira Nazora u Crikvenici. (IKA)

Održan stručni skup za odgojiteljice u vjeri

Osijek, 20. studenoga 2021.

Stručni skup za odgojiteljice u vjeri, organiziran u suradnji Katehetskog ureda Đakovačko-osječke nadbiskupije i Agencije za odgoj i obrazovanje Podružnica Osijek, održan je 20. studenoga 2021. godine u prostorima Vikarijata u Osijeku. Skup je počeo molitvom i uvođenjem u temu „Važnost jezika i autentične komunikacije u prenošenju iskustva vjere djeci rane i predškolske dobi“ koju je kratko predstavila predstojnica Katehetskog ureda dr. sc. Teuta Rezo, naglasivši kako je razgovor najkorisnija i najprirodnija vježba čovjekovog duha od najranije dobi.

Prvo predavanje održala je prof. hrvatskog jezika i književnosti i dipl. knjižničarka s. Marija Stela Filipović na temu „Riječi tvoje srce slave. O riječima i djeci“. Naglasila je kako riječi književnosti oblikuju djecu kroz glasno zajedničko recitiranje i koliko je važno njegovati ljubav prema poeziji u radu s djecom od najranije dobi, učeći ih „pjesnički obitavati“ (Friedrich Hölderlin). Drugo

predavanje s temom „Cjeloviti i neposredni navještaj Riječi djeci rane i predškolske dobi“ predstavila je s. Jelica Đuzel, dipl. kateheta specijalist. Istaknula je životnost Božje riječi za sve uzraste, ali i navela neke posebnosti djece rane i predškolske dobi jer djeca posjeduju posebne religiozne sposobnosti i potencijale te pokazuju čežnju i glad za poznavanjem Boga. U pedagoškoj radionici koju je vodio vjeroučitelj i odgojitelj u vjeri Marko Kapular pod nazivom „Božja riječ iz perspektive djetetovog slušanja i doživljavanja“ bilo je govora o stupnjevitosti liturgije u kojoj prvenstvo pripada štovanju Presvetog Trojstva, zatim Blaženoj Djevici Mariji i na koncu štovanju svetaca.

Poetsku radionicu „Pet minuta prije zime“ vodila je prof. hrvatskog jezika i književnosti i njemačkog jezika i književnosti Nikolina Maletić. Cilj je bio otkriti neke od putova kojim jezik i književnost otvaraju mogućnosti za autentično izražavanje pojedinca, kojim književnost postaje most prema svijetu, drugome i drukčijemu, ali i samome sebi, put koji omogućuje produbljivanje spoznaje, stjecanje iskustva, prepoznavanje, ulazak u tišinu kao temeljni preduvjet poniranja u istinu i lakše izražavanje vlastite autentičnosti. Skup je završio pjesmom kao dvostrukom molitvom. (IKA)

Svjetski dan klauzurnih redovnica

Zagreb, 21. studenoga 2021.

U Katoličkoj crkvi od 1953. godine slavi se Svjetski dan „Pro Orantibus“ posvećen redovnicama u klauzurnim samostanima. Taj je Dan ustanovio papa Pio XII. tri godine nakon objavljivanja apostolske konstitucije „Sponsa Christi“. Pio XII. odredio je da se

dan sjećanja i molitve za klauzurne redovnice slavi na liturgijski blagdan Prikazanja Blažene Djevice Marije u hramu koji Crkva slavi u liturgiji svakog 21. studenoga spominjući se Marijina potpunoga darivanja i posvećenja Bogu. Marija je u stvari najviši uzor potpunog predanja Bogu i stoga ideal kontemplativnog života.

Bile su to još teške godine odmah nakon Drugog svjetskog rata kad je papa Pio XII. 21. studenog 1950. godine objavio konstituciju „Sponsa Christi“ u kojoj među ostalim piše: „Nije mali broj samostana koji nažalost trpe glad, oskudicu, bijedu i mnogi provode težak život što prelazi granice podnošljivosti“. Te Papine riječi i poziv potaknuli su u Italiji osnivanje Sekretarijata za asistenciju klauzurnim samostanima koji je pokrenuo brojne inicijative za pomoć redovnicama kontemplativnog života.

U Hrvatskoj postoji sedamnaest ženskih klauzurnih samostana: osam benediktinskih (Zadar, Cres, Krk, Šibenik, Trogir, Rab, Pag, Hvar), četiri karmelska (Brezovica, Marija Bistrica, Kloštar Ivanić, Đakovačka Breznica), tri samostana klarisa (Zagreb, Požega, Split), jedan sestara Pohoda Marijina (Zagreb) i jedan Kćeri Srca Isusova (Lasinja). (IKA)

U Kastvu proslavljen Dan osnutka Družbe Kćeri Božje ljubavi

Kastav, 21. studenoga 2021.

Dan osnutka Družbe Kćeri Božje ljubavi, koju je u Beču 1868. godine osnovala službenica Božja Majka Franziska Lechner, proslavljen je 21. studenoga 2021. godine svečanim euharistijskim slavljem koje je predvodio generalni vikar Riječke nadbi-

skupije vlč. dr. Mario Tomljanović. Prigodnu riječ na misnome slavlju uputila je predstojnica samostana s. M. Ema Škriljevečki. Poručila je da sestre svakodnevno, potpunomolite i milošću Božjom, žele činiti Božju ljubav vidljivom po načelu koje im je kao zadaću ostavila utemeljiteljica: činiti dobro, darivati radost, usrećivati i voditi u nebo.

Družba Kćeri Božje ljubavi danas ima devetsto sedamdeset šest sestara koje djeluju u devetnaest država (u Europi, Sjevernoj i Južnoj Americi i Africi). Ovoj Družbi pripadaju i blažene Drinske mučenice koje su vjernost Kristu posvjedočile podnijevši mučeničku smrt 1941. godine. (IKA)

Prvi zavjeti s. Marije Margarete od Djeteta Isusa Mraović

Slavonski Brod, 21. studenoga 2021.

Za vrijeme mise na svetkovinu Krista Kralja 21. studenoga 2021. godine u pastoralnom centru Župe Gospe Brze Pomoći u Slavonskom Brodu prve redovničke zavjete položila je s. Marija Margareta od Djeteta Isusa Mraović. Svečano misno slavlje predvodio je vlč. Josip Šimatović.

Zavjetovanica s. Margareta pročitala je obrazac zavjeta pred provincijalnom poglavaricom s. Ksenijom Leko. „S radošću primam tvoje zavjete u ime generalne poglavarice Rimske unije Reda svete Uršule. Želim da ti sve mi, tvoje sestre, budemo znak Kristove ljubavi dok se zajedno budemo trudile graditi Božje kraljevstvo“, rekla je s. Ksenija i položila obred zavjeta na oltar. Nakon što je uz kratki zaziv Bogu misnik blagoslovio znakove zavjetovanja, predao ih je zavjetovani: svetu koprenu, sveto pravilo i križ.

Krsnim imenom Lucijana s. Mraović rođena je u Gospiću 25. studenog 1998. godine. Aktivno je sudjelovala u životu i pastoralu svoje Župe Navještenja Blažene Djevice Marije u Gospiću. Osjetivši duhovni poziv po završetku gimnazije, 2017. godine ulazi u samostan sestara uršulinki. Nakon kandidature i postulata u Slavanskom Brodu, gdje je u samostanu sestara boravila dvije godine, odlazi u Rim u međunarodni uršulinski novicijat od 2019. do 2021. godine. Pri oblačenju redovničkog odijela dobila je novo ime, s. Marija Margareta od Djeteta Isusa. (IKA)

Biskup Šaško predvodio proslavu tristo osamdesete obljetnice dolaska franjevaca u Krapinu

Krapina, 25. studenoga 2021.

Zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško na svetkovinu sv. Katarine Aleksandrijske, 25. studenoga 2021. godine, predslavio je euharistiju u franjevačkom samostanu u Krapini, povodom proslave tristo osamdesete obljetnice djelovanja franjevaca u tom gradu. Mons. Šaško u homiliji je povezo naviještena čitanja s proslavom jubileja, istaknuvši kako je mjesto na kojemu se nalaze franjevački samostan i crkva u neposrednoj blizini pećine Hušnjakovo, boravišta ljudi iz davnih vremena, koje je prvi otkrio baš franjevac otac Dominik Antolković, a kasnije znanstveno obradio Dragutin Gorjanović-Kramberger. (IKA)

Proslavljena četrdeseta obljetnica smrti sluge Božjega fra Ante Tomičića

Dubrovnik, 25. studenoga 2021.

Euharistijskim slavljem u svetištu Gospe od Milosrđa u Dubrovniku 25. studenog 2021. godine proslavljena je četrdeseta obljetnica smrti sluge Božjega, brata kapucina fra Ante Tomičića. Euharistijskim slavljem predsjedao je upravitelj svetišta fra Miljenko Vrabec.

Već za života sluga Božji Josip Tomičić živio je na glasu svetosti. Rođen je 23. ožujka 1901. godine u ličkom selu Razbojine u župi Ričice (Gospićko-senjska biskupija). Kao dobro odgojeni mladić i dobar učenik predano je radio svagdanje poslove i nosio u sebi ljubav prema knjizi. Prije negoli će navršiti osamnaest godina, dospjela mu je u ruke knjižica „San Majke Božje“. U njoj je upoznao veliko Božje milosrđe u riječima: „Kad bi čovjek učinio toliko grijeha koliko je u moru pijeska i na gori lista, pa se obratio dragom Isusu kajući se i obećavajući da neće više grijешiti, Isus bi mu oprostio.“ To ga je potaknulo na molitvu krunice i toliko ga je potreslo da je briznuo u plač; počeo se udarati u prsa govoreći: „Isuse moj, smiluj mi se, Isuse moj, oprosti mi, nikad te više vrijeđati neću.“ To je bio trenutak kada je odlučio počiti među braću kapucine, a čitav njegov život i služenje bila je zapravo molitva. Dva deset dvije godine obavljao je službu ponznog skupljača milostinje u kojoj je pješice prošao skoro sve veće gradove u Hrvatskoj, proseći i moleći od vrata do vrata za gradnju kapucinskih samostana, a nakon toga je sljedeće trideset četiri godine proveo na glasu svetosti u kapucinskom samostanu u Rijeci uz svetište Gospe Lurdske obavljajući službe sakristana, vratara i vrtlara. (IKA)

Nadbiskup Barišić primio generalnog vizitatora Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Ivana Sesara

Split, 25. studenoga 2021.

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić primio je 25. studenoga 2021. godine u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu generalnog vizitatora Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri fra Ivana Sesara i tajnika Provincije fra Bojana Rizvana. Generalni vizitator o. Sesar i nadbiskup Barišić osvrnuli su se u razgovoru na važne teme vezane uz rad Provincije i župni pastoral. U tom su svjetlu naglasili dosadašnju dobru suradnju Provincije i Nadbiskupije. (IKA)

Obilježavanje desete obljetnice mučeničke smrti s. Lukrecije Mamić

Split, 25. – 27. studenoga 2021.

Papinska misijska djela u Republici Hrvatskoj, Misijski ured Splitsko-makarske nadbiskupije i Službenice Milosrđa obilježili su desetu obljetnicu mučeničke smrti s. Lukrecije Mamić, SM, od 25. do 27. studenoga 2021. godine.

Sestra Lukrecija Anđa Mamić rođena je 2. rujna 1948. godine u Zidinama u blizini Tomislavgrada (BiH). Ušla je u samostan Službenica Milosrđa 15. prosinca 1962. godine u Dubrovniku. Svoje prve zavjete sestra Lukrecija položila je 30. kolovoza 1969. godine, a doživotne 29. kolovoza 1976. godine u Splitu. Nakon završene Srednje medicinske škole te Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu, s. Lukrecija djeluje uspješno u različitim službama i mjestima svoje Provincije. Šest je godina radila u dispanzeru u

lošinjskom mjestišcu Nerezinama. Istaknula je na jednom mjestu kako joj je to iskustvo bilo kao svojevrsna (iako neusporediva) misijska postaja. Prema njezinu svjedočenju ondje se od nje zahtijevalo da skine redovničku uniformu pod izlikom kako je to turističko mjesto i kako je neprimjereno da časna sestra obilazi bolesnike u svojoj redovničkoj odjeći. Jednom je dva sata raspravljala s direktorom oko toga: „Ja uniformu neću skinuti jer ja vidim da svi turisti koji dolaze imaju povjerenja upravo u časnu sestru.“ I pustili su je da radi u redovničkoj odjeći.

Nakon primanja misijskoga križa u Splitu 14. prosinca 1984. godine stupila je zajedno sa sestrom Klementinom i sestrom Lenkom na ekvadorsko tlo. Kada je misija u Ekvadoru „stala na noge“ i zajednica sestara povećala se domaćim zvanjima, s. Lukrecija velikodušno je 2002. godine odgovorila potrebi da pomogne pri otvaranju nove misijske postaje u Burundiju u Africi.

Ubijena je 27. studenoga 2011. godine u samostanu časnih sestara Službenica Milosrđa u Kirembi, u afričkoj zemlji Burundiju. Oko 21.00 sat po lokalnom vremenu dva naoružana i maskirana razbojnika upala su u samostan u Kirembi tražeći novac. Nakon što su im sestre dale sav novac koje su imale, na mjestu su ubili s. Lukreciju. Metak je prošao njezinim srcem i u jedan je čas pala beživotno nekoliko metara od glavnih vrata samostana, upravo ondje gdje je siromašnica pružala pune ruke darova.

U okviru obilježavanja desete obljetnice mučeničke smrti s. Lukrecije 26. studenoga 2021. godine u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu održana je svečana akademija te je otvorena prigodna izložba. Pozdravne govore uputili su splitsko-makarski nadbiskup i

metropolit Marin Barišić, ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH s. Ivana Margarin, svjedok života i mučeničke smrti s. Lukrecije don Michele Tognazzi i predsjednik Vijeća za misije pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji krčki biskup Ivica Petanjak.

Biskup Petanjak održao je predavanje naslovljeno „Mučeništvo današnjice“. Govoreći o mučeništvu, biskup je kazao kako se u Crkvi „uvijek govorilo da je prvi mučenik Isus Krist i da je on uzor svakom mučeniku i svakog mučeništva. Time se odmah naglasilo da nije svaka nasilna smrt i svako prolijevanje krvi, pa i nedužnih ljudi, mučeništvo.“ Mučeništvo u kršćanskom smislu, nastavio je mons. Petanjak, „mora biti čisto kao suza, tj. umire se iz čiste ljubavi za Krista, za vjeru i za braću i sestre, i pri tome ne smije biti bilo kakvog oblika osвете, mržnje, odmazde, ili uništavanja tuđih života. Zato se u kršćanstvu i ne stavlja naglasak na mučeništvo kao takvo, na patnje koje je mučenik podnio, nego na njegovo svjedočenje i držanje u vrijeme mučeništva. Može se činiti paradoksalnim da mučitelji muče tijelo i nanose fizičku bol, a mi gledamo kako se taj mučenik karakterno drži. Mučitelji nanose tjelesne patnje, a mi gledamo stanje duha. Ali to isto čine i mučitelji. Oni nanose tjelesnu bol kako bi mučenika psihički uništili. Kad čovjek klone duhom, gotov je. Kad se slomi duh, tijelo popusti. Isusa su razapeli. Tijelo su mu do neprepoznatljivosti iznakazili, ali mu Duh nisu mogli slomiti. Tijelo je prikovano na križu i ne može fizički umaći, ali je Duh slobodan. U toj slobodi Duha Isus ljubi i prašta i u smrti, svima pa i neprijateljima.“

Biskup je naglasio da ako se nekoga od kršćana koji je prošao različita zlostavljanja hoće proglasiti mučenikom, „on se za vri-

jeme svog mučeništva morao držati poput Isusa Krista. Zato je svako pravo mučeništvo uzimanje udjela u Kristovom mučeništvu. I zato je mučenik svjedok („μάρτυρ“) za Isusa Krista.“ Kao primjere mučenika današnjice spomenuo je Miroslava Bulešića, potom hrvatske katoličke žene koje su radi svoga angažmana u katoličkom pokretu robijale godinama u komunističkim logorima, a nigdje nema ni traga njihovoj ljutnji, mržnji, osveti. U tom je svjetlu uputio na knjigu Kaje Pereković „Naše robijanje. Hrvatske žene u komunističkim zatvorima“ u kojoj autorica od tri tisuće i šesnaest osuđenih žena donosi svjedočanstva njih četrdeset i četiri. Kao primjer kršćanskog svjedočenja podsjetio je na riječi uplakane žene iz kolone preživjelih koje iz Vukovara tjeraju srpski agresori: „Ali unatoč svemu što su nam učinili, mi ih ne mrzimo.“ Odgovarajući na pitanje: „Je li se moguće pripremiti za mučeništvo?“, mons. Petanjak je naglasio kako ova iskustva potvrđuju „da u datom trenutku Isus Krist daje neku posebnu nadnaravnu snagu koja nadilazi naše ljudske sile i omogućuje nam da preživimo unatoč tomu što se sve urotilo protiv nas. Ovo su svjedočanstva ljudi našeg vremena od kojih su mnogi još živi i svjedoče kako je moguće biti ljudsko biće i sačuvati svoje ljudsko dostojanstvo i onda kad si ponižen do kraja i kad te bilo tko i bilo kad može ubiti i neće za to odgovarati. Ovom mučeništvu mogu se pribrojiti mnoga svakdanja mučeništva koja trpe mnogi u svijetu svakoga dana bilo tako što su psihički ili fizički omalovažavani, maltretirani, ponižavani, ucjenjivani, zlostavljani, žive u strahu, u prijetnjama, nesigurnostima.“

Na kraju svoga govora osvrnuo se na mučeničku smrt s. Lukrecije poručivši da

ona može biti „uzor i nadahnuće svima koji se opredjeljuju za životne avanture, da se može veoma mnogo učiniti ako u životu imaš jasno postavljene ciljeve, jaku volju i želju da to ostvariš i neizmjereno pouzdanje u Božju providnost i vjeru da sve to činiš ne radi svoje slave, nego širenja kraljevstva Božjeg. U tom smislu nije najvažnije jesi li mučenik ili nisi, nego jesi li na Božjem putu ili na nekom drugom.“ U okviru programa prikazan je petominutni film o s. Lukreciji. U atriju sjemeništa otvorena je izložba o životu i djelu s. Lukrecije koju je priredila s. Ružica Dodig, SM.

U okviru obilježavanja desete obljetnice smrti s. Lukrecije Anđe Mamić 27. studenoga 2021. godine u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu upriličeno je natjecanje nadbiskupijske razine učenika sedmih i osmih razreda. Na natjecanju „Moj brat potreban je moje ljubavi“ sudjelovalo je dvanaest natjecatelja iz četiri župe: svetoga Mateja apostola, Gospe Fatimske i Marije Pomoćnice kršćana iz Splita te svetog Nikole iz Metkovića. Brojčano malene, ali složne i radišne ekipe u četiri kruga natjecanja pokazale su svoja znanja i vještine.

U pisanom testu koji je donosio pedeset tri boda kroz vježbe računanja, francuskog jezika i jezika kinyarwanda kojim se služe narodi nekoliko afričkih zemalja, vježbe pridruživanja, prepoznavanja i znanja, pokazali su kako poznaju život i životnu misiju sestre Lukrecije. U drugom dijelu natjecanja ekipe su pokazale svoje znanje i vještine, a nadasve zajedništvo kroz elektroničku igru pogađanja, odnosno igru znanja nazvanu „Točno/netočno“. Dok je jedan član ekipe pokušavao pobijediti računalo na polju brzine, drugi je istodobno pokušavao ispeći što

je više moguće palačinki, a treći je pomoću štipalica i konopa za rublje slagao ponuđeni citat povezan sa životom sestre Lukrecije. Nakon što su se na pozornici velike dvorane splitskog sjemeništa izmijenili svi natjecatelji i sve četiri ekipe, slijedila je treća igra naziva „Nahrani gladnoga“. Natjecatelji su s povezima preko očiju osluškiivali pitanja i upute kada trebaju krenuti, a kada stati. Natjecatelj je zavezanih očiju preko cijele pozornice nosio punu žlicu slatkog namaza korak po korak. Ako je njegov pomoćnik znao odgovor na pitanje, pokrenuo se korak naprijed, a ako odgovor nije znao, morao je ostati na mjestu. Treći je natjecatelj čekao da ga se nahrani. Slijedila je igra strpljenja – slaganje puzzli sa slikama sestre Lukrecije od sto osamdeset dijelova. Prva ekipa koja je složila svoju slagalicu potrudila se ispeći palačinke jer se hrana ne baca, a nakon toga pomoći ostalima da složne svoje slike.

Povjerenstvo je utvrdilo kako je najuspješnija ekipa bila ekipa Župe svetog Nikole iz Metkovića. Ravnateljica Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj s. Ivana Margarin uručila im je prigodne nagrade koje je darovao Verbum iz Splita. Drugo mjesto osvojile su tri ekipe. Nisu imali isti broj bodova, ali su nastupali s istim žarom. Prozvani su preuzeli svoje nagrade nasumičnim izborom kako bi poredak ostao mala tajna Povjerenstva zaduženog za provođenje natjecanja.

Dana 27. studenoga misno slavljeno u crkvi Svete obitelji u Solinu predvodio je krčki biskup i predsjednik Vijeća za misije pri HBK-u Ivica Petanjak. U propovijedi biskup Petanjak naglasio je da je s. Lukrecija bila budna osoba „čvrstog karaktera, jasnih i odlučnih stavova, širokih vidika, spremna na sučeljavanje s nepoznatim izazovima, a

sve to je proizlazilo i izviralo iz jedne veoma izgrađene osobnosti koja se temeljila na samodisciplini, redu, molitvi i radu. Upravo onako kako sam rekao na početku; sebe dovesti u red najveći je mogući podvig kojeg možemo za života učiniti. A to se ne postiže, kako kaže današnje Evanđelje, bez molitve i kontemplacije preko kojih svatko od nas stoji pred Bogom i pred samim sobom, s Bogom i sa sobom. Kad je netko u duhu stabilan i iznutra izgrađen, može ići pred cijeli svijet i suočiti se s njim bez ikakvog straha.“ Biskupa se osobito dojmila Lukrecijina ljubav prema univerzalnoj Crkvi koja ju je vodila iz Hrvatske preko Južne Amerike u Afriku.“

Na kraju misnoga slavlja riječ zahvale uputila je s. Mariangela Galić, provincijalna poglavarica Družbe sestara Službenica Milosrđa. „Okupili smo se danas da bismo Bogu zahvalili na milosnom daru promatrajući lik redovnice, misionarke s. Lukrecije Mamić, snažne i hrabre žene koja je nasljedovala svoga Raspetog Zaručnika do punine, sjedinila se s njime u žrtvi i prinosu ljubavi polažući život za braću te nam kao takva svijetli primjerom. Njezina mučenička smrt kao konačni čin predanja zapravo je vrhunac i kruna cijeloga njezinoga posvećenja započetog još redovničkim zavjetovanjem. Upravo ovo življenje u punini svojih zavjeta, posebice poslušnosti, s. Lukreciju je dovelo i do svetog afričkog tla gdje je njezin prinos ljubavi za Boga i braću dovršen i ispunjen“, kazala je provincijalna poglavarica na početku svoga govora. Naglasila je da je s. Lukrecija dala „život za svoje prijatelje, upravo poput svoga Učitelja. Darivala ga je radosno i zanosno svakim danom: moleći, služeći i njegujući bolesne, brinući se za si-

romašne, zaboravljene i gladne, zauzimajući se za obespravljene, poučavajući neuke, savjetujući potrebne... gdje god je bila, u domovini, u Ekvadoru ili u Burundiju. Utjelovila je time u punini karizmu milosrdne ljubavi majke utemeljiteljice svete Marije Krucifikse. Sve što je bila i imala, darove, snage, zdravlje, vrijeme, naposljetku i život, sve je kod nje bilo predano Ljubavi.“

Želja nam je, nastavila je s. Mariangela, „da ova obljetnica koju smo živjeli zajedno osposobi naše oči da u svijetlom liku sestre Lukrecije i mnogih misionara i misionarki umijemo prepoznati Boga na djelu i savršenu suradnju s milošću Božjom u njihovim životima kako bismo i mi, nošeni njihovim primjerom, uzmožli kročiti smjelo i neustraišivo na putu Kristovu. Hoće li Crkva jednog dana ustanoviti stupanj svjedočke ljubavi s. Lukrecije koju bi prihvatila kao mučeničku, ostaje u Božjoj Providnosti.“ (IKA)

Predstavljena knjiga „Udruga kćeri Presvetog Srca Isusova u Trstu i Marija Kozulić (1879. – 1889.)“

Zadar, 26. studenoga 2021.

Knjigu „Udruga kćeri Presvetog Srca Isusova u Trstu i Marija Kozulić (1879. – 1889.)“ autorice s. Dobroslave Mlakić predstavili su dr. sc. Zdenko Dundović, dr. sc. s. Marijana Mohorić, SCJ, i fra Bojan Rizvan, OFM, 26. studenoga 2021. godine u Zadru. Cilj je knjige ukazati na izvornu karizmu, identitet i duhovnost autohtone hrvatske zajednice Družbe Presvetog Srca Isusova nastale u Rijeci čija je utemeljiteljica Marija Krucifiksa Kozulić. Knjiga je pisana na temelju dostupne, originalne arhivske građe i pravne dokumentacije, korespondencije obitelji

Kozulić i korespondencije Marije Kozulić i njezinih duhovnika. Na predstavljanju je bio i zadarski nadbiskup Želimir Puljić koji je uputio prigodnu riječ. (IKA)

Humanitarna izložba za misije na Pojišanu

Split, 26. studenoga 2021.

U organizaciji Društva Prijatelja Maloga Isusa splitske provincije sestara Služavki Maloga Isusa pod vodstvom pročelnice s. Dolores Brkić otvorena je na splitskom Pojišanu 26. studenoga 2021. godine izložba za misije na Haitiju, Boliviji i Tanzaniji. (IKA)

Proslavljeno dvadeset godina SKAC-a Palma

Zagreb, 26. studenoga 2021.

Studentski katolički centar Palma (SKAC) proslavio je dva desetljeća djelovanja 26. studenoga 2021. godine slavljem mise u bazilici Presvetoga Srca Isusova u Zagrebu koju je predslavio predsjednik SKAC-a o. Tomislav Špiranec. Prostorije centra ispunili su mlađi i stariji članovi, bračni parovi, obitelji te dobročinitelji koji svesrdno pomažu rad SKAC-a, a proslavi su se pridružili i mladi iz osječkoga i splitskoga SKAC-a. Na rođendan je najavljen i veliki europski događaj koji će se održati u srpnju 2022. godine u Hrvatskoj – Magis Europe, čija će svečana završnica biti u Solinu 31. srpnja. Riječ je o projektu europskih isusovaca, a Hrvatska je dobila čast biti domaćinom toga događaja u jubilarnoj godini obraćenja sv. Ignacija. (IKA)

Predavanje „Rad sa ženama, žrtvama obiteljskog nasilja, u domu ‘Sv. Ana’ – Rijeka“

Dubrovnik, 26. studenoga 2021.

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Dubrovačko-neretvanske županije organiziralo je predavanje pod naslovom „Rad sa ženama, žrtvama obiteljskog nasilja, u domu ‘Sv. Ana’ Rijeka“ koje je održala s. Benedikta Nina Krapić iz Rijeke.

Caritas Dubrovačke biskupije partner je u provedbi projekta „Osiguravanje sustava podrške za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji – Josipov dom“ kojim će se osigurati trajno sklonište za žene žrtve obiteljskog nasilja s područja Dubrovačko-neretvanske županije. O najvažnijim izazovima na koje je nužno obratiti pozornost u komunikaciji sa ženama žrtvama nasilja govorila je s. Benedikta Nina Krapić, na primjeru riječkog doma u kojem i sama radi te je sudionicima predstavila istine i zablude koje se tiču problema nasilja u partnerskim odnosima. (IKA)

Svetkovina Gospe od Čudotvorne medaljice

Osijek, 27. studenoga 2021.

Za proslavu svetkovine Blažene Djevice Marije od Čudotvorne medaljice 27. studenoga 2021. godine u samostanskoj kapelici Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice u Osijeku pripremalo se devetnicom te bližom pripravom u trodnevnicu koju je predvodio vlč. prof. dr. Ilija Dogan. Vlč. Dogan predslavio je večernje mise. U proповijedima je razmatrao teme iz „Marijine

škole ljubavi“ u kojoj se uči o odnosu s Bogom, bližnjim i samim sobom.

Središnje euharistijsko slavlje 27. studenoga predvodio je đakovačko-osječki pomoćni biskup Ivan Ćurić. U homiliji biskup je istaknuo „Mala nas Gospina medaljica poziva da srcem i životom trajno proničemo u dubinu istine koja nas povezuje s Djevicom Marijom – s istinom i primjerom njezina života, njezine uloge u djelu spasenja što ga je Bog poduzeo svojim utjelovljenjem u Isusu Kristu, rođenu od Djevice Marije.“ Na kraju homilije posebno se obratio sestričkoj zajednici: „Drage naše Marijine sestre! Posebno nadahnuće vašeg redovničkog poslanja, kako prepoznavamo u predstavljanju vaše karizme, vodi vas do bolesnika, ponajviše do onih siromašnih i zapuštenih. Želimo vam da uvijek mognete svojim svjedočenjem proročki obnavljati poslanje cijele Crkve, da uvijek više postaje osjetljiva za ‘žalosti i tjeskobe’ svakog čovjeka. Na tu nakanu danas za vas žarko molimo.“ Prije završnog blagoslova i otpusta sabrane je pozdravila provincijalna poglavarica s. Samuela Markanović.

Marijine sestre u Osijek su došle kao bolničke sestre iz Graza 1881. godine zajedno sa sestrama Kćerima kršćanske ljubavi. Kad su se Marijine sestre osamostalile, dobile su ime Marijine sestre čudotvorne medaljice i 1926. godine doselile se u Osijek gdje djeluju devedeset pet godina. Družba je 1971. godine podijeljena na provincije među kojima je i ona hrvatska sa sjedištem u Osijeku. Ove godine slavi se sto četrdeseta obljetnica dolaska sestara u Hrvatsku. Hrvatska provincija Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice djeluje u Zagrebu, Blaškovcu, Dubrovniku, Osijeku, Aljmašu, Donjem Miholjcu, Požegi, Novoj Kapeli, Strmcu i Žepču. (IKA)

Zaključena jubilejska godina majke M. Amadeje Pavlović

Đakovo, 27. studenoga 2021.

Milosrdne sestre sv. Križa povodom pedesete obljetnice smrti majke M. Amadeje Pavlović tijekom protekle godine od 26. studenoga 2020. do 27. studenoga 2021. godine pokrenule su niz inicijativa kako bi širu javnost upoznale sa životom i djelom majke M. Amadeje. U mjesecu studenom, neposredno prije zaključenja jubilejske godine, u emisiji „Pozvani i poslani“ na Hrvatskom katoličkom radiju 23. studenoga 2021. godine gostovale su Rozalija Bregović Pračić, mag. phil. et relig., s. M. Estera Radičević, prof. povijesti i dr. sc. Jasna s. Krista Mijatović.

U Središnjoj nadbiskupijskoj i fakultetskoj knjižnici u Đakovu 27. studenoga u organizaciji Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Đakovu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Milosrdnih sestara Svetoga Križa – Đakovo održan je znanstveni simpozij „Mulier fortis: Život i djelo majke M. Amadeje Pavlović“. Okupljene su pozdravili: provincijalna poglavarica Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu s. Valerija Široki, đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, dekan KBF-a u Đakovu, izv. prof. dr. Vladimir Dugalić, gradonačelnik Grada Đakova Marin Mandarić, koji je ujedno bio i izaslanik župana Osječko-baranjske županije Ivana Anušića, te predstavnica Židovske općine Osijek Biljana Majnik Papo.

Nakon pozdravnih govora simpozij je nastavljen izlaganjima koja su obuhvatila život, djelo i ostavštinu majke M. Amadeje Pavlović. U prvom predavanju koje je održao mr. sc. Dominik Deman na temu „Petrovaradin krajem modernog doba (XIX./

XX. vek)“, nakon povijesnog i geografskog pregleda naglasio je koje su osobe iz Petrovaradina obilježile ovo razdoblje. Drugo predavanje Petra Pifata, dipl. manag. i dr. sc. Jasne s. Kriste Mijatović „Karolina Pavlović: obitelj, djetinjstvo i mladost“ imalo je cilj na temelju dostupnoga arhivskog i dokumentarnog gradiva opisati u osnovnim crtama Karolinin zavičaj – Petrovaradin, iznijeti ključne podatke o životnom tijeku svakog pojedinoga člana Karolinine obitelji te na temelju utvrđenih činjenica pokušati rekonstruirati događanja iz njezinog djetinjstva i mladosti. U trećem predavanju „Osnovna i stručna izobrazba Karoline (s. M. Amadeje) Pavlović“ mr. sc. s. Janjka Mazić i dr. sc. Jasna s. Krista Mijatović prikazale su istraživanje o osnovnoj i stručnoj izobrazbi Karoline (s. M. Amadeje) Pavlović koje je poduzeto sa svrhom suplementacije arhivskog gradiva o toj temi pohranjenog u Arhivu Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu. U četvrtom predavanju pod nazivom „Redovnička formacija Karoline (s. M. Amadeje) Pavlović“ dr. sc. s. Finka Tomas opisala je etape formacijskoga itinerarija Karoline (s. M. Amadeje) Pavlović, uz identifikaciju glavnih protagonista formacije. Posljednje predavanje u prvom nizu imala je Ružica s. Marija Stela Filipović, prof. kojim je okupljene upoznala s majkom M. Amadejom Pavlović u odgojno-obrazovnom radu.

Nakon rasprave i domjenka slijedio je drugi niz predavanja. Najprije je prof. dr. sc. Miroslav Akmadža, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, govorio o socio-eklezijalnom kontekstu u vremenu majke M. Amadeje Pavlović, provincijalne poglavarice Milosrdnih sestara sv. Križa (1943. – 1955.). Slijedilo je izlaganje prof. dr. sc.

Zlate Živaković-Kerže i izv. prof. dr. sc. Marije Benić Penava na temu „Uloga majke M. Amadeje u spašavanju Židova tijekom Drugoga svjetskog rata“. Luciano Moše Prelević, glavni rabin u RH i Rozalija Bregović Pračić, mag. phil. et relig. govorili su o majci M. Amadeji Pavlović – Pravednici među narodima. Predavanje „Biskup Antun Akšamović – pomoćnik i zaštitnik Milosrdnih sestara sv. Križa“ održao je doc. dr. sc. Grgo Grbešić. Dr. sc. Ivan Armanda obradio je temu „Provincijalna poglavarica iza ‘željezne zavjese’: majka M. Amadeja Pavlović i komunističke vlasti u Jugoslaviji“.

U trećem dijelu simpozija održano je nekoliko predavanja koja se temelje na Pisanoj ostavštini majke M. Amadeje. Dr. sc. Savo Jović, protojerej stavrofor, radi bolničkog liječenja nije mogao doći, ali je poslao svoj članak na temu „Delatno milosrđe: majka M. Amadeja Pavlović i episkop Varnava Nastić“. Temu „Nadbiskup Alojzije Stepinac i majka M. Amadeja Pavlović: korespondencija u službi duhovnoga vodstva“ predstavio je doc. dr. sc. Daniel Patafta. U sljedećem predavanju dr. sc. Jasna s. Krista Mijatović govorila je o temi: „*To je put Vaše svetosti*. Korespondencija između majke M. Amadeje Pavlović i s. M. Kasilde Vidović“. Prof. dr. sc. Mijo Nikić u svojem izlaganju analizirao je duhovno-psihološki profil majke M. Amadeje prema iskazima živućih svjedoka. Prof. Nikić bio je spriječen sudjelovati na simpoziju te je umjesto njega predavanje iznio Ivan Grahovac, isusovački bogoslov. Kata s. M. Estera Radičević, prof. zajedno s Ankicom Landeka, dipl. theol. i višom knjižničarkom govorila je na temu „Arhivistička obrada ostavštine majke M. Amadeje Pavlović“.

Na kraju je uslijedila završna rasprava i zatvaranje simpozija. Zahvalu svima izrekla je dr. sc. Jasna s. Krista Mijatović te je vodila završnu molitvu. Nakon stanke misu u samostanskoj crkvi Presvetog Srca Isusova, na kojoj je ujedno i zaključena Godina majke M. Amadeje Pavlović, predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić.

Nadbiskup Hranić u homiliji je rekao: „Broj onih koji na nebu vape za nas povećan je brojnim svecima i blaženicima, proglašenim i neproglašenim tijekom povijesti Crkve. Među njima su i vaše susestre: bl. Ulrika Nisch, bl. Marija Terezija Scherer, bl. Zdenka Schelingova, zasigurno i majka M. Amadeja Pavlović i tolike druge vaše sestre, članovi naših obitelji i brojni drugi.“ Nakon popričesne molitve provincijalna poglavarića s. Valerija Široki izrekla je riječ zahvale. Prije završnoga blagoslova nadbiskup Hranić primijetio je kako je mudro izabran nadnevak završetka jubilejske godine – dan nakon smrtnoga dana majke M. Amadeje te zaključio da je to jedan novi dan i zapravo znak novoga početka jubilejske radosti i zahvaljivanja Bogu. (IKA)

Virtualno predstavljanje monografije „Sveti budite“

Šibenik, 29. studenoga 2021.

Hrvatsko društvo katoličkih novinara organiziralo je 29. studenoga 2021. godine na platformi „Zoom“ predstavljanje monografije „Sveti budite“. Monografiju je objavilo Hrvatsko nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića u Šibeniku uz pedesetu obljetnicu Tavelićeve kanonizacije i pedeset godina od proglašenja crkve sv. Frane prvim na-

cionalnim svetištem sv. Nikole. Sudionici predstavljanja bili su iz različitih dijelova Hrvatske te Austrije, Francuske, Italije, Nizozemske i Slovačke. Hrvatsko društvo katoličkih novinara upriličilo je predstavljanje monografije kako bi osvijestilo važnost Nikolina mučeništva i svjedočanstva za vjeru te poziva na svetost, ali i činjenice da su u pripremi knjige sudjelovali i pojedini članovi Društva. (IKA)

Susret redovnica đakovačke i vinkovačke regije posvećen temi sinodalnosti

Đakovo, 3. prosinca 2021.

U okviru susreta osoba posvećenoga života đakovačke regije 3. prosinca 2021. godine u samostanskoj crkvi Presvetoga Srca Isusova u Đakovu predavanje na temu „Redovništvo na sinodalnom putu“ održao je fra Miljenko Hontić, franjevac konventualac iz Vinkovaca.

Fra Miljenko je govorio o ulozi i zadacima redovnika i redovnica na sinodalnom putu: „Pripremajući ovu temu ostao sam prilično zatečen i iznenađen kad sam primijetio da zapravo o njoj nema gotovo ništa posebno u dokumentima i ostalim materijalima Sinode. Postavio sam si pitanje: Kako to? Zar su nas zaboravili? No čitajući malo „Pripremni dokument“ i „Vademecum“ kao i neke druge izvore vezane uz Sinodu, razabrao sam da smo itekako uključeni. Razlog zašto se nigdje posebno ne izdvajamo jest zapravo narav ove Sinode. Zapravo, ta sinodalnost razlog je tome jer se ne želi nikoga posebno izdvajati, nego se želi doista sve uključiti, ne zaboravljajući nikoga. Možemo reći da je Sinoda poziv svakoj zajedni-

ci i pojedincu bez iznimke, a osobito onda redovničkim zajednicama, da krenu putem temeljite obnove, nadahnuti milošću Duha Božjega.“ Predavač je zatim postavio glavna pitanja koja si redovnici mogu postaviti slijedom smjernica Sinode: „Kako se danas u našim zajednicama (u provincijama ili redovima, društvima, samostanima...) ostvaruje naš zajednički hod, hod u sinodalnosti? A rekli smo, podnaslov je ove Sinode ‘Zajedništvo, sudjelovanje i poslanje’. Na koje nas to korake Duh poziva kako bismo rasli u zajedničkom hodu, sudjelovanju i poslanju? U tim se pitanjima traži ‘sensus fidei’ cijele zajednice. Općenito gledajući, smjernice nas Sinode podsjećaju na sljedeće: kao što smo već rekli, prvi je cilj osigurati sudjelovanje svih članova naših zajednica. To je poziv na kreativnost i odgovornost. Važno je uvijek iznova svim članovima reći kako su svi odgovorni za stvari kraljevstva Božjega. U tom smislu ni jedan član, ni jedna sestra ne može reći: „To se mene ne tiče.“ Konkretno to znači glas i onih sestara u kuhinji, u vrtu, u školi, u sakristiji, u bolnici i vrtiću, čuti i sestre u mirovini i svugdje gdje već jesu i što jesu. Poziv je to da se potrudimo aktivno pružiti ruku svima kako bi se mogla bolje čuti njihova iskustva, njihov život. Ali sve to u svjetlu Božje riječi i po nadahnuću Duha Svetoga te na taj način doprinijeti kvaliteti našega poslanja i poslanja cijele Crkve.“

Nakon predavanja slijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u kojem su fra Miljenko i sestre iznijeli pred Gospodina sve izrečene potrebe i nakane Sinode. Klanjanje su pripremili fra Miljenko i s. Viktorija Šimić, nadbiskupijska povjerenica za osobe posvećenoga života. Susret je zaključen slavljem Večernjih hvala Božansko-

ga časoslova. Susret redovnica vinkovačke regije s istom temom i predavačem održan je sljedećega dana u Vinkovcima, u samostanu Milosrdnih sestara sv. Križa. (IKA)

Nuncij Lingua predvodio proslavu župne svetkovine na Ksaveru

Zagreb, 3. prosinca 2021.

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua na župnu svetkovinu sv. Franje Ksaverskoga 3. prosinca 2021. godine predslavio je svečanu euharistiju na zagrebačkom Ksaveru.

Uvodeći u homiliju, mons. Lingua je rekao: „Draga braćo i sestre u Kristu, s radošću danas slavimo blagdan svetog Franje Ksaverskog, zaštitnika ove župe koja je ujedno i župa Nuncijature. Ovom prilikom želim zahvaliti ocu provincijalu, ocu gvardijanu i cijeloj franjevačkoj zajednici trećoredaca glagoljaša za njihovo služenje i iskrenu pozornost prema potrebama Papinskog predstavništva. Franjo Ksaverski doslovno je shvatio Isusov poziv ‘Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju’ koji smo upravo čuli“, primijetio je mons. Lingua te u nastavku progovorio o životu sv. Franje Ksaverskoga.

„Peti i najmlađi sin plemićke katoličke obitelji praktičnih vjernika s devetnaest godina odlazi na studij u Pariz. No u Parizu su njegov život i njegovi ideali ozbiljno uzdrmani: prije svega zbog dubokog prijateljstva sa svetim Petrom Fabrom s kojim je dijelio sobu i koji će postati prvi svećenik isusovac, a kojeg je papa Franjo proglasio svetim 2013. godine. Život Franje Ksaverskog još će više uzdrmati dolazak Ignacija Lojolskog u Pariz s kojim će često voditi razgovore.

Nakon mnogo godina prisjetit će se rečenice iz Evanđelja koju mu je sveti Ignacije citirao 1533. godine: ‘Ta što koristi čovjeku steći sav svijet, a životu svojemu nauditi?’“ (Mk 8, 36), a zatim je dodao: ‘Dobro razmisli, svijet je gospodar koji obećava i ne drži svoju riječ. A čak i ako održi svoja obećanja prema tebi, nikada neće moći zadovoljiti tvoje srce.’ I potom je nastavio: ‘Ali pretpostavimo da te to i zadovolji, koliko dugo će trajati tvoja sreća? U svakom slučaju, može li trajati dulje od tvog života? A na samrti, što ćeš ponijeti sa sobom u vječnost? Kakva je korist čovjeku da zadobije cijeli svijet ako izgubi svoju dušu?’ Te su riječi ušle u srce Franje Ksaverskog kao dvosjekli mač, točnije, poput oštrice noža i promijenile ga“, naglasio je apostolski nuncij, mons. Lingua.

„U tome se trenutku Franjo Ksaverski odlučio pridružiti novonastaloj Družbi Isusovoj. Nakon svećeničkog ređenja bit će poslan u Bolognu. Život mu je u tom gradu težak, ali se sav posvetio katehezi i propovijedanju, slušanju i služenju siromašnima i bolesnima. A i sam je iskusio bolest i siromaštvo. To mu je poslanje omogućilo shvatiti ono što nije pronašao u teološkim knjigama i što će se pokazati bitnim za njegovu budućnost: potrebno je ostati blizak narodu da bi shvatio stvarne potrebe ljudi i podijelio s njima radosti i boli. Želio bih posebno istaknuti dva aspekta života svetog Franje Ksaverskog koji mi se čine osobito važnima. Prvi: sveti Franjo Ksaverski imao je sreću upoznati prijatelje koji su mu otkrili ljepotu Kristova evanđelja. On je već bio dobar kršćanin, ali susret s nekolicinom prijatelja doveo je do prekretnice i omogućio mu da se zaljubi u Isusa. Poznavao ga je već i prije, znao je mnogo toga o njemu,

studirao je teologiju, no samo je zahvaljujući prijateljima istinski susreo Isusa, stavio se u njegovu školu i počeo živjeti evanđelje“, istaknuo je mons. Lingua.

„Sveti Pavao ne kaže samo: ‘Jao meni ako evanđelja ne navješćujem!’, nego nam govori i koju metodu treba slijediti. Čuli smo to u prvom čitanju: ‘Bijah nejakima nejak da nejak steknem. Svima bijah sve da pošto-poto neke spasim.’ Biti slab sa slabima, biti svima sve kako bismo pridobili nekoga za evanđelje. To je metoda koju će primijeniti i sveti Franjo Ksaverski. Ali zašto biti slab sa slabima? Ne bi li bilo bolje biti jak sa slabima pa će se, iz straha ili iz poštovanja, prikloniti našim idejama i prihvatit će našu poruku? Nažalost, to smo tijekom stoljeća učinili mnogo puta kada su podanici bili prisiljeni prihvatiti vjeru kralja ili kada smo pratili kolonizatore nametanjem krštenja novopokorenim narodima. Naravno, Gospodin zna pisati ravno i krivim crtama i zna izvući dobro čak i iz zla. Ne možemo nanovo pisati ili mijenjati povijest, ali moramo biti svjesni da smo pogriješili i da nismo uvijek primjenjivali evangelizacijsku metodu koju je poučavao sveti Pavao, koju su koristili sveti Franjo Ksaverski i mnogi drugi veliki sveci: ‘Bijah nejakima nejak’ da nikoga ne prisiljavamo jer evanđelje koje naviještamo ne možemo nametati, ono se mora slobodno prihvatiti“, poručio je okupljenim vjernicima mons. Lingua.

Kakvu to moć ima evanđelje u sebi otkrio je sljedećim riječima mons. Lingua. „Evanđelje u sebi ima moć uvjeravanja. Ako ga namećemo, ono ne prožima čovjeka. Samo ako je slobodno prihvaćeno, postaje snažna poveznica koja ujedinjuje kulturu onih koji primaju navještaj s novim životom koji Krist

donosi. Evanđelje ne smije mijenjati kulture s kojima se susreće, već ih osvjetljavati, preobražavajući ih iznutra. Upravo je stoga Novi zavjet napisan na grčkom, a ne više na hebrejskom jer je grčki jezik bio jezik kulture onoga vremena. Stoga je i veliki sveti Jeronim preveo Bibliju na latinski kako bi se prilagodio novoj kulturi koja se nametnula širenjem Rimskog Carstva i baš stoga će Ćiril i Metod sastaviti pismo glagoljicu (ispravite me ako griješim jer ovdje ima stručnjaka!), kako bi se približili potrebama stanovnika ove zemlje, a iz istog su razloga njihovi učenici prešli na ćirilicu kako bi slavenskim narodima donijeli evanđelje. To je oduvijek bila metoda pravog misionara; prilagođavati se kulturi, biti slab sa slabima, iznutra mijenjati ljude i njihov način razmišljanja. Svima biti sve, uvijek spremni služiti jer 'siromasi su naši gospodari, oni su naši kraljevi; moramo ih slušati', kako je govorio sveti Vinko Paulski. Služenje je naša snaga, to je milosrdna ljubav koja osvaja srca. A koja je prva milosrdna ljubav? To je slušanje. Ako ne znamo slušati, ne možemo ni shvatiti što drugi trebaju od nas i kako bismo im mogli služiti. Možda svi ne znaju da je sveti Franjo Ksaverski u nekom smislu bio naš kolega kao papinski predstavnik. U to se još vrijeme nije zvao 'apostolski nuncij', nego 'papinski legat', odnosno papin predstavnik. Upravo ga je papa zamolio da pronese evanđelje na istok. Sveti Franjo Ksaverski krenuo je iz poslušnosti prema papi i išao je ususret svima kako bi svima bio sve. Naučio je biti siromašan sa siromasima i bogat s bogatima, dijete s djecom i starac sa starcima, znao je trpjeti s patnicima i radovati se s radosnima. Drugim riječima, znao je zaboraviti samog sebe kako bi živio za druge. Kao što sveti Pavao govori

Filipljanima: 'Znam i oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati' (Fil 4, 12)", primijetio je mons. Lingua.

U nastavku homilije mons Lingua se osvrnuo na riječi patra Kolvenbacha, generala Družbe Isusove od 1983. do 2008. godine koji je lijepo rekao u jednom intervjuu o svetom Franji Ksaverskom sljedeće: „Ksaver je želio služiti Gospodinu u siromaštvu i poniznosti kao što je naučio od Ignacija i iz Duhovnih vježbi. To što je bio imenovan papinskim legatom za Aziju nije promijenilo njegov način života. Imamo svjedočanstvo iz onoga vremena o Ksaverovom siromaštvu. On i njegovi drugovi putovali su pješice i bili su tako loše odjeveni da su ih japanska djeca dočekivala kamenjem i ismijavala ih. Opisujući svoja apostolska putovanja usred zime, Ksaver govori o boli koju je pretrpio zbog natečenih nogu.“ No, jednoga dana, nastavlja pater Kolvenbach: „Misleći da bi posjetom gospodaru nekih pokrajina mogao dobiti dopuštenje za javno propovijedanje, zatražio je prijam, ali mu je odbijen ulaz u palaču jer nije imao primjerenih darova. Ta su ga iskustva navela da promijeni svoj pristup. Stoga je otišao u grad Miyako odjeven u svilu, pokazujući vjerodajnice kao veleposlanik guvernera Indije, napisane na pergameni ukrašenoj povijesnim slikama i donio je sa sobom dragocjene darove.“ Evo, želio je živjeti siromašno, ali zbog dobrobiti evanđelja znao je živjeti i kao bogataš. Pater Kolvenbach zatim zaključuje: „Bio je slobodan, nezainteresiran za udobnost i vanjstinu kako bi Gospodin mogao mijenjati njegove izbore i apostolske planove“ (Intervju s Peter-Hansom Kolvenbachom, Giovanni Cubeddu).

„Prije malo više od mjesec dana papa Franjo pozvao je Crkvu u cijelom svijetu na sinodalni put. To je poziv i prilika koju moramo iskoristiti“, rekao je mons. Lingua i objasnio na koji način to možemo učiniti: „Postati svima sve, slušajući jedni druge; one blizu i one udaljene, one koji su s desne strane i one koji su s lijeve strane, konzervativne i liberalne jer slušanje otvara put koji vodi istini. To su oduvijek nastojali činiti fratri glagoljaši, biti blizu ljudima. Sama riječ GLAGOLJAŠI – ‘religiosi illirici de littera slava’ (hrvatski redovnici, fratri glagoljaši) kazuje kako su svećenici i redovnici glagoljaši stoljećima bili blizu narodu. Tako da su se i u bogoslužju služili staroslavenskim jezikom čak i prije odluke Drugog vatikanskog koncila o slavljenju misa na narodnim jezicima. Neka ta blizina u ovo sinodalno vrijeme postane još djelotvornija na duhovno dobro Božjeg naroda“, zaželio je na kraju homilije mons. Giorgio Lingua. (IKA)

Generalni vizitator fra Bože Vuleta posjetio franjevce Bosne Srebrene na službi u Hrvatskoj

Zagreb, 3. – 6. prosinca 2021.

Generalni vizitator Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Bože Vuleta, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, u pratnji tajnika fra Davora Petrovića u okviru vizitacije pred provincijalni kapitul u travnju sljedeće godine, posjetio je od 3. do 6. prosinca 2021. godine franjevce Bosne Srebrene na službi u Hrvatskoj.

Nakon pojedinačnih susreta s franjevcima u župama u kojima službuju, vizitator Vuleta 6. prosinca 2021. godine u samostanu sv. Ilije u Zagrebu u zajedništvu s oku-

pljenim franjevcima promišljao je o pastoralno-duhovnom i materijalnom stanju u samostanskom i župnom području. To područje ima oko sedam tisuća tristo vjernika u dvije tisuće dvjesto i dvije obitelji te se promišljalo o braći koja za njih duhovno skrbe, ne obazirući se na udaljenost, geografske i druge razloge. Pravno i kanonski utemeljeno sjedište je samostanskog područja u Zagrebu od 1994. godine. U župama se redovito s vjericima slave mise, održavaju župne kateheze za vjeroučenike od trećeg do osmog razreda, za mlade i odrasle susreti su u sklopu Franjevačke mladeži, a održavaju se i godišnji zavičajni susreti Hrvata vjernika porijeklom iz Bosne i Hercegovine te po potrebi i drugi kulturno-umjetnički programi Hrvata iz Hrvatske i BiH. U svim župama djeluju župni zborovi i članovi Trećega franjevačkog svjetovnog reda (FSR-a) i Frame te intenzivna karitativna djelatnost u okviru Kruha svetog Ante. (IKA)

U Požegi održana adventska duhovna obnova redovnica

Požega, 4. prosinca 2021.

U organizaciji Povjerenstva za ustanove posvećenog života i biskupijskog Pastoralnog centra u Požegi je 4. prosinca 2021. godine održana adventska duhovna obnova za redovnice koje djeluju na području Požeške biskupije. Voditelj duhovne obnove bio je vlč. Ivan Grbešić, duhovnik u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu.

Na početku programa pozdravio je požeški biskup Antun Škvorčević. Nakon molitve Trećeg časa duhovnik Grbešić je održao razmatranje na temu „Redovnički poziv i poslanje u kontekstu sinodalne Crkve“ u

kojem je kazao kako nas sinodski proces potiče da se obnovimo u življenju zajedništva u Crkvi kojemu one kao redovnice karizma svojih utemeljitelja snažno doprinose.

Po završetku razmatranja redovnice su se uputile u obližnju crkvu sv. Lovre gdje je duhovnik Grbešić predvodio pokorničko bogoslužje nakon kojeg su imale prigodu pristupiti sakramentu pomirenja. Slijedilo je potom zajedničko euharistijsko klanjanje kojim je završen program duhovne obnove. (IKA)

Obilježena trideseta obljetnica smrti znamenitog franjevca o. Ruperta Rozmarića

Slavonski Brod, 5. prosinca 2021.

O tridesetoj obljetnici smrti znamenitog franjevca Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda o. Ruperta Rozmarića (1921. – 1991.) misno slavlje u franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva u Slavonskom Brodu predvodio je 5. prosinca 2021. godine o. Božidar Nagy.

Aktualizirajući misna čitanja te nedjelje, o. Nagy naglasio je kako riječi proroka Izaije „Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze“ koje evanđelist Luka primjenjuje na Ivanu Krstitelju, imaju dosta sličnosti s o. Rupertom. „Dvije su karakteristike koje povezuju sv. Ivana Krstitelja i o. Ruperta: pokornički život i revnost u pripremanju duša za susret sa Spasiteljem“, ustvrdio je o. Nagy. U nastavku je ocrtao život i djelo ovoga franjevca koji je rođen prije stotinu godina, 2. travnja 1921. godine, u Međimurju u Štrigovi kao najstariji od dvanaestero braće i sestara. Za svećenika je zaređen 1947. godine u Zagrebu. Mladu misu pod geslom

„Ljubav nije ljubljena“ (sv. Franjo) slavio je u Varaždinu. Svećeničku službu obavljao je u mnogim samostanima svoga reda po Hrvatskoj: Zagreb, Koprivnica, Vukovar, Slavonski Brod, Kloštar Ivanić, Krapina, Klanjec, Čakovec, Cernik i Našice. U Slavonskom Brodu službovao je u dva mandata. Za prvog boravka od 1955. do 1958. godine posebno se istaknuo apostolskom revnošću kao vjeroučitelj djece i mladeži, a u drugom mandatu od 1975. do 1984. godine kao dušobrižnik bolesnika i time je ostavio najdublji duhovni trag u tom gradu. „Ja sam ga dobro upamtio već kod njegovog prvog boravka u Slavonskom Brodu. Bio mi je vjeroučitelj tri godine, od 1955. do 1958. Pun revnosti i žara za Božju stvar posvećivao se tadašnjoj djeci i mladeži. Posebno se isticao u širenju pobožnosti prema Srcu Isusovu. Nezaboravni su bili njegovi satovi vjeronauka, potom propovijedi, pobožnosti prvih petaka itd., pa njegovo nastojanje da nama vjeroučenicima omogućiti čitanje duhovnih knjiga. U ono vrijeme, a bile su to olovne godine komunističkog režima, nije bilo katoličkog tiska pa je bilo još dosta knjiga duhovnog karaktera koje su tiskane do 1945. godine i čuvale se u samostanskoj biblioteci i koje nam je o. Rupert velikodušno posuđivao za čitanje. No ono po čemu ćemo o. Ruperta najviše pamtiti i po čemu je upisan, možemo reći, u povijest ovoga grada jest njegov drugi boravak u Brodu od 1975. godine pa nadalje deset godina; bile su to godine koje su obilježene njegovom herojskom brigom i skrbi za bolesnike. To mu je bila glavna služba tih godina. Znao je godišnje ostvariti i više od deset tisuća posjeta bolesnicima. Ovakva revna skrb za bolesnike jednog svećenika u Crkvi u Hrvata do sada još nije zabilježena.

Ujutro bi uzeo svoj bicikl, na leđa ruksak u koji je stavio litru vode i kilogram kruha što mu je bila hrana za cijeli dan i onda u obilazak bolesnika pa čak i onih koji su i po petnaest kilometara bili udaljeni od Broda. Naravno, tu je bila pričest koju je na vidljiv način obilježio da je nosi bolesnicima, a bio bi to mali cvjetić što ga je stavio na volan bicikla. Oni koji su ga poznavali i susretali na biciklu s tim cvjetićem dobro su znali o čemu se radi“, rekao je uz ostalo o. Nagy.

Govoreći o broju bolesnika koje je o. Rozmarić pohodio u vrijeme svećeničke službe u Slavonskom Brodu, naglasio je kako je u knjizi bolesnika zapisano kako je pohodio šezdeset tri tisuće petsto sedamdeset (63.570) bolesnika po kućama i bolnicama. Nadahnut životom ovog svetog franjevca o njemu je objavio 2009. godine biografiju pod nazivom „Život za Boga i duše“. Otac Nagy istaknuo je kako je u njoj prikupio brojna svjedočanstva od kojih je posebno znakovito ono majke jednoga svećenika koja je ustvrdila da je o. Rupert bio svetac koji je hodao po zemlji. Homiliju je zaključio mislima o. Zvezdana Linića na pokopu o. Ruperta 1991. godine na zagrebačkom Mirogoju: „U životu o. Ruperta otkrivamo skromnog fratra, uslužnog brata, revnog ispovjednika, žarkog misionara, čovjeka duboke pobožnosti, apostola bolesnika, štovatelja Srca Isusova i pobožnika Marijina. Poznat je bio u provinciji kao vrsni poznavalac mističnih djela i svetaca koji su pozivali na svetost. Iz takvog duhovnog profila izrastao je redovnik koji prihvaća život pokore i odricanja. Koliko god je to skrivao, o. Rupert je bio čovjek strogih postova i drugih odricanja od svega što bi ga moglo smetati u njegovu životu sabranosti i molitve.“

Na kraju mise Blaženka Rozmarić, šogorica o. Ruperta, pročitala je dirljivu pjesmu „Sjećanje na patera Ruperta“ koju je napisao njegov ministrant prof. Josip Prudeus. Prije svečanog blagoslova o. Nagy je izmolio molitvu za dobivanje milosti po zagovoru o. Ruperta i pozvao vjernike da se mole ovom svetom franjevcu te svoja uslišanja prijave Upravi samostana kako bi se mogao pokrenuti postupak za njegovo proglašenje blaženim. (IKA)

Koncert „Palma za Palmu“

Zagreb, 5. prosinca 2021.

Akademski zbor bazilike Srca Isusova u Zagrebu „Palma“ izveo je 5. prosinca 2021. godine nakon večernje mise koncertni program koji su nazvali „Palma za Palmu“. Koncert je bio susret generacija pjevača koji su pjevali u Palmi godinama, a ponajviše u posljednjih trideset godina. Bio je to i nastup četvero dirigenata koji su obilježili djelovanje Palme svojim dugogodišnjim vođenjem zbora kroz povijest: Ankica Juričić (1991. – 1996.), Robert Homen (1997. – 2004.), Ivan Josip Skender (2004. – 2012.) i aktualni dirigent Franjo Klinar koji dirigira Palmom od 2015. godine do danas. Za orguljama je bio dugogodšnji orguljaš Palme Ante Knešaurek. (IKA)

Biskup Rogić susreo se s redovnicama u šibenskoj katedrali

Šibenik, 5. prosinca 2021.

U katedrali svetog Jakova u Šibeniku 5. prosinca 2021. godine održan je predbožićni susret redovnica grada Šibenika i šibenskog biskupa mons. Tomislava Rogića.

Euharistijsko klanjanje u okviru kojeg su redovnice molile Večernju molitvu predvodio je biskup Rogić. Nakon euharistijskog klanjanja redovnice su biskupu čestitale Božić, a zatim je uslijedio biskupov prigodni nagovor. (IKA)

Preminula časna majka Marina (Marija) Škunca

Rijeka, 6. prosinca 2021.

Časna majka Marina (Marija) Škunca, opatica benediktinskog samostana sv. Andrije u Rabu, preminula je 6. prosinca 2021. godine u KBC-u Rijeka u šezdeset četvrtoj godini života. Rođena 24. rujna 1958. godine u Novalji vječne zavjete položila je u benediktinskom samostanu u Rabu 30. studenoga 1991. godine. Svojim posvećenim životom, žarkim molitvama i duhovnom brigom neprestano je iskazivala blizinu svojoj rodnoj župi sv. Katarine u Novalji na Pagu. (IKA)

Predstavljena isusovačka Volonterska mreža „Ante Gabrić“

Zagreb, 6. prosinca 2021.

Isusovačka udruga Centar za duhovnost i kulturu „Ignacije“ predstavila je 6. prosinca 2021. godine u Zagrebu Volontersku mrežu „Ante Gabrić“, program edukacije i slanja volontera na višemjesečno volontersko iskustvo izvan Europe. Na predstavljanju programa govornici su bili voditelj Centra „Ignacije“ Tvrtko Barun, volonterke u Kamerunu i Tanzaniji Branka Patafta i Mejrema Lujinović te Nigerijac koji u Hrvatskoj živi već dvanaest godina Prince Wale Soniyiki. Volontiranje je najveća snaga koja doprinosi razvoju i promjenama u društvu, a vo-

lonteri darivanjem svojeg vremena, znanja i iskustva doprinose razvoju zajednice u kojoj djeluju, ali i društva u cjelini. Volonterska mreža „Ante Gabrić“ volonterima će omogućiti iskustvo susreta s ljudima afričkih, južnoameričkih i azijskih naroda. Iskustvo je to koje mijenja uvjete života tih ljudi, a u isto vrijeme obogaćuje život volontera. Projektu se mogu priključiti svi koji imaju vještine, znanja i iskustva, ali i vremena. Priprema za odlazak u te zemlje traje četiri mjeseca da bi volonter bio spreman za izazove s kojima će se susresti. Posebnost Centra za duhovnost i kulturu „Ignacije“ u tome je što je to u potpunosti volonterski projekt i trenutno je u rad Centra uključeno više od četrdeset volontera iz pet različitih zemalja. (IKA)

Kardinal Bozanić primio generalnog vizitatora Franjevačke provincije Bosne Srebrene

Zagreb, 9. prosinca 2021.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je 9. prosinca 2021. godine u svome Uredu na Kaptolu 29 fra Božu Vuletu, OFM, generalnog vizitatora Franjevačke provincije Svetoga Križa – Bosne Srebrene. Susret je protekao u razgovoru o različitim temama s naglaskom na pastoralno djelovanje redovnika provincije Bosne Srebrene na području Zagrebačke nadbiskupije. (IKA)

Kardinal Bozanić primio generalnog moderatora Družbe misionara Krvi Kristove

Zagreb, 11. prosinca 2021.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je 11. prosinca 2021. godine

p. Emanuela Lupija, CPPS, generalnog moderatora Družbe misionara Krvi Kristove te p. Aloisa Schlachtera, CPPS, njegova zamjenika. U pratnji je bio p. Ilija Grgić, CPPS, upravitelj Hrvatske delegature Družbe misionara Krvi Kristove. Susret je protekao u razgovoru o pastoralnom djelovanju članova Družbe misionara Krvi Kristove na području Zagrebačke nadbiskupije. (IKA)

Na Nedjelju Caritasa predstavljena djelatnost Služavki Malog Isusa

Slavonski Brod, 12. prosinca 2021.

Sestra Kristina Adžamić, služavka Maloga Isusa, predstavila je 12. prosinca 2021. godine u župnoj crkvi sv. Marka u Slobodnici i u filijalnoj crkvi sv. Ivana Pavla II. u Bartolovicima kod Slavonskog Broda svoju Družbu i apostolsko djelovanje u Dječjem domu „Egipat“ u Sarajevu, u kojem sestre skrbe za djecu bez prikladne roditeljske skrbi. „Nadbiskup Stadler je brigu za napuštenu, siromašnu i bolesnu djecu ostavio u duhovnu baštinu sestrama Služavkama Maloga Isusa s porukom da se o njima brinu da ne bi bila izložena opasnostima stradanja, da ne zastrane, nego da spoznaju da su voljena. Od tada do danas više tisuća djece našla su utočište u zavodu *Egipat*“, rekla je uz ostalo s. Kristina. Domaći župnik Pero Stanić potaknuo je svoje župljane do pomognu djeci u domu, a i sam je obećao pomoći u školovanju jednog djeteta.

Sestra Kristina zajedno je sa s. Vitomirrom 5. prosinca 2021. godine pohodila i Župu mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Zapolju gdje je također predstavila rad svoje Družbe. Župnik preč. Mladen Štivin animirao je svoje vjernike te su prikupljene priloge za dom „Egipat“ prosljedili sestrama. (IKA)

U Granešini održana tribina u čast blaženim Drinskim mučenicama

Zagreb, 13. prosinca 2021.

Tribina o desetoj obljetnici beatifikacije Drinskih mučenica održana je 13. prosinca 2021. godine u dvorani Duhovnog centra u zagrebačkoj Granešini. Na početku je provincijalna poglavarica s. Gordana Igrec uputila prigodnu riječ pozdravivši sve okupljene, naglasivši kako je snažna poruka jedinstva i zajedništva blaženih mučenica onima koji sada žive u vremenu mnogih i jakih podjela. Na tribini su govorili fra Jure Šarčević, OFM Cap, s. M. Slavica Buljan te vicepostulatorica s. M. Ozana Krajačić, a moderator je bio Mario Raguž.

Fra Jure je ukratko opisao sadržaj i važnost monografije te je naglasio da je mučeništvo blaženica primjer kako je ljubav koja prašta jača od svake mržnje te kako je mučenik u prvom redu svjedok za Isusa i kako nasljedovati Isusa čitavim životom. Potom je s. M. Slavica govorila o tijeku kauze i promicanja glasa svetosti blaženih sestara. Istaknula je kako je već saznanjem o njihovoj mučeničkoj smrti započelo i uvjerenje o njihovoj svetosti. Iako se u to vrijeme o Drinskim mučenicama nije smjelo govoriti, ubrzo je u narodu započelo njihovo štovanje i to „živom riječju, perom i kistom“.

Sestra M. Ozana govorom o kršćanskom smislu mučeništva naglasila je kako je dužnost sačuvati spomen na ove svjedokinje vjere. One su za Krista bile spremne izložiti cijeli svoj život. Razlog njihove smrti bila je njihova odluka da ostanu vjerne Kristu i Crkvi i upravo je to veličina svakog mučenika, a tako i naših blaženica. (IKA)

Biskup Košić predvodio proslavu spomendana bl. Drinskih mučenica

Sisak, 15. prosinca 2021.

Misu zornicu na spomendan bl. Drinskih mučenica 15. prosinca 2021. godine u pastoralnom centru „Petar Žagmeštar“ katedralne župe u Sisku predslavio je biskup Vlado Košić. Biskup je u homiliji govorio o mučeništvu koje svoju snagu crpi u ljubavi Kristovoj. „Kristova je ljubav bila izvor iz kojeg su crpile snagu blažene Mučenice koje su na današnji dan prije osamdeset godina ubili četnici u Goraždu i sljedeći im dan tijela bacili u rijeku Drinu. One su se oduprle pokušaju obeščašćenja i nasilja te su radije skočile kroz prozor s drugog kata tadašnje vojarne, a tako polomljene četnici su ih nožem ubili i ostavili na obali Drine. Sutradan ih je grobar po njihovoj zapovijedi bacio u rijeku. Njihova žrtva i krv i danas nam govore kako je velika snaga vjere koja pred nasiljem izabire radije smrt, negoli nevjeru prema Kristu kojem su se bile posvetile. Čovjek bi pred prijetnjom smrću tražio milost i da spasi život, učinio sve što nasilnik traži, i to ne bi bilo neočekivano. Da se žrtva može toliko odupirati nasilju te radije izabere smrt, potrebna je herojska vjernost. Ali ako tu osobu veže ljubav s Kristom, onda je moguć i takav izbor“, zaključio je mons. Košić. (IKA)

Božićne jaslice s. Samuele Premužić darovane Hrvatskom saboru

Zagreb, 15. prosinca 2021.

Predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković 15. prosinca 2021. godine, kao poklon parlamentu, od s. Samuele Premu-

žić primio je božićne jaslice izrađene od prirodnih materijala. (IKA)

Spomen na bl. Drinske mučenice u Starom Petrovu Selu

Staro Petrovo Selo, 15. prosinca 2021.

Nakon trodnevnice uz zemaljski rođendan bl. s. Jule Ivanišević, jedne od Drinskih mučenica, u rodnoj župi blaženice upriličena je i svečanost 15. prosinca 2021. godine, na dan mučeničke smrti Drinskih mučenica. Ove godine je i deseta obljetnica njihove beatifikacije. Misno slavlje u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskog, u kojoj je bl. s. Jula krštena, predslavio je o. Ilija Grgić, misionar Krvi Kristove i poglavar Hrvatske delegature Družbe misionara Krvi Kristove. Na misi su bile i redovnice iz Družbe kćeri Božje ljubavi na čelu sa s. Gordanom Igrec, provincijalnom poglavaricom. (IKA)

Spomendan svete Marije Krucifikse Di Rosa u Vođincima

Vođinci, 15. prosinca 2021.

Sestre službenice milosrđa u Župi Kraljice svete krunice u Vođincima spomenule su se 15. prosinca 2021. godine svoje utemeljiteljice sv. Marije Krucifikse Di Rosa misnim slavljem koje je predvodio župnik Ante Šiško. Sv. Marija Krucifiksa di Rosa rođena je 1813. godine u Bresciji na sjeveru Italije. Po svojim sposobnostima i bogatom plemićkom rodu mogla je biti „sve“ što poželi. Ipak, nije ju privuklo varljivo blago ovozemaljskih dobara, nego izabire život u skromnosti i jednostavnosti redovništva. Ljubila je neizmjereno Boga preko čovjeka koji je bio potrebit milosrđa. Iako

je živjela samo četrdeset dvije godine, ostavila je iza sebe djelo koje i danas živi i u kojem ona djeluje preko svojih sestara. Danas službenice milosrđa djeluju diljem Italije, Hrvatske, Švicarske, Njemačke, Brazila, Ekvadora i Ruande. Danas Družba u Hrvatskoj ima sto pedeset i osam zavjetovanih sestara. (IKA)

Franjevačkim bogoslovima podijeljene službe akolita i lektora

Split, 15. prosinca 2021.

Službe akolita i lektora podijeljene su 15. prosinca 2021. godine u samostanu o. Ante Antića šestorici bogoslova Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Četvorica bogoslova prve godine: fra Kristijan Pisac, fra Stjepan Raić, fra Teo Tadić i fra Marko Udovičić postavljeni su u službu čitača – lektora. Dvojica bogoslova druge godine: fra Josip Brandejs i fra Mate Šakić postavljeni su u službu akolita. Misu je predslavio magistar bogoslova fra Ivan Režić. (IKA)

Prvi pohod mons. Mate Uzinića „Kući utočišta“

Rijeka, 18. prosinca 2021.

Riječki nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić posjetio je 18. prosinca 2021. godine Kuću utočišta, dnevni centar za beskućnike čiji program provodi „Depaul Hrvatska“ u partnerstvu sa sestrama milosrdnicama. Bio je ovo prvi pohod riječkog nadbiskupa koadjutora toj karitativnoj ustanovi i posjet su obilježili ponajprije susreti i razgovori s korisnicima, volonterima i djelatnicima Depaul Hrvatske. Nakon obilaska dnevnog centra, tijekom kojeg je voditeljica s.

Veronika Mila Popić opisala njegovo djelovanje, ciljeve i daljnje planove, nadbiskup Uzinić uputio je nazočnima svoju pastirsku riječ podrške. Potaknuo je na jačanje nade, na suradnju s djelatnicima i volonterima u procesu izlaska iz problema, a osobito na prepoznavanje živoga Boga u čovjeku. Slijedio je objed u blagovaonici i mons. Uzinić pridružio se za stolom korisnicima Kuće utočišta. (IKA)

Adventska duhovna obnova redovnica grada Splita i okolice

Split, 19. prosinca 2021.

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodio je 19. prosinca 2021. godine u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu adventsku duhovnu obnovu za redovnice grada Splita i okolice. Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je oko sto trideset redovnica te nadbiskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života fra Petar Lubina koji je dao uvodnu riječ.

Pozdravljajući sve nazočne sestre, mons. Barišić je naglasio kako svaki kršćanin ima duboko usađeno otajstvo Božića kroz svoje obitelji. Osvrćući se na liturgijska čitanja, nadbiskup je govorio o susretu dviju žena i majki Elizabete i Marije. U tom je surječju govorio o nestrpljenju, nervozu i nepovjerenju suvremenoga čovjeka te o Marijinoj strpljivosti i radosti, miru i povjerenju. Zbog zabrinutosti, uznemirenosti i straha živimo zarobljeni u trenutku, a Marija je imala potpuno povjerenje u Gospodina koje joj je davalo mir i radost. Stoga je istaknuo kako nam je potrebno povjerenje prvenstveno u Boga pa onda i u čovjeka.

U ime svih sestara čestitku nadbiskupu Barišiću izrekla je s. Mariangela Galić, provincijalna poglavarica Družbe sestara Službenica Milosrđa. „I mi kao redovnice, iako svjesne svojih ograničenja, svjesne smo i mnogih darova kojima smo obdarene po našim karizmama, prije svega dugog iskustva same sinodalne prakse u našem stilu življenja, što najzornije odražavaju stoljetna slavlja naših kapitula. Želja nam je, stoga, polazeći i od ovog našeg božićnog susreta, s cijelom Crkvom zajedno hoditi te dati svoj doprinos u osluškivanju onog što nam Duh govori. Poučljivost Duhu Božjem u ovom sinodalnom procesu zajedništva, sudjelovanja i poslanja od temeljne je važnosti kako bismo mogli doista 'živjeti susret', čuti jedni druge: sestre, zajednice, ljude kojima smo poslani, potrebe današnjih obitelji, vapaje i nemoći siromaha, nezaposlenih, djece i mladih, one koji su na bilo koji način na rubu – unutra i izvan zajednice“, kazala je s. Mariangela dodavši: „Možda nećemo uspjeti odgovoriti na mnoga pitanja, ali čvrsto vjerujemo da ozbiljna promišljanja o ovoj temi neće zaobići nijednu zajednicu te stoga u ovom hodu naše mjesne Crkve možete računati na našu raspoloživost.“

U duhu sinodalnosti zahvalila je nadbiskupu što je kroz proteklo vrijeme po pastirskoj službi s ljubavlju i brigom pratio življenje redovnica. „Poučavali ste nas i usmjeravali u različitim prigodama i susretima kako bismo vjerno primjenjivale smjernice majke Crkve i u ovom osjetljivom vremenu 21. stoljeća te i u njemu bile znak braći i sestrama u Crkvi i izvan nje, da je Isus naše najveće bogatstvo za koje se isplati darovati i založiti cijeli jedan život. Hvala Vam što ste nam svojom blizinom pomaga-

li držati živim plamen naših karizmi kako bi raznovrsnim bojama osvijetljavale našu dragu Nadbiskupiju. Neka Vam dobri naš nebeski Otac udijeli obilje milosti za sve dobro koje ste učinili! A mi ćemo vas, kao i do sada, uvijek pratiti svojom molitvenom blizinom i sestriškom ljubavlju u Vašem daljnjem služenju ovoj mjesnoj Crkvi. U ime svih sestara Nadbiskupije želimo Vam Božić koji je uvijek On, Isus, istinska radost i svjetlo što osvjetljava svakog čovjeka. Dijete položeno u jaslje! Stvarnost ponizna, skrivena i utješna! Neka se iz divljenja ovom skrivenom Otajstvu, koji objavljuje svu svoju veličinu u poniznosti, rađaju obnovljeno zajedništvo, sudjelovanje i poslanje za bolji svijet u novoj godini“, rekla je s. Mariangela darujući u ime redovnica nadbiskupu prigodni dar. (IKA)

Nuncij Lingua pohodio Pučku kuhinju na Svetom Duhu

Zagreb, 25. prosinca 2021.

Potpuno neočekivano i nenajavljeno apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua posjetio je na svetkovinu Božića Pučku kuhinju na Svetom Duhu. Nadbiskup Lingua svojom prisutnošću došao je podržati svetoduške franjeve koji svakodnevno brinu o pripremi četiristo obroka za potrebite osobe. Svima je čestitao Božić i poželio uspješnu novu godinu. (IKA)

Misa u povodu završetka jubileja osamstote obljetnice smrti sv. Dominika

Zagreb, 26. prosinca 2021.

Dominikanska obitelj - dominikanci, dominikanke i laička bratstva okupili su se 26. prosinca 2021. godine na misnom slavlju u crkvi blaženog Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici kako bi zaključili godinu jubileja – osamstote obljetnice dolaska i kontinuiranog djelovanja dominikanaca na hrvatskim prostorima i rođenja za nebo utemeljitelja Reda sv. Dominika.

Predvoditelj misnoga slavlja provincijal Hrvatske dominikanske provincije fr. Slavko Slišković uvodno je istaknuo: „Ovo slavlje nije slučajno u ozračju Božića kad se spominjemo riječi Božje koja je tijekom postala te se u malenom djetetu Isusu nastanila među nama. Upravo nama dominikancima, Redu propovjednika, Crkva je na poseban način povjerila zadaću njezina naviještanja. Danas Bogu zahvaljujemo za osamstoljetnu vjernu službu toj Riječi u našem hrvatskom narodu čime smo postali živim ispunjenjem posljednje želje našega umirućeg oca Dominika koji se u vječnost preselio nekoliko mjeseci nakon odluke o slanju braće u naše krajeve. Ujedno molimo oprostjenje za sve one trenutke kada naš govor nije bio dostojan veličine i ljepote riječi Božje.“ U homiliji je provincijal Slišković rekao kako je Bog, rađajući se u konkretnoj obitelji Marije i Josipa, prihvatio sve teškoće ljudske egzistencije i svu problematiku obitelji. Nakon događaja u Betlehemu ne može ga se prepoznati i slaviti Boga na nebu, dok ga se ne prepozna u potrebitima na zemlji – onima na rubu

zakona, prezrenima, onima koje se drži neodgovornima i nesposobnima, izbjeglicama i siromašnima. „Papa Franjo nam je jučer poručio: ‘Njihove nas oči mole da ne okrećemo glavu na drugu stranu, da ne zanijemo ljudskost koja nam je zajednička, da njihove priče postanu i naše i da ne zaboravimo njihove tragedije’. Ta je svijest nadahnjivala i svetoga oca Dominika kad je početkom trinaestoga stoljeća započeo svoju djelatnost iz koje je izrastao Red propovjednika. Želio je utažiti glad svojih suvremenika jer glad nije samo tjelesna kategorija, ona je simbol svega onoga što osobi nedostaje kako bi bila sretna i zadovoljna“, pojasnio je provincijal. „Sveti Dominik životom je potvrđivao ono što je riječima naviještao, približavajući se onima kojima je propovijedao načinom života i odijevanjem. Dominik nam je također primjer kako otkriti potrebe bližnjih i odgovoriti na njih, bez straha od onih koji drukčije govore, misle, žive, odijevaju se i vjeruju. Nije potrebno koristiti silu i strah, nego nježnost, ljubav i blizinu i to do te mjere da tvoja glad postane mojom glađu, tvoja briga mojom brigom, tvoja radost mojom radošću. Takvo je ozračje vladalo i u Svetoj obitelji. U današnjem teškom, neizvjesnom i zbunjujućem vremenu pozvani smo nasljedovati ih“, poručio je provincijal. (IKA)

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Proslava blagdana sv. Male Terezije u sarajevskom Karmelu

Sarajevo, 1. listopada 2021.

Misno slavlje na blagdan sv. Male Terezije u samostanskoj crkvi Bezgrešne Kraljice Karmela u Sarajevu predslavio je mons. Tomo Knežević, ravnatelj Caritasa Bosne i Hercegovine. Prije misnog slavlja molila se krunica na misijske nakane Crkve, a nakon misnog slavlja blagoslovljene su ruže.

Mons. Knežević u povijesti je rekao kako je važno kod svetaca pronalaziti ono što možemo nasljedovati, a ne samo tražiti njihov zagovor. On je izdvojio misijski duh sv. Male Terezije, njezinu molitvu za poniznost i njezinu molitvu za svećenike kao poticaj za nasljedovanje. Objasnio je kako nam Svetica pokazuje da je najbolji oblik misijskog poslanja u Crkvi svetački živjeti u svom zvanju i svom okruženju. Zatim, kako nas njezina molitva za poniznost podsjeća koliko tu krepost svi danas trebamo. „Ponizan čovjek širi oko sebe mir“, rekao je. Potaknuo je na kraju na razmišljanje o tome koliko istinski molimo i gajimo klimu za duhovna zvanja. Ne samo u obiteljima, nego i u samostanima i u bogoslovijama. Sveta Mala Terezija svojom nam je molitvom za svećenike svima poticaj. Budući da je mons. Knežević bio tajnik nadbiskupa Jozinovića, na čiji su poziv sestre karmelićanke došle u Sarajevo, podsjetio je na te početke i molio je za budućnost ovog Karmela. (Sestre karmelićanke)

Euharistijsko slavlje na Grbavici povodom jubilarne godine sv. Ignacija

Sarajevo, 3. listopada 2021.

U Župi sv. Ignacija Lojolskog u sarajevskom naselju Grbavica kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, predslavio je 3. listopada 2021. godine euharistijsko slavlje povodom jubilarne godine sv. Ignacija pod geslom „Vidjeti sve novo u Kristu“. Misi je prethodio molitveni program pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji i sv. Ignaciju. Na početku misnoga slavlja župnik o. Ante Topić pozdravio je sve prisutne istaknuvši kako slaveći Godinu sv. Ignacija gledamo prošlost kako bismo našli nadahnuće za našu sadašnjost i obnovili nadu za budućnost.

Kardinal Puljić u prigodnoj je homiliji podsjetio sve prisutne na obraćenje sv. Ignacija kojega je Bog taknuo u srce te je svoj poziv pokušao ostvariti vjerom. Naglasio je kako je vjera važna kako u braku tako i u redovničkom pozivu. „Ta vjera ako valja, valja za vjenčani prsten, ali valja i za kalež. Treba shvatiti vrijednost vjernosti.“ Nadalje je govorio o sv. Ignaciju koji je sanjao o svom životu kao životu viteza, ali Bog je imao svoj put. Ovdje je važno uočiti Božju milost koju je sv. Ignacije cijeloga života naglašavao. Stoga je kardinal skrenuo važnost i na milost potpunoga oprosta koju je papa Franjo odobrio povodom ove jubilarne godine, a koja se može dobiti u ovoj župnoj crkvi. Također je objasnio značenje te koji su uvjeti za dobivanje milost potpunoga oprosta za svoje grijeh i za grijeh pokojnoga. „Grijeh je ružna rana, još u ovom vremenu koje je izgubilo osjećaj za grijeh. Izgubili smo upravo to da shvatimo koliko je to strašna bolest. Grijeh je rana za dušu“, kazao je kardinal Puljić.

Na kraju misnoga slavlja obratio se provincijal o. Dalibor koji je zahvalio kardinalu i svima prisutnima na obilježavanju ovoga jubileja u župi na Grbavici. (KTA)

Biskup Palić posvetio novu crkvu na Humcu

Humac, 4. listopada 2021.

Mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić na svetkovinu sv. Franje posvetio je novu crkvu na Humcu. Biskup je u propovijedi istaknuo kako obred posvete crkve ima sličnosti sa sakramentima inicijacije za žive osobe. Tako je sveta misa započela blagoslovom crkve blagoslovljenom vodom. „Time se prisjećamo svoga krštenja kojim smo postali članovi zajednice vjernika, žive Crkve, otajstvenog tijela Kristova“, rekao je biskup Palić.

Nakon škropljenja uslijedilo je čitanje Božje riječi i homilija, a potom su se vjernici ujedinili u ispovijedanju vjere moleći Vjerovanje. Zatim su se pomolili za zgradu crkve zazivajući svece u litanijama, a nakon toga uslijedila je potvrda. „Potvrdom zazivamo snagu Duha Svetoga, dok oltar ove crkve pomazujemo svetom krizmom koju smo posvetili na Veliki četvrtak“, objasnio je biskup Palić koji je sve četiri strane oltara premazao uljem krizme. Potom je crkveni oltar odjeven u uskrсну bijelu boju te su zapaljene svijeće koje simboliziraju svjetlost i prosvjetljenje.

„Svaka velika religija imala je svoja sveta mjesta na kojima su se ljudi osjećali bližima Bogu. U današnjem Evanđelju čuli smo kako Isus poučava ženu Samarijanku da nije toliko važno mjesto gdje se klanjamo koliko je važno da to mora biti u Duhu i istini. Sveti Pavao piše da je svatko od nas Božja

građevina, Božji hram u kojem prebiva Duh Sveti. Zar mi današnji kršćani nismo prerasli fizička mjesta, žrtvenike i obredne darove, zašto još uvijek posvećujemo svoje crkve i slavimo obljetnice posvete? Jedan bi od razloga mogao biti zato jer je sam Isus tako ozbiljno shvaćao crkve, odnosno hram, sinagoge. Svoju javnu službu započeo je propovijedanjem u sinagogi u Kafarnaumu i ključni trenuci u njegovu životu dogodili su se uz hram. Njegovo prikazanje u hramu nakon rođenja, pronalazak njega samoga u hramu dok kao dijete poučava, njegova molitva i poučavanje, rasprava i ozdravljenja kao odrasloga, njegov sukob s vlastima dok je čistio hram od prodavača i mjenjača. Isus je, kako su primijetili njegovi apostoli, bio veoma gorljiv i revan kada se radilo o hramu, poput tamjana na žaru i odredio je da bi to trebalo biti sveto mjesto. Ono što crkvu čini svetim mjestom i Očevom kućom ovaj je liturgijski čin posvete i ono što se događa nakon toga“, pojasnio je biskup Palić. (cnak.ba)

Sestre Božjega Milosrđa proslavile svoju zaštitnicu

Sasina, 5. listopada 2021.

U Župi Rođenja Blažene Djevice Marije u Sasini svečano je proslavljen 5. listopada 2021. godine blagdan svete Faustine Kowalske, poljske redovnice čije se relikvije nalaze u toj Župi. Sveta Faustina zaštitnica je redovničke zajednice koja djeluje u župi Sasina, Sestara Božjega Milosrđa. Misno slavlje predvodio je mons. dr. Anto Orlovac, biskupski vikar.

Propovjednik je u prigodnoj propovijedi istaknuo život i djelo svete Faustine Kowalske koja je rođena 1905. godine kao Helena Kowalska u selu Glogowiec u Poljskoj u siro-

mašnoj obitelji. Stupila je kao mlada djevojka s dvadesetak godina u Kongregaciju Naše Gospe od Milosrđa te tamo ostaje do svoje smrti u trideset trećoj godini života. Velika mističarka i predana redovnička duša poslušnosti samom Isusu na njegov zahtjev pokušava širiti u svijetu Božje milosrđe. Kao zadatak ima naslikati sliku Milosrdnog Isusa i naučiti druge moliti kronicu Božjega milosrđa. Sveta Faustina prešla je u vječnu radost svojega nebeskog Oca 5. listopada 1938. godine. Papa Ivan Pavao II., koji je i sam je bio apostol milosrđa, proglasio ju je blaženom 8. travnja 1993. godine, a svetom 30. travnja 2000. godine i istodobno je proglasio blagdan Božjega Milosrđa. Tako je sveta Faustina postala prvom sveticom trećeg tisućljeća. (TABB)

Obilježen spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. listopada 2021.

U katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu obilježen je 8. listopada 2021. godine dan spomena na slugu Božjega Josipa Stadlera, prvog Vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja Družbe sestara Služavki Malog Isusa. Prije slavlja sv. euharistije sestre su zajedno s vjernicima izmolile kronicu, promišljajući o žalosnim otajstvima na temelju Stadlerove poslanice upućene vjernom puku Vrhbosanske nadbiskupije. Svetu euharistiju u večernjim satima predslavio je vlč. Mario Bernardić.

U prigodnoj propovijedi vlč. Mario osvrnuo se na evanđeoski odlomak progovorivši kako trebamo težiti kraljevstvu nebeskome. Također je spomenuo kako je važno činiti ono što moramo i ono što možemo jer se i za jedno i za drugo brine Bog, čineći po tome nemoguće stvari.

Nakon popričesne molitve vjernici su imali priliku kratko provesti u tišini klanjanjući se Isusu pred Presvetim Oltarskim Sakramentom nakon čega su se uputili prema grobu nadbiskupa Stadlera na kojem su izmolili molitvu za njegovo što skorije proglašenje blaženim i svetim. (s. M. Mihaela Martinović)

Duhovna obnova za sestre Služavke Malog Isusa

Vitez, 9. listopada 2021.

U samostanu sv. Josipa u Vitezu 9. listopada 2021. godine održana je duhovna obnova za sestre Služavke Malog Isusa iz zajednica u Vitezu i Sarajevu na kojoj se okupilo petnaest sestara. Duhovna je obnova započela molitvom Trećeg časa, a zatim je s. M. Marina Perić, članica Vijeća za duhovnu baštinu oca utemeljitelja, duhovnost i trajnu formaciju SMI-a izložila predavanje na temu „Posvećenje Služavke Malog Isusa po svetim zavjetima“.

Sestra Marina kazala je kako ovogodišnja tema duboko prožima redovničku svakodnevicu i uvijek je izazov za promišljanje o daru poziva i poslanja koji je uvijek osoban, nov i dinamičan. U svom predavanju govorila je o Bogu kome pripada prvo mjesto u životu redovnice, zatim o redovničkoj zajednici koja je prije svega ljudska zajednica. Govorila je također o posvećenom životu kao trostrukom usmjerenju: prema Ocu, prema Sinu i prema Duhu Svetomu, kao i zavjetovanju evanđeoskih savjeta kojima se usavršuje krsno posvećenje Bogu. S obzirom na redovničke zavjete osvrnula se na čistoću kao slobodno srce, siromaštvo kao laku prtljagu i poslušnost kao volju i spremnost na opće dobro. Zaključujući svoje predavanje, s. Marina je sve nazočne pozvala da u Isuso-

voj školi stalno napreduju i od Isusa svaki dan uče, a posebno da budu zahvalne Gospodinu na daru poziva i poslanja, na daru posvećenja po zavjetima. Zatim su sestre radile u skupinama kako bi zajedno preispitale svoje posvećenje Bogu po zavjetima kroz tri zanimljive priče i pitanja. Nakon radionica bilo je euharistijsko klanjanje i mogućnost svete ispovijedi.

Slijedilo je misno slavlje koje je u samostanskoj kapelici predslavio don Jakov Kajinić, duhovnik u travničkom sjemeništu „Petar Barbarić“. (s. Danica B./s. Manda P.)

Doživotni zavjeti četvorice franjevaca Bosne Srebrene

Busovača, 10. listopada 2021.

U župnoj crkvi sv. Ante Padovanskog u Busovači četvorica franjevaca Franjevačke provincije Uzvišenja sv. Križa – Bosne Srebrene položila su 10. listopada 2021. godine svoje svečane doživotne zavjete u Redu manje braće i time postali punopravni članovi Provincije. Euharistijsko slavlje predvodio je provincijalni ministar fra Jozo Marinčić.

Ovogodišnji su kandidati za zavjetovanje bili fra Mile Beljo (Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije – Rama/Ščit), fra Drago Blažević (Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije – Uskoplje/Gornji Vakuf), fra Nikola Livaja (Župa sv. Ante Padovanskog – Busovača) te fra Stjepan Orkić (Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije – Tolisa).

Nakon pročitano evanđeoskog ulomka i prozivke kandidata, provincijalni ministar izrekao je propovijed temeljeći je na Evanđelju dana. Kazao je da Bog koji je punina i radost, one koji su spremni i slobodni odazvati se pozivu i čeznu za njim, poziva

u svoju blizinu. Zavjetovanicima je poručio da se uče vježbati u franjevačkoj duhovnosti i predajama franjevačkoga Reda i Provincije. Zatim je slijedio čin obreda zavjetovanja. (fra Filip Jakov Šero)

Svetkovina sv. Terezije Avilske proslavljena u sarajevskom Karmelu

Sarajevo, 13. – 15. listopada 2021.

Proslava svetkovine sv. Terezija Avilske u sarajevskom je Karmelu započela 13. listopada misnim slavljem koje je predslavio tadašnji apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto. Nuncij je izrazio svoju radost što je na završetku obnašanja službe u BiH bio u mogućnosti posjetiti Karmel. Rekao je da je u svim zemljama u kojima je bio tijekom svoje dugogodišnje diplomatske službe volio posjećivati karmeke koje doživljava kao mjesta duhovnog obogaćenja za svećenike. „Sv. Terezija Avilska svjedoči nam kako je, za onog tko ima vjeru, samo Bog dosta. Molimo njezin zagovor kako bismo i mi to mogli svjedočiti“, rekao je nadbiskup Pezzuto.

U svojoj propovijedi nuncij je govorio o autentičnom kršćanskom življenju. Naglasio je kako takav način života isključuje osuđivanje drugih kao i ovisnost o sudovima ljudi te izvanjsko obdržavanje pravila bez pravednosti i ljubavi. „Mi smo skloni osuđivati druge, a Isus to nije činio. To nije u skladu s kršćanskom kulturom jer mi ne sudimo po Božjim načelima. Previše se brinemo o sudu koji druge osobe mogu imati o nama, a ne brinemo se što Bog misli o nama. Takav način brige svjedoči da nemamo previše povjerenja u Boga. Ako smo sigurni da smo u istini, ne moramo se brinuti što drugi misle o nama. Trebamo nastojati biti autentični

izvana i iznutra. Marimo za detalje našeg života, ali u ljubavi. Živimo, radimo, djelujemo jer želimo u svakom trenutku pokazati ljubav prema Bogu. Kad nešto činimo, trebamo to tako činiti kao da je za Isusa. Ako tako postupamo, možemo biti sigurni da smo na putu autentičnosti. Činiti, djelovati uvijek u Božjoj prisutnosti karakteristika je vaše karmelske duhovnosti, ali to je u konačnici načelo kršćanskog života“, rekao je nuncij. U srdačnom razgovoru nakon svete mise nadbiskup Pezzuto zahvalio je sestrama što su ga pozvale i potaknuo ih da kao „pastirice pastira“, kako je to željela njihova sv. Majka Terezija, žive radosno svoje poslanje u Crkvi.

Svečanu večernju molitvu svetkovine zajedno sa svetom misom 14. listopada sa sestrama su slavili bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, njihov rektor preč. Zdenko Spajić i duhovnik don Milenko Krešić. U propovijedi je preč. Spajić na primjeru sv. Terezije Avilske, koja je naučiteljica Crkve, a nije završila teologiju, objasnio da samo ljudsko znanje nije dovoljno da bi naučavanje bilo vjerodostojno, nego je potrebno znanje odozgor.

Na samu svetkovinu, 15. listopada, svetu misu predslavio je vlč. Marin Babić, kapelan Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije na sarajevskom Stupu. Velečasni Babić u propovijedi je istaknuo kako je sv. Terezija tražila svoj put želeći samo jedno – da se slavi Bog, i to se dogodilo po njezinu nauku i životu. Rekao je kako nam njezin primjer pokazuje da ono što jesmo i što radimo trebamo činiti svim srcem, do kraja, unatoč svim poteškoćama. „Ja i ti nemamo poziv da obnovimo jedan red ili cijeli svijet, ali smo pozvani obnoviti svoje srce i svoje življenje“, rekao je vlč. Babić. (s. M. Ivana od Dobrog Pastira, Čorda)

Duhovna obnova za sestre Služavke Maloga Isusa

Gromiljak, 16. listopada 2021.

Duhovna obnova na temu „Posvećenje Služavke Maloga Isusa po svetim zavjetima“ održana je 16. listopada 2021. u kući „Navještenja“ na Gromiljaku pod vodstvom s. M. Marine Perić, članice Vijeća za duhovnu baštinu oca utemeljitelja, duhovnost i trajnu formaciju SMI-a. Na susretu su bile okupljene sestre iz Prozora, Sarajeva te Gromiljaka. Nakon izlaganja uslijedio je rad u skupinama. Zatim su sestre imale priliku izmiriti se s Bogom po sakramentu ispovijedi te se klanjati pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. U podne u samostanskoj kapelici svetu euharistiju slavio je fra Marinko Štrbac. Duhovna obnova završila je zajedničkim promišljanjem kako je važno jačati zajednicu molitvom, euharistijom, redovitim ispitom savjesti ili jednostavno, bogatijim duhovnim životom na koji su pozvani posvećenjem Bogu po svetim zavjetima. (s. M. Mihaela Martinović)

Susret provincijalne poglavarice s. Zdenke Kozina s kućnim predstojnicama

Mostar, 16. listopada 2021.

U samostanu Svete obitelji u Mostaru održan je 16. listopada 2021. godine redoviti godišnji susret provincijalne poglavarice s. Zdenke Kozina s kućnim predstojnicama zajednica. Na susretu je sudjelovalo dvadesetak predstojnica iz zajednica u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

Nakon uvodne molitve s. Zdenka je izrazila dobrodošlicu kućnim predstojnicama zahvaljujući im što su unatoč svagda-

njim obvezama uspjele izdvojiti vrijeme za ovaj susret kao i za duh služenja i brigu za potrebe svake pojedine sestre potičući u njima duhovni rast i radost poslanja.

Istaknula je kako se nalaze na početku godine u kojoj se sjećaju milosnih početaka i hrabrosti tolikih sestara koje su im prethodile, devedesete obljetnice osnutka Provincije (1932. – 2022.). Potaknuta time s. Zdenka taj je susret tematski usmjerila provjeravanju načina života i vjernosti izvornoj karizmi Družbe. U tome se vodila smjernicama i zapažanjima iz Osvrta na kanonski pohod vrhovne poglavarice s. Klare Šimunović i vrhovne savjetnice s. Lidije Glavaš. U Osvrtu se ističe ono što je dobro, ali i potiče da poradimo na onom što može dati više ploda u zajedničkom životu i apostolatu. Na temelju toga, služeći se također poticajima iz dokumenata o posvećenom životu i napose dokumenata Družbe, izložila je sestrama neka važna pitanja i poteškoće s kojim se susreću u svagdašnjem životu. Potaknute izlaganjem s. Zdenke te konkretnim pitanjima za rad, predstojnice su potom u skupinama imale prigodu podijeliti svoja razmišljanja. (ŠSF, Mostar)

Otvorena misijska izložba za Haiti

Gromiljak, 16. listopada 2021.

U „Kući Navještenja” u Gromiljaku otvorena je 16. listopada 2021. godine misijska izložba za pomoć misijskoj postaji na Haitiju u organizaciji sestara Služavki Maloga Isusa i društva Prijatelji Maloga Isusa. Program otvorenja animirali su učenici od prvog do osmog razreda OŠ Gromiljak pod vodstvom vjeroučiteljice s. M. Jelene Jovanović. Upoznavši nazočne o svrsi održavanja

izložbe, učenici su pročitali zahvalno pismo sestara koje djeluju na Haitiju, s. Liberije Filipović i s. Ane Uložnik.

Otvorenju izložbe nazočio je i mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH koji je pozdravio sve okupljene te podijelio nekoliko riječi iz pisma sestara s Haitija: „Zahvalne smo Božjoj providnosti za velikodušnost tolikih dobrih ljudi koji nam svojim odricanjima pomažu da kao Služavke Malog Isusa vršimo svoje poslanje među ljudima koji prolaze različite kušnje. Najvažnije nam je da mi učinimo sve što je u našoj moći da Mali Isus što manje trpi u ovom siromašnom narodu koji je izložen tolikim nedaćama.“

Zatim je mons. Tunjić otvorio izložbu, a okupljeni su se uputili u dvoranu gdje se moglo pronaći ponešto za svakoga po simboličnim cijenama, čijom se kupnjom donira novac za potrebe naroda na Haitiju. Podsjetimo, uz posljedice pandemije i dugogodišnje siromaštvo narod na Haitiju 14. kolovoza 2021. godine doživio je snažni potres magnitude 7,2 koji je odnio dvije tisuće dvjesto trideset sedam ljudskih života, ostavio dvanaest tisuća osamsto trideset osmero ranjenih, šezdeset tri tisuće šesto četrdeset pet srušenih kuća, sto četrdeset dvije srušene crkve i pedeset šest katoličkih škola. (Nikolina Cvitanović i Matea Andrić, kandidatice)

Mjesečna duhovna obnova redovnica

Sarajevo, 17. listopada 2021.

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva održana je 17. listopada 2021. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu pod vodstvom vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića.

U svom izlaganju Kardinal je govorio je na temu „Vjerovati u Boga koji dopušta patnju“. „Patnja otkriva što je u našim srcima. Ona obično pogađa nekog drugog. Ali ona pronalazi način kojim otkriva što se nalazi u dubini našeg srca. Ljubav, milosrđe, ljutnja, zavist i ponos mogu biti prikriveni sve dok ih ne probude različite okolnosti. Snaga i slabost ne javljaju se kada sve ide onako kako mi želimo, već kada plamen patnje i napasti iskušava prirodu našeg karaktera. (Iv 42, 1-17; Rim 5, 3-5; Jak 1, 2-5).

Patnja nas dovodi do vječnosti. Oni koji su u patnji pronašli Boga, nisu uzalud prošli kroz tu bol. Dopustili su da ih njihova neimaština, duboka žalost i glad dovedu do Gospodara vječnosti. (Mt 5, 1-12; Rim 8, 18-19). Bol oslobađa našu vezu s ovim životom. Ako smrt nije kraj, već početak novog dana, tada su i nevolje poznih godina blagoslov. Svaka nova bol čini ovaj svijet manje privlačnim, a novi život sve privlačnijim. Na svoj način bol utire put za dostojanstveni odlazak (Prop 12, 1-14). „Nadbiskup je nadalje kazao kako „patnja stvara priliku za vjeru u Boga. Božja utjeha veća je nego naša patnja. Bog pati s nama u našoj patnji. Nitko nije toliko patio koliko naš Otac na nebesima. Nitko nije patio kao onaj koji je platio naše grijehе u razapetom tijelu svoga jedinog Sina.“

Na koncu svog nagovora kardinal je rekao kako u teškim prilikama pronalazimo jedni druge. „Prirodne nepogode i vrijeme teških prilika imaju način kako nas dovesti jedne drugima. Odjednom se prisjećamo vlastite smrtnosti, kao i toga da su ljudi važniji od stvari. Prisjećamo se kako smo potrebni jedni drugima i kako nam prije svega treba Bog koji može promijeniti patnju za naše dobro“. Nakon izlaganja slijedilo je

klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i sakrament ispovjedi. Susret je završio euharistijskim slavljem koje je također predslavio kardinal Puljić. (KVRPP BiH)

Posjet franjevačkih novaka sestrama klarisama

Brestovsko, 23. listopada 2021.

Sedamnaest franjevačkih novaka posjetili su 23. listopada 2021. godine Samostan sestara klarisa u Brestovskom u sklopu susreta novaka Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara Manje braće (JKPM OFM-a) koji je održan u Visokom tijekom listopada ove godine.

Svetu misu predslavio je fra Ivan Miklenić. Zatim je fra Marko Ešegović, ovogodišnji domaćin susreta, ukratko predstavio novake i njihove zajedničke projekte među kojima je hodočasnička brošura „Stopama sv. Franje Asiškog“ koju su sestre dobile na dar.

Opatica s. Hijacinta Batinić govorila je o povijesti samostana izrazivši svoju radost što se posjet dogodio točno na dan kada su prije trideset tri godine četiri sestre iz Splita došle u franjevački Samostan sv. Bonaventure u Visokom u kojem su boravile sve dok se nije završila izgradnja samostana sv. Klare u Brestovskom. Preporučila je zagovoru sv. Klare i sv. Franje redovnički put braće novaka i naglasila kako će ih sestre klarise uvijek pratiti molitvom. (Sestre klarise)

Hodočašće Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije

Široki Brijeg, 23. listopada 2021.

Dana 23. listopada 2021. godine upriličeno je redovito godišnje provincijalno hodoča-

šće u Gospino svetište u Širokom Brijegu i prva mjesečna duhovna obnova sestara u ovoj školskoj godini.

Stotinjak Školskih sestara franjevki Provincije Svete obitelji u Hercegovini ovaj susret započelo je okupljanjem na mjestu mučeničkog stradanja fratara Hercegovačke franjevačke provincije. Prisjećajući se njihove žrtve, zahvalile su Bogu za njihove živote i vjeru te molile njihov zagovor da svoje snage ne štede, već se potpuno Kristu predaju i za njega žive!

Potom su se, moleći Gospinu kronicu, u procesiji uputile prema crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije gdje ih je srdačno dočekaio gvardijan samostana fra Ivan Marić. Provincijalna poglavarica s. Zdenka Kozina zahvalila je o. gvardijanu što su vrata svetišta i samostanskog prostora uvijek otvorena i na raspolaganju sestrama. Izrazila je dobrodošlicu svim sestrama te ih potaknula da idući ususret devedesetoj obljetnici Provincije Svete obitelji u Mostaru (1932.–2022.) bace pogled na početke, da se iznova motiviraju za franjevačke vrline i duh kojim su odsijevali naraštaji sestara prije njih. Svima je zaželjela da „sjećanje svega puta“ bude i „pamćenje Božjega hoda s nama, a spomen na naše sestre da nas osnaži u našem današnjemu poslanju i djelovanju“. Uslijedila je molitva Trećeg časa.

Prigodno predavanje na temu „Sjećaj se svega puta“ (Pnz 8, 2) pripremila je s. Natalija Palac ističući „da je potrebno njegovati sjećanje ne zato da bismo živjeli u prošlosti, nego da bismo otkrivajući prolaz Božji kroz našu zajednicu živjeli danas s više nade, s više vjere u ‘prst’ Božji koji će nas i danas voditi kao što nas je vodio i prije.“ Između ostaloga govorila je o religioznom značenju sjećanja i

njegovoj ulozi u odnosu s Bogom – sjećanja na činjenice i značenje sjećanja u životu vjere. Naglasila je kako je važno spominjati se izvora iz kojih smo potekle, čime je obilježen put do vlastite Provincije, a zaključila poticajnim mislima o Marijinoj ulozi na putu vjere, odnosno što znači sjećati se kao Marija.

Sestre su imale prigodu za sakrament pomirenja kao i trenutke osame i tišine prije slavlja svete euharistije koju je predvodio fra Ivan Landeka (ml.). Nakon lomljenja riječi i blagovanja euharistijskog kruha sestre su se i tjelesno okrijepile u samostanskom blagovalištu. Hodočasnički dan završio je sceniskim prikazom „Molitva koja nebo budi“, uspomenom na majku utemeljiteljicu i odgovorne sestre iz sto dvadeset dvogodišnje povijesti Provincije. (s. Veronika Cvitković)

Proslavljen sto trideset prvi rođendan Družbe sestara Služavki Malog Isusa

Sarajevo, 24. listopada 2021.

U sjedištu Sarajevske provincije Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije 24. listopada 2021. godine proslavljen je sto trideset prvi rođendan Družbe sestara Služavki Malog Isusa koju je osnovao prvi vrhbosanski nadbiskup sl. Božji Josip Stadler. Samoj proslavi svetkovine prethodila je devetnica u čast zaštitniku Družbe svetom arkandelu Rafaelu. Euharistijsko slavlje predslavio je sarajevski katedralni župnik dr. vlč. Oliver Jurišić. Uz provincijalnu glavaricu s. M. Anu Mariju Kesten, njezine savjetnice, sestre i kandidatice iz samostana „Egipat“, euharistijskom su se slavlju pridružile sestre iz drugih kuća Provincije.

U prigodnoj propovijedi vlč. Oliver govorio je o važnosti vjere u besmrtnost i osobne vjere da Krist može nadoknaditi sve

ono čega smo se odrekli odlučivši se za ovo poslanje i svega onoga što smo žrtvovali poradi Boga i ljudi kojima služimo. Progovorio je o tome kako svaka osoba teži za nekom nadoknadom, ali nadoknadom koja treba jačati čovjeka u dubini njegove duše. „Zapravo, misao o besmrtnosti je vjera u osobu koja ljubi, a to je Bog koji je poslao svoga Sina Isusa Krista. Danas je upitna osobna vjera u besmrtnost i zbog toga vlada jedno opće stanje praznine.“ Po završetku propovijedi vlč. Oliver potaknuo je starije sestre da svojom vjerom u besmrtnost daju svjedocanstvo mladim sestrama kako bi ostvarile poslanje unutar zajednice. (s. M. Rita Oborović i s. M. Mihaela Martinović)

Dakonsko ređenje u sarajevskoj katedrali

Sarajevo, 24. listopada 2021.

Na Svjetski misijski dan, 24. listopada 2021. godine, za vrijeme mise u katedrali Srca Isusova nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić za đakone je Vrhbosanske nadbiskupije zaredio Josipa Markovića (Župa Lug-Brankovići) i Josipa Papka (Župa Prozor), a za Franjevačku provinciju Bosnu Srebrenu red đakonata primili su fra Marko Cvitković (Župa Doljani), fra Ivan Stanić (Župa Kreševo) i fra Mijo Ljubos (Župa Busovača).

U svojoj propovijedi kardinal je podsjetio kako je poruka Misijske nedjelje moliti za misije i misionare. „Crkva u svojim temeljima ima misijsko poslanje, poći i naviještati Isusa, posebno onima koji ga ne poznaju, ali nažalost i onima koji su ga upoznali, a zaboravili jer su se ponijeli za svjetskim vrjednotama“, rekao je kardinal te osvijestio kako

postoji fizičko i duhovno sljepilo i napomeno da ne zna koje je gore. „Mi u svom misijskom poslanju trebamo donijeti evanđelje onima koji su duhovno slijepi, koji ne vide smisao života i milosti koje su dobili Isusovom smrću na križu i uskrsnućem. Važno je da postanemo svjesni kako taj slijepčev vapaj vrijedi za svakoga od nas“, naglasio je kardinal Vinko podsjećajući koliko puta ljudi u svome životu padnu u duhovni mrak te bi trebali izgovoriti taj vapaj kako bi na život ponovno gledali očima vjere i vidjeli smisao života i križa.

„To je divna poruka vama, dragi kandidati za đakonat. Izrekli ste pred nama svoj ‘evo me’. Koliko god je to mala riječ, ona mnogo obvezuje. ‘Evo me’ tebi, Isuse, ‘evo me’ tebi, Crkvo i zajednici kojoj pripadam, inkardinacijom ili zavjetima. Taj ‘evo me’ ostvarivat ćete kroz posebne zadatke i poslanje“, rekao je nadbiskup Puljić. „Isus je rekao, ‘tko hoće za mnom, neka me slijedi’. On je sam kazao da nije došao gospodariti, već služiti. Ta je riječ postala danas strana. Vi preuzimate zadaću služiti svetinjama. Prevažno je vratiti dostojanstvo služenja. Neće to biti jednostavno. Karijerizam je nametnut tako da ‘služiti’ postaje strana riječ. Agresivni relativizam otupio je čovjekov osjećaj prema svetome i automatski je otupio savjest prema grijehu“, rekao je nadbiskup Puljić. (KTA/nedjelja.ba)

Održan trinaesti simpozij „Stopama pobijenih“

Široki Brijeg, 24. listopada 2021.

Trinaesti po redu simpozij „Stopama pobijenih“ održan je 24. listopada 2021. godine u Širokom Brijegu u organizaciji Vicepo-

stulature Široki Brijeg na čelu s vicepostulatorom fra Miljenkom Stojićem. „Kao i dosadašnjih godina tako i ove godine cilj je simpozija rasvijetliti ubojstvo šezdeset šestorice hercegovačkih franjevaca i mnoštva puka Božjega od strane jugokomunističkih vlasti, kao i povijesnih okolnosti u kojima se to sve dogodilo“, navodi se u priopćenju Vicepostulature. Program je započeo svetom misom u samostanskoj crkvi u Širokom Brijegu koju je predvodio dr. don Mirko Šimić, ravnatelj Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije. Nakon mise uslijedila su predavanja.

Prvi predavač dr. don Anto Orlovac održao je predavanje na temu „Stradanje Banjolučke biskupije u Drugom svjetskom ratu i komunističkom poraću“. Etičar dr. don Mirko Šimić govorio je o temi „Identitet (hrvatski i katolički) u svjetlu mučeništva“. Treće predavanje na temu „Laž kao sredstvo proizvodnje istine“, održao je povjesničar mr. Stjepan Lozo. Simpozij je završio zahvalom svim mnogobrojnim posjetiteljima i predavačima te pozivom da se svi koji imaju bilo kakvu informaciju o ubojstvu fratara jave u Vicepostulaturu. (IKA)

Članovi Franjevačkog svjetovnog reda posjetili sestre klarise

Brestovsko, 24. listopada 2021.

Na misijsku nedjelju 2021. godine na povratku s nacionalnog hodočašća u Kraljevu Sutjesku, gdje je proslavljen spomendan blažene kraljice Katarine Kotromanić, članovi Franjevačkog svjetovnog reda (OFS) iz Mostara, Humca i Međugorja s duhovnim asistentom fra Zvonimirom Pavičićem posjetili su samostan sestara klarisa u Brestovskom. Nakon što je pozdravila hodočasni-

ke, opatica s. Hijacinta Batinić govorila je o povijesti samostana te načinu života i rada sestara. Nekoliko sestara posvjedočilo je o svom redovničkom pozivu, a na poticaj svih prisutnih svoje svjedočanstvo poziva podijelio je i fra Zvonimir. Na koncu susreta pridružio se i duhovnik sestara klarisa fra Gabrijel Tomić koji je iznio nekoliko primjera iz svog bogatog iskustva rada s OFS-om. Sestre Klarise obećale su svojim molitvama pratiti hodočasnike. (Sestre klarise)

Predstavljena knjiga fra Ike Skoke „Franjevci u djelima Ive Andrića“

Travnik, 29. listopada 2021.

Dana 29. listopada 2021. godine na sceni Hrvatskog amaterskog kazališta Travnik u Jankovićima (Travnik) u sklopu manifestacije „Andrićevi dani“ predstavljena je knjiga „Franjevci u djelima Ive Andrića“ autora fra Ike Skoke.

U programu su sudjelovali dr. fra Danimir Pezer, dekan Franjevačke teologije u Sarajevu, fra Velimir Valjan, profesor na Franjevačkoj teologiji te autor fra Iko Skoko. Predstavljanje knjige moderirala je gđa Josipa Džambas, prof. Fra Danimir ocijenio je kako se radi o hvale vrijednom djelu u kojem se, kako kaže, jedan fratar sjetio napisati znanstveno djelo o franjevcima u djelima Ive Andrića. To je malo vraćanje duga Ivi Andriću koji je godinama prijateljvao s bosanskim franjevcima i dobro proučio njihove kronike. Uz to, napisao je doktorску disertaciju o bosanskim franjevcima i prekrasne pripovijetke“, ustvrdio je Pezer. (KTA/centralna.ba)

Otvorena mrežna stranica sestara klarisa

Brestovsko, 30. listopada 2021.

Tijekom mjeseca listopada 2021. godine otvorena je mrežna stranica sestara klarisa u Brestovskom. U stvaranju stranice uz autora i dizajnera Dražena Alpezu sudjelovale su sestre zajednice pod vodstvom opatice samostana. Stranica je dostupna na adresi www.klarise.ba. Na mrežnoj stranici mogu se pronaći podaci o povijesti samostana sv. Klare te životu i radu sestara. (KVRPP BiH)

Đakonsko ređenje

Mostar, 30. listopada 2021.

Po posvetnoj molitvi i polaganju ruku mons. Petra Palića, mostarsko-duvanjskog biskupa, tijekom misnog slavlja u katedrali Marije Majke Crkve u Mostaru 30. listopada 2020. godine sveti red đakonata uz biskupijskog kandidata don Nikšu Pavlovića primila su i četvorica kandidata Hercegovačke franjevačke provincije: fra Franjo Ćorić, fra Ivan Hrkać, fra Franjo Markić i fra Ivan Slišković.

Nakon čitanja Evanđelja prozvani su kandidati za sveti red. Biskup Petar ređenima je uputio prigodnu homiliju ističući zadaće đakona. Među ostalim, mons. Palić je kazao: „Služba đakonata nije puka prijelazna služba na vašem putu do svećeništva. Svi službenici Crkve zadržavaju svoju đakonsku službu dok služe Božjemu narodu, hrabreći ga da i on sam ispuni svoju krsnu ulogu kao svećenički narod. Vi ćete polaganjem biskupovih ruku, kako nam je od apostola predano, po molitvi Crkve i snagom i darom Duha Svetoga biti posvećeni i ovlašteni pomagati

biskupu i svećenicima u službi riječi, službi oltara i službi ljubavi. Kao poslužitelji oltara naviještat ćete evanđelje, pripremati žrtvu i vjernicima dijeliti Gospodinovo tijelo i krv.

Dragi kandidati, istina je, ostavili ste mnogo, mnogo ćete i primiti. Ali ako sve ostavite, primit ćete nasljedstvo koje će zasjeniti najsvjetlije blago ove zemlje. Kada se odričemo nečega za Isusa, Isus nam vraća nešto što je bolje od onoga što smo žrtvovali. Napustili smo svoju kuću. Bog nam daje svoju Crkvu. Ostavili smo braću i sestre i majku. Bog nas daje jedne drugima, braću i sestre i majke u Kristu. Napustili smo svoju zemlju, posjede gdje nam je bilo ugodno. Bog osigurava sve što nam je potrebno gdje god idemo. Što je rekao apostolu Pavlu kad se suočio s progonom? ‘Ne boj se... jer mnogo je naroda mojega u ovom gradu’. (Dj 18, 9-10) U Kristu ništa ne gubimo, čak i ako nam stvari oduzmu progonom. Patnja radi Krista i evanđelja dokazuje da uistinu pripadamo Bogu. To je Isusov put. Hodajte smjelo, ponizno i hrabro tim putem, a zagovor Blažene Djevice Marije, majke Crkve, sv. Josipa, sv. Franje te svih svetica i svetaca Božjih bit će vam izvor sigurnosti i utjehe na putu za Kristom“, zaključio je biskup Palić.

Nakon homilije uslijedili su upiti ređenima i litanije Svih Svetih. Đakoni su molili litanije prostirući se na pod. Slijedila je blagoslovna molitva i polaganje ruku. Nakon obreda ređenja župnici su pomogli ređenima u oblačenju đakonske odore – dalmatike. Zatim su primili evanđelistar – knjigu Evanđelja i potom pristupili oltaru prinoseći darove za euharistijsku službu.

Na koncu svetog misnog slavlja provincijal fra Miljenko zahvalio je biskupu Petru na činu ređenja. Izraze radosti i čestitanja

uputio je obiteljima novih đakona, ređenima i svima koji su ih pratili na putu do oltara. (KVRPP BiH/MIRIAM)

Susret provincijalne poglavarice s vjeroučiteljicama, nastavnicama i voditeljicama zborova

Široki Brijeg, 6. studenoga 2021.

Redoviti godišnji susret provincijalne poglavarice Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije s. Zdenke Kozina sa sestrama vjeroučiteljicama, nastavnicama i voditeljicama zborova održan je 6. studenoga 2021. godine u samostanu Navještenja Gospodinova u Širokom Brijegu. Na susretu je sudjelovalo petnaest sestara.

Potaknuta smjernicama i zapažanjima iz Osvrta na kanonski pohod vrhovne poglavarice s. Klare Šimunović i vrhovne savjetnice s. Lidije Glavaš, s. Zdenka je ovaj susret usmjerila vrednovanju načina života sestara i vjernosti izvornoj karizmi Družbe s posebnim naglaskom na pastoral rada s mladima i pastoral zvanja. Od „sućuti prema siromašnoj i zapuštenoj djeci“, koja je pokretala utemeljiteljicu Družbe majku Margaritu, do današnjih opetovanih poziva pape Franje u „izaći“ – pratiti mlade ukorak na njihovom putu: „izaći iz unaprijed stvorenih shema, susrećući mlade tamo gdje se nalaze, prilagođavajući se njihovim vremenima i ritmovima života; to znači također shvaćati ih ozbiljno dok se trude dati smisao stvarnosti u kojoj žive i pretočiti poruku koju su primili u djela i riječi, u njihovom svakodnevnom zauzimanju da izgrade vlastitu povijest i u manje-više svjesnom traženju smisla vlastitog života“ („Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“). Uključenost sestara

u župnoj i lokalnoj sredini omogućuje im da se još više zauzmu za to da se karizma Družbe bolje upozna među pukom, posebno među mladima... ustrajnom molitvom i konkretnim aktivnostima kako ih potiču s. Klara i s. Lidija u svome Osvrtu.

U svjetlu razmišljanja, koje je sa sestrama u izlaganju podijelila, s. Zdenka ih je pozvala analizirati osobna shvaćanja i stavove te u radu u skupinama razmijeniti mišljenje u čemu i kako se mogu zauzeti uključiti u program pastoral mladih i pastoral zvanja u današnjim prilikama. Na zajedničkom susretu sudionice su najprije izvijestile o zaključcima i prijedlozima rada u skupinama, a potom je uslijedila rasprava o temi i drugim pitanjima.

Sestra Zdenka upoznala je sestre sa svime što se tijekom protekle godine ostvarilo i što se planira u osmišljavanju kreativnih načina obraćanja mladima i pomaganja i praćenja njihova osobnog razvoja. Tako je navela mobilnu aplikaciju „Hodòs“ koja nudi različite sadržaje (duhovne obnove za različite uzraste, „Lectio divina“, nedjeljna razmatranja, osobne razgovore i sl.), „online“ i uživo molitveno-odgojne seminare za mlade, dane otvorenih vrata... Sestre su također bile suglasne kako, osim ovih sadržaja za mlade, treba nastaviti s dosadašnjom praksom održavanja jednodnevnih/poludnevnih duhovnih obnova u sestrijskim kućama ili župama. (ŠSF, Mostar)

Međuprovincijalni seminar za juniorke Školskih sestara franjevki

Visoko, 4. – 7. studenoga 2021.

U franjevačkome samostanu sv. Bonaventure u Visokom od 4. do 7. studenoga 2021. godine održan je međuprovincijalni seminar

za juniorke Školskih sestara franjevki. Sudjelelovale su dvadeset dvije sestre s privremenim zavjetima iz Mariborske, Splitske, Bosansko-hrvatske i Mostarske provincije s odgajateljicama s. Slavicom Barbarić i s. Radmilom Ilinović. Voditelj seminara bio je fra Marinko Pejić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrenice, a tema je bila „Opomene sv. Franje“.

Na početku susreta nazočne je pozdravila s. Željka Dramac, provincijalna poglavarica Bosansko-hrvatske provincije Prečistoga srca Marijina istaknuvši razlog boravka i održavanja seminara upravo u Visokom. Može se slobodno reći da je ovo mjesto kolijevka Bosansko-hrvatske provincije i prvo provincijalno sjedište.

Kroz iscrpna predavanja fra Marinko je sestrama pokušao približiti lik sv. Franje oslanjajući se ne samo na Opomene, nego i na druge Franjine spise. Započeli smo od Franjine mladosti kada on provodi lagodan život, posvećen zabavi i pjesmi. Zatim dolazi događaj koji potpuno mijenja Franjin život, susret s gubavcem. Upravo mu taj susret s patnjom, boli i smrću, susret s onim čega se najviše bojao, pomaže u promjeni. Temeljno je ovo Franjino duhovno iskustvo kroz koje promatra svijet drugim očima, iskustvo koje ga pokreće. Ulazi u Božji svijet, u evanđeosku logiku, po milosti osjeća kako treba odvratiti pogled od samoga sebe, želje da bude u središtu i pristaje okrenuti se drugima. I mi smo pozvani činiti isto. Odvrćati pogled od sebe, ali ne bojati se susreta sa samima sobom, vlastitim ranama i bolima jer upravo tada započinje prilika za promjenu i istinsko obraćenje.

Tijekom seminara sestre juniorke imale su priliku upoznati bogatu povijest visočkog samostana i gimnazije te franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci. (s. Anica Orlović)

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva

Sarajevo, 7. studenoga 2021.

Mjesečna duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva, druga u ovoj akademskoj godini, održana je 7. studenog 2021. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu pod vodstvom vlč. dr. Hrvoja Kalema, profesora fundamentalne teologije na sarajevskom Katoličkom bogoslovnom fakulteta i u organizaciji Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije.

Velečasni Kalem u svom je izlaganju pod naslovom „Izabrane eshatološke teme“ naglasio: „Kako liturgijska godina ide svome kraju, tako liturgija Crkve stavlja pred nas svetopisamska čitanja koja govore o posljednjim stvarima čovjekova života. Upravo je to eshatologija. Nažalost, živimo u vremenu zaborava eshatoloških tema.“ Među eshatološkim temama o kojima je predvoditelj promišljao zajedno s redovnicama te ih približio i teološki protumačio su smrt, Kristov ponovni dolazak ili paruzija, sud, pakao ili vječna propast, raj ili nebo i čistilište.

Nakon izlaganja slijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i mogućnost za ispovijed. Duhovna obnova završena je euharistijskim slavljem koje je također predslavio predvoditelj duhovne obnove vlč. Kalem. (s. Samuela Bešker)

Obilježjen spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. studenoga 2021.

U katedrali Srca Isusova u Sarajevu održan je 8. studenoga 2021. godine Stadlerov dan. Sveto misno slavlje, kojemu je prethodila kru-

nica, predslavio je vlč. dr. Josip Knežević, profesor patologije i kršćanskog nauka na sarajevskom Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

U prigodnoj propovijedi vlč. Knežević osvrnuo se na Evanđelje dana, usporedivši sablazan s korovom koje je posijano zajedno s dobrim sjemenom. Istaknuo je važnost vjere koja nam omogućava da možemo izbjegavati sablazni, praštati, opominjati i učvršćivati: „Vjera je besplatni dar, ali ga možemo i moramo povećavati i hraniti svojom osobnom molitvom, razmatranjem riječi Božje i dobrim djelima.“

Na koncu propovijedi vlč. Josip istaknuo je da je vjera kao gorušičino zrno koje je maleno, ali izraste u golemo stablo. „Isus nam pokazuje vjeru kao nešto maleno, što raste do divovskih razmjera. Upravo to je znao prepoznati sluga Božji Josip Stadler te je u teškim trenucima svoga djelovanja u Bosni imao veliku vjeru i veliko pouzdanje u Božju providnost“, kazao je na koncu propovijedi vlč. Josip.

Na kraju misnoga slavlja na grobu sluge Božjega Josipa Stadlera izmoljena je molitva za njegovo proglašenje blaženim. (Nikolina Cvitanović, kandidatice)

Obilježena dvadeset osma obljetnica ubojstva fojničkih fratara

Fojnica, 13. studenoga 2021.

U samostanskoj crkvi Duha Svetoga u Fojnici obilježena je 13. studenoga 2021. godine dvadeset osma godišnjica ubojstva fra Nikice Miličevića i fra Leona Migića, gvardijana i vikara toga samostana.

Ovogodišnje misno slavlje, na kojemu su sudjelovali brojni vjernici, predvodio je gvardijan fojničkog samostana fra Mirko Majdandžić.

Nakon naviještenoga Evanđelja fra Mirko je u svojoj propovijedi poručio: „Oni su mučenici! Mnogo je nevinih koji su stradali u ratu, koji stradavaju i danas u prometnim nesrećama, ali zbog načina na koji su ubijeni fra Nikica i fra Leon – oni su mučenici. Ubijeni su jer su voljeli Fojnicu i željeli u njoj ostati, jer su bili najglasniji u želji da se u Fojnici sačuva mir i da rata ne bude“, naglasio je fra Mirko. „Svi su ovdje stradali i mi trebamo uvažavati svačiju žrtvu pa i onu muslimana koji također oplakuju svoje žrtve i ovdje u Fojnici. Trebamo imati više srca jedni za druge i za ovaj prostor koji nam je svima Bog dao da u njemu živimo. Uvjeren sam kako bi i želja naših ubijenih fratara bila da oni budu zadnje žrtve mržnje u ovoj zemlji u kojoj su željeli ostati i graditi u njoj mir“, poručio je fojnički gvardijan. (nedjelja.ba)

Proslava blagdana sv. Nikole Tavelića u svetištu na Kovačičima

Sarajevo, 14. studenoga 2021.

U svetištu sv. Nikole Tavelića na Kovačičima u Sarajevu 14. studenoga 2021. godine proslavljen je blagdan istoimenog sveca zaštitnika. Svečanu svetu misu predslavio je fra Danijel Nikolić. Za proslavu blagdana vjernici su se pripremili trodnevnicom.

U propovijedi fra Danijel je ukratko prikazao najvažnije etape života sv. Nikole te pojasnio kako nam ovaj svetac može biti od pomoći u vlastitom putu do svetosti. „Svetac mučenik Nikola Tavelić prvi je kanonizirani hrvatski svetac. Blaženim je proglašen 1889. godine, a svetim 21. lipnja 1970. godine. Obavljajući svoje dužnosti u životu, njega su resile mnoge kreposti. Iako je potjecao iz

bogate plemićke obitelji iz Šibenika, on je u mladosti bio ponesen idealom sv. Franje pa je stupio u franjevački red posvetivši se misionarom i apostolskom radu. To služenje dovelo ga je najprije u Bosnu 1379. godine gdje je dvanaest godina propovijedao pravu kršćansku vjeru boreći se protiv krivovjerja te je mnogo ljudi vratio u krilo Katoličke crkve. Zatim je pošao u Svetu Zemlju.

Međutim, Nikola se nije zadovoljio samo ispovijedanjem hodočasnika i malobrojnijih vjernika koji su boravili u Jeruzalemu. On je htio privući Kristu i one koji ga ne poznaju poput sv. Franje, što će ga s još trojicom fratara dovesti do mučeničke smrti na današnji dan prije šesto trideset godina (1391.). Sv. Nikola postigao je krunu mučeništva i time postao slika svog hrvatskog naroda koji će kroz buduća stoljeća proživljavati mučeništvo zbog svoje vjere. Upravo zahvaljujući svojoj čvrstoj vjeri u Boga, hrvatski i katolički narod je i opstao u Bosni i na ovim područjima.“

Nadalje je fra Danijel kazao: „Sestre i braćo, velika je stvar umrijeti za Krista, ali je isto tako velika stvar i živjeti za Krista. Mučenik ne umire za produbljanje mržnje, nego za uspostavljanje ljubavi, kao i Krist. Mi možda nećemo biti mučenici kao sv. Nikola Tavelić i drugovi, ali možemo biti mučenici na drugi način. Mi možemo i moramo svoju vjernost Kristu zasvjedočiti pravim kršćanskim životom, tj. revnim vršenjem svojih svakodnevnih kršćanskih dužnosti u obitelji, u društvu, na poslu, svugdje. Ovo mučeništvo nije mučeništvo jednoga dana ili časa, nego je to mučeništvo cijeloga života“, zaključio je propovjednik. (FIA)

Sestre milosrdnice svečano zatvorile jubilarnu sto pedesetu godišnjicu dolaska u Bosnu i Hercegovinu

Sarajevo, 14. studenog 2021.

Svečanim euharistijskim slavljem koje je 14. studenog 2021. godine u katedrali Srca Isusova u Sarajevu predvodio nadbiskup koadjutor vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić te prigodnim programom, Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog svečano su zatvorile jubilarnu sto pedesetu godišnjicu dolaska u Sarajevo i Bosnu i Hercegovinu (1871. – 2021.).

Sestrama milosrdnicama Provincije Majke Divne – Sarajevo na čelu s provincijalnom poglavaricom s. M. Julijanom Djaković pridružila se vrhovna poglavarica Družbe Miroslava Bradica sa suradnicama te Sestre milosrdnice Provincije Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije iz Zagreba na čelu s provincijalnom poglavaricom s. M. Barbarom Vručina. Veći broj sestara za ovu prigodu obukao je redovničku odjeću kakvu su nosile sestre u vrijeme kada su došle u Sarajevo prije sto pedeset godina. Na svetoj misi sudjelovale su i redovnice drugih kongregacija te drugi vjernici.

U prigodnoj propovijedi nadbiskup Vukšić najprije je podsjetio na dolazak prvih sestara u Sarajevo: „Sestra Filomena Massi iz Ljubljane, sestra Rufina Radonić iz Pleternice u Slavoniji, Rajmunda Perentin iz Izole u Istri i sestra Emilija Gašparić iz Varaždina. Točno prije sto pedeset godina, 14. studenoga 1871., stigle su u Sarajevo iz Zagreba ove članice Družbe milosrdnih sestara svetoga Vinka Paulskoga, odnosno Družbe kćeri kršćanske ljubavi, kako je ovu zajednicu početno nazvao njezin utemeljitelj sveti

Vinko Paulski. Naime, ovaj svetac, poznat kao apostol kršćanske ljubavi, zajedno sa svetom Lujzom de Marillac, osnovao je ovu zajednicu u Parizu 1633. godine“, kazao je nadbiskup Vukšić ističući da su te sestre, „mlade, pune života i poletne, predane svome zvanju i s velikim povjerenjem u Božju providnost, došle kao kćeri i službenice kršćanske ljubavi na poziv tadašnjega apostolskog vikara, biskupa fra Paškala Vujičića.

„Okupljeni smo danas na ovoj svetoj misi u povodu sto pedesete obljetnice dolaska spomenutih sestara s nakanom da se sa zahvalnošću sjetimo prije svega njih koje su, darujući sebe, na ovim prostorima započele plemenito djelo kršćanske ljubavi i služnja svoje redovničke zajednice i katoličkih redovnica uopće. A stoljeće i pol kasnije to sjeme ženskoga redovništva u Bosni i Hercegovini izraslo je u stablo koje čini sedamnaest grana jer je toliko ženskih redovničkih zajednica, u većem ili manjem broju, u ovom času prisutno u našim biskupijama“, rekao je nadbiskup koadjutor.

„Prema mišljenju ponajboljih poznavatelja crkvenoga socijalnog i karitativnog djelovanja, način života u Družbi kćeri kršćanske ljubavi bila je originalna i karakteristična novina svetoga Vinka jer je, u času kad je osnovana, svojim načinom djelovanja započela posvema nov put redovničkoga života, nepoznat u crkvenom životu u prethodnom razdoblju. Naime, redovnice njegove zajednice nisu više, kao što je prevladavao običaj do tada, živjele zatvorenim životom u svojim samostanima, nego su se našle na putovima svijeta da bi bile u službi osoba u potrebi tamo gdje su ljudi živjeli i gdje god su se nalazili: u bolnicama, zatvorima, školama, privatnim kućama, svratištima,

među bolesnima, gladnima, siromasima, nepismenima, prosjacima i beskućnicima ostavljenim na ulicama“, kazao je nadbiskup Vukšić te podsjetio da se zajednica Milosrdnih sestara svetoga Vinka razgranala u dvanaest kongregacija pa danas ima oko dvadeset tisuća sestara koje djeluju u više od devedeset zemalja. „Zahvaljujemo svim sestrama koje su kroz proteklih petnaest desetljeća svoje živote, molitve i djela ugradile u našu Crkvu i zazivamo blagoslov dragoga Boga za sadašnje sestre kako bi se ovo djelo nastavilo“, poručio je nadbiskup Vukšić.

Nakon svete mise proslava je nastavljena prigodnim programom u prostorijama obližnjeg Katoličkog školskog centra „Sveti Josip“. Na početku programa riječi dobrodošlice uputila je provincijalna poglavarica s. M. Julijana Djaković pozdravljajući sve nazočne kao i one koji su duhom prisutni. „Razmišljajući o prijedenu putu, otkrivamo veličanstvena djela Božja očitovana po njegovim izabranicama po kojima se želio na različite načine učiniti brižnim, vidljivim i prisutnim. U ovom trenutku ispunjene smo velikom radošću i zahvalnošću za divna djela koja čini po nama slabima i krhkima“, poručila je s. Julijana.

Potom je voditeljica odjela filatelije Hrvatske pošte iz Mostara gđa Željka Šaravanja predstavila poštansku marku u prigodi sestriinskog jubileja.

Sestra Alojzija Ramljak ukratko je predstavila prigodni Zbornik pod naslovom „Sestre milosrdnice na povijesnom putu naroda Bosne i Hercegovine“. Svi nazočni dobili su na dar po jedan primjerak Zbornika. Prigodnu čestitku u ime Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica i u ime Franjevačke provincije Bosne Srebrene

uputio je provincijal fra Jozo Marinčić koji je s. Julijani predao preslik Gospe Olovske napominjući kako se mozaik te slike nalazi u trijemu bazilike Marijina naviještenja u Nazaretu. Čestitku u ime Hercegovačke franjevačke provincije uputio je fra Andrija Nikić napominjući kako su sestre došle u Mostar godinu dana nakon dolaska u Sarajevo. Nazočni su imali prigodu pogledati i dokumentarni film o povijesti djelovanja Sestara milosrdnica u Bosni i Hercegovini.

Završnu zahvalnu riječ uputila je vrhovna poglavarica Družbe s. Miroslava Bradica. „Slušajući ovaj bogati program mojih sestara – što drugo reći nego neizmjereno hvala dobrom Bogu koji nas je vodio svojom očinskom rukom sto pedeset godina strmim putovima drage nam Bosne do najudaljenijih sela i gradova kako bi ovom ispaćenom plemenitom narodu donijele kulturu i prosvjetu, a danasve milosrdnu Vinkovu ljubav. Hvala i svim onim dobrim ljudima koji su tada sestre milosrdnice s ljubavlju prihvatili i na tom mukotrpnom putu nesebično im pomagali“, kazala je s. Miroslava zahvaljujući mnogima za potporu i molitvu. Program je završen pjevanjem himne Majci Divnoj, zaštitnici Provincije i prigodnim domjenkom. (KTA)

Godišnji susret provincijalne poglavarice s. Željke Dramac s kućnim predstojnicama

Zagreb/Sarajevo, 10. i 17. studenoga 2021.

Redoviti godišnji susret kućnih predstojnica s provincijalnom poglavaricom održan je u samostanu Navještenja Gospodinova u Zagrebu 10. studenoga, a u provincijalnom sjedištu na Bjelavama u Sarajevu 17. studenoga 2021. godine. Okosnica obaju susreta

bilo je predstavljanje odluka i preporuka kapitula o kojima je govorila provincijalna predstojnica s. Željka Dramac.

Sestra Blaženka Franjčević, provincijalna savjetnica, u svom izlaganju osvrnula se na dva dokumenta Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života – „Za novo vino nove mješine“ i „Dar vjernosti – Radost ustrajnosti“.

Okupljene sestre na oba susreta provincijalna poglavarica s. Željka pozvala je da u zajedništvu sa sestrama svojih zajednica budu dionice sinodalnog puta koji je nedavno započeo na razini opće Crkve. Sinodalnost je trajna narav Crkve, a redovništvo je na poseban način model i slika sinodalnosti. Svaka sestra sa svojim darovima, unatoč slabostima i granicama, može dati svoj doprinos u izgradnji zajedništva. Sestre predstojnice govorile su o svom iskustvu života i djelovanja u zajednicama iz kojih dolaze. Svetu misu predslavili su u samostanskim kapelama u Zagrebu fra Zdravko Lazić i u Sarajevu fra Miro Jelečević.

U svojoj propovijedi u samostanskoj kapeli na Bjelavama, oslanjajući se na Evanđelje toga dana, fra Miro je kazao kako nas Isusov život tješi u našim nevoljama, hrabri u strahovima, stoji uz nas u našim samoćama, potiče i snaži u dobru. No Isus nas također i izaziva i ne ostavlja mirnima u onome gdje smo sami sebi postavili granicu i odredili domete činjenja dobra, mjeru opraštanja, strpljenja, milosrđa i pravednosti. Treba se nadahnjivati na primjerima sestara koje nisu lagodno živjele, ispravljati nepravde koje su se uvukle u strukture našeg života, gledati u budućnost s vjerom i nadom. Isus nas poziva da upravo sada krenemo za njim. Ne sutra, ne jučer, nego danas.

Na koncu je s. Željka izrazila želju da takvi susreti sestrama budu ohrabrenje i poticaj na prihvaćanje stvarnosti naših zajednica kao i traženja novih i kreativnih načina za radosno življenje zajedništva. (ŠSF)

Seminar za mlade sestre klarise

Brestovsko, 12. – 18. studenoga 2021.

U samostanu sv. Klare u Brestovskom od 12. do 18. studenoga 2021. godine održan je seminar za mlade sestre klarise četiriju samostana hrvatskog govornog područja: Split, Zagreb, Brestovsko i Požega.

Pomoćni biskup banjolučki fra Marko Semren bio je predavač prva dva dana susreta, a obradio je sljedeće teme: „Radost susreta i izbor zvanja“, „Izazovi posvećenom životu danas“, „Osoba i zajednica u procesu formacije“, „Afektivni život redovnice“, „Franjina pisma Klari i njezinim sestrama“, „Svetost redovnika/ca“, „Znakovi naši svagdanji na putu križa“. Svako izlaganje fra Marko je prožeo konkretnim primjerima iz bogatog iskustva rada s mladim redovnicima i redovnicama i sestre potaknuo na aktivno sudjelovanje. Bio je također na raspolaganju za razgovor i pojašnjenja te predvodio križni put.

Dana 14. studenoga sestre su posjetile franjevački samostan u Fojnici gdje ih je dočekaio gvardijan samostana fra Mirko Majdandžić. Nakon što ih je proveo kroz crkvu govoreći o njezinoj izgradnji, uništenjima i obnovama, predstavio im je knjižnicu te blago samostanskog muzeja. Posebnu pozornost sestara privukla je ahdnama, povelja iz 1463. godine, koja svjedoči o susretu fra Anđela Zvizdovića i sultana Mehmeda II. el Fatiha na polju Milodražu u Brestovskom. Poveljom je bosanskim franjevcima zajam-

čena sigurnost i omogućeno slobodno djelovanje i život po zakonima njihove vjere.

Fra Josip Ikić, prefekt sjemeništaraca u Visokom, bio je sa sestrama 15. i 16. studenog i održao im predavanja na temu „Duhovna borba u životu vjernika s posebnim naglaskom na redovnički život“, predvodio je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom te se u potpunosti posvetio pojedinačnim ispovijedima i osobnim razgovorima.

Zadnja dva dana susreta predavač je bio fra Danimir Pezer, dekan Franjevačke teologije u Sarajevu, koji je izložio zanimljive i korisne teme: „Liturgijska aktivnost fratara u počecima Reda“, „Ponovni Kristov dolazak“ (himan Dies irae), „Koralno pjevanje“, „Glazba i obredi“, „Obredno ponašanje“, „Oltar“, „Ambon“. Bogatstvo sadržaja te ljepota i radost međusobnog susretanja neka budu svakoj pojedinoj sestri snaga i ohrabrenje na putu nasljedovanja Krista siromašnog i poniznog. (Sestre klarise)

Proslava svetkovine Krista Kralja naslovnika Družbe

Sarajevo, 20. studenoga 2021.

Svetkovina Krista Kralja, naslovnika Družbe Školskih sestara franjevki, svečano je proslavljena u provincijalnom sjedištu Bjelave 85. dana 20. studenoga u predvečerje svetkovine. Svetu misu predslavio je vlč. Oliver Jurišić, katedralni župnik u Sarajevu. Govoreći o evanđelju svetkovine, vlč. Oliver istaknuo je kako Isus istinu izjednačava s kraljevstvom Božjim. Istina jest kraljevstvo Božje. Isus jest istina. Istina je temelj i srž našeg života, ona daje smisao našem pozivu, našem poslanju. Ako se dogodi da čovjek doživi krizu istine, tada kriza zahvaća sva

područja njegova života. Velečasni Oliver kazao je kako je važno da svatko od nas u razgovoru s Isusom prepozna i prizna je li Isus još uvijek njegova istina. (ŠSF)

Susret provincijalne poglavarice s. Zdenke sa sestrama koje rade u zdravstvu, vrtićima i socijalnoj službi

Ljubuški, 20. studenoga 2021.

Redoviti godišnji susret provincijalne poglavarice sa sestrama koje djeluju u zdravstvu, dječjim vrtićima i socijalnoj službi održan je 20. studenoga 2021. godine u samostanu Imena Isusova u Ljubuškom. Na susretu je sudjelovalo dvadeset pet sestara. Nakon molitve i pozdrava provincijalne poglavarice s. Zdenke Kozina, susret je započeo prema predloženom dnevnom redu.

Okosnica predavanja s. Zdenke bio je Osvrt vrhovne poglavarice s. Klare Šimunović i vrhovne savjetnice s. Lidije Glavaš koji su uputile svim sestrama Hercegovačke provincije nakon kanonskog pohoda. U Osvrtu su vrednovala molitveni život sestara, život u zajedništvu i apostolat te potaknule sestre da porade na onom što može dati više ploda u zajedničkom životu i apostolskom djelovanju. „Nit koja povezuje naše djelatnosti je milosrđe, smilovanje, empatija i ljubav prema ranjivim skupinama našega društva. Oni kojima smo poslani i koji su poslani nama – bolesnici, ranjeni obiteljskim nasiljem, djeca, mladi – za nas su izazov koji traži odgovor. A on mora proizaći iz našeg osobnog odnosa s Bogom. Čvrsto prijanjanje uz Krista čini nas sposobnima djelovati i ljubiti, gledati dalje od pojavnoga, razumjeti, vidjeti, zaustaviti se i dodirnuti. Isus, dobri Samaritanac čovječanstva, uči nas smilovanju

prema potrebnima i poziva nas da budemo njegove ruke u ovom svijetu, spremne na ljubav i sebedarje“. Sestra Zdenka naglasila je i „važnost učenja iz vlastite prošlosti koja obiluje poticajima iščitanima iz života sestara koje su nam prethodile. U razmišljanju nad čudesnim djelovanjem Božje providnosti u našoj Provinciji, koja sljedeće godine slavi devedeset godina utemeljenja, mogle smo pogledom punim vjere gledati budućnost obasjanu Božjom ljubavlju i smilovanjem“.

U obraćanju sestrama koje rade u zdravstvu s. Zdenka je istaknula važnost te djelatnosti za život Provincije u prošlosti kao i danas iako je opseg djelatnosti znatno manji. Potaknula je sestre na zahvalnost Bogu za taj vid služenja koji je i sredstvo svjedočenja i naša prisutnost među ljudima. Prije dvije godine navršilo se devedeset godina rada naših sestara u bolnicama što čini jedan lijep kamenčić u mozaiku naše Provincije.

Sestre koje rade u vrtićima suočene su s krhkošću i poteškoćama koje žive suvremene obitelji, kojima neizvjesnost i društvena nestabilnost dodatno otežava život i odgajanje djece. Posredovanje kršćanskih vrednota u odgoju djece postaje vid besplatnosti Božjega milosrđa očitovanog u pristupu, toploj riječi, empatiji, blizini. Pažnju, osjetljivost i empatiju zasigurno zahtjeva i rad s ranjenima obiteljskim nasiljem. Uz stručnu pomoć potrebna im je blizina onih koji će im posredovati put u naručje Očeva. Mladi ljudi u svojim traženjima žele od odraslih ljudi vidjeti svjedoke Božje ljubavi, ljude sposobne primijetiti patnje drugih, biti blizu.

Osobna iskustva, pitanja i poteškoće sestre su razmijenile u radu u skupinama, a svoja zapažanja i zaključke podijelile na plenumu. U završnoj riječi s. Zdenka je zahva-

lila za doprinos svake sestre u izgradnji zajednice potičući ih da u svom apostolskom djelovanju nastave svjedočiti Božju ljubav i milosrđe. (s. Ivana Markotić)

Kardinal Puljić posjetio karmelićanke na Stupu

Sarajevo, 21. studenoga 2021.

U povodu Dana kontemplativnih redova, 21. studenoga 2021. godine, kardinal Vinko Puljić nadbiskup metropolit vrhbosanski posjetio je sestre karmelićanke na Stupu. Kardinal Puljić izrazio je zahvalnost na srdačnoj dobrodošlici te im je zahvalio na njihovoj prisutnosti u Vrhbosanskoj nadbiskupiji gotovo trideset godina. Istaknuo je važnost njihovog djelovanja po cijelome svijetu gdje se nalaze njihovi samostani. Kardinal Puljić kazao je kako upravo ovo današnje vrijeme želi nametnuti svoje vrijednosti koje nas odvrćaju od Krista, zato se moramo pouzdati i predati svoj život Kristu koji nas je i pozvao da ga slijedimo. Na kraju susreta sestre su zahvalile uzoritom kardinalu na posjetu, potpori i molitvama koje im pruža sve vrijeme svoga djelovanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. (KTA)

Održan susret mladih u Žepču pod geslom „Ustani! Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio“

Žepče, 21. studenoga 2021.

U župi sv. Ante Padovanskog u Žepču na svetkovinu Krista Kralja, 21. studenoga 2021. godine, organiziran je susret mladih pod geslom „Ustani! Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio.“ (Dj 26, 16). Naime, papa Franjo pozvao je sve biskupije u svije-

tu da u svojoj biskupiji održe susret mladih kao pripremu za svjetski susret mladih koji se planira održati u Lisabonu 2023. godine.

U dogovoru sa župnikom preč. Predragom Stojčevićem i suradnjom sa salezijancima koji djeluju na području žepačke župe, susret je održan pod vodstvom kapelana don Štefana Markovića.

Susret je započeo uvodnom riječju don Ivana Širića koji je mladima približio samu svetkovinu Krista Kralja istaknuvši da se ovom svetkovinom želi naglasiti kako Krist Otkupitelj jest gospodar povijesti i vremena te da svi ljudi i sva stvorenja pronalaze u Kristu svoj smisao.

Zatim su sudionici susreta imali prigodu za sakrament pomirenja. Susret je nastavljen euharistijskim slavljem koje je predslavio kapelan don Štefan. U svojoj propovijedi don Štefan je istaknuo da se pitamo danas, dok slavimo Krista Kralja, u kojim se prostranstvima nalazi moje kraljevstvo? Kako se na mene mogu primijeniti Isusove riječi: „Gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce?“ „Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta“, veli Isus. Mi bismo trebali biti dio kraljevstva kojemu je Krist kralj. Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je predstavljanje Papine poruke koju je napisao za Svjetski dan mladih. Susret je završen euharistijskim klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. (s. Slavica Tubak, Marijina sestra)

Duhovna obnova za članove društva Prijatelja Maloga Isusa

Gromiljak, 27. studenoga 2021.

U Duhovnom centru „Kuća Navještenja“ u Gromiljaku 27. studenoga 2021. godine održana je duhovna obnova za članove druš-

tva Prijatelji Maloga Isusa iz Gromiljaka i Fojnice. Time je zajednica postala bogatija za još četiri člana koji su, davanjem obećanja pred predsjednicom toga društva i provincijalnom glavaricom sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije s. M. Anom Marijom Kesten, postali punopravni članovi.

Duhovnu obnovu predvodio je banjolučki župnik vlč. Žarko Vladislav Ošap koji je okupljenima govorio o Blaženoj Djevici Mariji i njezinoj pomoći nama na putu prema Isusu. Nakon duhovnog nagovora uslijedilo je pokorničko bogoslužje i pristupanje sakramentu svete ispovijedi. Euharistijsko slavlje slavio je vlč. Ošap, a nakon popričesne molitve provincijalna glavarica s. M. Ana Marija predvodila je obred primanja novih članova u društvo, a to su: Ljiljana Grubešić i Zorica Miletić iz Fojnice te Ivana Šapina i Vedrana Glavočević iz Gromiljaka. Bio je to posebno emotivan i radostan čin za nove članice, ali i za okupljenu zajednicu Prijatelja Maloga Isusa. (s. M. Jelena Jovanović)

Studijski dani za svećeničke kandidate i njihove odgojitelje te za redovnice i svećenike

Sarajevo, 26. – 28. studenoga 2021.

Studijski dani permanentne formacije za svećeničke kandidate i njihove odgojitelje te za redovnice i svećenike koji žive i djeluju u Bosni i Hercegovini održani su od 26. do 28. studenog u prostorijama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu. Tijekom tri dana na temu „Kušnje u hodu zvanja“ govorili su članica Družbe Klanjateljica Krvi Kristove mr. s. Danijela Anić i rektor Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu dr. med. don Đuliano Trdić.

Dana 26. studenog održan je Studijski dan na kojem je sudjelovalo deset odgojitelja iz Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i Franjevačke bogoslovije u Sarajevu te iz Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa „Redemptoris Mater“ iz Vogošće kao i odgojitelji u Franjevačkom sjemeništu u Visokom te dijecezanski povjerenici za zvanja iz Banje Luke i Mostara. Ovaj Studijski dan završen je misnim slavljem koje je predvodio kardinal Puljić.

Dana 27. studenog održan je Studijski dan za svećenike, redovnike i redovnice koji žive i djeluju u biskupijskim zajednicama u Bosni i Hercegovini. Sestra Danijela imala je predavanja tijekom prijepodneva, a popodne je svoje predavanje „online“ održao don Đulijano. Studijski dan završen je sudjelovanjem na euharistijskom slavlju koje je u kapeli Centra predvodio kardinal Puljić.

Dana 28. studenog održan je Studijski dan na kojem su sudjelovali đakoni te bogoslovi triju bogoslovija kao i trojica postulatana iz Franjevačkog sjemeništa u Visokom. Tijekom studijskih dana s. Danijela je u svojim izlaganjima istaknula kako je svećenički i redovnički poziv odnosno poziv Bogu posvećene osobe sam po sebi trajni poziv na obraćenje, promjenu i izlazak iz sebe te na bdijenje i novi početak. Uputila je na potrebu cjeloživotne formacije u snaženju pripadnosti i identitetu zvanja koja ne preferira niti isključuje neko životno razdoblje. U svom promišljanju najprije je donijela kratki prikaz svećeničkog i redovničkog poziva odnosno poziva na posvećeni život u najvažnijim dokumentima crkvenog učiteljstva. Nakon što je govorila o formaciji za svaku životnu dob, od one početne do formacije u starijoj dobi te krizama i kuš-

njama, s. Danijela je zaključila da su svi oni zapravo Isusovi „učenici na putu“ i da im je potrebna cjelovita formacija shvaćena kao stalno suobličavanje Kristu. Istaknula je potrebu trajne izgradnje i potrage za sredstvima koja pomažu rast u ljudskoj, duhovnoj, pastoralnoj i apostolskoj dimenziji te naglasila važnost svakodnevnog osmišljavanja već osmišljenog smisla.

Predavanje don Đuliana bilo je duhovno-psihološkog karaktera pa je kušnju prikazao kao posljedicu psihosocijalnih nedostataka; nedostatak dobre volje, dvostruki život, moralno licemjerje, kriva motivacija i sl. Govorio je i o kušnji „prelaska granice“ u odnosima na tjelesnoj, emotivnoj i duhovnoj razini te kušnji emocionalne (ne)čistoće srca te duhovnom vodstvu i duhovnom zlostavljanju. Kao zaključak svoga predavanja don Đuliano je rekao kako je važno osobu odgajati tako da ona shvati da nije stvorena kako bi živjela sama, već u zajednici s drugim ljudima. (KTA)

Susret sestara juniorki Služavki Malog Isusa

Sarajevo, 28. studenoga 2021.

Dana 28. studenog 2021. godine juniorke sestara Služavki Malog Isusa, s. M. Nikolina Džavić, s. M. Pia Pilić, s. M. Rita Oborović i s. M. Mihaela Martinović, predvođene magistrom s. M. Ljiljom Marinčić, održale su susret u samostanu „Egipat“ u Sarajevu. Prethodni dan sudjelovale su na Studijskom danu u prostorijama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“. Tema susreta bila je nastavak promišljanja o zajedništvu i sestrinstvu jer je ono jedno od najzahtjevnijih i najbitnijih sastavnica

redovničkoga života. Drugi dio predavanja bio je osvrst na materiju koju su juniorke imale priliku čuti te razgovor o konkretnim primjerima sestrinstva i zajedništva. (s. M. Mihaela Martinović)

Međuprovincijalni seminar za postulantice i novakinje

Bukovica, 26. – 28. studenoga 2021.

U Kući Božjega milosrđa u Bukovici kod Tomislavgrada od 26. do 28. studenoga 2021. godine održan je međuprovincijalni seminar za postulantice i novakinje Školskih sestara franjevki pod vodstvom s. Franke Bagarić. Na seminaru su sudjelovale Mateja Mihaljević, postulantica Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, a iz Mostarske provincije postulantica Veronika Radišić te novakinje s. Jelena Naletilić i s. Ružica Džolan. Seminaru se pridružila i kandidatice Anamarija Bakula.

Sestra Franka, voditeljica seminara, tijekom dva dana izlagala je na temu: „Uvod u meditaciju“. Kao svojevrsno geslo susreta izabrala je biblijski citat „Život biram“. Kroz svakodnevna razmatranja i zajedničke susrete sudionice su nastojale u sebi i drugima pronalaziti Isusa, živoga Boga, koji je za sebe rekao da je život te se za njega uvijek iznova odlučivati. Govorila je i o važnoj pretpostavki molitve: da je Bog već tu s nama. Također, dotaknuta je tema Isusove molitve, molitvenih gesta i različitih vrsta meditacije, sve s ciljem da te izvanjske geste i simboli pridonesu da iskra Božje prisutnosti u svakoj sudionici postane oganj ustrajnoga i vjernoga služenja. (s. Jelena Naletilić)

Susret provincijalne poglavarice s. Zdenke Kozina sa sestrama koje djeluju u radionicama, domaćinstvu i sakristiji

Međugorje, 4. prosinca 2021.

Dana 4. prosinca 2021. godine u samostanu Rana sv. Franje u Međugorju održan je redoviti godišnji susret provincijalne poglavarice s. Zdenke Kozina sa sestrama koje djeluju u samostanskim radionicama, domaćinstvu i sakristiji. Na sastanku je sudjelovalo četrdesetak Školskih sestara franjevkki Mostarske provincije.

Kao i u prethodnim susretima sa skupinama sestara po apostolatu, okosnica nagovora s. Zdenke bio je Osvrt vrhovne poglavarice s. Klare Šimunović i vrhovne savjetnice s. Lidije Glavaš koji su uputile svim sestrama nakon kanonskog pohoda Provinciji kao i naglasci i smjernice iz provincijalnog plana „U službi Kristova kraljevstva“. Aktualna je tema i započeti hod ususret devedesetoj obljetnici utemeljenja Provincije (1932. – 2022.), što je prigoda za vrednovanje stila života te dinamike i održivosti apostolata u koji su sestre ove skupine trenutno uključene.

Biti ukorijenjene u Kristu misao je koju je s. Zdenka izdvojila u izlaganju pojašnjavajući kako svako plodno djelovanje proizlazi iz molitve. Žar apostolskog djelovanja počinje iskustvom osobnog susreta s Isusom, iz zajedništva s Isusom. Cilj je našega života živjeti kontemplaciju usred buke svijeta, živjeti uravnoteženost između akcije i kontemplacije, između rada i molitve. „Neka nam Gospodin daruje čisto srce da ga možemo gledati, meditirati, kontemplirati da ga, preobražavajući se u njega, mo-

žemo svjedočiti ljudima koji nas okružuju u ovom vremenu punom neizvjesnosti i izazova“, zaključila je s. Zdenka.

Nakon poticajnih misli tijekom izlaganja, sestre su svoja iskustva i promišljanja podijelile međusobno u radu u skupinama što su kasnije sažeto iznijele na plenumu. (ŠSF, Mostar)

Adventska duhovna obnova za mostarske osnovnoškolce

Mostar, 4. prosinca 2021.

U samostanu Školskih sestara franjevkki u Franjevačkoj 88 u Mostaru održana je 4. prosinca 2021. godine adventska duhovna obnova pod vodstvom vjeroučiteljica s. Vinke Bešlić i s. Ane Marić.

Sudionice duhovne obnove Klara i Marija Tokić o tom susretu pišu: „Nakon upoznavanja s. Vinka uvela nas je u rad po skupinama približavajući nam tekst proroka Izaije o pravednom Kralju. Svaka skupina na koncu je iznijela svoja razmišljanja i zaključili smo da je u rajskom vrtu prije grijeha prvih ljudi bilo vrijeme pravde, ljubavi, mira, a vjerujemo da je to opet moguće kad Isus bude Gospodar svakog ljudskog srca. Pridružile su nam se potom dvije mlade sestre, s. Marija i s. Veronika, koje su zanimljivim igrama izazvale toliku radost i oduševljenje u nama. Uslijedilo je vrijeme pripreve za ispovijed u koju nas je uveo tekst: Da Isus sada dođe... Nakon sv. ispovijedi svi smo sudjelovali u svetoj misi koju je predslavio fra Ante Marić. Naučili smo kako nije lako biti na Isusovu putu, ali je spasonosno.“ (Klara i Marija Tokić)

Duhovna obnova za roditelje pripravnica i sestara juniorki

Bijelo Polje, 5. prosinca 2021.

Dana 5. prosinca 2021. godine u duhovnom centru „Biskup fra Paškal Buconjić“ u Bijelom Polju kod Mostara upriličena je duhovna obnova za roditelje kandidatica, postulantica, novakinja i sestara s privremenim zavjetima.

Susret je započeo prigodom za sakrament pomirenja i euharistijskim slavljem koje je predvodio fra Ante Kelava. U homiliji je fra Ante pozvao na budnost u vremenu došašća i na praštanje jednih drugima. Poslije misnog slavlja predavanje o temi „Tko upravlja mojom srećom?“ održala je s. Dominika Anić. Nazočne je potaknula na razmišljanje o osvješćivanju i upravljanju mislima te vlastitom ponašanju koje sami biramo. Nakon duhovne okrjepa i predavanja uslijedila je i tjelesna okrjepa u blagovalištu. Večer je protekla u radosnom ozračju i zajedništvu. (Marija Boban)

Održan seminar posta, molitve i šutnje

Bijelo Polje, 2. – 5. prosinca 2021.

Školske sestre franjevske Mostarske provincije organizirale su seminar posta, molitve i šutnje od 2. do 5. prosinca 2021. godine. Duhovni centar „Biskup fra Paškal Buconjić“ u Bijelom Polju bio je odredište za dvadeset i tri osobe koje su došle duhovno se okrijepiti i učvrstiti u vjeri, nadi i ljubavi i koje su uz malo razgovora, a mnogo pažnje ostavile lijepe uspomene jedni drugima.

Voditeljica seminara s. Ljilja Pehar uspješno nas je poticala na razmišljanje o temi seminara koja glasi „Blagost vaša neka je znana svim ljudima“. S obzirom na to da je blagost vrlina koju treba uvijek njegovati,

sudionici seminara imali su priliku otkriti pravu blagost gledajući u Gospodina izloženog u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Iskustvo Božje blizine kroz cjelonoćno klanjanje svim je sudionicima jedan od najdražih i najradosnijih trenutaka seminara. Osim na klanjanju sudionici su dušu krijeptili jutarnjim svetim misama, zajedničkim molitvama u kapelici, biblijskim razmatranjima, kao i filmovima koji su zorno prikazivali koliko velika može biti vjera maloga djeteta. Djeca su blagoslov za sve nas, a najveći je sam Isus koji je na zemlju došao u obliku malenog djeteta. Preko djece Bog nas zove na obraćenje jer samo ponizni kao djeca možemo ući u kraljevstvo nebesko.

Snažan dojam ostavila su dva svjedočanstva koja su hrabro prenijele s. Marija Šimić i doktorica Darija Pavlović Rozić. Njihov put s Gospodinom zaista je poseban, a sudionicima susreta primjer koliko je Bog moćan i divan kada mu dopustimo da se proslavi u našem životu. „Zagledani u nebo, iščekujemo Isusa da se rodi u našim srcima, noseći blagost i blagoslov sa seminara, a radujući se sljedećem susretu“, napisala je jedna sudionica seminara. (Sanja Budimir)

Proslavljena zaštitnica sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije i sto treća obljetnica smrti sluga Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. prosinca 2021.

Na svetkovinu Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2021. godine, u sarajevskoj prvostolnici svečano je proslavljena nebeska zaštitnica sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije, kao i sto treći spomendan rođenja za nebo sluga

Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera. Euharistijsko slavlje predslavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić.

Na početku Kardinal je podsjetio kako se svečana misa završene Prve sinode Vrhbosanske nadbiskupije slavi na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije koja je i suzaštitnica Vrhbosanske nadbiskupije. Naglasio je kako je 8. prosinca i dan smrti sluge Božjega prvog vrhbosanskog nadbiskupa Josipa Stadlera te potaknuo nazočne da se mole za njegovo proglašenje blaženim. Čestitao je i naslovnik Sarajevske provincije Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije sestara Služavki Maloga Isusa.

U svojoj propovijedi Kardinal je najprije govorio o misnim čitanjima u kontekstu svetkovine Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije i grijeha koji je ušao u povijest čovječanstva. „Ova je svetkovina zora spasenja. Bog nam ju je najavio i ostvario po Mariji pripravlajući pod njezinim srcem dostojno mjesto gdje će se utjeloviti i za nas roditi“, naglasio je kardinal Puljić te između ostaloga dodao: „Sigurno je da nam je veliko nadahnuće sluga Božji Josip Stadler koji je na današnji dan 1918. umro, ali nam je ostavio divnu hrabrost vjere; svjedočiti i nadu naviještati unatoč svim kušnjama. Sinoda je upravo to, s vjerom moliti i svjedočiti nadu unatoč svim kušnjama koje proživljavamo“, poručio je kardinal.

Nakon tjelesne okrepe sestre su se uputile u muzej oca utemeljitelja gdje je započeo molitveni program u spomen sto trećeg rodendana za nebo sluge Božjega Josipa Stadlera. Na početku molitvenog programa koji je za ovu prigodu priredilo Vijeće za duhovnost i promicanje duhovne baštine sluge Božjega Josipa Stadlera, nazočnima se

obratila provincijalna glavarica s. M. Ana Marija Kesten zahvaljujući Bogu za lik i primjer „nebeske zaštitnice i zagovornice u nebu Blažene Djevice Marije koju častimo kao Bezgrješnu Majku“ kao i za sva dobra primljena po ocu utemeljitelju. (s. M. Rita Oborović)

Franjevačka mladež iz Bugojna i Uskoplja posjetila sestre klarise

Brestovsko, 11. prosinca 2021.

Petnaest članova Franjevačke mladeži (Frame) iz Bugojna i Uskoplja, u pratnji s. Ivankе Mihaljević, ŠSF, posjetili su 11. prosinca 2021. godine sestre klarise u brestovskom samostanu. Okupili su se najprije u samostanskoj kapelici gdje im je riječi dobrodošlice uputila opatica s. Hijacinta Batinić. Predstavila je, također, sestre te rekla nešto o njihovom načinu života i rada. Framaše su zanimali razlozi i način dolaska sestara u samostan, a nakon svjedočanstava sestara postavljali su mnoga zanimljiva pitanja. Potom su predsjednice dviju Frama sestrama ukratko predstavile bratstva, njihov rad i aktivnosti. Susret je nastavljen u veselom ozračju u govornici uz okrepu, razgovor i pjesmu. Na rastanku je uime framaša zahvalila za gostoprimstvo s. Ivanka, a s. Hijacinta svima je obećala molitvenu potporu, uz želju da budu radosni i čvrsti u vjeri i svom poslanju. (Sestre klarise)

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva

Sarajevo, 12. prosinca 2021.

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva održana je 12. prosinca 2021. godine

u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu pod vodstvom fra Josipa Ikića, člana Franjevačke provincije Bosne Srebrene i u organizaciji sestara Služavki Malog Isusa Sarajevske provincije.

Fra Josip je u svom izlaganju pod naslovom „Duhovna borba“ govorio o duhovnoj opremi i oružju koje nam daje Isus da bismo se mogli oduprijeti i pobijediti neprijatelja našega spasenja i protivnika Božjega kraljevstva. „Neprijatelji naše duše jesu tijelo (naša grešna narav), svijet (mentalitet sebičnosti) i đavao (duhovno zlo biće). Krist se utjelovio da nam daruje život u izobilju, a Sotona je poput kradljivca koji dolazi ukrasti, ubiti i uništiti taj život (usp. Iv 10, 10). Đavao je poput ričućeg lava koji ide oko tražeći nezaštićene da ih proguta (usp. 1 Pt 5, 8). Kao inteligentno i lukavo biće, on nam pokušava ukrasti mir, radost, nadu, smisao života; nastoji uništiti našu ljubav i povjerenje u Boga i blišnjega; trudi se razoriti naše obitelji i zajednice. Naš neprijatelj nema milosrđa prema nama, našem neznanju, našoj slabosti. On neprestano napada. Ali ne bojmo se. Naš uskršli Spasitelj, vjerni i istiniti svjedok, pobijedio je Sotonu, oca laži, i njegove demone.“

S obzirom na sredstva za duhovnu borbu fra Josip je istaknuo kako na temelju Biblije i crkvene tradicije možemo navesti deset glavnih sredstava. „Sv. Pavao u poslanici Efežanima (6, 10-18) nabraja šest dijelova Božje opreme za duhovni boj: opasač istine, oklop pravednosti, sandale mira, štit vjere, kaciga spasenja i mač Riječi. Uz ovo, on spominje bdijenje, post i molitvu.“

U nastavku svoga izlaganja predavač je govorio o uputama za duhovnu borbu koje je s. Faustina Kowalska dobila od Isusa i za-

pisala u svom Dnevniku. Od ukupno njih dvadeset pet navodimo samo neke: „Nikada se ne uzdaj u sebe, nego se potpuno predaj mojoj volji; ne raspravljaj s iskušenjima, odmah se zatvori u moje Srce; izbjegavaj mrmljanje kao kugu; kada dosada i obeshrabrenje nasrnu na tvoje srce, bježi od sebe i sakrij se u moje Srce; ne bojte se duhovne borbe; ako se hrabro odupremo, to često rastjera kušnje i više se ne vraćaju; uvijek se borite s uvjerenjem da sam ja s vama; nemoj se povoditi za osjećajima jer oni nisu uvijek pod tvojim nadzorom – sve odluke čini na temelju volje jer ljubav je čin volje; ne zavaravam te lažnim obećanjima o miru i utjesi, naprotiv, pripravi se za veliku bitku; znaj da se nalaziš na velikoj pozornici i da te promatraju cijelo nebo i zemlja; bori se poput viteza da te mogu nagraditi; nemoj se bezrazložno bojati jer nisi sama.“

Nakon izlaganja slijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i mogućnost za sakrament pomirenja. Duhovna obnova završena je euharistijskim slavljem koje je također predslavio predvoditelj duhovne obnove fra Josip. (s. Jadranka Obućina)

Proslava spomendana bl. Drinskih mučenica u Goraždu

Goražde, 12. prosinca 2021.

Proslava spomendana bl. Drinskih mučenica u Goraždu, mjestu stradanja blaženica, već je postala praksa. Budući da se na sam dan njihova stradanja 15. prosinca ovaj spomendan slavi u crkvi Kraljice svete krunice u Sarajevu, u Goraždu se slavi u nedjelju prije spomendana. Tako je ove godine to bilo 12. prosinca 2021. godine. Najprije je

slavljena sveta misa u kapelici sv. Dominka koju je predvodio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić.

Kardinal Puljić u svojoj je propovijedi kazao: „Upravo u vrijeme došašća, vrijeme iščekivanja najradosnijeg kršćanskog blagdana Božića, pet redovnica Kćeri Božje ljubavi svojom krvlju posvjedočilo je vjernost onome koji dolazi, onome kojemu su obećale svoju vjernost i tako se upisale u niz kršćanskih mučenika koji su to isto učinili tijekom naše povijesti. Molimo zagovor bl. Drinskih mučenica da u ovim čudnim vremenima ne izgubimo svoje ljudsko i kršćansko dostojanstvo, svoju vjernost njemu 'koji vjeran ostaje'. Nemojmo se prepasti toga što moramo platiti cijenu za svoju vjernost Bogu jer ono što je vrijedno za njega se žrtvuje, najveće vrijednosti nemaju cijene.“

Posebnost slavlja u Goraždu bio je i blagoslov zvona koje nosi ime bl. Drinskih mučenica, a koje će biti postavljeno na zvonik crkve koja se u ovome mjestu gradi njima u čast. Nakon svete mise, svećenici, sestre i vjernici su pješačeci preko mosta na Drini, u duhu poštivanja svake žrtve, položili cvijeće kod spomenika ubijenoj djeci Goražda u posljednjem ratu, kao i kod spomenika na mostu izgrađenog u znak sjećanja na žrtve Drugoga svjetskog rata, a potom su došli do spomen-obilježja bl. Drinskim mučenicama, odnosno mjesta njihova stradanja na obali Drine. Tu su se pomolili, zapalili svijeće i položili cvijeće. Svi su potom ušli u prostor škole, nekadašnju vojarnu – prostor njihove neslomljive odlučnosti pripadnosti Bogu, tu se zajednički pomolili, u svojim mislima prebirali strahote koje su Mučenice proživljavale, a istovremeno propitivali sna-

gu svoje vjernosti i razinu spremnosti učiniti iskorak za Boga, bez obzira na okolnosti u kojima se nalazimo. (s. M. Terezija Antunović, FDC)

Novi roman „Iz Posavine Tunjo“

Orašje, 14. prosinca 2021.

Autorski dvojac Pavao Mikić i fra Nikola Bošnjak, svećenik Bosne Srebrene, obdarili su čitateljstvo romanom „Iz Posavine Tunjo“ koji i nije toliko roman, u smislu fikcije, nego mnogo više poučno štivo o životu Hrvata katolika u Bosanskoj Posavini, o njihovom povijesnom usudu, o iseljeničkoj sudbini mnogih od njih, o brojnim pozitivnim, ali i negativnim osobinama toga naroda. A takav je mentalitet i ponašanje uvjetovano stoljećima progona i teških sudbina, kao i stanjem u vrijeme komunističke vladavine. (bosnasrebrena.ba)

Svetkovina sv. Ivana od Križa u sarajevskom Karmelu

Sarajevo, 14. prosinca 2021.

Misno slavlje u crkvi sarajevskog samostana Bezgrešne Kraljice Karmela na svetkovinu sv. Ivana od Križa predslavio je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Slađan Ćosić. Nadahnut riječima sv. Ivana od Križa kako čudesna otajstva još „čekaju da budu razumljena“ i kako treba „duboko kopati u Kristu“, mons. Ćosić je u propovijedi sestre potaknuo na neumorno traganje i otkrivanje neizmjernog bogatstva koje se krije u svetopisamskim tekstovima svetog vremena došašća. Tako je iz toga blaga iščitao ono što se mili Bogu, a to su poniznost, iskrenost, potpuno povjerenje u

njega i ljubav koja se očituje u djelima. No da bismo posjedovali te kreposti, trebamo biti spremni proći dugi put.

„Sveti Ivan od Križa smatra da je čovjek u stalnoj potrazi i stalnom povratku Bogu koji ga je stvorio za sebe. Taj povratak zamišlja kao uspon na brdo Karmel, simbol Boga u njegovoj ljubavi i slavi. Na tom putu do Boga, čovjek treba strpljivo odgajati svoja osjetila i obnavljati svoj duh, odnosno osloboditi se čisto zemaljske perspektive koja čovjeka veže za stvari, interese, čini ga sebičnim i zatvorenim za ‘potrebe’ Boga; s druge strane, osloboditi se lažne sigurnosti te se tako potpuno povjeriti Bogu u vjeri, nadi i ljubavi. Riječ je, dakle, o jednom procesu. Stoga ovaj svetac nije mogao razumjeti one koji su htjeli postati sveti u jednom danu. To pak nije moguće. Svetost je Božji dar koji nam je nadohvat ruke, ali ne u smislu da ga možemo ubrati jednom zauvijek. Svetost je poziv koji zahtijeva našu trajnu suradnju. Ta suradnja ovisi o ljubavi. U svetosti rastemo u onoj mjeri u kojoj rastemo u ljubavi! Što Boga više ljubimo, to je naša svetost veća jer se lakše predajemo vodstvu Duha Svetoga koji u nama tako djeluje da cijeli naš život usmjerava naprijed prema Bogu Ocu. Sveti Ivan od Križa smatra da je za duhovno napredovanje najvažnija ljubav. Tko želi biti s Bogom, mora ostaviti sve i prihvatiti biti ništa. Drugim riječima, ostaviti svoje male ljubavi zbog mnogo veće ljubavi, posvemašnje – koja je Bog“, rekao je mons. Ćosić. (Sestre karmelićanke)

Proslava bl. Drinskih mučenica u samostanu Drinskih mučenica

Novi Travnik, 15. prosinca 2021.

Sestre Kćeri Božje ljubavi koje djeluju u samostanu Drinskih mučenica u Novom Travniku proslavile su 15. prosinca 2021. godine njihov spomendan. Euharistiju je predslavio župnik vjerničke zajednice Presvetog Trojstva u Novom Travniku vlč. Ante Ledić. Nakon službe riječi u prigodnoj propovijedi vlč. Ante osvrnuo se na život blaženica ističući kako „pred njihovim svjedočanskim likom treba zašutjeti, a Boga moliti za dar vjere i svjedočenja koji su nam pokazale ovih pet hrabrih žena. (...) Isus je rekao da je put, istina i život! One su doista doslovno shvatile i prihvatile ovu evanđeosku istinu. Jedna je došla putom iz Austrije, dvije iz Slovenije i dvije iz Hrvatske! Išle su običnim putom za Bosnu, na Pale! Iz poslušnosti i poniznosti išle su putem Krista. One nisu skočile u smrt, nego u život, u zagrljaj svoga Zaručnika“, rekao je vlč. Ledić koji je potom usporedio Drinske mučenice s nevinom dječicom današnjeg vremena. (KT/s. A. Lučić)

Proslava spomendana bl. Drinskih mučenica na Banjskom brijegu

Sarajevo, 15. prosinca 2021.

Dana 15. prosinca 2021. u svetištu blaženih s. M. Jule Ivanišević i četiriju susestara Kćeri Božje ljubavi poznatih pod imenom Drinske mučenice, u crkvi Kraljice svete krunice na Banjskom brijegu u Sarajevu svečano je proslavljena svetkovina u čast spomenutih mučenica. Euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup koadjutor vrhbosanski i apo-

stolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić.

Nadbiskup Vukšić uputio je prigodnu propovijed pod naslovom „Ne trčite za smrću i čuvajte jezik od opakih riječi“. Najprije je podsjetio da je „do 11. prosinca 1941. godine u mjestu Pale u svom samostanu, koji je nosio naziv „Marijin dom“, živjelo ustaljenim redovničkim životom pet časnih sestara, članica Družbe Kćeri Božje ljubavi. U skladu s karizmom i poslanjem vlastite zajednice svjedočile su svoju katoličku vjeru. U samostanu su živjele prema pravilima svoje zajednice, a u mjestu vodile osnovnu školu, u njoj održavale nastavu, pomagale susjedima od kojih su najbrojniji bili pravoslavci, njegovale bolesnike, peklye kruh djeci državnoga dječjeg doma te u skladu sa svojim mogućnostima, pomagale siromaha i prosjake. Zbog toga je njihova kuća bila prozvana gostinjcem siromaha. Tijekom tog vremena na svim stranama nesigurnost je rasla, a zlo se umnažalo. Tako je bilo u cijeloj Europi pa i na Palama. Rat se sve više pretvarao u svjetski te je uskoro i dobio taj naziv.

U hladnu večer 11. prosinca 1941. godine u samostan su upali ljudi zlih nakana, opljačkali su ga i zapalili, a svih pet sestara povelu sa sobom u zarobljeništvo prema padinama Romanije. Sutradan ujutro, prema kasnijem svjedočenju jednoga zarobljenika kojega su vodili zajedno sa sestrama, a koji je, međutim, preživio, njega i četiri sestre četnici su povelu prema Goraždu. Putom sestre skoro i nisu razgovarale već su samo molile. A kad bi štogod progovorile, izražavale su brigu za staru sestru koju su vojnici ostavili toga petka ujutro. U Goražde su svi, nakon četiri dana teškoga putovanja, do-

vedeni 15. prosinca oko pet sati popodne i smješteni u različite prostorije, odvojeno muškarci i četiri sestre. Malo nakon toga, prema svjedočanstvu nekoliko svjedoka, začula se vika muških glasova, provaljivanje vrata i plač iz ženskih usta. Onda je jedna otvorila prozor i iskočila, a druge su je slijedile. Sve ostalo je već poznato“, rekao je nadbiskup Vukšić.

„Primjeri ustrajne vjernosti mučenika za nas su kao kompas u ruci koji zalutalom čovjeku pomaže da se sa stranputice vrati na pravi smjer i vodi ga pravim putem. Po zagovoru Blažene Djevice Marije, kojoj je posvećena ova crkva, i po zagovoru Drinskih mučenica, molimo i radimo, neka svi ljudi poslušaju Isusa i neka među njima bude poštivanje života i dostojanstva, mir i sloga, dogovor i prijateljstvo“, zaključio je propovjednik. Na kraju svete mise nadbiskup Vukšić je pred pokrajnjim oltarom, na kojem je slika Drinskih mučenica, izmolio molitvu za njihovo proglašenje svetim. Proslavi je prethodila trodnevica sa svetom misom i prigodnom propovijedi. (KTA)

Božićni koncert glazbene radionice „Canticum“

Livno, 18. prosinca 2021.

I ove su godine učenici i nastavnice glazbene radionice „Canticum“ počastili roditelje tradicionalnim božićnim koncertom u samostanu Školskih sestara franjevki u Livnu. Koncert je bio podijeljen na dva termina. U prvom dijelu 18. prosinca 2021. godine u poslijepodnevnim satima nastupila su mlađa djeca, a u drugom isti dan starija djeca.

Prvi dio otvorio je zbor s dvjema pjesmama na čelu s voditeljicom s. Mirjam. Nakon toga nastupala su djeca koja su svirala i pjevala tradicionalne božićne pjesme dok su neka svirala vježbe i skladbe iz repertoara klasične glazbe. Stanke su bile ispunjene recitacijama o Božiću, badnjaku i čestitanju rođendana Isusu. Publiku je najviše oduševio nastup obitelji Krišto, otac, majka i kći koji su zajedno otpjevali tradicionalnu pravoslavnu božićnu pjesmu. Ovaj dio koncerta zatvorio je zbor koji je Božić čestitao pjesmom „Uz kolijevku malenu“.

Drugi dio koncerta također je započeo zbor starije djece s istim pjesmama kao i mali zbor. Svirači su publiku počastili zahtjevnijim djelima klasične glazbe, ali i tradicionalnim božićnim pjesmama uz koje je publika radosno zapjevala. Posebnu točku imali su brat i sestra Augustin i Matea Perković koji su izveli svoju inačicu pjesme „Tiha noć“ što je izazvalo oduševljenje publike. Nakon toga Augustin je pozvao publiku da zapjeva pjesmu „Sretan Božić svakome“ dok ju je on pratio na klaviru. Nakon koncerta sva su djeca dobila prigodne male darove. (Melani Strinić)

Fra Emanuelu Josiću dodijeljena druga Zlatna značka Univerziteta

Sarajevo, 18. prosinca 2021.

Na svečanoj promociji diplomanata i magistranata fakulteta i akademija Univerziteta u Sarajevu održanoj 18. prosinca 2021. godine, članu Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Emanuelu Josiću dodijeljena je Zlatna značka Univerziteta u Sarajevu kao jednom od najboljih studenata drugog ciklusa studija na sarajevskoj Muzičkoj aka-

demiji. Kao podsjetnik, fra Emanuel je 19. prosinca 2020. godine također dobio Zlatnu značku na svečanoj promociji Univerziteta u Sarajevu za prvi ciklus studija. (E. J.)

Sestre milosrdnice pohodile dom umirovljenika

Hrasnica, 18. prosinca 2021.

Sestre milosrdnice iz samostana sv. Vinka Paulskog u Sarajevu, predvođene kućnom poglavaricom s. Margaretom Brnada, s. Vitomirom Biljaka, s. Antonetom Martić i studenticom Nikolinom Jukić, posjetile su 18. prosinca 2021. godine Dom umirovljenika „Green“ u Hrasnici podno planine Igman nadomak Sarajeva.

U svom je osvrtnu na taj susret s. Margareta napisala: „Božić – smiraj, toplina i radost u grudima koja postaju pretijesna za sve otkucaje srca. Svaka riječ zastane, šutnja u kojoj prebiva Bog, govori. Na Božje otkucaje za svaku osobu željeli su vlasnici doma „Green“ u Hrasnici ukazati svojim stanarima, a pogotovo za njih petero katolika u predbožićno vrijeme. Pošli smo nepoznatim osobama koje su očekivale nepoznate goste. K'o na popis u Betlehem. Ali s Marijom, moleći krunicu da donese Riječ – Novorođenog svim prisutnima. Topli i srdačni doček na vratima bijaše široki most do svakog srca. Nakon pozdrava upravitelja i dobrodošlice ukratko smo progovorili o našem poslanju. Kad smo izgovorili – Brčko – s osmjehom na licu nas pozdravi gospođa Džehva, rođena 1934. godine, učenica naše škole. Pjesmom i korakom do svake osobe Krist je darivao ono što svakoj osobi treba. Dok borove iglice daruju čist zrak, tiho i nečujno, daleko od vreve grada i tjeskobne

priče o Covidu, ljudski neočekivano, ali ne i Božjem srcu, rodio se Bog, čije smo svjetlo vidjeli u suznom oku stanovnika Betlehema podno Igmana.“ (KVRPP BiH/KTA)

Dakonsko ređenje na Gorici

Livno, 19. prosinca 2021.

U samostanskoj crkvi sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu 19. prosinca 2021. godine zaređena su dvojica kandidata franjevačke provincije Bosne Srebrene za đakone, fra Mislav Jozić i fra Zvonimir Batista. Kandidate za red đakonata zaređio je mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki.

Nakon predstavljanja kandidata biskup Semren uputio je prigodnu homiliju okupljenom puku u kojoj je naglasio da kandidati za red đakonata trebaju biti nositelji Krista. Također se osvrnuo na odlomak iz Djela apostolskih u kojem je riječ o službi đakona i o onome što on mora činiti kao poslužitelj mjesne i sveopće Crkve. Potaknuo je vjernike da svojim molitvama prate novozaređene đakone na njihovom putu.

Nakon biskupove propovijedi ređenici su izrazili spremnost na beženstvo, na obdržavanje bogoslužja časova i na poslušnost biskupu i redovničkom poglavaru. Biskup Semren zatim je polaganjem ruku i posvetnom molitvom udijelio kandidatima sakrament svetog reda đakonata. Liturgijsko ruho novozaređenim đakonima obukli su njihovi župnici nakon čega su ređenici primili evanđelistar iz biskupovih ruku te se pridružili služenju za oltarom. (bosnasrebrena.ba)

Duhovna obnova za zatvorenike u zeničkom Kazneno-popravnim zavodu

Zenica, 23. prosinca 2021.

U Kazneno-popravnim zavodu u Zenici održana je 23. prosinca 2021. godine duhovna obnova za zatvorenike na temu „Pohodi nas, Gospodine Isuse“ (usp. Otk 22, 21) koju je predvodila s. Ivanka Mihaljević, SSFCR. Sestra Ivanka tom je prigodom istaknula kako vrijeme Božića budi u kršćanima čežnju istinskog zajedništva sa živim Bogom i ljudima. To se na poseban način očituje u životu zatvorenika čija je povijest života i ranjivost složenija. Dolazak Isusa potiče na poniznost, pomirenje, praštanje i prihvaćanje sebe u milosrdnom Bogu koji neizmjereno ljubi svakog čovjeka i daje priliku za novi početak. Potresna životna ispovijest bivšeg robijaša Wilhelma Buntza, zapisana u knjizi „Čovjek koji je pušio Bibliju“, poslužila je kao primjer i svjedočanstvo snage Božje riječi. Na istom mjestu susrećemo ljudsku slabost, zlo, strahove, mrak, ali i Božju snagu, nježnost, pedagogiju i ljubav. Ovo istinito svjedočanstvo poziva da snagu Božje riječi otkrivamo u svome životu i tako slavimo Boga koji nas pohađa spasenjem svojim.

Župnik župe sv. Josipa i dušobrižnik u zatvoru u Zenici vlč. Davor Topić sudjelovao je na duhovnoj obnovi te bio na raspolaganju za sakrament svete ispovijedi. Svoju zahvalnost uputio je s. Ivanki i upravi zatvora koja je omogućila duhovnu obnovu za zatvorenike u ovom predbožićnom vremenu, kao i za otvorenost i susretljivost tijekom redovite pastoralne skrbi. (m.m)

Božićna poruka provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke

Mostar, 23. prosinca 2021.

Tajna Božića počiva u biblijskim opisima Isusova rođenja. Matej piše o Isusovu rodoslavlju, Marko govori više o Ivanu i njegovu nastupu pa tek onda o Isusu. A samo jedna mala Lukina rečenica rasvijetlila je stoljeća: „Dok su bili ondje, njoj dođe vrijeme da rodi. I rodi svoga prvorođenog Sina, te ga povije u pelene i položi u jaslje, jer u svratištu ne bijaše mjesta za njih.“ (Lk 2, 6-7) Ivan u svome veličanstvenom Prologu odmah i svima objavljuje da se Božja riječ utjelovila, da je čovjekom postala. Sišla u naše krajeve. S nama se izjednačila u svemu osim u grijehu. Da je On svjetlo i da nas želi osloboditi naše tame. (usp. Iv 1, 1-5) Događajem Božića, kao darom vječnosti u vrijeme, zbila se „punina“ za kojom su čeznula stoljeća. Božić, evo, kroči i kuca na vrata. Kuca na naša srca, naše duše, kuca na vrata naših života.

Je li to Božić ove godine nekako tiši ili nam se samo čini?! Je li se sve umorilo u svim našim nabranim brigama, nedoumicama i zagonetkama?! Je li nam Božić što je i prije bio?! I ako će ga po svoj prilici mnogi smatrati sumornim i umornim, samo zato jer se tako osjećaju, nije dobro. Jer netko se prije nas, u posve težim i gorim vremenima, mučio da ja kao dijete koje je tek prohodalo, koje je tek progovorilo, koje još ništa ne shvaća, zavolim Božić. Da me Božić kao dijete obuzme. Danas novim najmlađim naraštajima treba darovati ozračje Božića. Učiniti da se osjećaju lijepo, da budu sretni jer Božić dolazi. Ne dajmo da nam Božić potamni, da postane umoran, nedosjetljiv,

da u sebi nema radosti. Jer ako se za nove naraštaje nećemo boriti, za koga ćemo? Što nam onda preostaje?

Hodeći u tome božićnom svjetlu, unatoč svemu i svakomu, nastojmo da nam Božić obuzme srce. Da se u našem srcu dogodi taj porod, to utjelovljenje. Da zabliztamo Božićem. Dok u svojim obiteljskim okruženjima, u našim samostanima, u župnim kućama budemo palili božićne svijeće, pristupimo u duhu Novorođenome. Da nas oplemeni. Da nam Božić ponovno bude onaj titraj ushita koji iz djetinjstva nikada ne možemo zaboraviti. I sve ono što smo iz djetinjstva uspjeli sačuvati. Šarene, staklene kuglice u kojima se zrcale oči naših majki, umorne, ali toliko željne da nam srca ogriju radošću. Kuća koja odjednom postaje dom u svoj punini te riječi, mirisna i topla. Sa zelenom pšenicom. S mirisom snijega i studeni koje sa sobom unesu badnjaci. I očeve žuljave ruke dok namješta bor. „Vjerujem u Boga Oca svemogućega“, odzvanja u našim sjećanjima dok se dom škropi blagoslovljenom vodom. I dok smo zajedno.

Na dobro nam došao Božić i sveto porođenje Isusovo! Blagoslovljena nam bila nova 2022. godina!

Kardinalu Puljiću i nadbiskupu Vukšiću čestitali Božić sarajevski svećenici, redovnici i redovnice

Sarajevo, 24. prosinca 2021.

U skladu s dugogodišnjom tradicijom na badnji dan u prostorijama Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije okupili su se svećenici, redovnici, redovnice, koji žive i djeluju u Sarajevu, na božićnom čestitanju

kod nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića i nadbiskupa koadjutora vrhbosanskog i apostolskog upravitelja Vojnog ordinarijata mons. Tome Vukšića.

Božićnu čestitku upućenu kardinalu Puljiću i nadbiskupu Vukšiću, u ime svih okupljenih izrekla je provincijalna poglavarica Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog srca Marijina, s. Željka Dramac. Kardinal Puljić pozdravio je sve nazočne i zahvalio im na dolasku i čestitkama. Na poseban način zahvalio je provincijalnoj poglavarici s. Željki na upućenim lijepim riječima.

„Zato sebe i vas želim hrabriti geslom naše Sinode ‘Sve obnoviti u Kristu’. To nije samo parola nego poticaj da učinimo nešto žarče, jače i prodornije kako bi ova javnost doživjela da se Isus stvarno rodio, da je stvarno među nama i po nama. U tom duhu želim da ovaj Božić bude izvor radosti, izvor snage, izvor utjehe, da liječi sve naše rane, da zaista možemo doživjeti što izgovaramo riječju – čestit i čestitam, što dolazi od riječi „čest“ koja znači „udio“ odnosno imati udjela u Božiću!“, rekao je kardinal Puljić koji je potom svim nazočnima, a preko njih i svim katolicima u Bosni i Hercegovini, osobito onima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, zaželio da Božić zaista bude izvor radosti, snage i utjehe. (KTA)

Čestitka provincijalne poglavarice s. Željke Dramac na zajedničkom božićnom čestitanju kardinalu Puljiću i mons. Vukšiću

Sarajevo, 24. prosinca 2021.

Uzoriti gospodine kardinale, preuzvišeni oče nadbiskupe, poštovani svećenici, redovnici i redovnice!

Na početku predbožićne osmine u liturgiji Crkve prvom „O antifonom“ molili smo da sav svijet, svi krajevi zemlje vide spasenje Boga našega: „O Mudrosti, što Svevišnjem iz usta vječnih izvireš, i s kraja jednog do drugog po cijelom svijetu dopireš sve snažno, blago redeći: među nas dođi, uči nas, da pravi put nam pokažeš!“ Mudrost koja izvire iz usta Svevišnjeg Riječ je koja se utjelovila u osobi Isusa Sina Božjega. Ona je, riječima sv. Ivana Evanđelista, Riječ po kojoj sve postade i bez koje ne postade ništa, ta Riječ je svjetlo, ona je život, ona čini da bude život, ona stvara, redi, uređuje, uspostavlja red.. Riječ koja je tijelom postala i nastanila se među nama Sin je Božji po kojemu i mi postadosmo djeca Božja (usp. Iv 1 – 5, 9 – 14).

On koji sve nosi „snagom riječi svoje“ sabire nas usred svijeta danas, u našoj Crkvi u kojoj hodeći zajedno želimo osvijestiti narav Crkve. Da bi sav narod Božji osvijestio dostojanstvo djece Božje, da bi osvijestio da je zajednički hod način života, narav Crkve, kao i njezino evangelizacijsko poslanje u svijetu, papa Franjo sazvaio je Sinodu. Put sinodalnosti je, kaže Papa, put koji Bog očekuje od Crkve trećeg tisućljeća.

Uzoriti, inicirali ste sinodalni hod u našoj mjesnoj Crkvi i sazvali Prvu sinodu Vrhbosanske nadbiskupije s istim ciljem. „Obnoviti sve u Kristu“ – znači založiti se

i izložiti se – da „svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakoga čovjeka“ zasvijetli istinski u našoj mjesnoj Crkvi. Da svatko otkrije svoje mjesto u Crkvi i da vlastiti doprinos, da se svi uključe, kako ste kazali u prigodi zatvaranja sinodskih zasjedanja. Svakodnevnica nam pokazuje koliki nemir, nered, kaos može nastati zbog riječi ljudske. Pokazuje nam kako se teško probija svjetlo, kako se teško probija riječ prosvjetljujuća, mudra, istinita – riječ proročka. Duh Božji neka nas nadahne kako bismo bili ljudi duha, nositelji mira i pomirenja koji ne strahuju od drugih i drukčijih i koji se ne boje biti drukčiji. Kako bismo bili „svjedoci svjetla“.

Iščekujući Isusov drugi dolazak mi već slavimo događaj spasenja – događaj u kojemu su se susrele Božja čežnja za čovjekom i ljudska čežnja za Bogom – Bog je postao čovjekom. U događaju Božjeg utjelovljenja, u siromašnom, malenom djetetu Isusu sv. Franju Asiškoga ganula je Božja nježnost. Neka Božja nježnost „progovori“ i svima nama kako bismo je i sami „utjelovili“ odnoseći se prema životu koji nam je darovan, koji je pobožanstvenjen po „Riječi koja tijelom postade i nastani se među nama“ (Iv 1, 14). Kako bismo bili osjetljivi prema životu u nama, prema životu bližnjih, životu svakoga čovjeka i prema svemu stvorenome.

Uzoriti, uime svih okupljenih i svih koji su ostali kod naših kuća, izražavam Vam najsrdačnije čestitke za Božić i božićne blagdane. Neka Vas Gospodin krijepi u sve dane koji su pred Vama i u svim susretima i događajima u kojima ćete se kao nadbiskup vrhbosanski založiti i izložiti svjedočaći i naviještajući svjetlo istinsko – Isusa Sina Božjega, naš Put, Istinu i Život!

Čestit Vam Božić i Isusovo porođenje!

Proslava dvadeset pete obljetnice redovničke kuće Školskih sestara franjevki

Bučići, 26. prosinca 2021.

Na svetkovinu Svete obitelji euharistijskim slavljem proslavljen je naslovnik i dvadeset peta obljetnica osnutka kuće Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije u Bučićima (Novi Travnik).

Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapeli, koja je posvećena Svetoj obitelji, predslavio je fra Jozo Marinčić, provincijalni ministar Franjevačke provincije Sv. Križa – Bosna Srebrena. Na početku misnoga slavlja fra Jozo je pozdravio, zahvalio sestrama za sve što čine služeći i djelujući u Bučićima. U homiliji pozvao je na poklonstvo novorođenom Spasitelju, moleći da sve sestre i njihovu redovničku zajednicu obuzme Kristova ljubav. U ovom božićnom vremenu pozvani smo naviještati Kristov dolazak kao svjetlo koje rasvjetljuje tamne trenutke našega života. „Svojim držanjem, svojim životom, mi svjedočimo ljubav Božju na ovoj zemlji“, kazao je fra Jozo. Također, podsjećajući na minule godine djelovanja sestara u župi Bučići kao i dvadeset pet godina sestrijske redovničke kuće, fra Jozo je naglasio kako „pamćenje ne treba biti okrenuto samo prošlosti, ono treba biti projicirano u budućnost. (...) Nastojmo s radošću i povjerenjem u Božju providnost oko našeg evanđeoskog poslanja“.

U pripremi za obilježavanje jubileja osnivanja redovničke kuće, sestre zajednice organizirale su i dva molitvena susreta. (s. Ljubica Stjepanović)

Proslavljen blagdan Nevine dječice – Naslovnik samostana „Egipat“

Sarajevo, 28. prosinca 2021.

Na dan kada se Crkva spominje Nevine dječice, mučenika koji su svojim tek započetim životom obilježila Kristov dolazak na zemlju, 28. prosinca 2021. godine u samostanu sestara Služavki Maloga Isusa sarajevske provincije Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije i u Stadlerovom dječjem Egiptu svečano je proslavljen naslovnik samostana.

Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapelici predvodio je mons. Tomo Vukšić, nadbiskup koadjutor vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini.

U prigodnoj je propovijedi nadbiskup Vukšić rekao: „Danas kad se prisjećamo na mučeničku uspomenu Nevine dječice otvaraju se mnoga pitanja u ovome vremenu našega življenja, posebno pitanje zla prisutnog u svijetu. Zlo neprihvaćanja i odbijanja Boga iz života vrlo je opasan i perfidan način tjeranja Boga iz srca. Osobno uvjerenje, svjedočenje i naviještanje tri su važna elementa osobnosti kršćanina koji mu pomažu da se suobliči s Kristom i da, poput Nevine dječice, posvjedoči za Istinu.“ (s. M. Mihaela Martinović)

Posjet generalnoga ministra franjevačkog Reda manje braće fra Massima Fusarellija

Sarajevo/Međugorje, 30. prosinca 2021. – 2. siječnja 2022.

Generalni ministar Reda manje braće fra Massimo Fusarelli, u pratnji dvojice surad-

nika, boravio je u provincijama Južnoslavenske konferencije OFM-a od 28. prosinca 2021. do 2. siječnja 2022. godine.

General je 30. prosinca pohodio biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog Petra Palića pa otputovao u Sarajevo gdje su ga u nadbiskupovoj rezidenciji primili kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski i mons. Tomo Vukšić, nadbiskup koadjutor vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH. Nakon ručka u rezidenciji general je posjetio Provincijalat Bosne Srebrene gdje mu je domaćinom bio fra Jozo Marinčić, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Večernju svetu misu general je slavio s bratstvom na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Na povratku iz Sarajeva 31. prosinca general je posjetio i sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom te se zaputio u Međugorje. Nakon posjeta Majčinu selu i molitvenim mjestima u Međugorju, general je 1. siječnja 2022. godine posjetio franjevački samostan na Širokom Brijegu i Vicepostulaturu „Fra Leo Petrović i 65 subraće“. (MIRIAM)

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH

ODGOVARAJU: FR. SLAVKO SLIŠKOVIĆ, OP • S. GORDANA IGREC, FDC
• FRA JOZO MARINČIĆ, OFM • S. ZDENKA KOZINA, SSFCR

UREDILI: S. KRISTA MIJATOVIĆ, SCSC • S. JADRANKA OBUĆINA, ASC

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: BANIAN ITC

LEKTURA: MARINA MARIČIĆ

TISAK: TISKARA ŽELINA

NAKLADA: 650 PRIMJERAKA

ISSN 2757-0835

ZAGREB – SARAJEVO • PROSINAC, 2021. • BR. 4. (2021.) GOD. XLIX

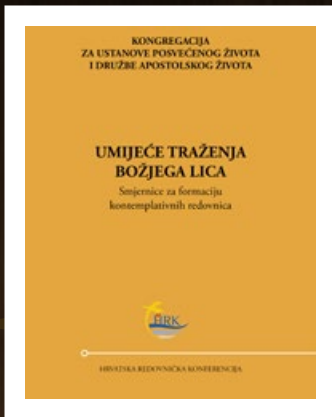
UL. SLAVOLJUBA BULVANA 4 • HR – 10 000 ZAGREB

TEL.: +385 1 3764 281 • FAKS: +385 1 3764 280

WWW.REDOVNISTVO.HR • KONFERENCIJA@REDOVNISTVO.HR

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

IKA

IZ NAŠE BIBLIOTEKE:

1. *Služenje autoriteta i posluš*, 2008.
2. *Apostolsko pismo svetoga oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenoga života*, 2015.
3. *Radujte se!*, 2015.
4. *Istražujte*, 2015.
5. *Kontemplirajte*, 2015.
6. *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, 2016.
7. *Vultum Dei quarere*, 2016.
8. *Naviještajte*, 2017.
9. *Za novo vino nove mješine*, 2017.
10. *Ekonomija u službi karizme i poslanja*, 2018.
11. *Cor orans*, 2018.
12. *Umijeće traženja Božjega Lica*, 2020.
13. *Dar vjernosti. Radost ustrajnosti*, 2021.

Njihovo je kraljevstvo nebesko - radni listovi

Radni listovi su namijenjeni djeci predškolske dobi s ciljem poticanja njihova cjelovitog razvoja, uključujući i duhovnu dimenziju. Zamišljeni su kao radni materijal odgojiteljima u vjeri i roditeljima u pripremi djeteta za polazak u školu.

Cijena radnih listova je 20,00 kn (+ poštarina), a mogu se naručiti na: 099/2123 191 ili kupi@redovnistvo.hr